

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 120

51'inci Birleşim
18 Ocak 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	7
II.- GELEN KÂĞITLAR	11
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	23,24,28
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>23:24,24:26,28:31</i>
1.- İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş'ın, İstanbul'a ilişkin gündem dışı konuşması	23:24
2.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	24:26
3.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı ilinde yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	28:31

IV.- AÇIKLAMALAR**24,26,31,45,47,51,54,60,
61,83,94,98,106,131**

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın işsizlik sorununa ilişkin açıklaması	24
2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin arı keki projesine ilişkin açıklaması	26
3.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'ın 2023 Yılı Yatırım Programı'na alınan sulama yatırımlarına ilişkin açıklaması	26
4.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Cezaevine ilişkin açıklaması	27
5.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, ihracatta yüksek teknoloji ürün imalatının önemine ilişkin açıklaması	27
6.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Çayıralan ilçesinin doğal gaz sorununa ilişkin açıklaması	27
7.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesiyle ilgili düzenlemeye ilişkin açıklaması	27:28
8.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	31
9.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50/d fıkrasına göre görev yapan araştırma görevlilerine ilişkin açıklaması	31
10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 190 bin ton kömür alım ihalesine ilişkin açıklaması	32
11.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta orman kıyımının ve doğa katliamının devam ettiğine ilişkin açıklaması	32
12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, verimli enerji kullanımına ilişkin açıklaması	32
13.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Baykar şirketine ilişkin açıklaması	32:33
14.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Antakya'nın bazı köyleri için kırsal yerleşim planının devreye alınması gerektiğine ilişkin açıklaması	33
15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, Türkiye'nin uygulamaya koyduğu ekonomi modeline ilişkin açıklaması	33
16.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Ceza ve Tutukevine ilişkin açıklaması	33:34
17.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, aile sağlığı merkezlerinin fiziki koşullarına ve çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması	34
18.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da hazine arazilerinin el altından satışına ilişkin açıklaması	34

19.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındıkta alan bazlı gelir desteğine ilişkin açıklaması	34
20.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Fethiye-Söğüt yoluna ve Boğalar Seki Barajı'na ilişkin açıklaması	35
21.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, EYT'lilere ve topluluk sigortasıyla mesleğe başlayan avukatlara ilişkin açıklaması	35
22.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Şule Yüksel Şenler Vakfı hizmet binasına ilişkin açıklaması	35
23.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'nın trafik sorununa ilişkin açıklaması	35:36
24.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Adalet Bakanlığının yayımladığı 2021 Yılı Adli İstatistik verilerine ilişkin açıklaması	36
25.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, kömür fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması	36
26.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması	36
27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ali İsmail Korkmaz ile Kemal Kurkut'un mahkeme kararlarına ilişkin açıklaması	37
28.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, sağlık yönetimi ve sağlık kurumları işletmeciliği bölümü mezunlarının atama beklediklerine ilişkin açıklaması	37
29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Mersin'de meydana gelen trafik kazasında şehit olan Jandarma Uzman Çavuşlar Eren Öztürk ile Yasin Eroğlu'na, Profesör Doktor Reha Oğuz Türkkan'ın vefatının 13'üncü yıl dönümüne, İYİ Parti Grubunu ziyaret eden denklik mağdurlarına ve taşeronda çalışanlara, sözleşmeli personelle ilgili yasal düzenlemedeki eksikliğe, atama bekleyen sağlık çalışanlarına, denetim elemanlarının sorunlarına ve Ağrı'nın kişi başına gelirindeki değişime ilişkin açıklaması	37:39
30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin savunma sanayisinde ve yüksek teknolojide yakaladığı yükselişi başarılı bir şekilde sürdürdüğüne, insansız hava, kara ve deniz araçlarına, "2023 lider ülke Türkiye" ideali uğruna gece gündüz demeden çalışanlara, Reha Oğuz Türkkan'ın ölüm yıl dönümüne ve 17 Ocakta Mersin'de askerî personel refakatinde göçmenleri taşıyan otobüsün yaptığı kazaya ilişkin açıklaması	40:41
31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, HDP Grubunu ziyaret eden Muğla'da termik santraller için mücadele eden ekolojistlere ve termik santrallerden zarar gören köylülere, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleriyle gerçekleştirdikleri görüşmeye, artan kuraklık karşısında önlem alma zorunluluğuna ve Kürt şarkıcı Mir Perwer'in 47 yaşında vefat eden annesi Filiz Aydın'a ilişkin açıklaması	41:42

- 32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Mersin'de meydana gelen kazada şehit olan askerlere ve vefat edenlere, Van'ın Başkale ilçesinde meydana gelen depreme ve EYT düzenlemesine ilişkin açıklaması 42
- 33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Cumhurbaşkanının AK PARTİ grup toplantısında seçim tarihini açıklamasına ve AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı olarak milletin desteğini istihdam ettiklerine ilişkin açıklaması 43
- 34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, atama bekleyen sağlıkçılara ilişkin açıklaması 45
- 35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 47
- 36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 51
- 37.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 51
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 54:55
- 39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 60
- 40.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, emekli Korgeneral Hasan Kundakçı'nın vefatına ilişkin açıklaması 60:61
- 41.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 61
- 42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 61:62
- 43.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Hrant Dink'e ilişkin açıklaması 83
- 44.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Dışişleri Komisyonu Başkanı Akif Çağatay Kılıç'ın farklı ülkelere yapılan resmî ziyaretlere HDP milletvekillerini niye davet etmediğine ilişkin açıklaması 94
- 45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Dışişleri Komisyonu Başkanı ve AKP Grup Başkan Vekilinin sorduğu soruya yanıt vermemesine ilişkin açıklaması 98

46.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, iktidar değişmeden ülkenin sorunlarının çözülmeyeceğine ilişkin açıklaması 106

47.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Uludağ'ın eşine az rastlanır doğa harikalarından biri olduğuna ilişkin açıklaması 131

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

31,44,47

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Ağrı'nın her şeye layık olduğuna ilişkin konuşması 31

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, yapılan uyarıya gösterdikleri hassasiyetten dolayı Grup Başkan Vekillerinin hepsine tek tek teşekkür ettiğine ilişkin konuşması 44

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge olmadığına, Türkiye Cumhuriyeti devleti olduğuna, Türkiye devletine ait toprakların olduğuna ilişkin konuşması 47

VI.- ÖNERİLER

43,44,45,47,52,55,61,62

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

43:44,44:45,45:46,

47:49,52:54,55:59,

61,62:65

1.- İYİ Parti Grubunun, Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar ve 20 milletvekili tarafından, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 43:44,44:45,45:46,47:49

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle aydınlatılması amacıyla 18/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 49:51,52:54,55

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Silivri ve Çatalca ilçelerinde yaşanan tapu sorununu araştırmak amacıyla 17/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 55:59,61

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına, yine bu kısımda

bulunan 380, 371 ve 393 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 1, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 394 ve 393 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

62:65

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

66,84,95,99,107,131,135

A) KANUN TEKLİFLERİ

66:83,84:94,95:98,99:105,

107:131,131:134,135:147

1.- Bursa Milletvekilleri Efkan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380)

66:83,84:94,95:98,99:105,

107:131,131:134,135:147

2.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394)

134

VIII.- OYLAMALAR

135

1.- (S. Sayısı: 380) Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması

135:147

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01’de açılarak yedi oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz, İstanbul’da yaşayan vatandaşların sağlığa erişim sıkıntısına ve memur maaşlarına yapılan yüzde 30 zamma,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, tütün üreticilerinin sorunlarına,

Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu, Zonguldak Çaycuma-1 kuyusundaki gaz keşfine ve Filyos gaz sahasına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, TEM Otoyolu’nda meydana gelen kazada şehit olan askere ve Mersin’de İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi kapsamında yapılan çekilişe,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu, Bursa’nın Orhangazi ilçesinin Gürle köyünde köylülere ait 58.659 metrekarelik taşınmaza,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Şehit Ayhan Güngör Anadolu Lisesinin ısınma sorununa,

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, Uludağ Alan Başkanlığı kurulmasıyla ilgili kanun teklifine,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Türk Tabipleri Birliği Başkanı Şebnem Korur Fincancı’ya,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, kuraklık sigortası yaptıramayan ve kuraklıktan etkilenen üreticilerin tamamının, bu seneye mahsus, sigortalarının geriye dönük olarak devletçe yapılması gerektiğine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Rus Ural petrolünün Türkiye’ye yüzde 27 indirimle satıldığı iddialarına rağmen benzine ve motorine neden zam yapıldığına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, AK PARTİ iktidarı tarafından kamu arazilerinin özelleştirilmesine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Milliyetçi Hareket Partisi olarak mesleki eğitimi desteklediklerine ve usta öğreticilere,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilip yargıya giderek kendi haklılıklarını ispatlayanların önemli bir bölümünün yaşadığı mağduriyete ve Astsubay Mete Merter’e,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Manisa’nın Turgutlu ilçesinin Çepnidere köyüne 250 metre mesafede kurulmak istenen kurşun işleme tesisine,

Mersin Milletvekili Alpay Antmen, PTT’de İHS’yle, TRT’de ÖHT’yle çalışan personele ve milletvekili danışmanlarına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, ekme kuyruklarına,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, AK PARTİ’li Kırıkkale Belediyesinin suya yaptığı zamma,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, imar barışı mağdurlarına,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Boğaziçi Üniversitesinde iki yıldır yaşananlara,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, Mehmetçik’i koruyan insansız hava araçlarına,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, bölücü terör örgütü taraftarlarınca İsveç’in başkenti Stockholm’de gerçekleştirilen çirkin provokasyona,

İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu, İzmir'in Yeni Evim Konut Finansman Programı kapsamında olmasına,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, aynı işi yapan ancak farklı statülerde bulunan araştırma görevlilerine ve 2547 sayılı Yasa'nın 50/d fıkrasına göre doktorasını bitiren gençlere,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Şenyaşar ailesinin katledilmesiyle ilgili davanın ilk duruşmasına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit olan Tankçı Uzman Çavuş Selçuk Kurt'a ve TOKİ Sosyal Konut Projesi kapsamında Mersin'de yapılacak konutların kura çekim törenine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 16 Ocak Türkmen Şehitleri Günü'ne, Avrupa Paten Şampiyonası'nda 3'üncü olan Furkan Akar'a, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı 2022 yılı Aralık ayı ÜFE verilerine, Muğla Valiliğinin AK PARTİ'nin seçim klibini paylaşmasına ve Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen (2/4849) esas numaralı Kanun Teklifi'nin eksikliklerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 9 Ocakta Almanya Dışişleri Bakanının Kıbrıs'la ilgili yaptığı açıklamaya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin egemen ve bağımsız bir devlet olduğuna, Rauf Denктаş, Doktor Fazıl Küçük, Mehmet Emin Yurdakul ile Osman Turan'ın vefat yıl dönümlerine ve 16 Ocak Türkmen Şehitleri Günü'ne,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Trendyol Go kuryelerinin eylemlerine, EPDK'nin yağdırdığı cezalara, Uludağ Alan Başkanlığı kurulmasına dair kanun teklifine, Almanya'nın Neuss kentinde AKP Milletvekili Mustafa Açıkgöz'ün yaptığı konuşmaya ve Kemal Kurkut davasına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, iktidarın birinci hedefinin üretimi artırmak olması gerektiğine, Türkiye'nin savunma sanayisinde çok güçlü bir potansiyele sahip olduğuna, beyin göçünün en fazla savunma sanayisi alanında görüldüğüne ve Türkiye'nin her alanda sahip olduğu güçlü potansiyeli çok kısa zamanda harekete geçireceklerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Genel Kurul gündemine, ne söyledilerse onu yaptıklarına, EYT'yle ilgili çalışmalara, millet-devlet kaynaşmasıyla Türkiye Yüzyılı'na doğru yürüdüklerine ve AK PARTİ iktidarında savunma sanayisinde devrim yapıldığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 17/1/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, devlet memurlarının siyasi faaliyette bulunmalarının ve bunun yol açtığı demokratik, ahlaki ve manevi tahribatın önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 17/1/2023 tarihinde Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve arkadaşları tarafından, hapisanelerde büyüyen çocukların ve hükümlü ebeveynlerin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 17/01/2023 tarihinde Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, bakanların milletvekillerine yönelik hakaretlerinin Meclis saygınlığına etkisinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Ocak 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar ili Gökçe Mahallesi TOKİ konutları hak sahiplerinin yaşadığı mağduriyete ve Sandıklı ilçesi Soğucak köyüne yapılma sözü verilen baraja,

Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Düziçi Sabunsuyu Çatak Barajı ve Sulaması Projesi'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/1568) esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mal Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4736) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 370),

2'nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Governörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 375),

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 376),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

4'üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Bursa Milletvekilleri Efan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 380) görüşmelerine başlanarak 6'ncı maddesine kadar kabul edildi.

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, Niğde'ye yapılan sulama yatırımlarına,

Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş, Gedavet Konutları Projesi'ne,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Çorlu'daki eski askerî alan olan Ağıltepe'yle ilgili belediyenin rekreasyon projesine,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayseri Büyükşehir Belediyesinin toplu taşıma ücretine yaptığı zamma,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, taşıma sektöründeki esnafın sorunlarına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, kanser tedavisi gören 6 yaşındaki Yusuf Kerim'e ve hasta mahpuslara,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelere,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelere,

Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Çalışma süresi sona erdiğinden, 18 Ocak 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.01'de birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 74

18 Ocak 2023 Çarşamba**Milletvekili Teklifi**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4883) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.01.2023)

Rapor

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:394) (Dağıtma Tarihi: 18.01.2023) (GÜNDEME)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ve vakfın faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76100)

2.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Diyanet Vakfı tarafından basılan bir ilmihalde yer alan ifadelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76101)

3.- Mardin Milletvekili Pero Dunder'in, Mardin'deki bir toplu açılış törenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76102)

4.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, eski Karadeniz Ereğli Devlet Hastanesinin arazisine yapılacak üniversite kampüsünün akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76103)

5.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76104)

6.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bazı illerde ödenen verginin illerin merkezi yönetimden aldıkları miktara oranla farklılık göstermesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76263)

7.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzurum'da bir kuran kursunda yaşandığı iddia edilen olaylarda adı geçen kişilerle ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76264)

8.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'nın bir televizyon programında yaptığı açıklamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76265)

9.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşayan vatandaş sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76266)

10.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde yapılan PCR testlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76267)

11.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, TÜİK Başkanı'nın değişmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76268)

12.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanı'nın eşi için çeşitli görevleri yürütmek üzere kadro ihdas edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76269)

13.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanlığına ait binaların masraflarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76270)

Adalet Bakanlığı

14.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ve konuyla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76105)

15.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Manisa'da bir çocuğun ölümüyle ilgili olayda verilen adli tıp raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76106)

16.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, bir vakfın kurucusunun kızının cinsel istismara maruz kaldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76107)

17.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Kırıklar F Tipi ve Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevlerinde bulunan hasta mahkumların kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76108)

18.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76109)

19.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76110)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Bünyan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76111)

21.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlü hakkında verilen infazın ertelenmesi kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76112)

22.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76113)

23.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infazını tamamladığı halde tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76114)

24.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Manavgat S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76115)

25.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76116)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/76117)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Kadın Cezaevinde bulunan bir mahkumun iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76118)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hilvan 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmeme gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76271)

29.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, bir aile hekiminin yaptığı açıklama sebebiyle tutuklu olarak yargılanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76272)

30.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'un, hasta bir mahkumun başka bir cezaevine sevk edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76273)

31.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde 2015 yılında sokağa çıkma yasakları sırasında iki kişinin öldürüldüğü olayla ilgili soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76274)

32.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, çeşitli cezaevlerinde bulunan hasta tutuklu ve hükümlülerin tedavilerine ve tahliye taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76275)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir kişinin yaşadığı hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76276)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76277)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burhaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76278)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76279)

37.- Siirt Milletvekili Sıdk Taş'ın, cezaevlerindeki mahkumlar için belirlenen iâşe bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76280)

38.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76281)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

39.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Bakanlığın üniversitelerde yaptığı bir ankete ilişkin yazılı soru önergesi (7/76119)

40.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Bakanlığın Anadolu Üniversitesinde gerçekleştirdiği bir ankete ilişkin yazılı soru önergesi (7/76120)

41.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bakanlığın bir vakıf ile imzaladığı protokole ilişkin yazılı soru önergesi (7/76121)

42.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, son 5 yılda koruma altına alınan kadın ve çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76122)

43.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun'daki huzurevi ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76123)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülke geneli ve Niğde'de sosyal yardım ve fakirlik maaşı alan, çocukları için destek sağlanan aile sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76124)

45.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76125)

46.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Manisa'daki çocuk yurtlarıyla ilgili çeşitli iddialara ve kaybolan bir çocuğun durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76282)

47.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Manisa'da çocuk yurdunda kalan ve kaybolan bir çocuğa ve çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76283)

48.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Manisa'daki çocuk yurtlarıyla ilgili çeşitli iddialara ve kaybolan bir çocuğun durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76284)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin sosyal medya paylaşımları nedeniyle işe alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76126)

50.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İstanbul'da bir hastanede çalışan işçilerin sendikaya üye oldukları gerekçesiyle işten çıkarıldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76127)

51.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, 2022 yılında İŞKUR'a başvuran kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76128)

- 52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 ve 2022 yıllarında Niğde ilinde işsizlik maaşı bağlanan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76129)
- 53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, asgari ücretle çalışan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76130)
- 54.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Bakanlık bünyesinde görev yapan maden mühendislerine ve maden mühendisi istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76131)
- 55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personele kadro verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76132)
- 56.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, haklarında icra takibi olan emekli kişilere bankaların maaş promosyonu ödemesi yapıp yapmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76133)
- 57.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 696 sayılı KHK kapsamında kadroya alınmayan taşeron işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76134)
- 58.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İŞKUR tarafından düzenlenen TYP programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76135)
- 59.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76136)
- 60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, THY Turkish Cargo firmasında çalışan ve sendikal nedenlerle işine son verilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76285)
- 61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Su ve Kanalizasyon İdaresinde görev yapan engelli bir kişinin emeklilik talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76286)
- 62.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, belediye şirket işçisi statüsündeki zabıta personelinin memur kadrosuna geçirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76287)
- 63.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Posta Çalışanları Sosyal Yardımlaşma ve Kanunî Hakları Koruma Derneğinin derneğe üye olmayan kişilerin kişisel verilerine ulaştığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76288)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

- 64.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Muğla'nın Bodrum ilçesinde yapılması planlanan turizm konaklama tesisi projesinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76137)
- 65.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76138)
- 66.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizdeki il ve ilçe belediyelerinde bulunan eşitlik birimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76139)
- 67.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Çiğli ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76140)
- 68.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Beydağ ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76141)
- 69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinde yaşanan sorunların çözümüne yönelik 2023 yılında ayrılan kaynağa ilişkin yazılı soru önergesi (7/76142)
- 70.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76143)
- 71.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Bayraklı ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76144)

72.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Kınık ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76145)

73.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Bayındır ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76146)

74.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Kiraz ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76147)

75.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Aliğa ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76148)

76.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Menemen ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76149)

77.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Ödemiş ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76150)

78.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Tire ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76151)

79.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76152)

80.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası inşaatının yapım işinin ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76153)

81.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Bornova ilçesinde bulunan Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği'ne uygun bina ve yerleşke sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76154)

82.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Ceyhan Nehrinde yaşanan kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/76289)

Dışişleri Bakanlığı

83.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın görev alanında bulunan kurum ve kuruluşlara ait binaların engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76155)

84.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76156)

85.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısının açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76290)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

86.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Kars, Ardahan ve Iğdır illerinde yaşayan kişilerin elektrik, doğalgaz ve kömürden alınan vergilerden muaf tutulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76157)

87.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de elektrik faturasını ödeyemediği için aboneliği iptal edilen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76158)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

88.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de futbol, voleybol ve basketbol sahası ile açık ve kapalı spor sahası bulunan okul sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76160)

89.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76161)

90.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Kabataş Erkek Lisesinde eğitim gören yatılı öğrencilerin barınma sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/76162)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

91.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76163)

92.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde iline yapılacak yatırımlar için 2023 yılı bütçesinden ayrılan paya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76164)

93.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 ve 2022 yıllarında üretilen altın miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76165)

94.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, çeşitli illerde Ziraat Bankasından kredi kullanan kişilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76291)

İçişleri Bakanlığı

95.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, bir siyasi partinin genel başkanının zincir marketler hakkındaki açıklamasına ve açıklama sonrası yaşanan bazı olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76166)

96.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 2022 yılının Mayıs ayından beri kayıp olduğu iddia edilen İran uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/76167)

97.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, ülkemizde ve Şanlıurfa'da son 5 yılda yakalanan uyuşturucu miktarına ve bu konuda alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76168)

98.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Viranşehir Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen bir soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76169)

99.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, son 1 yılda intihar eden ve suç işleyen güvenlik görevlisi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76170)

100.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76171)

101.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep ilindeki uyuşturucu kullanımı verilerine ve uyuşturucuyla mücadele alanında alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76172)

102.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kişisel verilerin korunmasına ve siber suçlara yönelik alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76292)

103.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Manisa'daki çocuk yurtlarıyla ilgili çeşitli iddialara ve kaybolan bir çocuğun durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76293)

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, polis tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddia edilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/76294)

105.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'de bir adreste Suriye uyruklu kişilerin daire sahibinin rızası dışında ikamet ettirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76295)

106.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Kültür Mahallesinde kentsel dönüşüm kapsamında yapılan TOKİ konutları ve Genç ilçesindeki içme sularıyla ilgili iddiaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/76296)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

107.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Bakanlık tarafından bir filme sağlanan finansal yapım desteğinin geri istenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76173)

108.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76174)

109.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de Vakıflar Genel Müdürlüğünce başlatılan çeşitli restorasyon çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76175)

110.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Nevşehir'de korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenen bir alanda izin alınmadan kazı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76297)

111.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Konak ilçesinde bulunan bir arkeolojik sit alanının kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76298)

Milli Eğitim Bakanlığı

112.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, Bakanlığın işbirliği yaptığı vakıf ve derneklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76176)

113.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Munzur Üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76177)

114.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bakanlığın çeşitli vakıf ve dernekler ile imzaladığı protokollere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76178)

115.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Adnan Menderes Üniversitesi İktisat Fakültesine yapılan öğretim üyesi alımı ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76181)

116.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, cinsel istismar mağduru bir çocuğun eğitimine devam durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/76182)

117.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda ülke genelinde okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76183)

118.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Diyarbakır'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76184)

119.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Çankırı'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76185)

120.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Bitlis'teki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76186)

121.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Bingöl'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76187)

122.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Bolu'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76188)

123.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Bayburt'taki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76189)

124.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Isparta'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76190)

125.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Siirt'teki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76191)

126.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Şırnak'taki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76192)

127.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Van'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76193)

128.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Iğdır'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76194)

129.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Hakkari'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76195)

130.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Gümüşhane'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76196)

131.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Erzurum'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76197)

132.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Ezincan'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76198)

133.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Düzce'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76199)

134.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Karabük'teki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76200)

135.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Kars'taki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76201)

136.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Muş'taki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76202)

137.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Mardin'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76203)

138.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Kilis'teki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76204)

139.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Rize'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76205)

140.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Yalova'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76206)

141.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Batman'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76207)

142.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Ardahan'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76208)

143.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Aksaray'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76209)

144.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Ağrı'daki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76210)

145.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda İzmir'deki okullarda yaşanan cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76211)

146.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, görevine iade edilen bir öğretmen hakkında yapılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76213)

147.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 2021-2022 eğitim öğretim yılında açılan bağımsız anaokulu sayısı ile okullaşma oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76299)

148.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesine bağlı Yeşilalç Mahallesi'nde hizmet veren taşımali eğitim servisi aracının kapasitenin üstünde öğrenci aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76300)

Milli Savunma Bakanlığı

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesindeki askeri levazım ana depo fabrikasının geliştirilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76214)

150.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76215)

Sağlık Bakanlığı

151.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, sağlık çalışanlarına yapılan giyim yardımı ödemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76216)

152.- Mardin Milletvekili Pero Dunder'ın, Mardin'deki bir toplu açılış törenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76217)

153.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sağlık eğitimi alan kişilerin atanmaları için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76218)

154.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Mardin'deki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76219)

155.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Muş'taki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76220)

156.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Rize'deki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76221)

157.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Siirt'teki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76222)

158.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Şırnak'taki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76223)

159.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76224)

160.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Aksaray'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76225)

161.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ardahan'daki devlet hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76226)

162.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Batman'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76227)

163.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bayburt'taki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76228)

164.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bolu'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76229)

165.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bingöl'deki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76230)

166.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bitlis'teki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76231)

167.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Çankırı'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76232)

168.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Diyarbakır'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76233)

169.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Türkiye genelinde devlet hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76234)

170.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Düzce'deki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76235)

171.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'deki devlet hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76236)

- 172.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Yalova'daki devlet hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76237)
- 173.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Van'daki devlet hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76238)
- 174.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ağrı'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76239)
- 175.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzincan'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76240)
- 176.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzurum'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76241)
- 177.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Gümüşhane'deki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76242)
- 178.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Hakkari'deki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76243)
- 179.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Iğdır'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76244)
- 180.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Isparta'daki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76245)
- 181.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Karabük'teki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76246)
- 182.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kars'taki kamu hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76247)
- 183.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kilis'teki devlet hastanelerinde yaşanan doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76248)
- 184.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Kızıltepe Devlet Hastanesinde görevli bir doktorla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76301)
- 185.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muğla Dalaman Devlet Hastanesinde bir kişiye darp raporu verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76302)
- 186.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'deki devlet hastanelerinin acil servislerindeki doktorların baktığı hasta sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76303)
- 187.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'deki devlet hastanelerinin klinik dallarında görev yapan doktorların baktığı hasta sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76304)
- 188.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, şehir hastanelerinde kullanılan ürün ve malzemelerin maliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76305)
- 189.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, ilaç temininde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76306)
- 190.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de bulunan aile sağlık merkezlerindeki personel açığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76307)
- 191.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığa ait ambulansların kaskosunun olmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76308)
- 192.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yatan hastaların oksijen alamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76309)

193.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de Omicron varyantından sonra Covid-19 testi pozitif çıkan kişi sayısına ve hastanelerin yoğun bakım durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76310)

194.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 1 yılda şiddete uğrayan sağlık çalışanları ile alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/76311)

195.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 1 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla istifa eden doktor ve hemşire sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76312)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

196.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de 50 ve 100 kişiden fazla çalışanı olan fabrika sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76249)

197.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76250)

Tarım ve Orman Bakanlığı

198.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlık bünyesinde kurulduğu iddia edilen bir komisyona ilişkin yazılı soru önergesi (7/76251)

199.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesinde bulunan Kızılca deresinin ıslah edilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76252)

200.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Akkaya barajında yaşanan kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/76253)

201.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76254)

202.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de tarımsal desteklemelerden yararlanan ve farklı illerden gelerek tarım işçisi olarak çalışan çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76255)

203.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'da üzerinde tarım yapılan hazine arazileriyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76313)

204.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, 2022 yılı içinde üretilen ve 2023 yılı için ihtiyaç duyulan saman ve kaba yem miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76314)

205.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Yozgat ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76315)

206.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Nevşehir ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76316)

207.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Kütahya ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76317)

208.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Bilecik ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76318)

209.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Batman ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76319)

210.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Elazığ ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76320)

211.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Bayburt ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76321)

212.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından itibaren Eskişehir ilinde orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı büyüklüğüne ve ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76322)

Ticaret Bakanlığı

213.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76256)

214.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, şehir hastanelerinde kullanılan ithal ürün ve malzemelerin gümrük devir işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76323)

215.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısında yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/76324)

216.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısının ne zaman açılacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76325)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

217.- Şanlıurfa Milletvekili Nusretin Maçın'ın, PTT tarafından kesilen dekontlarda kişisel verilerin yer almasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76257)

218.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2018-2022 yılları arasında Bakanlıkta çalışan yirmi beş yaş altı kamu personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/76258)

219.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, KGM ile TCDD bünyesindeki maden mühendisi istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76259)

220.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'ye havalimanı yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/76260)

221.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, tır karnesi düzenleme ve dağıtım yetkisinin ilçe ticaret ve sanayi odalarına da verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76326)

222.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Hopa ilçesine TÜVTÜRK muayene istasyonu kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/76327)

18 Ocak 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 51'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, İstanbul hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Memet Bülent Karataş'a aittir.

Buyurun Sayın Karataş. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş'ın, İstanbul'a ilişkin gündem dışı konuşması

MEMET BÜLENT KARATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyetimiz için temel hedefimiz ülkemizi ve Türk milletini mutlu etmek, müreffeh seviyeye ulaştırmaktır; tüm gayretimiz ve mücadelemiz bundan ibarettir. Eğitimden sağlığa, millî güvenliğimizden ulaştırmaya, ekonomiden dış politikaya, sosyal politikalara kadar gelişim ve üretimin hâkim olduğu yarınlara inşa etmek, Türk milletini layık olduğu seviyeye taşımak tek gayemizdir. Bizler Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyetçi Hareket Partisi olarak aklın yolundan sapmayan, ahlaklı, inanmış ve her türlü fedakârlığı göze almış, millî siyasetle doğru bildiğimiz yoldan ilerlemeye devam edeceğiz; Milletimizin her kesimini kucaklayacak, her değerimize sahip çıkacağız; hiçbir engel tanımayacağız, zorluklara boyun eğmeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, kimsenin şüphesi olmasın ki cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümü milletimize ve şanlı tarihimize yaraşır bir dönüm noktası olacaktır; bizleri bekleyen muhteşem istikbalin anahtarı olacaktır. Ülkemiz 2023 yılına müjdelarla girmiştir, laf değil, icraat üretilmiştir; verdiğimiz sözler, paylaştığımız vaatler sırasıyla yerine getirilmektedir. 2023 yılı, zaferin yılı olacaktır; millî birlik ve beraberliğimizin yılı olacaktır; büyümenin, atılımın, yükselişin yılı olacaktır. Son zamanlarda yaşanan sevindirici gelişmeler, birbiri ardına hayata geçen projeler ve Meclisimizde alınan kararlar bu yükselişin habercisi niteliğindedir. Asgari ücretin 2022 yılı Ocak ayına göre neredeyse yüzde 100 zamlı 8.500 liraya çıkarılması, ülke tarihinin en büyük sosyal konut desteği projesi, EYT müjdesi, 3600 ek gösterge düzenlemesi, uzman çavuşların özlük haklarının iyileştirilmesi adına atılan adımlar, sözleşmeliye kadro, savunma sanayimizde yaşanan gelişmeler ve daha birçok gelişme milletimizin yüzünü güldürmüştür. Yerli ve millî otomobil yapan, insansız savaş uçağı KIZILELMA'yı gökyüzüyle buluşturan, dev köprüler inşa eden, teknolojik atılımlara imza atan, silah sanayisinde atağa kalkan, hiç kimseye el avuç açmayan ülkemizle ne kadar gurur duysak azdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, bilhassa diplomaside altın bir yıl yaşamıştır. Bu süreçte ülkemiz her alanda öne çıkmış, iradesini göstermiş, istikrarlı ve iddialı yapısını daha da pekiştirmiştir. İhracatta rekorlar kırılmış, muazzam yatırımlar yapılmış, terörle mücadelede takdire şayan sonuçlar alınmıştır.

Milletimizin ihtiyaç ve beklentileri yasal ve idari düzenlemelerle birer birer karşılanmıştır. Bugün olduğu gibi yarın da Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet İttifakı her alanda gereğini gecikmeksizin yaparak ülkemiz ve milletimizin her hakkını müdafaa edecektir. Kimsenin şüphesi olmasın ki bundan sonraki süreçte de işçimizin, çiftçimizin, memurumuzun, emeklimizin, dul ve yetimimizin, esnaf ve sanatkârimizin, sanayici ve müteşebbislerimizin beklediği her müjdeli haberi milletimizle paylaşacağız.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet İttifakı, 85 milyon Türk vatandaşının gurur duyacağı, birlikte ve beraberce huzur, esenlik ve ekonomik gelişmişlik içinde yaşayacağı Türkiye'nin güvencesidir. Aziz milletimizin içinde şüphe olmasın, milletimizin menfaatini gözetecek birlik ve beraberliğini pekiştirecek, yüzünü güldürecek her yenilikte bizim mührümüz olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet İttifakı, milletine seçim beyannamesinde vermiş olduğu sözleri yerine getirmenin huzuru ve mutluluğuyla önümüzdeki seçimlerde, çıtayı daha yükseğe koyarak, alnı ak ve açık, vatandaşlarımızın huzuruna çıkacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEMET BÜLENT KARATAŞ (Devamla) – Milletimizin beklentilerini, dünyanın yeni eğilimlerini, devletimizin yüksek hedeflerini anlamaktan mahrum olanların çabaları beyhudedir. Türkiye Yüzyılı'nın güneşi Cumhuriyet İttifakı'yla doğacaktır.

Bu vesileyle sizlere teşekkürlerimi sunuyorum, Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın işsizlik sorununa ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İşsizlik, ülkenin en büyük kanayan yarası olduğu kadar Aydın'ın da en büyük sorunlarından biri. Türkiye'de milyonlarca işçi işsiz durumda, sigortasız çalışmak zorunda kalıyor. İktidar milletvekilleri Aydın ilinin tarımı, sanayisi için “Çok iyi.” diyor ama veriler maalesef tam tersini gösteriyor. 2022 yılı Ocak-Aralık aylarında 87.424 kişi iş arama kurumuna başvuruda bulunmuş, Aralık 2022 itibarıyla kurum kayıtlarına göre Aydın genelinde 19.884'ü kadın, 15.547'si erkek olmak üzere toplam 35.431 kişi işsiz durumda. Aydın, çevre illere baktığımızda da işsizlikte önde gelen illerden biri konumunda; bunun tek sorumlusu AKP iktidarıdır. Aydınlı vatandaşlarımız işsizliğe, açlığa sürükleyen iktidara bedelini sandıkta ödeyecektir. AKP tarafından ikinci sınıf il muamelesi gören, yatırım yapılmayan Aydın bunun hesabını sandıkta soracaktır.

Teşekkür ederim.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Burdur'un sorunları hakkında söz isteyen Burdur Milletvekili Sayın Mehmet Göker'e aittir.

Buyurun Sayın Göker. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İyi bir performans bekliyoruz Sayın Göker, alkışlayalım biz de.

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, bugün Cumhurbaşkanının açıklamış olduğu 14 Mayıs'taki seçim tarihi ülkemize ve milletimize hayırlı olsun diyoruz. Kaldı yüz on beş gün. Yüz on altıncı gün Türkiye’de adaletli, hukuka dayalı bir sistemin kurulduğu güne uyanmak umuduyla biz hazırız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu konuşmayı yapmamdaki amaç, evet, sona gelmiş bir Meclis çalışmasında Burdur halkından aldığım vekaletin ilk yıllarında dile getirdiğim sorunların henüz çözülmemiş olduğunu tekrar Meclis tutanağı altında gündeme getirmem ve bunu tarihe bir not olarak düşmemden kaynaklanmaktadır. Yıllardır gündeme getirdiğimiz ve iktidarın her seçim döneminde vaat olarak getirdiği içme suyu maalesef Burdur merkez ve köylerinin ciddi anlamdaki bir sorunu olup içme suyumuz Burdur merkez için 21’inci yüzyılda hâlâ kuyulardan sağlanmaktadır. Kaldı ki kuyu derinliğinin 200-250 metrelere indiği düşünülecek olursa bir içme suyu barajının yapımı aciliyet arz etmektedir.

Yine, Burdur’umuzun kendine has güzelliğinde olan gölümüzü etrafındaki besleyen derelerin, yapılmış olan göletler ve etrafındaki kaçak sondajlarla, her gün kurumaya devam ettiğini de burada bir not olarak düşmek istiyorum. Bunu da bir an önce çözüme kavuşturacak olan iktidar sanırım Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı olacak.

Ekonomimize katkı koyacak olan hızlı tren bize yıllardır verilen bir vaat. Ha geldiymiş ha gidiyordu, bugün vardı yarın yoktu derken elimizde olan kara tren de maalesef gitti. Geriye sadece il merkezini ortadan ayıran bir raylı sistem kaldı ve bunun üstünde de hemzemin olması hasebiyle sürekli kazalar meydana gelmekte.

Tarım ve hayvancılıkla geçinen memleketim Burdur’da süt fiyatlarının maliyeti karşılamaması sebebiyle ciddi anlamda hayvan kesimi, yaklaşık bir milyon civarında hayvan kesimi oldu ve bizim oraların “Anası olmayanın danası olmaz.” diye bir sözü var; bu anlamda, canlı hayvanda, kırmızı ette ciddi bir ekonomik kriz kapıda. Süt para etmiyor, Ulusal Süt Konseyinin referans olarak belirttiği fiyatlarla maalesef serbest piyasada alıcı bulmuyor. Sağmal ineklerin kesime gitmesi demek doğacak bebek danaların da sıkıntıya girmesi demek ve ülkemizin tarım sektörünün ciddi anlamda krize gebe olduğu, 2008 yılında yaşadığımız kriz de göz önüne alınırsa aynı kriz, göz göre göre yine gelmektedir.

Yine, yapımı uzun yıllardır devam eden ve yılan hikayesine dönen Burdur hastanemiz eğer verilen sözler tutulursa 2023 yılının ortasında hizmete girmiş olacak. Bu bağlamda, bu hastanemizin bir eğitim araştırma hastanesi olması, memleketimin yararına ve halkımızın beklentisi olarak bu yönde bir talebimiz vardır.

Merkez köylerimizde dahi maliyetini karşılayamadıkları için kahvehaneler kapatılmış vaziyette ve köylülerimizin sosyalleşebilecekleri alanlar günbegün giderek azalmaktadır.

Yine, Bucak ilçemizde her defasında AKP’li bakanların gelip yarı olimpiik olarak söz verdikleri yüzme havuzunun yeri bile hazır olmasına rağmen bir adım atılamamıştır. Bucak ilçemize bağlı Kızılseki, Kavaçık, Kocaaliler, Çamlık ve Ovacık yolları ciddi anlamda hasar görmüş ve buradan bırakın otomobille geçmeyi, yürüyerek bile geçmek mümkün değildir. Keza, Yeşilova’nın turizm beldesi olan Salda’ya ulaşımında bile engebeli ve köstebek yuvasına dönmüş yolların bakımı bir an önce yapılmalı. 21’inci yüzyılda olmamıza rağmen Belören ve Ağlasun ilçemizin köylerinde içme suyu yok, köy nüfusu 30'lara, 40'lara kadar düşmüş vaziyette. Evet, kuraklık var ama... “Ama”sı şu: Buraya yönelik gerekli yatırımların daha önceden yapılmamış olması.

Yine, Yeşilova’ımızda özellikle çok programlı lisenin yıkım kararı alınmasına rağmen öğrencilerin eğitim pansiyonunda eğitim almaları ciddi anlamda hayati risk taşımakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Göker.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Bu anlamda, bir an önce lisenin tekrar yapılması gerekiyor.

Yine, Burdur-Göhlhisar'daki Atatürk İlk ve Ortaokulu, Cumhuriyet Ortaokulu, Mimar Sinan İlkokulu, İmam Hatip Ortaokulu ve Lisesi kapalı durumda. Maalesef -tekraren söylüyorum- 21'inci yızyılda ikili eğitimle öğrencilerimiz ders almakta.

Ağlasun ilçemize gelince, medeniyetlerin kenti olan Sagalassos'a yaklaşık üç yıl önce söz verilen, hatta ödeneği bile vatandaştan toplanan 150 bin liraya rağmen teleferiğin T'sini bile Ağlasunlumuz göremedi.

Öte yandan, Burdur'umuzun önemli yerlerinden biri olan Karamanlı, Tefenni, Yeşilova ilçelerinin merkezindeki Eşeler Yaylasında krom madeni açılmış olması, ciddi anlamda içme suyuna zarar verecektir, bundan vazgeçilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin arı keki projesine ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanımız Kadir Albayrak'a, Büyükşehir Meclisine ve Tarımsal Daire Başkanına teşekkür ediyoruz. Geçtiğimiz yıl, Tekirdağ ilimizdeki Arıcılar Birliği Başkanı telefon etti; Genel Başkan Yardımcımız Faik Öztrak'la birlikte kendisini ziyaret ettik, arıların beslenmesi için TÜRKŞEKER'den şeker alamadıklarını ifade ettiler, bizler de Tekirdağ Büyükşehir Belediyesine ricada bulunduk, Belediyemiz proje hazırladı, TÜRKŞEKER'den şeker talep etti fakat şeker alamadılar. Bundan sonra da arı keki projesi yaptılar ve geçtiğimiz hafta, arı keki projesi dâhilinde Tekirdağ'da 508 arıcıya 91.440 kilo arı keki dağıtıldı; toplam rakam 1 milyon 500 bin lira. AKP'li vekillerin arka planda yer aldığı Türkiye Tarım, Hayvancılık ve Aracılık Platformu dışında TÜRKŞEKER'den indirimli şeker alamadılar. AK PARTİ'nin yapmadığı Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi yaptı; TÜRKŞEKER'den şeker alamayan arıcılar, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi sayesinde arı kekiyle beraber arılarını beslediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Buradan diyoruz ki: Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, artık arıcılarımızın şeker sıkıntısı kalmayacak.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

3.- *Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'ın 2023 Yılı Yatırım Programı'na alınan sulama yatırımlarına ilişkin açıklaması*

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

2023 Yılı Yatırım Programı'na alınan Suşehri Çataloluk Serpinti Barajımız, Merkez Haydarlı, Yıldızeli Ortaklar, İmranlı Türkkeşlik, Ulaş Ovacık, Merkez Kervansaray göletlerimiz, Gemerek Göksu, Merkez Gazibey Barajı sulaması, Şarkışla Yapıaltın Baraj sulaması yenileme işlemleri, sultan şehrimize ve hemşehrilerimize hayırlı uğurlu olsun.

Bu hizmetlerde emeği geçen, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Grup Başkanımız İsmet Yılmaz'a ve Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Vahit Kirişçi'ye şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

4.- *İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Cezaevine ilişkin açıklaması*

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Cezaevinde sistematik işkence uygulanıyor. İnfazlar hukuksuz, keyfi gerekçelerle yakılıyor, özgürlüklerinden mahrum bırakılıyorlar. Tüm bu baskılara karşı 6 kişi açlık grevinde. Açlık grevinde olanlar tek kişilik soğuk ve pis hücrelere konuluyor ve işkence burada da sürüyor. Birçok cezaevinde benzer sorunlar yaşanıyor. İnfaz yakmalar, hak gaspları yaygınlaşmış durumda. Hasta mahpusların tahliyesine dair hâlen adım atılmış değil. Cezaevlerinde sorunların çözümü için bir an önce adım atılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Filiz...

5.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, ihracatta yüksek teknoloji ürün imalatının önemine ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Güneydoğu Anadolu ihracatçı birliklerinin verilerine göre Gaziantep, Kahramanmaraş, Diyarbakır, Adıyaman, Şanlıurfa, Mardin ve Malatya illeri 2022 yılında 12 milyar 345 milyon dolarla en yüksek yıllık ihracata imza attı. 10 milyar 500 milyon dolarla toplam bölge ihracatının yüzde 85'inin seçim bölgem Gaziantep'ten olması gerçekten gurur vericidir; emeği geçen sanayici ve iş adamlarını kutluyorum. Bölgedeki sanayi ürünleri ihracatı incelendiğinde yüksek teknolojik ürünlerin oranının binde 7, büyük bölümünün ise orta düşük ve orta yüksek teknolojik ürünler olduğu görülmektedir. Tarım ürünlerinin toplam ihracattaki yeri ise yarından çok azdır. İYİ Parti iktidarında sanayi ve teknolojik yatırımlarla yüksek teknolojik ürün imalatı önceliklenecek ve GAP'ın sulama ve baraj kanalları tamamlanarak sanayi ve tarımda ihracatı katbekat artıracamız diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Keven...

6.- *Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Çayıralan ilçesinin doğal gaz sorununa ilişkin açıklaması*

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat Çayıralan Belediyesi tarafından Sürmeligaz yetkililerine yer tahsisi yapılarak ilgili doğal gaz şirketine Çayıralan ilçemizin doğal gaz talebi iletilmiştir ancak ne yazık ki henüz bir çalışma bulunmamaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez'e soruyorum: Çayıralan ilçemizi doğal gaza kavuşturacak altyapı inşaatı ne zaman başlayacaktır? Komşu ilçesi olan Çandır ilçemize doğal gaz getirilirken daha fazla nüfusa sahip olan Çayıralan ilçemize doğal gaz hattının gelmesine kim engel olmaktadır? İlçelerimiz arasında neden siyasi ayrımcılık yapılmaktadır? Çayıralan halkı dört yıldır neden oyalanıyor? Çayıralan'da yaşayan insanlar da herkes kadar vergisini ödemiyecek mu yoksa? Çayıralan ilçemize doğal gaz gelmemesi için engel koyanların çirkin ve aşağılık yüzünü milletimizin takdirine bırakıyorum, saygılar iletıyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

7.- *Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesiyle ilgili düzenlemeye ilişkin açıklaması*

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Son birkaç haftadır sözleşmelilerin kadroya geçişiyle ilgili her gün onlarca telefon almaktayız. Hükümet yetkilileri, kendileri bizzat bu konuda algı yaratmak amaçlı kamuoyunda farklı ifadelerle bilgi kirliliği oluşturacak adımlar atmışlardır. Dolayısıyla kadro bekleyen bir yıldan az süreli sözleşmeli işçi ve diğer personeller oldukça tepki göstermektedirler. Görünen o ki faize, betona, kullanılmayan yolun, havaalanının kullanılmama garantilerine kaynak bulma konusunda hiçbir sorun yaşamayan AKP iktidarı söz konusu emek ve alın teriyle geçimini sağlamaya çalışan vatandaşlarımız olunca kırk

dereci su getirmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında cari yılla sınırlı ek ders karşılığı çalışanlar, Millî Eğitimdeki ücretli öğretmenler, belediyeler, Karayolları ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında taşeronlar da dâhil çalışan işçi ve diğer personellere kadro haklarını vermemek adalet ve eşitlik anlayışına sığmamaktadır.

Teşekkür ederim.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

3.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı ilinde yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Ağrı ilinde yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Ekrem Çelebi.

Buyurun Sayın Çelebi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri; ülkemizin üzerine güneşi doğurutan eşsiz ilimiz Ağrı'nın milletvekili olmanın onurunu sizlerle paylaşıyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir başka gerçekten onur duyduğum, gurur duyduğum, yine gayrisafi millî hasıladan aldığı payı kişi başına 450 dolarlardan katbekat arttırmanın onurudur. Yine iftihar ediyorum ki özellikle dünya lideri -ki bugün de grubumuzda Grup Başkanı olarak konuştu- Recep Tayyip Erdoğan gibi bir liderin yol arkadaşı olmasıyla iftihar ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Ağrı ilimize yatırım üstüne yatırım getirdik. Bir il düşünün ki AK PARTİ hükümetlerinden önce derme çatma yollar...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hâlâ öyle.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aynen öyle.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – ...bir il düşünün ki sağlık ocağından bozma hastaneler; bir il düşünün ki gerçekten uçak indiği zaman pisti yeterli değildi ne apronu var ne lojmanları var, kalabilen kimse yok.

Eğitim dediğinizde nal toplayan bir ildi. Ne üniversitesi var... Düşünün 2 tane büyük ilçesi var, biri Patnos, biri Doğubeyazıt, fakülteleri bile yok; biz şu anda sırasıyla oraya geleceğiz. Yine bir il düşünün ki derslik sayısı yetersiz ve okuyan öğrenciler, sınıfta olan çocuklar neredeyse 59 kişi bir sınıfta okuyor, dolayısıyla biz böyle bir ili aldık.

Yine turizm anlamında bir il düşünün ki turizmin adı yok. İshak Paşa Sarayımız var, kilitli.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Keşke yapmasaydınız, rezil ettiniz.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – İshak Paşa'ya giden yollar yok. İshak Paşa'ya gidebilecek insanlar olsa bile ya lavabo yok, su yok.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ağrı'da insan yoktu ya, sizinle insan geldi ile, ondan önce kimse yoktu ya!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Yine bir il düşünün ki spor da Türkiye'nin sonuncusu. Sadece il merkezinde 1 tane kapalı spor salonu var, onun haricinde spor yapılabilecek bir yeri yok. Yine, düşünün ki yer altında şu anda 20 ton altınımız, 3,5 ton gümüşümüz var ve bu yer altından çıkarılmıyor. Yine, bir şey düşünün; jeotermalimiz var, sıcak suyumuz 70 derecede ve bunun üzerinde herhangi bir tesis yok ve kimse faydalanmıyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Gençlerimiz niye Amerika'ya gidiyor?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, mesele şurada: Bizim Türkiye Cumhuriyeti devletinin üzerinde farklı algılar yapmamamız lazım. İşte, AK PARTİ'nin farkı burada. Geldiği gündən beri... Ben size 1-2 hususu açıklamak istiyorum: “Turizmin şehri” dediğimiz, “Nuh’un gemisinin yerinde” dediğimiz, Türkiye’nin en büyük dağlarının olduğu yerde, Ağrı Dağı’nın ve Süphan Dağı’nın olduğu yer, bakın, bu sene sadece İshak Paşa Sarayı’na ziyaret eden turist sayısı 296 bin ve bizim şimdiye kadar İshak Paşa Sarayı’na yatırmış olduğumuz para 30 trilyonun üzerinde. Ağrı Dağı’na tırmanışı aldık, bu sene sadece Ağrı Dağı’na tırmanan yerli yabancı turist sayısı 24 binin üzerinde geliyor.

Ulaştırma... Saygıdeğer milletvekillerimiz, bakın, şu anda 1.250 kilometre -geçen senenin de dâhil olmak üzere- net kalan bizim yapmış olduğumuz sıcak asfalt. Bu birçok batı illerinde gerçekten de yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yine, bir ay önce Sayın Cumhurbaşkanımızın da ve Bakanımızın da katılmış olduğu Hamur-Patnos-Tutak kara yolunun viyadüğünü açtık. Doğu ve güneydoğuyu stratejik anlamda birbirlerine bağladık. Bunu da özellikle sizin de bilmeniz de çok büyük gereksinim olduğunu düşünüyorum.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Ekrem Bey, gençler niye yurt dışına kaçıyor acaba?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Sağlık açısından, değerli milletvekillerimiz, Ağrı merkezimizde 400 yataklı hastanemiz... Cuma günü biz bunun parasını da gönderdik, çıkardık, ihalesi bitti. 200 yataklı kadın doğum, çocuk hastanemiz, merkezimizde yine 32 ünitelik ağız ve diş kliniğimiz ve 6 ilçemizin de biz cumhuriyetle birlikte yapılan hastanelerin hepsini sıfırladık ve Ağrı merkezimizde yine jeotermal üzerine kurduğumuz 50 yataklı jeotermal hastanemiz... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun, bravo!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bunlar hayaller, ya, Ağrı’nın gerçeğini anlat, gerçeğini.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağrı’dan hastalar niye Ankara’ya, İstanbul’a, İzmir’e sevk ediliyor Sayın Başkanım?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Bunun yanı sıra, değerli milletvekilleri, bakın, sadece şu anda Ağrı merkezde ve 2 tane ilçeyle birlikte bulunan 16 bin öğrencimiz var. Bunu özellikle sizin vicdanlarınıza havale ediyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Matematik dersine niye din dersi hocası giriyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hastaneler bu kadar iyiyse Ağrı’dan İstanbul’a, İzmir’e, Ankara’ya niye hastalar sevk ediliyor?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Yine, Diyadin Mollakara köyünde Koza AŞ’yle birlikte bizim yapmış olduğumuz... Bakın, 20 ton altın, 3,5 ton gümüş rezervi, 160 milyon dolar yatırım yapıyoruz, ekonomiye 1,2 milyar katkı sağlayacak ve 2.300’ün üzerinde biz istihdam sağlayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu Ağrı’daki hastaneler bu kadar iyiyse oradaki hastalar niye İstanbul’a, Ankara’ya, İzmir’e sevk ediliyor, sebep ne? Anlamıyorum ben bu işi ya.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Bir de bunun yanı sıra 2018’de çıkarmış olduğumuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Hatip, Ağrı’daki hastalar niye Ankara’ya, İstanbul’a sevk ediliyor?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – 75 trilyon lira parayla -bakın, 75 trilyon gönderdiğimiz- tekstil kentimiz şu anda, sadece il merkezinde 56 bin metrekare kapalı alanımız var ve burada şu anda çalışan 3 bin insanımız var, bu da sizlere gelir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – İşçilerin yarısı çıkarılmış, haberin yok.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Yine, biraz önce de söyledim, özellikle sıcak suyumuz, termal üzerinde, bakın, 114 trilyon lira para biz yatırdık, geçen de Plan ve Bütçe Komisyonunda milletvekillerimize ben burada dağıttım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İnşaatlarda vefat eden her vatandaşın birisi Ağrılı, madem Ağrı o kadar iyiye niçin o kadar göç veriyor?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Antalya'nın söylemiş olduğu domates ve salatalık üretimini ellerinden alıyoruz, Allah'ın izniyle 2023, 2024'te Mollakara köyü de Diyardin de dâhil olmak üzere 30 bin ton biz sera üretimini yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Köylerin yollarını yapmamışsınız hâlen, Ağrı'nın köy yolları yok hâlen.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Dolayısıyla, özellikle bunların yanı sıra Ağrı'nın geldiği ikinci bir yer de, saygıdeğer milletvekilleri, enerji bakımından, bakın, biz üs olmaya çalışıyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağrı'da öğretmen eksik, Ağrı'da doktor eksik, yazık günah!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Doğal gaz bakımından şu anda çalışmalarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Gençler niye gidiyor o zaman?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağrı'da hemşire eksik, Ağrı'nın köy yolları yapılmamış, perişan durumda.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Sayın Tanal, gel de ben sana Ağrı'yı göstereyim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Halk orada gösteriyor zaten sana.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Sana bir döner ısmarlayayım, akabinde seni Ağrı'da gezdireyim.

Ben yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya kardeşim, Ağrı'daki hastalar Ankara'ya, İstanbul'a sevk ediliyor. Gidin orada, doktor eksik, uzman doktor eksik ya!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Başkanım, teşekkür ediyorum, sizinle de iftihar ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ ol, var ol.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tanal, sen Ağrı'yla ilgilisin, öyle görünüyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, siz de Ağrılısınız bildiğim kadarıyla.

BAŞKAN – Ağrı anlatılmaz, Ağrı'da yaşanır.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) - Yaşıyorum, ben yaşıyorum Başkan, Ağrı'da ben yaşıyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, mesela Ağrı'daki hastaların hepsi Ankara'ya, İstanbul'a sevk ediliyor. O kadar uzman doktor varsa buna ihtiyaç var mı?

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) - Başkan, ben Ağrı'da yaşıyorum.

BAŞKAN – Vereyim size bir söz yerinizden.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen, San Francisco’yu mu anlattın Ağrı’yı mı? En yoksul il ya!

BAŞKAN – Bir sataşma olmasın, size bir şey söylenmedi, verdim Ağrı Milletvekili...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) - Bir dakika Başkan.

BAŞKAN – Verdim, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir’in, Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi’nin yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) - Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Ağrı vekilimizi dinleyince gerçekten Ağrı’dan mı söz ediyor, ben çok şaşırđım. Gerçekten anlattıklarının Ağrı’yla yakından uzaktan alakası yok.

Bakın, Ağrı eğitimde, sağlıkta, iş yaşamında Türkiye’de en geri kalmış iller arasında, 4 il arasında. Yine, Türkiye’nin en yoksul ili. Bakın, insanlar evine ekmek alamıyor ama vekilimiz o kürsüye çıkıyor gerçekten yirmi yıldır AKP’nin Ağrı’da vaadin ötesine geçmeyen hayallerinden söz etti. Bakın, Ağrılı gençlerin neredeyse büyük bir çoğunluğu şu an Meksika sınırlarında kaçak yollarla Amerika’ya gitmek zorunda. Madem o kadar güllük gülistanlık, o kadar Ağrı’da hiçbir sorun yok bu gençler neden evini barkını, ailesini terk ediyor Amerika’ya gidiyor? Yüzlerce genç şu an Amerika’da ailesinden ayrı yaşıyor.

Yine, Ağrılı gençler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, sadece Meksika’yla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

Takdir size ait.

BAŞKAN – Siz zaten bir şey söylediniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – 450 dolardan 3 bin dolara çıkardık kişi başına geliri Ağrı’da.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın, Ağrı’nın her şeye layık olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şimdi, Ağrı olunca... “Neyin var?” diye sorma, yeterince Ağrılıyım.” demiş Ağrılı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ağrı her şeye layıktır; inşallah, güzel şeyler olacak.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Karaduman...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman’ın, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 50/d fıkrasına göre görev yapan araştırma görevlilerine ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na tabi araştırma görevlilerinin bazıları 33/a’yla, bazıları ise 50/d’yle görev yapmaktadır. 50/d’yle görev yapan araştırma görevlileri doktorasını yaptıktan sonra işsiz kalmakta ve akademik çalışmalarını kesintiye uğramaktadır. 50/d’li yaklaşık 40 bin akademisyen 33/A’lı akademisyenlerle görevleri, sorumlulukları, bilimsel üretimleri, unvanları eşit olmasına rağmen iş güvencelerinin olmaması, çifte standarda, adaletsizliklere, akademik verimsizliklere ve aile planlamasının yapılamamasına neden olmaktadır. Meclise gelecek düzenleme mutlaka bu akademisyenlerimizin mağduriyetini giderecek şekilde hazırlanmalıdır. Hâlihazırda araştırma görevlisi olan öğretim görevlilerinin doktorasını yaptıktan bir artı bir yıl sonra işsiz kalmaları değil, kadroya ihtiyaçları vardır.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 190 bin ton kömür alım ihalesine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının dün yaptığı 190 bin ton kömür alım ihalesinde yine fakirin hakkını yandaşa yedirme yöntemini görüyoruz. 4.600 kilokalori kömür çağrılı 3 ithalatçı firmaya tonu 330 dolardan verilmiştir. Bu nitelikteki yerli kömürü yerli üreticilerimiz 150 dolardan verebileceklerini ifade etmektedir. Yerlilik ve millilik laflarının altında fakirin hakkının çalındığını görüyoruz. İnsanlar en çok neyi eksikse onu dillendirirmiş. AKP'nin sürekli “yerlilik ve millilik” demesinden de bunu gerçekleştirmesini istiyoruz ama boşuna. Seçim öncesi garip gurebanın hakkını korumakla görevli Bakanlığın bu hakkı yandaşa aktarması kabul edilemez. İhtiyaç sahipleri için gerekli bu kömür yerli üreticilerden karşılanmalı, devletin 32,5 milyon dolar daha fazla ödemesine neden olacak yanlıştan dönülmelidir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını fakirin hakkını yandaşa yedirme ihalesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaçmaz...

11.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta orman kıyımının ve doğa katliamının devam ettiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şırnak'ta orman kıyımı, doğa katliamı devam ediyor. Şu uyduruk görüntüleriyle Şırnak'taki doğa kıyımını görebiliyoruz ve her gün böyle onlarca araçta ormanlık alanlar, ağaçlar kesiliyor ve doğamız talan ediliyor. Son günlerde yine izinsiz bir şekilde köylerinde ve topraklarında kesim yapılmak istenen köylüler ve yurttaşlar buna karşı itiraz edince de Şırnak Valiliği tarafından tehdide maruz kalmışlar. Şırnak Valiliği “Tapularınızı iptal ederiz. Zorla da olsa istemeseniz de biz bu ağaçları keseceğiz.” şeklinde köylüleri tehdit etmiş, Valiliğin yaptığı bu zorbalıktır, vatandaşın anayasal hakkı olan mülkiyet hakkını tanınamaktır. Devleti çeteden ayıran devletin yasalara uymasındır, Valilik haddini bilmelidir ve bu vahşi kesim derhâl durdurulmalıdır.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Barut...

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, verimli enerji kullanımına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, maalesef görünen gerçek şu ki enerji, gıda ve su krizi kapımızda. TÜİK verilerine göre, son bir yılda ise enerji ithalatına ödenen para 94,2 milyar dolara yükseldi. Ülkemizdeki 25 milyona yakın konutun yüzde 70'ten fazlasında ısı yalıtımı yok, toplam enerji tüketiminin yüzde 31'i binalarda kullanılıyor, binalardaki enerjinin yüzde 80'i ise ısıtma ve soğutma amaçlı harcanıyor. Ülkemizin ısı yalıtımıyla 8 ile 12 milyar dolarlık daha az enerji tüketme imkânı var. Yurttaşlarımızın ısınmayla ilgili sorunlarına çözüm bulunması, kamusal ve çevreci adımların atılması gerekiyor. Yapılması gereken belli, yaklaşan krizle ilgili etkin önlem alınmalı, doğa dostu, çevreci, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

13.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Baykar şirketine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülke savunmasında, terörle mücadelede ve savunma sanayi ihracatında son yıllarda başarıdan başarıya koşan Baykar şirketi ülkemizin haklı gururu olmuştur. Son günlerde Baykar şirketini hedef olarak gösterenlere bir yenisi daha eklenmiştir. Efendileri kralın desteğini pekiştirmek isteyen ada yetiştirmelerinin

asıl rahatsızlığı, ülkemizin savunma sanayisinde tam bağımsız olmasıdır. Bu emperyalist dostlarının geçmişte Vecihi Hürkuş'a, Şakir Zümre'ye, Nuri Demirağ'a yaptıklarını Baykar'a da yapmalarına bu millet asla müsaade etmeyecektir. Hani diyorsunuz ya: "Geliyor gelmekte olan." Terör sevicilerine, emperyalist iş birlikçilerine, Türk düşmanlarına karşı milletimiz diyor ki: "Hesap günü artık çok yakın."

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

14.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Antakya'nın bazı köyleri için kırsal yerleşim planının devreye alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Antakya ilçemizin sınırları içerisinde, Amanos Dağları istikametinde bulunan Uzunalıç, Tahtaköprü, Maraşboğazi, Üçgedik, Karaali, Oğlakören, Gülderen, Karlısu, Yaylacık ve Kisecek köylerinde artan nüfusa karşılık vatandaşlarımızın yeni barınma yeri ihtiyacı oluşmaktadır. Bu sorun Hassa, Kırıkkan, Belen, Samandağ ve Arsuz ilçelerimizde de mevcuttur. Özellikle yeni evlenen genç kardeşlerimiz köylerinde hayatlarını devam ettirmek istemekte ancak yeni konut alanları bulamadığı için zorluklar yaşamaktadır. Vatandaşlarımızın köylerinde hayatlarını devam ettirebilmesi adına yeni bir kırsal yerleşim planı devreye alınıp özellikle genç nüfusun kırsalda yaşamına devam etmesi sağlanmalı ve teşvik edilmelidir. Bu aynı zamanda artan kent nüfusunun da bir anlamda dengelenmesi için son derece önemlidir. Bu açıdan Tarım ve Orman Bakanlığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile yerel yönetimlere büyük görevler düşmektedir. Kırsal yeniden şekillensin, gençlerimizle köylerimiz şenlensin.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin uygulamaya koyduğu ekonomi modeline ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türkiye, uygulamaya koyduğu ekonomi modeliyle 2022 yılında önemli bir başarı hikâyesi yazdı. Küresel enflasyonun tarihi yüksek seviyelerde seyrettiği, taşımacılık maliyetlerinin hızla yükseldiği, son yüzyılın en zor senelerinden biri olan 2022'de makroekonomik göstergelerin tamamına yakınında başarı elde edildi. Dünya pazarındaki yavaşlama ve paritenin olumsuz etkilerine rağmen ihracatta 254,2 milyar dolarla rekor seviyeye ulaşıldı. Ocak-Eylül 2022 döneminde, yakalanan yüzde 6,2'lik büyümeyle küresel büyüme tahminleri aşağı yönlü revize edilirken Türkiye'nin büyüme tahmini yukarı yönlü revize edildi. Sayın Cumhurbaşkanının güçlü liderliğinde elde edilen yüksek büyüme performansımızın etkisiyle 2022 yılında kişi başına millî gelirimizin 10 bin dolar seviyesini aşacağı görülmekte diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun, bravo!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – İthalat ne kadar, ithalat! İthalat ne kadar oldu!

BAŞKAN – Sayın Kasap...

16.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Ceza ve Tutukevine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pazartesi günü seçim bölgem Kütahya'da ziyaret ettiğim Kütahya Ceza ve Tutukevinde maalesef 2023 yılı Türkiyesine yakışmayacak bir tabloyla karşılaştım. Cezaevindeki yaklaşık 1.500 tutuklu ve hükümlüye günde bir saat su veriliyor ve burada insanlık zulmü işleniyor. Bu kışın ortasında Türkiye'de Kerbelâ yaşatılıyor bu insanlara. Günde bir saat suyla hiçbir ihtiyaçlarını gideremezler, hijyen yerine

gelmez, temizlik yerine gelmez, ibadetlerini dahi yapamaz durumdadır ve bu ses duyulmuyor, bu sesin duyulması gerekiyor. Buradan anayasal bir hak olan suya erişim de dâhil olmak üzere -insani bir sebeptir, insani bir ihtiyaçtır- bunu temin edemeyenleri, zamanında fizibilitesini uygun şekilde yapmadıkları için insanları bu durumda mağdur eden herkesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

17.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, aile sağlığı merkezlerinin fiziki koşullarına ve çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, aile sağlığı merkezlerinde aile hekimleri, “aile sağlığı elemanı” olarak tanımlanan ebe, hemşire, sağlık memurları ve diğer personel çalışmaktadır. Aile sağlığı merkezlerinin bakmakla yükümlü olduğu nüfusun 2.500’e inmesini öneriyoruz. Aile hekimleri sadece hasta bakmamakta, birçok hizmeti de beraber vermektedir. Baktığı nüfusun azaltılması aile hekimlerinin verdiği hizmetin kalitesini artıracaktır. Aile hekimlerinin ücretleri yeniden düzenlenmeli ve güncellenmelidir. Ayrıca, aile sağlığı merkezlerinin fiziki şartları da iyileştirilmelidir, aile sağlığı merkezlerinde çalışan sağlık personelinin ücretleri de iyileştirilmelidir. Ayrıca, vekil, ebe ve hemşirelerin kadroya geçirilecek olmasını destekliyoruz, doğru buluyoruz. “Kamu dışı aile sağlığı çalışanları” olarak tanımlanan ve aile sağlığı merkezlerinde çalışan diğer personelin de özlük haklarının, ücretlerinin yeniden düzenlenmesini destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Öcalan...

18.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da hazine arazilerinin el altından satışına ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Halfeti ve Birecik ilçelerimizin köylerinden birçok vatandaşımız ve çiftçimiz bizi aramaktadır. Hazine arazileri el altından gizli bir şekilde satılmaktadır. Bakınız, bu sorun Urfa'nın tamamına, bölgenin tamamına yayılmıştır. Bu araziler, ilgili kurumlarla anlaşarak ihale usulüyle çok ucuza alıp yıllarca işletmecisi olan, ağaç eken, elli yıl, yüz yıl orayı işleten, sahibi olan insanlara el altından satılmaya çalışılıyor. Bakınız, Karamezra'da, Pole'de, Yukarıgöklü'de, Aşağıgöklü'de; Halfeti'de 50 bin liraya el altından alıyorlar ve arsa sahiplerini arayarak “Gelin, sizin arazilerinizi size satalım.” diyorlar 200 bin liraya. Bir kırk haramiler sistemi oluşturduklar, bir ganimet sistemi oluşturduklar; halkın kendi arazisini halka parayla satmaya çalışıyorlar. Bu AKP düzenini hep birlikte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

19.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındıkta alan bazlı gelir desteğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Fındıkta alan bazlı gelir desteği dokuz yıldır aynı, 170 TL, AKP iktidarının en istikrarlı olduğu konu bu. Dokuz yılda her şey değişti bir tek bu 170 TL değişmedi. Dokuz yıl önce 170 TL, bugün 1.500 TL. Bu dokuz yılda döviz 8,5 kat, mazot 6,5 kat, ekmek 9 kat arttı, gübre fiyatları da gübresine göre 10 ila 20 kat arttı. 2014 yılına kadar düzenli bir artış vardı, dokuz yıldır artış yok. Mart ayı gibi ödemeler başlayacak yine 170 TL üzerinden icmal listeleri oluşturuluyor. Bir ülkenin 40 milyar TL kazandığı bir tarım ürününe 1 milyar TL gibi bir desteği tartışması akıl tutulmasıdır. Seçim öncesi ya hani, 450 bin fındık üreticisi ve 2 milyon fındık sektörü çalışanı var ya hani, alan bazlı gelir desteğini o yüzden derhâl 1.000 TL'nin üzerine çıkarın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

20.- *Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Fethiye-Söğüt yoluna ve Boğalar Seki Barajı'na ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Fethiye, Seydikemer ve çevresini Antalya, Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirleri bağlayan Fethiye-Söğüt yolunda trafik tek yönlüdür. Yaz ayında milyonları aşan bir turizm alanı olmasının yanı sıra geniş tarım ve ticarete sahip olan bölge yolu, mevcut hâli nedeniyle can ve mal kayıplarına, ticari aksamalara neden olmaktadır. Kırk yıldan beri yapılacağı ifade edilen duble yol bir türlü yapılmamıştır. Bölgeden iç ve dış piyasaya sebze, balık sevkiyatı Seydikemer-Söğüt yolu üzerinden yapılmaktadır. Günlük 300 turla ekonomiye katkı sağlanmaktadır. Bu yol ne zaman bitirilecektir? Bu sene yeterli kar ve yağmur yağmadığı için bölge çiftçisi açısından önemi artan Boğalar Seki Barajı hâlâ bitirilemedi. Bu baraj ne zaman bitirilecektir, çiftçinin çilesi ne zaman sona erecektir?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

21.- *Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, EYT'lilere ve topluluk sigortasıyla mesleğe başlayan avukatlara ilişkin açıklaması*

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarı dört buçuk yıldır EYT'lilere hakkını vermiyor; sözde aralık ayında Meclise gelecekti, şimdi marta kaldı. Ben buradan, EYT'lilerin hakkını yemeyin, bir önce verin diyorum. Ama bu arada sigorta olarak topluluk sigortasıyla mesleğe başlayan avukatlar daha sonra BAĞ-KUR sigortalılığından 4/B'ye geçirildi ve bu avukat meslektaşlarımızın emeklilikle ilgili artık çok ciddi sıkıntıları var. Daha önceki gibi, topluluk sigortasına geçtikleri dönemdeki şartlara göre emekli olmaları gerektiğini düşünüyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

22.- *Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Şule Yüksel Şenler Vakfı hizmet binasına ilişkin açıklaması*

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu toprakların yetiştirdiği büyük değerlerden olan merhum Şule Yüksel Şenler'in emaneti olan ve açılışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Hanımefendi Emine Erdoğan tarafından gerçekleştirilen Şule Yüksel Şenler Vakfı hizmet binası; kütüphanesi, okuma salonu, moda ve bilişim atölyesiyle Şenler'in vasiyetindeki gibi gençlerimize eğitim yuvası olacak bir ocak görevi görecektir. Bu mekânın gençlerimize rehber olacağına inanıyorum. Şule ablamızın ömrü haksızlıkla mücadelenin öyküsü, ömrü boyunca ne olursa olsun Hakk'ın hatırını daima en üstte tutmuştur. Yürekli bir dava kadını olan Şule Yüksel Şenler'in ilhamla açtığı bu yolda yürümeye devam edeceğiz. Kendisini hasret ve rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erbay...

23.- *Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'nın trafik sorununa ilişkin açıklaması*

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Muğla'mızda artan nüfus yoğunluğu ve turizm hareketliliğine paralel olarak trafik yoğunluğu da her geçen gün artmaktadır. Kara yollarında gerekli düzenleme yapılmadığı ve gerekli tedbir alınmadığı için meydana gelen trafik kazaları nedeniyle yurttaşlarımız hayatını kaybetmeye devam ediyor. Son olarak, Muğla-Aydın kara yolu Menteşe-Yatağan bölümü Salihpaşalar kavşağında, 14 Aralık 2022 tarihinde meydana gelen trafik kazasında bu fotoğrafta görmüş olduğunuz 15 yaşındaki lise öğrencisi Sıla Akgül kardeşimizi kaybettik. Sıla kardeşimize Allah'tan rahmet, ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Muğla'mızdaki bu trafik sorununu defalarca gündeme getirdik, soru ve araştırma önergeleri verdik ancak Muğla'mızda yaşanan bu sorun çözülmediği için canlarımızı yitirmeye devam ediyoruz; artık yeter.

Buradan yetkililere sesleniyorum: Başta Sıla kardeşimizi yitirdiğimiz Mentеше Salihpaşalar kavşağı olmak üzere, Muğla'mızdaki kara yollarında gerekli tedbirlerin alınmasını bir an önce bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

24.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Adalet Bakanlığının yayımladığı 2021 Yılı Adli İstatistik verilerine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Adalet Bakanlığının yayımladığı 2021 Yılı Adli İstatistik verilerine göre, 2021 yılında Kayseri'de icra ve iflas dairelerine tam 498.160 dosya gelmiştir. Kayseri'de her 3 kişiden 1'i icralık olmuştur. 2022 yılında ise bu durum daha da vahimdir yani Kayserili hemşehrilerim icra dosyalarıyla boğuşmakta, günü kurtarmaya çalışmakta, artan ekonomik kriz altında güden daha da ezilmektedir. Her yönüyle güden güne ivme kaybeden, "sanayi şehri" dediğimiz, ticaretin beşiği olarak gördüğümüz Kayseri'de ticaret de durma, hatta bitme noktasına gelmiştir. Bu durum da açıkça göstermektedir ki artık mızrak çuvala sığmıyor ama az kaldı, o sene bu sene. AKP'nin yıllardır görmezden geldiği Kayserili de ilk seçimde AKP'yi görmezden gelecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

25.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, kömür fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Memleketim Adana, çoğunlukla kış aylarında sobaların yakıldığı bir şehir. 25 kiloluk 1 torba kömür 300 liraya dayandı. Kömür fiyatlarındaki aşırı artış yoksul vatandaşlarımızın başka seçeneklere yönelmesine neden oluyor. Vatandaşlarımız sobalarda araba lastiği, plastik atık, tekstil malzemeleri ve seralardan arta kalan odun parçalarını toplayıp yaktırmaya başlıyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu fotoğraflar dün Adana'dan çekilip gönderildi. Milletin ısınmak için mecburen yaktığı atıklar nedeniyle şehrin üzerine âdeta karabasan çökmüş durumda. Bu fotoğraf sadece hava kirliliğinin, yoksulluğun, yakacak bulamadığı için tişörtünü, kazağını, sokakta bulduğu tahta parçalarını yakan bir memleketin fotoğrafı değil, yirmi yıllık AKP iktidarının ülkenin üzerine nasıl bir etki bıraktığının fotoğrafıdır. Yapılacak ilk seçimde başta ilim Adana ve tüm illerimizde bu karabasanı aydınlıkla buluşturacağımıza söz veriyoruz, halkımızın sağduyusuna güveniyoruz.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

26.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, TÜVTÜRK'ün araç muayene ücretlerine 2023 yılında olağanüstü bir zam yapıldı. 2022 yılında 685 lira olan otobüs, kamyon, çekici ve tanker muayene ücretleri 1.528 liraya; 2022 yılında 507 lira olan otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt, arazi taşıtı, römork, yarı römork muayene ücreti 2023 yılında 1.130 liraya; 2022 yılında 258 lira olan traktör, motosiklet, motorlu bisiklet muayene ücreti 575 liraya yükselmiştir. Enflasyonun yüzde 64 olduğunu söyleyen AKP'ye soruyorum: Eğer enflasyon yüzde 64'se araç muayene ücretlerine niçin yüzde 100'ün üzerinde zam yapıldı? Şoför esnafı zaten mazot, yedek parça, tamir, bakım giderlerinin altında ezilirken bir de bu muayene ücretleriyle baş etmeye çalışıyor. Beş on dakikalık bir işlem için bu ücret çok yüksek değil mi? Şoför esnafı için de vatandaş için de çiftçi için de bu rakamlar gerçekten çok yüksek; biraz vicdan, biraz insaf!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

27.- *Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ali İsmail Korkmaz ile Kemal Kurkut'un mahkeme kararlarına ilişkin açıklaması*

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ali İsmail Korkmaz ve Kemal Kurkut mahkeme kararlarına kamu vicdanı adına itiraz ediyorum, reddediyorum.

Bakın, Kemal Kurkut, görüyorsunuz bir polis tarafından kurşun sıkılıyor ve ölüyor. Peki, polis ceza aldı mı? Hayır, beraat etti. Bu fotoğrafı çeken Abdurrahman Gök, bir buçuk yıl ceza aldı ve istinafta kararı onandı. Yine, Ali İsmail Korkmaz'ın görüntülerine bakın. Yerde tekmedenirken görüntüleri olmasına rağmen ve ailesi işkenceden polisin cezalandırılmasını istemesine rağmen, maalesef, basit yaralamadan ancak yedi ay on beş gün ceza verilip hükmün açıklanması geriye bırakıldı. Bunu ne evrensel hukuk kabul eder ne de vicdan kabul eder; Allah kabul etmesin diyorum!

BAŞKAN – Sayın Özcan.

28.- *Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, sağlık yönetimi ve sağlık kurumları işletmeciliği bölümü mezunlarının atama beklediklerine ilişkin açıklaması*

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Lisansta sağlık yönetimi ve ön lisansta sağlık kurumları işletmeciliği bölümü 146 üniversitede bulunmaktadır. Ayrıca bölüm açık öğretimde ve lisans tamamlamada da var olup toplamda mezun sayısı 100 binin üzerindedir. Bu bölümden mezun olanlar yıllardır atama beklemekte dirler. Mezun olanlar, son on beş yıldır yeterli atama yapılmadığını bizlere iletme kte dirler. Mevcutta, Sağlık Bakanlığı son almında sadece 400 kontenjan vermiştir, verilen bu kontenjan da unvanla değil, büro personeli adı altında verilmiştir. Bölümde 100 binden fazla mezun olduğu için bu 400 sayısı hem yetersiz hem de unvan üzerine değildir. Sağlık yönetimi bölümü, 1960 yılında Sağlık Bakanlığı ihtiyaçları doğrultusunda kurulan bir bölümdür ancak sağlık kurumları işletmecilerine ön lisans bölümünde hiç kontenjan verilmemiştir. 2000 yılında sadece 4 üniversitede var olan bölüm şu an 146 üniversitede bulunmakta ancak istihdam sağlanamamaktadır. 100 binler mağdurdur, seslerinin duyulmasını istiyorlar. Az kaldı, Millet İttifakı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim. Dün de söylediğim gibi, beşer dakikayı geçmemesi bizi mutlu eder.

Buyurun Sayın Usta.

29.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Mersin'de meydana gelen trafik kazasında şehit olan Jandarma Uzman Çavuşlar Eren Öztürk ile Yasin Eroğlu'na, Profesör Doktor Reha Oğuz Türkkan'ın vefatının 13'üncü yıl dönümüne, İYİ Parti Grubunu ziyaret eden denklik mağdurlarına ve taşeronda çalışanlara, sözleşmeli personelle ilgili yasal düzenlemedeki eksikliğe, atama bekleyen sağlık çalışanlarına, denetim elemanlarının sorunlarına ve Ağrı'nın kişi başına gelirindeki değişime ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mersin'de meydana gelen trafik kazasında şehit olan askerlerimiz Jandarma Uzman Çavuş Eren Öztürk ile Jandarma Uzman Çavuş Yasin Eroğlu'na Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, kederli ailesine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Bugün Turancılık davasında yargılanan ve tabutluklarda gördüğü işkencelerle gözlerini kaybeden Profesör Doktor Reha Oğuz Türkkan'ın vefatının 13'üncü yıl dönümü. Merhum Türkkan'ı vefatının seneidevriyesinde rahmet anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün de bugün de Grubumuzu ziyaret ettiler, YÖK tarafından verilen bir denklik meselesi var. Bu denklik meselesi yani denklik sorunu Türkiye’de epeyce büyümeye başladı. Yaklaşık 100 bin kişi bu işin mağduru. Şimdi, devletin yaptığı düzenlemelerin bir; istikrarlı olması lazım, iki; öngörülebilir olması lazım. Elbette zaman içerisinde düzenlemelerini değiştirebilir ama bunun öngörülebilir olması lazım. Maçın ortasında kural değiştirme gibi bir şey olmaz. Bakın, diğer bütün arkadaşların insafına, vicdanına -özellikle AK PARTİ’li arkadaşların- bir örnek olsun diye söylemek istiyorum; Azerbaycan Tıp Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi. Şimdi, YÖK buranın denkliğini kabul etmiş Sayın Başkan, “Denktir.” diyor, denkliğini kabul ediyor, bundan sonra insanlar gidiyor müracaat ediyor, bu okulda okuyorlar, mezun oluyorlar, denklikleri YÖK tarafından da veriliyor, kabul ediliyor. Fakat 2019 yılından sonra bir yönetmelik değişikliği yapıyor, yönetmelik değişikliğinde deniliyor ki: “Bundan sonra bunlara sınav ve staj şartı getiriliyor.” Tamam, böyle bir düzenleme yapılabilir ama bu arkadaşlar diyor ki: “Arkadaş, biz buraya girdiğimizde bu yoktu, bu bizden sonrakilere belki konulabilir. Niye bize konuluyor?” Bu birinci itiraz. İkincisi; daha da vahimi şu: 2019 yılında mezun olacak birisi diyelim ki işte, yıl kaybetti 2022’de mezun oldu, 2022 mezunlarına normalde staj ve sınav şartı var fakat 2019’da mezun olması gerekirken 2022’ye kalan, sene kaybedenlere deniliyor ki: “Bu sizin hakkınızdı, sizden sınav istemiyorum.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, böyle tuhaf, hakikaten akla mantığa aykırı uygulamalar yapılıyor, bunların hiçbirini kabul etmek mümkün değildir. Özellikle bir de subjektif değerlendirme var. Elimde belgesi var, isterlerse arkadaşlara takdim edebilirim, AK PARTİ’de görev yapan arkadaşlar var. Hukuk fakültesi mezunlarından özellikle, bunlara denklik veriliyor; aynı yılda, aynı şartlarda mezun olan bir başkasına denklik verilmiyor. Ya böyle bir devlet yönetimi olabilir mi? Bunu kabul etmek mümkün mü? Böyle bir şey olmaz. Bu meselenin bir an evvel çözülmesi lazım. Bu sorun hem insanımızı rahatsız ediyor hem de vicdanları rahatsız ediyor.

Şimdi, diğer bir husus. Dün, bu sözleşmeli personelle ilgili yasadaki eksiklikleri burada etraflı bir şekilde ifade etmiştim. Dün atladığım bir konu var ki çok da mağduru olan bir konu. Şimdi sözleşmelilere kadro veriyoruz, çok güzel. Bunun mücadelesini verdik, çok şükür bunu başardık. Ya bunu yaparken bir şeyi eksik yapmayın hiç olmazsa. Şimdi memur imkânı veriyorsun, kadro veriyorsun, diyorsun ki... Aile birliği için bir istisna koyuyor. Yine bir dört yıl, 3+1 yıl aile birliğinin sağlanmasına engel getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Böyle bir şey olamaz. Yani niye bunu... 2011’de bu düzenleme yapılırken tekrar aynı şey yapılmış; böyle bir kadro verilmesi olayı olmuş, o zaman bunu yapmamışsınız. Böyle bir şey yapılıyor. Bu aile birliği meselesi kutsal bir meseledir, aile birliği meselesi evrensel olarak bir haktır dolayısıyla bunun önüne geçecek bir istisnayı koymayın lütfen. Ya, bir işi düzgün yapın hiç olmazsa.

Şimdi, diğer bir konu, bu sağlık çalışanlarıyla ilgili atama meselesi var. Sayın Fahrettin Koca “2022 yılında 85 bin sağlık çalışanını atayacağız.” diye söz verdi fakat bunlar tamamlanmış değil. 60 binin üzerinde kişi şu anda atama bekliyor. OECD ülkelerine baktığımızda hastanede çalışan personel açısından, kişi başına personel açısından en az olan ülkelerden bir tanesiyiz. Dolayısıyla “Sağlık çalışanları giderlerse gitsinler.” mantığıyla bakamayız. Sağlık çalışanlarının haklarını korumalıyız, verilen sözleri yapmalıyız.

Bu, taşeronlar da grubumuzu ziyaret etti. Burada da dün yine bir kısmını gündeme getirdim ama o yüzde 70’le ilgili mesele de hakikaten sıkıntı. Bu personel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu, yüzde 70'e takılanlar meselesinin çözülmesi lazım. Burada apaçık bir adaletsizlik var, haksızlık var. Aynı nöbeti tutan iki hastane personeli var, aynı nöbetin içerisinde aynı işi yapıyorlar fakat birisinin ihalesi düşük şekilde yapılmış, birisinin ihalesi zamanında bu şekilde yapılmış. Bundan dolayı birisine kadro verip birisine kadro vermemeyi asla kabul etmek mümkün değildir.

Diğer bir konu, bu denetim elemanlarıyla ilgili meseleyi daha önceden de gündeme getirmiştım. Denetim elemanları arasında ciddi maaş farklılıkları var. Sayıştay denetçilerinden başlamak üzere, Sayıştay denetçileri, mülkiye müfettişleri, adalet müfettişleri ve diğer merkez elamanları arasında çok ciddi bir adaletsizlik var.

Ayrıca, artı, taşrada olan denetim elemanlarımız var yaklaşık sayıları 4 bin civarında olan. Bunlarda da ciddi bir sıkıntı var. Hem merkezdeki hem de taşradaki denetim elemanlarımız bizim için kıymetlidir ve bunların hepsinin maaşlarını artırıcı düzenlemenin yapılmasını bir an evvel Hükûmetten bekliyoruz. Bu son derece önemli, kritik bir meseledir. Bu insanlar zor şartlarda çalışıyorlar, çok kritik işler yapıyorlar, ciddi mali denetimler yapıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Beş dakikamız doldu.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir dakika daha alabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla bu insanlara bu haklarını vermemiz lazım. Denetim elemanları dünyanın her tarafında... Yani şu anda bizimkiler yoksulluk sınırı içerisinde ama dünyanın her tarafında üst gelir grupları arasındadır. Başka bir şey düşünmeden, sadece devletin menfaatini düşünerek -insanları da tabii, milleti de mağdur etmeden- çalışmaları beklenir.

Son olarak da bu Ağrı meselesinde ben de -Ağrılı değilim ama Ağrı milletvekilimiz olmadığı için- Sayın Başkan, izniniz olarak çok kısa bir şey yapacağım. Ben rakamlarla konuşurum. Elbette Ağrı ya da diğer illerimize de yatırımlar yapılıyor ama en önemli, en objektif gösterge kişi başına gelirdir. Şimdi, elimizde, TÜİK'te 2004 rakamları var, ilk rakam; 2021 rakamları var. Sayın Başkan, 2004 yılında Ağrı'nın kişi başına geliri dolar cinsinden 1.959 dolarmış; bu, 2.988 dolara çıkmış 2021 yılında. Türkiye ortalamasına oranladığımız zaman, buna bakmak lazım yani Türkiye kadar performans göstermiş mi; 2004 yılında Türkiye ortalamasının yüzde 32,5'uymuş, bu 2021'e geldiğinde Türkiye ortalamasının yüzde 31,2'sine düşmüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım, hakikaten istismar etmek istemezdim. Çok kısa, bitireceğim.

Yine, 2004 yılında Türkiye ortalamasıyla farkına baktığımızda yani Türkiye ortalaması 6.021 dolarken Ağrı 1.959 dolar, aradaki fark 4.062 dolarmış; 2021 yılına geldiğimizde bu 6.304 dolara geçmiş. Dolayısıyla yani Ağrı'ya elbette yatırım yapılmıştır, tek tek yatırımları saymanın zaten hiçbir mantığı yok. Ya, bu kadar trilyonlarca dolarlık vergi toplanıyor, elbette yatırım yapacaksınız ama önemli olan şey Türkiye'nin performansı kötü, Ağrı'nın performansı Türkiye'nin performansından daha kötü; bunu görmek lazım.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

30.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin savunma sanayisinde ve yüksek teknolojide yakaladığı yükselişi başarılı bir şekilde sürdürdüğüne, insansız hava, kara ve deniz araçlarına, "2023 lider ülke Türkiye" ideali uğruna gece gündüz demeden çalışanlara, Reha Oğuz Türkkkan'ın ölüm yıl dönümüne ve 17 Ocakta Mersin'de askerî personel refakatinde göçmenleri taşıyan otobüsün yaptığı kazaya ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye, savunma sanayisinde ve yüksek teknolojide yakaladığı yükselişi başarılı bir şekilde sürdürmektedir. Bir yandan teknolojinin gelecek vizyonu inşa edilirken diğer yandan savunmada, ekonomide ve ticaretteki atılım hamlelerimiz perçinlenmektedir. Bugün, 170'ten fazla ülkeye savunma sanayisi ürünleri ihraç eden bir ülkeyiz. Savunma sanayisi sektöründe faaliyet gösteren firma sayısı 2 bini aşmıştır. Savunma sanayisi alanındaki ihracat 2022 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 37 artışla 4 milyar 400 milyon dolara ulaşmıştır. Dünyanın ilk 100 savunma şirketi arasında 7 Türk firmasının bulunması ayrıca gurur verici bir tablodur. Yerli ve millî teknolojik atılımlarımızın en önemli bileşenlerinden biri de ülkemizin yetiştirdiği, nitelikli insan kaynağına katkı sunan TEKNOFEST'lerdir. Türkiye bugün dünyanın en büyük uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST'lerle bilimin ve Türk gençliğinin cazibe merkezi hâline gelmiştir. Dünya, Türkiye'nin yüksek teknolojideki yükselişini gıptayla takip etmektedir.

Bu önemli başarıların en önemli itici güçlerinden biri de insansız hava, kara ve deniz araçlarımızdır. Ülkemizin güvenliği, milletimizin esenliği için gece gündüz demeden görev yapan insansız hava, kara ve deniz araçlarımız dosta güven, düşmana korku vermektedir. Havada Bayraktar, ANKA, AKSUNGUR, Akıncı, Kargu, Karayel insansız hava araçları; insansız savaş uçağı KIZILELMA; kısa menzilli balistik füzemiz TAYFUN, ATAK ve GÖKBAY helikopterleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...BORA, KASIRGA, TOROS, ATMACA füzeleri; karada BOĞAÇ, BARKAN, KAPLAN, DEMİRHAN, ALPAN, ERTUĞRUL ve diğer insansız kara araçları; ALTAY, VURAN, POYRAZ, AKINCI, TULPAR tank ve zırhlı araçları; millî piyade tüfekleri ve FIRTINA obüsleri; denizlerde ULAQ, SANCAR, SALVO, ALBATROS ve MİR insansız deniz araçları; MİLGEM Projesi kapsamında üretilen millî savaş gemileri Heybeliada, Büyükada, Burgazada, Kınalıada ve Fatih, Yavuz, Kanuni, Abdülhamit Han sondaj gemilerimizle Türkiye gücüne güç katmaya devam etmektedir.

"2023 lider ülke Türkiye" ideali uğruna gece gündüz demeden çalışan, ülkemizin yükselişinde emeği geçen tüm işçilerimizi, mühendislerimizi, yönetim ekibini ve velhasıl tüm alperenlerimizi, ilgili bakanlık ve başkanlıklarımızı, dünyanın ilk 100 savunma şirketi listesinde olan TUSAŞ, ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN ve diğer şirketlerimizi, Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın alperenleri Haluk ve Selçuk Bayraktar nezdinde tüm BAYKAR Teknoloji çalışanlarını yürekten tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bundan yetmiş dokuz yıl önce, 3 Mayıs 1944 yılında Türk milliyetçisi olduğu için açılan Turancılık davasında yargılanıp "tabutluk" denilen işkencehanelerde işkencelere tabi tutulan merhum Reha Oğuz Türkkkan'ı ölümünün yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Ve 17 Ocakta Mersin'de askerî personel refakatinde göçmenleri taşıyan otobüsün yaptığı kaza nedeniyle 2 askerimiz şehit olmuş, 1 sivil vatandaş hayatını kaybetmiş, 33 kişi yaralanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Elim kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, HDP Grubunu ziyaret eden Muğla'da termik santraller için mücadele eden ekolojistlere ve termik santrallerden zarar gören köylülere, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleriyle gerçekleştirdikleri görüşmeye, artan kuraklık karşısında önlem alma zorunluluğuna ve Kürt şarkıcı Mir Perwer'in 47 yaşında vefat eden annesi Filiz Aydın'a ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, Muğla'da termik santraller için mücadele eden ekolojistler ve termik santrallerden zarar gören köylüler, grubumuzu ziyaret ettiler. Muğla'da otuz beş kırk yıldır faaliyet gösteren bu santraller, Yatağan, Yeniköy, Kemerköy'de bölgenin suyunu, havasını, toprağını zehirleyerek yok ediyorlar; çıkardıkları zehirli gazlar ve atıklarla, bölgede yaşayan 68 bin insanın hayatına mal olduğunu söylüyorlar, yaşam şartlarını da ağırlaştırıyorlar. Şimdi de Bodrum'un su kaynağı olan Akbelen Ormanları Limak-İçtaş ortaklığı tarafından kömür sahasını genişletmek için yok edilmek isteniyor. İdare mahkemesinin olumlu yöndeki kararını onaylayan Danıştayın termik santralleri kapatma kararını yıllardır Hükümet, bu iktidar uygulamıyor ve bu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından da aynı zamanda kabul edilmiş, onanmış bir karar. Türkiye'nin Paris Anlaşması'yla 2050'de "karbon sıfır" hedefi yok mu gerçekten? Sadece bu 3 termik santralle bile 360 milyon ton karbondioksit salınarak iklim krizi derinleşiyor. Kamu bütçesinde yılda 200 milyon dolara yakın maliyet getiren bu santralleri sırf yandaş şirketleriniz kasalarını doldursun diye kapatmıyorsunuz, "Artık yeter!" diyoruz.

Yine bugün, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleriyle bir görüşme gerçekleştirdik, kendilerine ziyaretleri için teşekkür ediyoruz. TMMOB'un Türkiye'de sayısı milyonu aşan mühendis, mimar ve şehir plancısı emekçilerinin bulunduğunu biliyoruz. Bu emekçilerin ciddi sorunları, sorunların çözümüne dair de talepleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öncelikle taleplerini ifade etmek istiyorum: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Emekli Sandığına bağlı mühendis ve mimarların özlük haklarında düzenleme yapılması, ek gösterge taleplerinin yeniden düzenlenmesi ve en düşük ek göstergenin 4800, en yüksek ek göstergenin de 6400 olması talebi, özel hizmet tazminatı hakkı sağlanması ve bunun emekliliğe yansması. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak bu talepleri içeren kanun teklifimizi önümüzdeki hafta Meclise sunacağız. Odaların, meslek kuruluşlarının mutlaka kanun yapımında taraflardan biri olması gerektiğini söylemek istiyoruz. Bütün mühendis, mimar, şehir planlamacısı emekçilerini selamlıyoruz; mücadelemize devam edeceğimizin sözünü veriyoruz.

Sayın Başkan, artan kuraklık ve önlem alma zorunluluğu önümüzde duruyor. Ocak ayının ortalarına gelmesine rağmen yeterli yağmur ve kar yağışının olmaması ve hava sıcaklıklarının mevsim normallerinin üzerinde devam etmesi toplumda ciddi bir kuraklık endişesi yarattı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Meteoroloji Genel Müdürlüğünün yayınladığı üç aylık kuraklık haritası eylül, ekim, kasım ve aralık aylarında Türkiye'nin farklı yerlerinde kuraklık yaşandığını gösteriyor. Özellikle, Marmara, İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde kuraklık düzeyinin olağanüstü ve şiddetli düzeyde olduğu görülüyor. Toprak Mahsulleri Ofisi bir açıklama yaptı, önümüzdeki aylarda yağışın gelmemesi durumunda tarımsal faaliyetlerin ciddi zarar göreceğini açıkladı. Açıkçası ekmeğin artık ülkemizde önemli bir gider kalemine dönüştüğü bir ortamda iktidarın acil önlem alması gerekiyor. Özellikle tahıl ve hububat üretiminde oluşabilecek bir krize karşı çiftçilerin desteklenmesi dâhil, halkın önümüzdeki süreçte gıda erişimini sağlayacak bir planlama yapılmalıdır. Saraylar yapmaktan vazgeçin, halka ekmeğe sağlayın diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Fransa'nın başkenti Paris'te 23 Aralık 2022 günü Ahmet Kaya Kültür Merkezi'nde düzenlenen silahlı saldırıda yaşamını yitiren Kürt şarkıcı Mir Perwer'in annesi Filiz Aydın, 47 yaşında, dün vefat etti. Öncelikle, ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı dilemek istiyorum. Mir Perwer'in cenazesi de 5 Ocakta memleketi Muş'un Yeşilova beldesinde toprağa verilmişti. Bu cinayetlerin, suikastların takipçisi olduğumu daha önce de ifade etmiştim ve aynı zamanda bir annenin evladının acısına dayanamaması çok büyük bir acı. Biz hem Mir Perwer'i hem de annesini saygıyla sevgiyle anıyoruz ve başsağlığı dilekelerimizi iletiyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Mersin'de meydana gelen kazada şehit olan askerlere ve vefat edenlere, Van'ın Başkale ilçesinde meydana gelen depreme ve EYT düzenlemesine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Mersin'de meydana gelen kazada şehit olan askerlerimize, vefat edenlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Van'ın Başkale ilçesinde olan depremdaki vatandaşlarımıza da geçmiş olsun diyorum.

İktidar tarafından “EYT yılbaşından önce çözülecek.” denildi; ortada bir düzenleme yok, kördüğümüne çevrilen bir mesele var. Bugün Erdoğan “EYT”lilerin taleplerini karşıladık, sözleşmelilere kadro verdik.” dedi. Çalışma Bakanı Vedat Bilgin “EYT Mecliste milletvekillerinin iradesinde, bundan sonrasını biz takip etmiyoruz. Martta neticelenir diye düşünüyorum.” dedi. AKP Grup Başkan Vekili Sayın Akbaşoğlu “Maaşlar en geç mart ayında yatırılacak.” dedi. Erdoğan'ın söylediğini Bakan, Bakanın söylediğini Grup Başkan Vekili yalanlıyor. Erdoğan'a soralım: EYT'lilerin talebi nasıl karşılandı? Askerlik borçlanması, doğum borçlanması olan ve kendi evini satan, arabasını satan, kredi çeken EYT'lilerin önünde gerçekten bir teklif var mı? Talepler nasıl karşılanıyor, bunu bilmek istiyoruz. Martta yasa mı çıkacak? Martta EYT'lilere maaş mı bağlanacak? Hani bu iş aralık ayında bitecekti, neden bitmedi; bilmek istiyoruz. Başvuru ve maaş bağlama derken EYT'lilerin en az üç aylık emekli maaşı yok oldu gitti. Bu mağduriyet giderilecek mi, bilmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Buradan iktidara sesleniyoruz: EYT düzenlemesini bir an önce Meclise getirin, Meclis bunu bir gün içerisinde çıkarsın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu. . .

33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Cumhurbaşkanının AK PARTİ grup toplantısında seçim tarihini açıklamasına ve AK PARTİ ve Cumhuri İttifakı olarak milletin desteğini istirham ettiklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle selamlıyorum.

14 Mayıs 1950 demokrasi tarihimiz, siyasi tarihimiz için bir dönüm noktasıdır. Bugün Sayın Cumhurbaşkanımız AK PARTİ grup toplantısında bütün milletimize, yetmiş üç yıl sonra aynı tarihte yüz yılın, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında yüz yılın seçimlerinin yapılacağı müjdesini ilan etti; demokrasimiz için, milletimiz için, devletimiz için hayırlı olsun.

BAŞKAN – Hayırlı olsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Söz de karar da gelecek de milletindir diyoruz. AK PARTİ ve Cumhuri İttifakı olarak milletimizin desteğini istirham ediyoruz.

Ben bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisin bu haftaki çalışmalarının hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu ülkede iktidar değişmeden sorunlar bitmez, iktidarın değişmesi şart artık.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Mahmut, işine bak Mahmut; Mahmut işine bak!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değil mi Başkan? Sorunların bitmesi lazım yani değişmesi lazım.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Mahmut, işine bak Mahmut!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim işim zaten Türkiye'deki mevcut olan bu kötü sistemi değiştirmek ağabey, işim bu.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar ve 20 milletvekili tarafından, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar ve 20 milletvekili tarafından, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/1/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, yapılan uyarıya gösterdikleri hassasiyetten dolayı Grup Başkan Vekillerinin hepsine tek tek teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekillerimiz, deminki uyarımıza gösterdiğiniz hassasiyetten dolayı hepinize tek tek teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar ve 20 milletvekili tarafından, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuzca verilmiş olan Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi konusunda Meclis araştırması önergesi üzerine söz almış bulunuyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Edirne ili Keşan ilçesine bağlı Danişment Sahili'nde yaklaşık 47 dönümlük alanın TÜRGEV kuruluşuna satılacağı iddiaları konuşulmaktadır. Danişment Sahili çadır kurarak tatil geçirmek isteyenler için kumsalı ve temiz deniziyle bilinmektedir. Meşe ağaçlarıyla örtülü Keşan'a uzaklığı 38 kilometre ve Erikli sahiline ise 3 kilometre olup yolu asfalttır. Danişment sahili, Edirne ve çevre illerinden gelen birçok misafire ev sahipliği yapmaktadır. Ülkemizde yaşanan ekonomik krizin etkileri sonucunda vatandaşlarımız açısından tatil yeri olarak daha makul görülen bölgelerden biri olan Danişment sahilinin bir kuruluşa peşkeş çekilmesi bölgenin doğal yapısına zarar vereceği gerçeğini ortaya sermektedir. Bu bölgenin ilerleyen yıllarda büyük ölçüde ranta açılacağı ve sonrasında doğanın betona teslim edileceği endişeleri konuşulmaktadır. TÜRGEV vakfına ülkemizde birçok taşınmaz alan değerinin altında bir bedelle veya bedelsiz olarak tahsil edilmektedir. Kamuoyunda birçok yolsuzluk iddialarına bulaştığı bilinen bu kuruluşa ne sebeple bu imtiyazlar verilmektedir?

Değerli milletvekilleri, aynı zamanda Edirne ili Keşan ilçesi Sazlıdere köyünde doğa ve çevre gönüllülerinin hukuk mücadelesi adaletsizliğin hükümlerine dönüşürülmesi sonucunda FSRU Limanı inşaatı yapılmasına başlanmış ve inşaat devam etmektedir. Saros, balık popülasyonu açısından çok zengin bir alandır, Bern Sözleşmesi'nde belirtilen ve kırmızı listede bulunan koruma öncelikli balık türleri yaşamaktadır. İnşaatın başlamasıyla her geçen gün deniz ekolojisine verilen zarar artmakta olup balık türleri hızla eksilmektedir. İnşaat sırasında kirlilikten ve seston etkilenen yunuslar bölgeyi terk etmekte ve kıyılara vurmaktadır. Saros Körfezi 144 çeşit balık, 78 tür deniz bitkisi ve 34 tür süngere ev sahipliği yapan su altı zenginlikleriyle dolu ve su altı etkinlikleriyle ilgilenen birçokları için önemli bir bölgedir.

Körfez, içinde barındırdığı zengin balık çeşitleri nedeniyle deniz biyologları ve dalış meraklıları arasında büyük ve doğal bir akvaryum olarak nitelendirilmiştir. Ege Denizi'nin en tuzlu kesimlerinden birini oluşturan Saros Körfezi'nde karmaşık girdaplar çizen akıntılar görülür. Bu akıntılar nedeniyle de kendi kendini temizleyen bir körfez konumundadır. Bu duruma rağmen, son yıllarda yaşanan gelişmeler nedeniyle Saros Körfezi ve kıyılarında hızlı bir betonlaşma görülmektedir.

Tarım konusunda da gün geçtikçe toprak kaybeden ülkemiz bu projenin gerçekleşmesiyle birlikte maalesef verimli tarım arazilerini de yok etmeye devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, Saros kıyılarındaki kumsallar doğal sit alanları olup kumsallarımızın yoğun bir ticari faaliyete kurban edileceği ve sökülebilir dahi olsa yapılaşmalara yol açacağı kuşkusuzdur. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, doğal sit alanları mevzuatı sit alanlarının korunmasını zorunlu kılmaktadır.

Bütün bu sorunlar Türkiye'nin en özel deniz alanlarından biri olan Saros Körfezi'ni nasıl koruyup gelecek kuşaklara aktaracağımız konusunda endişelere yol açmaktadır. Bu sebeple, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulması ve korunması son derece önemlidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güner...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, atama bekleyen sağlıkçılara ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık Bakanlığının 2022 yılında duyurduğu atamanın yarısının ataması gerçekleşmedi. 42.500 sağlıkçı ise söz verildiği hâlde hâlen atanmadı. 2023 yılında farklı branşlarda sağlıkçıların ataması yapılmalıdır. Optisyenlik bölümü mezunu sağlıkçılar göz anatomisi, göz fizyolojisi, göz hastalıkları, reçete ve lensler hakkında eğitim almış, göz sağlığı bilgisi konusunda donanımlı sağlık teknikerleridir; bu bağlamda atama beklemektedirler. 2022 yılında 20 kişilik kontenjan tanınan optisyenlerin 35 bin mezun ve okuyanlar da dikkate alınarak atama sayısı artırılmalıdır. Optisyenler gibi diğer branşlarda da mezun sayısı orantılı atamalar yapılmalıdır. 90 bin mezunu olan tıbbi laboratuvar teknikerleri için de atama sayısı mezun sayısına orantılı olarak artırılmalı, sağlıkta bekleyen 400 bin kişinin bu beklentisi sona erdirilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Zeybek... Gökan Bey...

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar ve 20 milletvekili tarafından, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, İYİ Partinin Saros'un korunmasına ilişkin verdiği aslında bir Meclis araştırması önergesi var, koruma önlemlerinin alınmasına dair. Tabii ki bu önerenin yerinde olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Sadece Saros Körfezi değil aslında, Türkiye'deki doğal varlıkların birçoğu şu anda tehlike altında. Neden? Çünkü AKP'nin aklı sadece yağmaya çalışıyor, AKP'nin aklı sadece talana çalışıyor. Her gördüğü yeşilliğin üzerine villa yapmak; olmadı, otel yapmak; olmadı, bir şeye kondurmak üzerine çalışan bir akıl olunca neredeyse Türkiye'deki bütün sit alanları yağmalanmış durumda. Ürgüp'ten tutalım da işte, Ege sahillerine kadar, oradan tutalım Karadeniz'e kadar Türkiye'nin bütün doğal varlıkları, bütün sit alanları, bütün tarihi mekânları şu anda büyük bir yağmayla, büyük bir talanla karşı karşıya; bunlardan biri de tabii ki Körfez'in kendisi.

Şimdi, AKP'nin vakıfları var, biliyorsunuz; işte, Ensar'ı var, TÜRGEV'i var vesaire vesaire ve bütün bunları da kendi bulunduğu yerler üzerinden, kendi iktidarıyla buraları ihya etmek gibi de bir temel politikası var. Yani "Bu ülkede bu vakıflar gerçekten ne yapıyorlar, ne kazanıyorlar, kiminle kazanıyorlar?" diye sorduğumuzda, bir şey yapmalarına gerek yok, zaten, maşallah, arkalarındaki iktidar ellerinden ne geliyorsa onlara veriyor; bütün ülkenin gayrimenkullerini, bütün ülkenin sahillerini, bütün ülkenin sit alanlarını, en nadide yerlerini yağmalatmak ve buralara peşkeş çekmek üzerinden, bu vakıflara vermek üzerinden de hiçbir şekilde imtina etmiyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şunu soralım: Örneğin, siz, Salda Gölü'nü yok ettiniz, Dipsiz Göl'ü yok ettiniz; siz, Akbelen Ormanları'nı yağmaladınız; siz, Kaz Dağı'nı bir çıplak dağa çevirdiniz yani tarihi ve özellikle de Yörükler açısından çok kutsal anlamı olan o güzelim dağları, Istranca Dağları'nı yok ettiniz; siz, Karadeniz'i yok ettiniz; bütün derelerin can suyu dâhil hepsine el koydunuz, hepsini metalaştırdınız. Bugün, Türkiye'de yaşayan köylüler en temel yaşam kaynakları olan sularına, ormanlarına, meralarına erişemiyorlar çünkü siz bütün suları, bütün ormanları, bütün meraları, bütün sit alanlarını yok etmek üzerine bir politika yürütüyorsunuz. Batıda bunu yapıyorsunuz, talana açıyorsunuz. Peki, doğuda ne yapıyorsunuz, bölgede, kürdistanda? Orada da götürüp satıyorsunuz. Bakın, Şırnak'ın ormanlarını yok ettiniz, her gün kamyonlarca ağaç taşıyorsunuz ve götürüp satıyorsunuz korucuların eline. Kimin malını kime satıyorsunuz? Kimin ormanını kesiyorsunuz ve hangi gerekçeyle kesiyorsunuz? Bu soruların hiçbirine yanıt oluşturabilmiş değilsiniz. Yeri geliyor yakıyorsunuz güvenlik gerekçesiyle, günlerce yanmasını seyrediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim.

Günü geliyor günlerce ormanların yanmasını seyrediyorsunuz, halkın gidip ormanları söndürmesini engelliyorsunuz ki memleketim Dersim'de buna onlarca, binlerce defa tanıklık etmişiz. Yeri geliyor orada yaprakları yok edecek tırtıllar atıyorsunuz ve siz bütün bir doğaya düşmanlık ediyorsunuz. Gerekçeniz ne? Güvenlikmiş. Peki, oradaki o güvenliğin, o ağacın, o ormanın, orada yaşayan kurdun, kuşun hakkı ne olacak? Onlar sizin için önemli değil çünkü siz her yerde olduğu gibi orada da aslında düşman politikanızı devam ettiriyorsunuz. O anlamıyla, gerçek anlamıyla birçok canlıya ev sahipliği yapan, birçok nadide türe ev sahipliği yapan bu Körfez'in korunması, gelecek kuşaklara taşınması da çok önemli, çok kıymetli. Onun için bütün sit alanlarını korumamız gerektiği gibi aslında Saros Körfezi'ni de korumamız gerekiyor ve bunun için de önlem almak gerekiyor.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, zaman zaman Meclisimizde, Genel Kurulda bazı konuşmacılar Türkiye Cumhuriyeti'nin, Türkiye'nin bazı bölgelerini başka isimlerle, sıfatlarla ifade ediyorlar. Bunu asla kabul etmiyoruz; bu, doğru değil, hukuken de doğru değil. Bu tür ifadeleri son derece yanlış ve sakıncalı bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bunların tekrarlanmamasını arzu ediyoruz.

Teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge olmadığına, Türkiye Cumhuriyeti devleti olduğuna, Türkiye devletine ait toprakların olduğuna ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge yoktur. Türkiye Cumhuriyeti devleti vardır, Türkiye devletine ait topraklar vardır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tarihsel olarak "kürdistan" bir vakta Sayın Başkan, öyle de bir tarafı var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Muş) – Siz o bölgenin insanısınız Sayın Başkan, Ağrı Tutaklısınız, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, var, coğrafya var yani, tarih var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yani, nasıl değiştirirsiniz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Muş) – Üstelik de sizin memleketiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Geriye dönün, tarihi komple değiştirin Başkanım(!)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Burada tarih konuşmuyoruz, realiteyi konuşuyoruz, bunu kabul edin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Realite de böyle Başkan, realite coğrafyayı değiştirmez.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- *İYİ Parti Grubunun, Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar ve 20 milletvekili tarafından, Saros Körfezi'nin karşı karşıya kaldığı risklerin tespiti ile ranta ve doğanın korunmasına karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saros Körfezi'yle ilgili, gerçekten, bir Meclis araştırmasına ihtiyaç var, bir araştırma komisyonu kurulmalı. Neden mi? Çünkü dünyanın kendi kendini temizleyen ender körfezlerinden biri; bu nedenle, İYİ Partinin vermiş olduğu araştırma önergesini ve araştırma komisyonu kurulmasını destekliyoruz.

Yayla'dan başlayalım, çok güzel bir sahil var. Ya, yirmi senedir iktidarsınız, hazırladığınız projenin eksik olduğunu kabul ediyorsunuz, projesi belli 9 tane dalgakıranı yapamıyorsunuz. Yayla sahili berbat bir vaziyette. Yani, bunları yapamayan iktidar neler yapabilir?

“Mecidiye’de taş ocakları var, yenisini açmayacaksınız.” diyorsunuz ama sürekli kapasite artırıyorsunuz. Rahmetli Erdin Bircan Vekilimiz Mecidiye’de taş ocaklarını anlata anlata ömrü vefa etmedi, onu da buradan saygıyla anıyorum. Gökçetepe sahilini “TÜRGEV” isimli vakfa verdiniz. Oraya bütün bakanlarınız geliyor, bütün milletvekilleriniz geliyor; özel yol yaptınız, halk oradan denize gidemiyor. Vakıf’ı “TÜGVA” diye bir vakfa verdiniz -yine yandaş vakıf- soruyoruz, soru önergemize cevap vermiyorsunuz, sözlü olarak söylüyorsunuz. “Evet, 7+13 yani yirmi yıllığına verdik.” Şimdi Danişment sahilinde 48 dekarlık bir alanda yine buna benzer bir vakıf olmasın diye gerçekten mücadele ediyoruz. En güzel yerlerinden biri olan Sazlıdere sahiline de bilim karşı çıktı. Bakın, 14 bilim adamının karşı raporunu var. 7 kilometre ileride fay hattı var. Halk bir araya geldi, Saros Gönüllülerini oluşturdu. Saros Gönüllülerinin arkasında halkla birlikte eylemler yaptık ama siz dinlemediniz, 10 bin ağacı kestiniz. Ne oldu? Katar’ın gazını satmak için orada çevre katliamını yaptınız. Gerçekten Saros’ta bir araştırmaya ihtiyaç var. Ne yapmak istiyorsunuz, neden siz yeşile karşısınız? Doların yeşiline hiç karşı değilsiniz ama doğanın yeşiline gerçekten karşısınız yani bunu anlamak mümkün değil. İnsanlar istemiyor, insanlar özgürce denize girmek istiyor; para vermesin, ya verirse de oradaki kamu kuruluşu var, esnaf diye bir kuruluş var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Yani oradaki sahili, Edirne’deki sahilleri koruyan bir vakıf var, bu vakıf oradaki tahribatları önleyebilir -kamu kuruluşu niteliğinde- herkes var, onu destekleyelim; hep birlikte sahillerimize çözüm üretelim. Yani Yayla’daki sahile bu 9 tane dalgakıranı yapmıyorsunuz, kıyı erozyonu oluşuyor. Yani yirmi sene önce insanlar yaklaşık 20 metre, 30 metre kumdan giriyorlardı. Belli işte yani yapılan bu liman yanlış yere yapılmış, ondan dolayı kıyı erozyonu olmuş. “Niye bu yapıldı?” diye araştıralım, gelin, hep beraber Saros’a gidelim. Neden siz buralarda bir şey arıyorsunuz, neden yandaş vakıflarınızı, TÜGVA’yı, TÜRGEV’i buraya getirdiniz, amacınız ne? Herkes karşı çıkmasına rağmen, halk karşı çıkmasına rağmen, bilim, hukuk karşı çıkmasına rağmen bunları yapıyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Jülide İskenderoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun Meclis araştırması komisyonu kurulmasına dair vermiş olduğu grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Çevremiz, doğamız, tarihî varlıklarımız, ortak değerlerimiz. Korunması, gelecek nesillere taşınması konusunda hiçbir dönemde olmadığı kadar hassasiyet gösteriyoruz. Hiç kimse bizim bu konudaki hassasiyetimizi; sorgulayamaz. Çevre ve doğanın korunması konusunda örnek projelerimizi sürdürüyoruz. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayelerinde devam eden Sıfır Atık Projesi çevreye ve doğaya saygı anlamında dünyaya örnek projelerimizden biridir. Çevre dostu bir yaklaşımla doğal varlıklarımızın korunması, planlı şehirleşme çalışmaları, ağaçlandırma seferberlikleri ve çevre kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla gerçekleştirilen projelere özel bir önem veriyoruz. En çok ağaçlandırma yapan ülkeler arasında Avrupa’da 1’inci, dünyada 4’üncü sırada yer alıyoruz. Son on dokuz yılda ağaçlandırma yapılan alan miktarı 3,6 milyon hektardan 9,2 milyon hektara, orman varlığımız ise 20,8 milyon hektardan 22,9 milyon hektara çıktı. Çalışmalarımıza hız vererek devam ediyoruz. Yenilenebilir enerji çalışmalarımıza ağırlık veriyoruz. Atık su arıtma tesisi sayımız 145’ten 1.170’e ulaştı, Mavi Bayraklı plaj sayımız 127’den 519’a çıktı.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın çizdiği "Türkiye Yüzyılı" vizyonunda 1 numaralı maddemiz sürdürülebilirlik. Türkiye Yüzyılı'nda canlı cansız tüm yaşantıları kucaklayan ekosistemi, 3 hedefin odağında desteklenen projelerle güçlendireceğiz. Sürdürülebilirliğin ana eksenini oluşturan çevre koruma, ekonomik kalkınma ve sosyal tekâmülde bakanlarımızın yürüttüğü her faaliyet ile geliştirdikleri her proje Türkiye Yüzyılı'na doğru atılan adımları işaret etmekte.

Bilinmeli ki Saros Körfezi, Kaz Dağları, Şırnak'ta Cudi Dağı, Rize'de Kaçkar Dağı, Burdur'da Salda Gölü ve ülkemizin dört bir kenarındaki sayamadığım tüm doğal güzellikler bizim kıymetlimiz ve onları korumaya, güzelleştirmeye devam edeceğiz. Türkiye Yüzyılı'nda sürdürülebilirliği doğru adımlarla kesintisiz kılacağız. Yirmi yıldır olduğu gibi ülkemizi her alanda ileriye taşımak öncelikli hedefimiz. Bu nedenle önerenin aleyhinde olduğumu bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- *HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle aydınlatılması amacıyla 18/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

18/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

18 Ocak 2023 tarihli Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (23612 grup numaralı) Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle aydınlatılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/1/2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Yaşamı boyunca Türkiye halklarının barış içinde bir arada yaşaması için mücadele eden sevgili Hrant Dink, 19 Ocak 2007 günü devletin derininde ve yüzeyinde olan pek çok karanlık odağın içinde olduğu organize bir cinayete katledildi. Cinayetin üzerinden tam on altı yıl geçti arkadaşlar, ancak

“Hrant Dink’i öldür!” diyenler yargılanmadı. Bizim önümüze Trabzon Pelitli’den yola çıkarılan bir çete konuldu ve on altı yıldır bizimle dalga geçiliyor ve Hrant Dink’le ilgili adalete bugüne kadar ulaşamadık.

Değerli arkadaşlar, Hrant Dink Ermeni halkının acılarını, hikâyesini, kayıplarını anlatıyordu ve bunu barışın diliyle yapıyordu, bu yüzden de çok etkiliydi. İnsanları etkiliyordu; “Gelin yüzleşelim.” diyordu, “Gelin barışalım.” diyordu, “Ermeni halkının doktoru Türk halkıdır, Türk halkının doktoru Ermeni halkıdır.” diyordu, “Bizler hastalanmış toplumlarız.” diyordu, “Barışalım.” diyordu. İşte bir ezberi bozuyordu; Ermeni haindir, şudur budur, denilen bir ezberi bozuyordu. Hrant Dink Anadolu’nun bağrından kopmuş, sözlerini Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ulaştırıyordu. İşte etkili olduğu için, bir ezberi bozduğu için Hrant Dink hedefe konuldu. Hrant Dink geçmişle yüzleşmeyle ilgili haberler yapıyordu ve 6 Şubat 2004 günü Agos gazetesinde, Sabiha Gökçen’in Ermeni bir yetim olduğu iddiasını haberleştirdi. Değerli arkadaşlar, bir kişinin, bir yetimin Ermeni olduğu iddiasıyla ilgili ülkede kıyamet koptu. Oysa geçmişte her 5 kişiden 1’i Ermeni’ydi ve Ermeni halkı bu topraklardan sürülürken yüz binlerce yetim geride kaldı. Sabiha Gökçen’in de bir Ermeni yetim olabileceği iddiası ortaya konuldu. İşte, o noktada kıyamet koptu; Genelkurmay Başkanlığı çok sert bir bildiri yayınladı ve Hrant Dink’i hedefe koydu. Sabiha Gökçen’in Ermeni olması iddiasını Genelkurmay büyük bir tehdit olarak gördü.

Yetti mi? Yetmedi değerli arkadaşlar. İki gün sonra Hrant Dink valiliğe çağrıldı ve 2 MİT görevlisi tarafından tehdit edildi “Dikkatli ol!” denildi, “Ayağımı denk al!” denildi. Yetti mi? Yetmedi. Ülkü Ocakları toplandı MHP Şişli İlçe Başkanlığı önünde ve Agos gazetesi önüne kadar nefret söylemleriyle yürüdü ve Agos gazetesi önünde “Hrant Dink hedefimizdir!” dedi Ülkü Ocakları il başkanı, “Hrant Dink hedefimizdir!” dedi.

Yetti mi? Yetmedi. Yargı da harekete geçti. Yargı, Hrant Dink’in bir yazısında hiç kastedmediği ve kastedemeyeceği şekilde Türklüğe hakaret iddiasıyla Hrant Dink’e dava açtı. Bilirkişinin “Böyle bir şey olamaz!” demesine rağmen, Hrant Dink mahkûm edildi ve Hrant Dink onlara göre artık tescilli bir Türk düşmanıydı ve hedefteydi. “Ergenekoncu” denilen bazı aktörler Agos gazetesinin önünde Hrant Dink’i hedef gösterdiler.

Basın da eksik kalır mı? Basın çarşaf çarşaf, manşet manşet Hrant Dink’i hedef gösterdi ve Hrant Dink “Artık hedefteyim.” diye, “Niçin hedef seçildim?” diye “Ruh Hâlimin Güvercin Tedirginliği” yazısını 19 Ocak 2007 günü katledilmeden bir hafta önce yazdı ve niçin hedef seçildiğini bütün detaylarıyla anlattı. Ama o dönem AKP iktidardaydı, harekete geçmedi, Hrant Dink’i korumaya almadı. Devletin bütün istihbarat kurumları Hrant Dink’in katledileceğini bildiği hâlde; Jandarma İstihbarat, Emniyet İstihbarat Hrant Dink’i değil, Trabzon Pelitli’den yola çıkan çeteyi kolladılar ve Agos gazetesinin önüne kadar getirdiler. Yüz binler cenazesinde yürüdü Hrant Dink’in 19 Ocak 2007 günü katledildikten sonra, adalet talep ettiler. Ve Hrant Dink davası bir arınma davası olabilirdi, bu devletin derinliklerindeki karanlık çeteleri ortaya çıkarmak için bir arınma davası olabilirdi ama AKP iktidarı ne yaptı? Dönemin Valisini İçişleri Bakanı yaptı, dönemin Emniyet Müdürünü Vali yaptı, İstihbarat Dairesinin bütün yetkililerini terfi ettirdi görevden alacağına, yargılayacağına. Kamera kayıtlarını yok ettiler, biliyor musunuz değerli arkadaşlar? İşte, değerli arkadaşlar, Trabzon Pelitli’den yola çıkan o çeteyi bizim önümüze koydular, “Bunlardır katiller.” dediler, biz dedik ki: “Biz, ‘Öldür.’ diyenleri arıyoruz. Kim ‘Hrant Dink’i öldür.’ dediyse onlardan hesap sormak istiyoruz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Önce, “Ergenekoncu” denilenleri “FETÖ’cü” denilenler yargıladılar, daha sonra darbe dinamiği devreye geçtikten sonra, daha sonra, 15 Temmuzdan sonra da “Efendim, ‘FETÖ’cü’ denilenler katılmış,” deyip bizim önümüze bazı FETÖ’cü aktörleri koydular ama bütünleşik sorumluluğun üzerine gidilmedi.

Ali Fuat Yılmaz, dönemin İstihbarat Daire Başkanı üç yıl önce “Mahkemede konuşacağım.” dedi, 2 kızını tutukladılar konuşmasınlar diye biliyor musunuz? İşte, devletin derinindeki çete bu şekilde çalışıyor, bir tuğlayı daha çektirmiyor. Ama Hrant Dink davası bu ülkenin bir arınma davasına dönüşebilir. Bugünlerde yine güvercin tedirginliğinde yaşıyoruz Hrant “...”(*) bu şekilde yaşıyoruz, çeteler yine görevdeler çünkü yüzleilmeyen her suç tekrarlar, bugünlerde de tekrarlıyor.

Seni hiç unutmayacağız “...”(*) (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hrant Dink cinayeti işlendikten bu yana geçen zaman içerisinde aslında hakikatler çok büyük ölçüde ortaya çıktı. Ama sayın konuşmacı, üslubundan da anladığım, âdeta FETÖ’nün bu işteki rolünü göz ardı eden ve devleti suçlayan bir üslubu tercih etti.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – O zaman devlettir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Oysa biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak daha cinayetin işlendiği yılda müteaddit defalarla açıklamalarda Emniyetin derinliklerindeki bu yapılanmanın işleme olabileceği şüphesini de dile getirmiştik ve aradan geçen zaman içerisinde gerçekler bu şekilde tezahür etti ve bildiğimiz kadarıyla da bu cinayetin sorumluları da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...gerekli cezalara çarptırıldı diye düşünüyoruz, bunu da göz ardı etmemek gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım...

BAŞKAN – Sizinle ilgili herhangi bir şey...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben de bir açıklama yapayım yani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

37.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Aslında hatibimiz konuşmasında çok açık ifade etti yani bu cinayetin sadece FETÖ’cülere yüklenmesi meselesini kabul etmediğini, etmediğimizi ben de ifade edeyim. Yani o dönemde, geçmiş yıllarda işlenen bütün cinayetleri, suçları, katliamları böyle bir yerlere havale ederek bu iktidarı ve başkalarını sorumluluktan kurtaramazsınız. Yani neticede somut, tarihe dayalı bilgiler var ve sevgili Hrant Dink’in katledilmesi sürecinde yani bütün bunlar kamuoyunda da çok yakından tartışıldı, biliniyor ve Ermeni toplumuna karşı var olan öfke, nefret dili, maalesef, bugün de devam ediyor. Daha düne kadar “Affedersiniz, Ermeni.” denilen bir ülkede yaşıyoruz, biz bunu araştıralım diyoruz. Tam da talebimiz bu, herkes oy versin, arkasında hangi güçler var, kim yaptı, ortaya çıksın.

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle aydınlatılması amacıyla 18/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, aradan tam on altı yıl geçti. Sevgili Hrant Dink gerçekten bir barış insanıydı; tarihten husumet değil, barış çıkarılmasını istiyordu; geçmişte yaşananların sorumlusunun bugün yaşayanlar olmadığını ifade ediyordu ve halklar arasında barıştan, dostluktan yanaydı; ırkçılığa karşıydı, düşmanlığa karşıydı; yazdığı yazılara da kendi toplumundan da Türkiye'deki halklardan da büyük destek alıyordu; tam da bu nedenle katledildi. Katledildiği gün İstanbul'daydım. Olay yerine vardığımda kendisi daha yerdeydi ve maalesef, üzgünüm, onun otopsisine katıldım bir avukat olarak ve sonraki duruşmalarını da izledim, tümünü izledim.

Değerli dostlar, bakın, bu cinayet, sonuç itibarıyla Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde hazırlandı, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında gerçekleşti ve tüm yargılaması Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında oldu. Dolayısıyla bu sorumluluktan kaçmanız mümkün değil. İlk başta “Milliyetçi duyguya sahip üç beş genç tarafından yapılmış.” dendi, sonra Ergenekon'a bağlandı, 15 Temmuzdan sonra da Ergenekon üzerinden bu kez cemaat mensuplarına bağlandı, yargılamalar yapıldı. Bir kez daha ifade ediyorum, 131 yargılamanın birçoğuna katıldım. İlk duruşması 2 Temmuz 2007 tarihindeydi, Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri de gelmişti, daha sonra partinizin irtibatı anlaşılınca bu milletvekilleri duruşmaya gelmekten çekindiler ve gelmediler. Şimdi, buradan soracağım, o sorunun cevabını Adalet ve Kalkınma Partili yetkililerden de bekliyorum. Bakın, duruşmaları izlerken en kritik mesele, Hrant Dink'i İstanbul Valiliğinde görüşmeye çağıran ve o görüşmede “İstanbul Vali Yardımcısının akrabalarıyız.” dedirten 2 MİT mensubunun dinlenmesine karar verildi; Sayın Akbaşıoğlu, size söylüyorum; dinlenmesine karar verildi İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından. Sonra ne oldu biliyor musun Sayın Akbaşıoğlu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Genele hitap edin, genele.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - 14. Ağır Ceza Mahkemesinin heyeti değiştirildi ve -şu andaki- Bakan Yardımcısı yaptığımız Akın Gürlek 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı oldu ve 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı olarak Akın Gürlek, 2 MİT mensubunun dinlenmesi kararından vazgeçti ve hızla karara giden süreci başlattı. Peki, kim bunu Adalet Bakan Yardımcısı yaptı? Siz yaptınız. Peki, neden o 2 MİT mensubu dinlenmedi? Bugün bunun cevabını verebilir misiniz? Veremezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – O nedenle, bu cinayetin siyasi ortağı -bir kez daha ifade ediyorum- bu cinayeti yeterince aydınlatmayan, üzerine gitmeyen ve gerçek failleri koruyan Adalet ve Kalkınma Partisidir. On altı yılda geldiğimiz nokta budur.

Biz Hrant Dink'i unutmamak, dostları olarak unutmamak. Onu burada da ve yaşadığımız sürece de her ortamda anacağız ve Adalet ve Kalkınma Partisinin bu cinayeteki rolünü de her ortamda deşifre etmeye devam edeceğiz. Ve bir kez daha anısı önünde saygıyla eğiliyorum. Sevgili Rakel Dink'in deyişyle, bu düzen maalesef bebekten bir katil yaratacak düzene dönüştü ama bu düzeni de değiştireceğiz.

Seni unutmamak "...)(*" unutmayacağız da. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya.

Buyurun Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve aziz milletim; HDP Grubunun araştırma önergesi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 19 Ocakta öldürülen Hrant Dink'e rahmet diliyorum. Bir televizyon programında şöyle demişti: "Baktım, Avrupalılar geldi, beni öpüyor. Ula, Avrupalı beni niye öpüyor? Kendi kendime 'Yahu, ben ülkemi Avrupalıya şikâyet mi ettim?'" diyen ve vatanını bu kadar seven, farklılıklarına rağmen vatanına böyle bağlı olan ama bugün, Meclisin kürsüsünden, milletin kürsüsünden her gün Avrupalıya şikâyet eden, her gün Amerikalıya şikâyet eden ve her gün Amerika'dan ve Avrupa'dan yardım bekleyen milletvekillerine aslında rahmetlinin sözleri bir ders, çok ciddi bir ders.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – E, niye öldürdünüz? Niye korumadınız?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu, rahmetlinin öldürülmesi olayıyla ilgili devletimiz gerçekten uzun süreçte çalışmalar yaptı; bir taraftan adli çalışma...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sonuç?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Adli çalışmayla ilgili yapılan yargılamanın sonunda FETÖ terör örgütünün yöneticileri, bu suçtan dolayı, Hrant Dink'i taammüden, tasarlayarak öldürtmek suçundan dolayı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarına mahkûm edildi.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Darbeden önce niye söylemiyordunuz FETÖ diye?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Mahkeme yaklaşık 5 bin sayfa gerekçe yazdı; şu da gerekçeden bir bölüm, karardan bir bölüm. Bunların birçoğu da kamu görevlisi, hani "devlet" "devlet" diyorsunuz ya; devlet, suç işleyen kamu görevlisini de getiriyor, yargılıyor ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, "Birisini yargılıyor, diğerini bırakıyor." değil.

Amacımız ne? Eğer amacımız bu suçun ortaya çıkarılması, bu suça sebebiyet verenlerin ortaya çıkarılması ise mahkeme bunu yapıyor; eğer eksik yaptığı varsa -dosya bugün Yargıtay 3. Ceza Dairesinde, istinaf mahkemesinin bir kısım onama kararından sonra- eksikleri varsa, dinlenmeyen tanık varsa, dinlenmeyen hususlar varsa malum ki bunlar Yargıtayda temyiz aşamasında ileri sürülebilecek hususlardır. Aksini, bizim araştırma komisyonu kurarak -araştırma komisyonunda sorgulama yetkisi yok, ifade alma yetkisi yok, yalnızca çağırıp bilgisini alabilirsiniz- "Bunu ortaya çıkaracağız biz." demek sadece Amerika'dan yardım isteyen Biden'ın arkadaşları durumuna düşürür, yoksa Hrant'ın amacına, onun cenazesine, öldürülmesinin ortaya çıkarılması amacına hizmet etmez; tam tersi, onun karşısında olanlara ve memleketi savunan bir insanın aksi yönündeki düşüncelere katkı sağlar.

(* Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Biz 1071'den beri, Sultan Alparslan'ın bu toprakları fethettiği günden beri Ermenilerle beraber yaşamış bir milletiz, hem Büyük Selçuklu'da hem Anadolu Selçuklu'da hem beylikler döneminde hem de Osmanlı Dönemi'nde Ermenilerle bir sorunumuz olmamış, hep ne denmiş: "Milletisadık" diye yaşamışlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Birçok tarihî eserimizin inşasında ve çok önemli görevlerde, vezirliklerde Ermenilere görev vermiş atalarımız. Ne zaman ki 1915'te büyük emperyal devletlerin ortaya koyduğu kıskırtmalarla, milliyetçilik akımıyla yaşanan olaylar olmuş; onlar tarihin bir sürecinde ama biz bunu biliyoruz; biliyoruz ki bizim milletimizle, Ermeniler ile Türkler arasında sorun yok ama Ermeniler ile Türkler arasındaki bu huzur iklimini bozmaya çalışanlarla sorunumuz var. "FETÖ" diyemeyenlerle, bu FETÖ terör örgütünün katlettiği bir durumda FETÖ'ye ağzını açamayanlarla bir sorunumuz var, FETÖ'nün tarafı olanlarla bir sorunumuz var.

Biz, milletimizin mahkemesine güveniyoruz. Devlet Denetleme Kurulu tayin edilmiş, yaklaşık 650 sayfa rapor yazmış, bunların da hepsi ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Niye söylemediniz darbeden önce "Fetullahçılar yapmış" diye? Yargılamadınız, darbeden sonra söylüyorsunuz. Hani Ergenekon'du?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Biz bu araştırma önergesinin sonuca bir fayda sağlamayacağına inanıyoruz ve Hrant Dink'e bir kez daha rahmet diliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yani kendince sataştığını belli etmemek için oldukça dikkat etti ama biz aldık mesajı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nereden biliyorsun?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bu konuşma hakikaten garip, öyle diyeyim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Niye ki?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hani "FETÖ'nün tarafı olanlarla sorun." dediniz ya. İnsaf ya! FETÖ sizsiniz ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – FETÖ'yle beraber siz de aynı kapıdasınız, FETÖ'yle aynı yere bağlısınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – FETÖ düne kadar sizdiniz ya! Birlikteydiniz, birlikte bu yollarda yürüdünüz, dualar okudunuz, beraber ısladınız. Yani siz başkasını suçlarken hiç mi yüzünüz kızarmıyor ya? El insaf gerçekten! El insaf!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz terör örgütü olmadan önce beraberdik, siz terör örgütü olduktan sonra berabersiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sevgili Hrant Dink'e gelince -yarın anmamızı yapacağız tabii ki- yani burada her şeye "FETÖ" deyip işin içinden çıkmak, bu AKP'nin kolaycılığı. Tahir Elçi'de

de aynısını söylüyorlar, başka bir şey söylüyorlar orada, başka bir kurgu. Burada, Ermenilere yönelik nefret iklimini de hedef gösterilmesini de sevgili Hrant'ın katledilmesini de iktidarın öncülük yaptığı iklim sağlamıştır. Sadece bir kesime yükleyerek bu işten sıyrılmazlar. Burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim Başkan, emin olun.

BAŞKAN – Ya, bitti. Söylediğiniz amacımıza ulaştı diye düşünüyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sözüünü tamamlasın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir sözümü tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani buradan Hrant Dink'i anıp, onun iyi düşüncelerini paylaşıp biz Hrant'ın ne kadar iyi bir insan olduğunu, ne kadar barışçıl olduğunu, Türkiye'de dilinin ne kadar pozitif olduğunu en iyi bilenleriz çünkü biz Hrant'ın arkadaşlarıyız aynı zamanda. Böyle timsah gözyaşları dökmesinler, işi de çarpıtmasınlar. Gerçeği herkes biliyor.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Hrant Dink cinayetinin tüm yönleriyle aydınlatılması amacıyla 18/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Buyurun okuyun:

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Silivri ve Çatalca ilçelerinde yaşanan tapu sorununu araştırmak amacıyla 17/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

CHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından “Silivri ve Çatalca ilçelerinde yaşanan tapu sorununu araştırmak” amacıyla 17/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3869 sıra no.lu) meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/1/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın başkan, değerli milletvekilleri; Çatalca'nın Yaylacık, Karamandere, Aydınlar, Gümüşpınar, Hallaçlı köyleri -yeni adıyla mahalleleri- Silivri'nin de Sayalar, Danamandıra ve Çayırdere Mahallelerinin tapu sorunuyla ilgili olarak huzurunuzdayım.

Bu sorunu daha önce birçok kez bu kürsüden Genel Kurula ifade ettim ancak maalesef, AK PARTİ Grubu ve iktidarı burada söylenenleri yeterince dikkatle dinlemediği ve buna göre bir icraat ortaya koymadığı için, bu vatandaşlarımızın tapu sorunları hâlen devam etmektedir. Bir kez daha ifade edeyim: Bu 8 köyün buradaki yerleşimi tam yüz kırk beş yıldır vardır, hatta bunlardan Yaylacık köyü beş yüz yıldır burada yerleşiktir. II. Abdülhamit zamanında, 1878 Berlin Anlaşması'ndan sonra Balkanlardan İstanbul'a, Türkiye'ye, Anadolu topraklarına yaşanan göç nedeniyle, padişah iradesiyle bu insanların ataları buralara yerleştirilmişlerdir yani bunlar işgalci değildir. Öyle olduğu hâlde, 2016'da, AK PARTİ iktidarı, bunları işgalci sayıp ecrimisil göndermeye başlamıştır ve o tarihten bu yana yaşanan bir sorun vardır.

2017'de bir kanun çıktı, denildi ki: “Bu vatandaşlarımıza bu yerlerin tapularını rayiç bedel üzerinden verelim.” Gelgelelim, evdeki hesap çarşıya uymadı, rayiç bedel işi olmadı. Bunlar orman köylüsü, Türkiye'nin en yoksul köylüleri. Bunun üzerine 2019'da bir kanun daha çıktı, denildi ki: “Rayiç bedelin yarısı oranında bir bedel üzerinden bunu satalım.” İlk kanunun çıktığı tarihten bu yana altı yıl, ikinci kanunun çıktığı tarihten bu yana da yaklaşık dört yıl geçmiş olmasına rağmen bu vatandaşlarımız önemli ölçüde tapularını alamamışlardır. Zira kanunlar yanlış çıkmıştır, masa başında hazırlanan kanunlar vatandaşın dardini çözmeye yetmiyor. 2019 yılı Haziran seçimlerinden önce Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu'nun talimatıyla bu köyleri beşer kere dolaştım. Beşer kere dolaştım, buraya getirdim, ondan sonradır bu ikinci kanunun çıkması.

Şimdi durum nedir? Son durumu size özetleyeyim, 2019'da çıkan kanun diyor ki: Bu köylerde, eski köy yerleşim alanının içindeki arazilerden 7 bin metrekareye kadar olan kısmını kullanıcılarına rayiç bedelin yarısı üzerinden satalım; peşin öderse yüzde 20 bir indirim daha var. Eski köy yerleşim alanını yani onların tarım arazilerini kapsama almıyor. Son durum nedir? Son durum şu: Bakın, ben size, şimdi, hem Çatalca'dan hem Silivri'den örnekler vereceğim, tek tek bütün köylülerle, bütün muhtarlarla konuştum. Yaylacık köyünün köy içi hemen hemen bitmiş gibi ama bir miktar parsel rezerv alanı olarak belediye devredilmiş durumda. Karamandere yüzde 30'u almış, yüzde 70'i alamamış köy içinde, rezerv alanı olarak belediye devredilmiş. Aydınlar aşağı yukarı bitmiş ama 10 civarında parsel rezerv alanı olarak belediye devredilmiş. Gümüşpınar yüzde 40'ı alamamış durumda, köy içindeki arazileri söylüyorum. Hallaçlı benzer durumda. Silivri'ye geldiğimiz zaman, Silivri'deki Sayalar, Danamandıra ve Çayırdere köylerinde de durum farklı değil yani köy içi alandaki arazilerin bir bölümünün tapusu verilmiş, verilemeyenler de belediye devredilmiş ki belediye, 6306 sayılı Kanun'daki rezerv alan uygulamasına dayanarak bunu vatandaşa verecek. Peki, niye 6306 sayılı Kanun'a giriyor? Çünkü kanun yanlış çıktı, olmuyor, bari oradan bir çözüm bulalım. Peki, çözüm çıkmış mı orada? Hayır, orada da çözüm yok. Bakın, şimdi, Silivri'den örnek vereceğim, çarpıklığı sizlere rakamlarla söyleyeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, Silivri'nin Danamandıra köyünde 2022 yılının Haziran ayında 1.144 metrekare, metrekaresi 58 liradan satılmış. Şimdi, aralık ayında bir tebligat yapılmış oradaki vatandaşımıza, rezerv alan uygulamasında -ilk söylediğim Millî Emlakin doğrudan satışı- metrekaresi 217 liradan 600 metrekareyi

132 bin liraya satıyor. Ya, altı ay önce 57-58 liradan satmışsınız, altı ay sonra 217 liraya çıkmış; bu rakam da sabit değil, diyor ki: “Altı ay içinde ödemesen yeniden değerlendirme oranını da artıracam, bu rakam 295 bin liraya çıkacak.” Ödedin, ödedin; ödemedin, rakam budur. O asıl kanundaki yüzde 50’lik indirim burada uygulanmıyor. Niye? Çünkü rezerv alan olunca başka bir yasa uygulaması kapsamına giriyor bu. Tarım arazilerinde de şu anda tapular önemli ölçüde verilmemiştir.

Sayın Tülay Kaynarca burada geliyor, konuşuyor “Vereceğiz.” diyor ama verilen bir şey yok.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İstanbul’un Çatalca ve Silivri ilçelerinde yaşanan tapu sorunlarıyla ilgili verdiği araştırma önergesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım, selamlarımı sunarım.

Yakın zamana kadar köy statüsünde olan Çatalca ilçesinin Karamandere, Yaylacık, Aydınlar, Gümüşpınar, Hallaçlı, Fatih ve Atatürk Mahalleleri ile Silivri ilçesinin Danamandıra, Sayalar ve Çayırdere Mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımızın tapu sorunu hâlâ çözülemediği gibi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının iyi niyetten yoksun ve acemice yürüttüğü konut projeleriyle de daha da çıkmaza girmiştir. Konuya açıklık getirmek ve bölgedeki durumun anlaşılması için yaşlı bir köylü vatandaşımızın söyledikleri bence o kadar değerlidir ki sizlerle paylaşmak istiyorum. Şöyle diyor: “Dedemin dedesi bu köyde öldü. Babam bu köyde öldü, dedem bu köyde öldü. Ben bu yaşa geldim, hâlâ tapumu alamadım, istenen rayiç bedelleri üzerinden de satın almam mümkün değildir.”

Değerli milletvekilleri, çoğunluğu padişah II. Abdülhamit tarafından bölgeye yerleştirilmiş olan vatandaşlarımız en az yüz kırk beş yıldır buralarda yaşamaktadır. Aralarında ta beş yüz yıl öncesine kadar uzanan aileler bile bulunmaktadır. Yaşanan sorunları ve vatandaşlarımızın beklentilerini kısaca, özetleyerek ifade etmek istiyorum. Araziyi kullanan kişinin vefat etmesi hâlinde tarihine bakılmaksızın kanuni mirasçıların yasanın tanıdığı haklardan yararlanması sağlanmalıdır. Köylülerden ecrimisil istenilmesi hukuksuzdur, onlar oraların sahibidir; bu yönde, gerekiyorsa yasal bir düzenleme yapılmalıdır. Yerleşim yerlerindeki vatandaşlarımız önemli ölçüde tapularını almış ise de tarım arazilerinde sorun devam etmektedir. Bazı köylülerin tarım arazilerinin satışında 7061 sayılı Kanun’un öngördüğü üç yıllık kullanma şartına uymadığı gerekçesiyle talepleri reddedilmektedir. Ekonomik şartların ağırlaşması üzerine ekilemeyen tarım arazileri için böyle bir uygulamadan vazgeçilmelidir. Arazilerin bir kısmına ilişkin satış talepleri de orman sınırları içinde kaldığı gerekçesiyle reddedilmiştir. Reddedilen bu taleplerin tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Tarım arazilerindeki en büyük sorun, talep edilen bedelin yüksekliğidir. Vatandaşlarımız bu bedelleri ödeyemiyor, en kısa sürede yeniden makul bedeller tespit edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – 7394 sayılı Kanun’un geçici 1’inci maddesiyle süresi içinde başvuru veya ödeme yapamayanlara başvuru ve ödeme için verilen ek süre, tebligatlardaki gecikme nedeniyle yeniden uzatılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, İstanbul’un Çatalca ve Silivri ilçelerine bağlı, eskiden köy olan bu mahallelerdeki tapu sorunlarına çözüm getirmek üzere bir araştırma komisyonunun kurulmasını yerinde buluyoruz. Dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini desteklediğimizi beyan eder, saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Halkımızı selamlıyorum.

Evet, bir sorun alanı daha; AKP'nin “Çözdük, çözüyoruz. Asırlık sorunu çözdük.” diye reklamını yaptığı ama aslında gerçek anlamda bir çözüm üretmediği sorun alanlarından bir tanesi. Denilmişti: “Asırlık sorundu.” Evet, asırlık sorun ama “Çözdük.” kısmı gerçeğin dışında kaldı. Silivri ve Çatalca'da köylülerin yaşam alanları ve geçim alanları şu an hukuksuzca gasbediliyor, mülkiyet hakları ihlal ediliyor, halk tarım arazilerinin tapularını alamıyor, halkı geçim kaynağı olan tarım yapmaktan alıkoyan bir uygulamayla karşı karşıyalar. Çatalca'nın Hallaçlı, Gümüşpınar, Aydınlar, Karamandere, Yaylacık Mahalleleri ve Binkılıç Mahallesi ile Silivri ilçesinin Sayalar, Danamandıra ve Çayırdere Mahallesi'nde yaşayan halk yüz kırk beş yıldır oturdukları yaşam alanlarında şu an işgalci muamelesi görüyorlar ve onlara diyorlar ki: “Oturduğunuz sürelerin paralarını ödeyin.” Buralardan geçmişe yönelik “ecrimisil” adı altında kira parası talep ediliyor. Ne kadar ilginç değil mi? Yüz kırk beş yıldır bir yerde oturacaksınız, oralarda yaşamlarınızı sürdüreceksiniz, geçim kaynaklarınızı buralardan sağlayacaksınız, sonra birdenbire AKP iktidarı gelecek 2016'da, diyecek ki: “Siz burada işgalcisiniz, buraların kiralalarını ödemek zorundasınız.”

Sonra yasalar çıkıyor ama bu yasaların hiçbiri çözüm üretmiyor; bir kısım köylü alabilirken bu arazileri, bir kısım köylü için fiyatların çok yüksek olması, bir dönem ekilmemiş olması maalesef tapulu arazilerinin tapularının halka geçmesinin önünde bir kez daha engel oluşturuyor. Tabii, bütün bunları düşününce “Acaba dert ne; arkadaki dönen rant alanı ne, kimler buralardan yararlanıyor da köylünün bu şekilde kendi arazilerinde, kendi yaşam alanlarında kalmalarının önüne geçilmeye çalışılıyor?” sorularını da beraberinde getiriyor. Bir an önce bu sorunların çözüme kavuşmasını ve yüz kırk beş yıldır orada yaşayan insanların tapularının verilmesini, yüksek bedellerden vazgeçilmesini, ecrimisil taleplerinden de vazgeçilmesini bir kez daha buradan hatırlatalım. Önergeyi bu anlamıyla da desteklediğimizi beyan ediyoruz.

Şimdi, memlekette hukuksuzluk çok tabii ki. Dün yine bir hukuksuzluğu yaşadık. Şaşırдық mı? Elbette ki şaşırmadık. Kemal Kurkut davası; 21 Mart 2017 tarihinde Diyarbakır'da “Nevroz” a gitmek isterken polis kurşunuyla öldürüldü ve 23 yaşındaydı. Hemen arkasından Valilikten açıklama geldi, Valilik dedi ki: “Canlı bomba şüphesiyle öldürüldü.” Hemen olay çarpıtılmaya çalışıldı, hemen olayın üstü örtülmeye çalışıldı ama burada özgür basın emekçileri vardı, işin hakikatini açığa çıkarmak için mücadele eden basın emekçileri vardı ve bunlardan biri Abdurrahman Gök'tü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Abdurrahman Gök olayın fotoğraflarını çekmişti. Fotoğraf, hiç de canlı bomba şüphelisi olmadığı, üstünün tamamen çıplak olduğu, üzerinde hiçbir şeyin olmadığı açık olan Kemal Kurkut'un polis tarafından hedef alınarak öldürüldüğünü açık olarak belgeliyordu. Bunun üzerine mecburen yargılamaya yapılmak zorunda kalındı, göstermelik bir dava sürdürüldü ama bu göstermelik dava sonucunda ilk başta sanık polis beraat ettirildi, arkasından, bozma üzerine de -beraat bile kesmemiş olacak ki cezasızlık politikanızı- ceza verilmesine yer olmadığı noktasında yeni bir karar verildi. Yani bir kez daha güvenlik güçlerinin işlediği suçlara ilişkin, Kürt halkına yönelik işlediği suçlara ilişkin cezasızlık politikasıyla ödüllendirme mekanizması devreye girdi ama olayı açığa çıkaran gazeteciyi susturmak için ceza vermekten geri durmadınız ama özgür basın emekçileri susmadı, susmayacak, bu cinayetlerin de hesabı sorulacak. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Tülay Kaynarca. Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

CHP grup önerisi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bir hakkı teslim etmek lazım, o da şu: Sayın hatiplerin her biri de bu önergeyi sunarken aslında söylediler ve dediler ki: “İşte, adı geçen köy alanlarında büyük oranda tapuları alındı.” Bir sonraki hatip ifade etti: “Önemli oranda tapularını aldı.” İşte, bu önemli oranda köy içi tapuları, AK PARTİ iktidarı döneminde Cumhurbaşkanımızın iradesiyle çıkartılan yasalarla alındı; bu, bir.

İkincisi: Yine, “2/B” başlığı altında yani orman vasfını yitirmiş alanlarda -bu saydığım 8 köyün her biri de- çok ciddi oranda, yüzde 98,2 oranında, orman vasfını yitirmiş olan arazilerin kullanıcıları tapularını da aldılar; bu da bir başarı. Allah razı olsun diyorum yine Sayın Cumhurbaşkanımızdan. Eksikleri de yine tamamlıyoruz.

Yine, bir başka başlığımız da... İptal edilen tapular vardı. Kimin zamanında? Yine, kendi siyasi arkadaşları döneminde, Anayasa'ya aykırı diye iptal ettirdikleri tapular vardı. Sadece Çayırdere'de 786 tapuyu bilabedel, hiçbir ücret ödemedem kime verdik? Yine köylümüze verdik.

Yani başlıkları arttırmak mümkün.

Son olarak, neyi yapıyoruz şu anda? Tüm Türkiye'de olduğu gibi bu köylerimizde de hazineye ait olan, yine tarım için kullanılan arazilerin köylüye satışıyla ilgili süreç var. Yani yüz kırk beş yıllık problem hiç çözülmedi... Şu saydığım başlıklar bile yüzde 95, yüzde 98 oranında köylümüzün tapusuna kavuştuğunu gösteriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Paraya gelin paraya, metrekafe fiyatlarına gelin.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Evet, eksikler var. Mesela, “Köy içinde, Aydınlar'da kalan yerler var.” dedi; o zaman Belediye Başkanınız, Büyükşehir Başkanınız, başka şeylerle uğraşmayacak, ne yapacak? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 1/5.000'lik planlamalarla ilgili düzenlemeler yapacak ve gereğini yapacak, o zaman bu sorun da çözülür ama biz onu beklemedik, rezerv alan ilan ettik ve şu an 2 belediyemiz bu konuda çalışma yapıyor.

Çok kısa bir zaman dilimine bu kadar çok şey anlatmak mümkün değil. Hafta sonu, Çatalca ve Silivri muhtarlarımızla bir araya geldik, Dernek Başkanım Hüseyin Ece, muhtarlar, yine Gümüşpınar Muhtarım, Osman Muhtarım, her birimiz bir araya geldik yeni sorun başlıklarıyla, uygulamadaki eksikliklerle ilgili ne yapabiliriz, bunu masaya yatırdık. Çünkü Sayın Hamzaçebi'nin de ifade ettiği gibi fiyatlarla ilgili sıkıntılar var, bunları çözmekle mükellefiz.

Yine, işaret edildiği gibi konu başlıkları için de yapılacaklar var. Yani biz bu Çatalca'mız ve Silivri'mizle ilgili bu süreç içerisinde iktidarlarımız ve hükümetlerimiz döneminde tapu probleminin çözümü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Çatalca ve Silivri'mizin köylerinde, sadece o değil, yine Şile'de de birçok tapu problemi ve planlamalarla ilgili düzenlemelerde gerçekten iyi niyetle, samimiyetle -ben Sayın Hamzaçebi'nin de o konudaki samimiyetine gerçekten inanıyorum- problemleri çözmek yönünde adımlarımızı hassasiyetle sürdürüyoruz ama bir süreç. Neden bir süreç? Kadastral çalışmalar yapılıyor. Neden bir süreç? Tam iki yıl boyunca pandemi sürecinde, gidilip tespitlerin ve fiyat tespitlerinin yapılamadığı bir süreç yaşandı. Bunların her birini düşünce olarak yani normal sistemde bir bütün olarak ele almadan bu değerlendirmeyi yapmak biraz haksızlık olur diye düşünüyorum. Orada özellikle Çatalca ve Silivri'deki muhtarlarımızla birlikte, kanunu uygularken karşımıza çıkabilecek başlıklarla ilgili ne yapabiliriz, ona da bakıyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz talebim var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Tülay Kaynarca 2 Kasım 2021 tarihinde şunu söylemişti: “Rezerv alanlarla ilgili olarak da herkes tapusunu alacaktır.” Bakın, aradan bir buçuk yıl geçti. Rezerv alanlarda tapuyu almak bir tarafa -biraz önce kürsüde örnek verdim- metrekaresi fiyatını 58 liradan 217 liraya çıkardınız. Şu an tebliğ edilmemiş olan fiyatlar 170 ila 220 Türk lirası arasında seyrediyor. “Rezerv alan” deyip vatandaşı, kusura bakmayın, kandırıyorsunuz. Rezerv alanda fiyatta yüzde 50 indirim yok, peşin öderse sadece yüzde 20 indirim var. Hani rezerv alan olunca herkes sorunsuz tapusunu alacaktı, alamıyor. Çayır biçmek tarımsal faaliyet değil midir? Bu nedenle vatandaşın talebini reddediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Devam edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani iktidar reddediyor: “Çayır biçiyorsun sen, olmaz.” Ya, hayvancılık yapıyor adam, çayır biçmek tarımsal faaliyet değil midir?

Bir başka yer için çıkarılmış kanunu getirip buraya uyguluyorsunuz. Kanun diyor ki: Burayı, tarım arazisini sana satabilmem için 30 Mart 2011 ila 30 Mart 2014 tarihi arasında üç yıl süreyle kullanmış olman şart. Ya, bunlar yüz kırk beş yıldır burada. Bu üç yılı siz başka yerlerde, Anadolu’da kötüye kullanımı önlemek için getirdiniz, bunu buraya uygularsanız yanlış yaparsınız. Nitekim, bu iş yürümüyor, tarım arazilerinde tapusunu alan vatandaşımız doğru dürüst yok. Rezerv alandaki uygulamalarda da vatandaş tapu alabilmiş değil.

Teşekkür ederim.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayrettin Bey’e de söz vereyim, ondan sonra size söz vereyim. Konuyu kapatalım ama yani...

Sayın Nuhoğlu, buyurun.

40.- *İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, emekli Korgeneral Hasan Kundakçı'nın vefatına ilişkin açıklaması*

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yanımdan ayırmadığı tamburalı silahından dolayı “Tamburalı Paşa” olarak bilinen efsane komutan emekli Korgeneral Hasan Kundakçı’yı kaybettik. Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı görevinde bulunan, terörle de mücadele eden cesur bir komutandı. 1996’da Rumlar sınırdan geçerek bayrağımızı indirmek istemişti. İkazlara aldırmaz etmeyerek bayrağımızı indirmeye teşebbüs eden Rum’un bayrak direğinde tek kurşunla indirilmesine ve 2 İngiliz askerinin de ayaklarından vurularak ikaz edilmesine izin veren Tamburalı Paşa bayrağın bir ülkenin onuru olduğunu, bayrak inerse Türklerin orada varlığının mümkün olmayacağını bütün dünyaya göstermiştir.

Hasan Kundakçı’ya Allah’tan rahmet, ailesine ve Türk milletine başsağlığı dilerim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaynarca.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sataşmadan kürsüden söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sataşma yok, iyi niyetle bir öneri var.

Yerinizden buyurun.

41.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, Silivri Belediye Başkanımız Volkan Yılmaz, Çatalca Belediye Başkanımız Mesut Üner bu konuda çalışmalarını sürdürüyor tapusu konusunda iptal kararı gelenlere -bu uygulama yani ret gelmiş olanları- bu şekilde verebilmek adına.

Bu vesileyle, ben 2 müjdeyi aktarmıştım hafta sonu muhtarlarımızla bir araya gelerek, onu da hemen söyleyeyim: Ormana yapılan tahsisler kaldırıldı ve tarım arazisi olarak kullanan vatandaşlarımıza, kullancısına satış ve kiralama yapılacak. Çevre Bakanımız Murat Kurum'a çok teşekkür ediyorum. İkincisi, Tarım Bakanımıza teşekkür ediyorum çünkü beldeyken mahalleye dönen orman köyleri şimdi artık yeni yasal düzenleme, teşvik ve desteklerden faydalanabilecekler. Yani sürekli değişim, sürekli yeni talepler ve sürekli yeni yapılması gereken çalışmalar oluyor ve biz bu konuda bölgemizde muhtarlarımızla birlikte çözüm arayışını sürdürüyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, son bir cümle efendim...

BAŞKAN – Oylayayım, söz vereyim size ben.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Silivri ve Çatalca ilçelerinde yaşanan tapu sorununu araştırmak amacıyla 17/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ocak 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi bir müjde gibi sunuluyor; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Orman Bakanlığına bir yazı yazarak Silivri ve Çatalca'nın bu köylerindeki arazilerin de içinde olduğu toplam 3 milyon metrekarelik bir arazinin tahsisinin kaldırılmasını istiyor. Amaç, İlk Evim Projesi'nde bu arazilerin kullanılacak olması. Bunun üzerine ben 9 Ocak tarihinde Millî Emlak Genel Müdürünü aradım “Köylüler, muhtarlar infial hâlinde.” dedim, bunu bildirdim.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Biz de aradık, paylaştık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 11 Ocakta Çevre Bakanı bir imzayla “Efendim, o başka bir şey, biz buraları vatandaşa satacağız.” dedi. Bunu, Çevre Bakanlığına mal eden biziz bir kere, bunu söyleyeyim.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Yapmayın Sayın Hamzaçebi, yapmayın!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bu kısmı önemli değil ama önemli olan husus şu; bunu vatandaşa şöyle anlatıyorsunuz: “Müjde! Satış izni çıktı.” Konuşmanızda da söylediniz, satış izni kanunla çıkmıştır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 2'nci sırasına, yine bu kısımda bulunan 380, 371 ve 393 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 1, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 394 ve 393 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

18/1/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/1/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 2'nci sırasına, yine bu kısımda bulunan 380, 371 ve 393 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise aynı kısmın sırasıyla 1, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi;

Genel Kurulun;

18 Ocak 2023 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar;

19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde 393 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

19 Ocak 2023 Perşembe günü birleşiminde 393 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 20 Ocak 2023 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşimde 393 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

394 ve 393 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olması

önerilmiştir.

394 Sıra Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 5'inci maddeler	5
2. Bölüm	6 ila 9'uncu maddeler	4
Toplam Madde Sayısı		9

393 Sıra Sayılı Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 5'inci maddeler	5
2. Bölüm	6 ila 11'inci maddeler	
	(Geçici madde 1 dâhil)	7
Toplam Madde Sayısı		12

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani, burada, şimdi, bu çalışma saatleriyle ilgili hususta hakikaten bir sıkıntı var değerli arkadaşlar, bu 394 sıra sayılı Teklif devlet memurlarıyla ilgili. Yani bugün, önceki teklifin daha birinci bölümü bitmedi, bunu bitireceğiz, ikinci bölümünü bitireceğiz; Devlet Memurları Kanunu'yla ilgili teklifin de birinci bölümünün bitirilmesine kadar bir çalışma takvimi var burada. Bunun anlamı şudur: Bir sürü eksik var sözleşmeli personelle ilgili kanunda “O eksiklere gediklere hiç bakmayalım, işi oldubittiye getirelim, gece yarısı bu kanunu jet hızıyla geçirelim.” anlayışı var, bunu kabul etmek mümkün değil. Yani bu yanlış olur, bir sürü eksikliği var, bir sürü yanlış var, o hataların hepsinin burada düzeltilmesi lazım; Komisyonunda düzeltilmesine müsaade etmediniz, şimdi hiç olmazsa burada düzeltilmesi lazım.

Şimdi, diğer bir konu -bugün, yeni gündeme geldi- AK PARTİ grubunda Sayın Çalışma Bakanına soruluyor “EYT konusu ne olacak?” diye, Sayın Bakan da “Top bizden çıktı, AK PARTİ Grubu konuyu çalışıyor, milletvekili arkadaşlar konuyu çalışıyor.” demiş ve “Mart ayında neticelenir diye düşünüyorum.” demiş. Arkadaşlar, EYT kızgın, EYT sizden bu haberi bekliyor, bu kanun teklifini bekliyor. Yıllardan beri gündemde olan bir konuyu niye bu kadar geciktirirsiniz? Aralık ayında söz verdiniz “Çözeceğiz.” diye yani bu neyin nesidir anlamadım ki bu beceriksizliği nasıl izah ediyorsunuz, ben bunu anlamıyorum. Biz de katkı verelim diyoruz, şimdi böyle bekletiyorsunuz bekletiyorsunuz, onu da getireceksiniz “Bir gecede jet hızıyla geçirelim.” diyeceksiniz. Bir günde komisyonunda, bir günde Genel Kurulda geçirmeye çalışacaksınız; bunlar kabul edilebilir şeyler değil, bunlar yanlış, böyle bir kanun yapma tekniği olmaz. Sonra, yaptığımız kanunu düzeltmek için tekrar kanun yapmak durumunda

kalıyoruz. Dolayısıyla EYT'yle ilgili hususta bu AK PARTİ Grubu ne yapıyorsa... Yani zaten Bakanlık çalışmış -sistemin çalışmadığını da buradan anlıyoruz- Bakanlık gönderdi size; bir an evvel Meclise gelsin, biz bunu komisyonunda çalışalım, komisyonunda bir alt komisyon kuralım ve işi etraflı bir şekilde... Bakın, bütün parti gruplarında bu konuların uzmanları var, konunun tarafları var, sosyal kesimler var; bunlarla birlikte tartışalım bunu. Yani siz orada kendi adınıza, kendi başınıza ne yapacaksınız? Benim bunu anlamam mümkün değil, dolayısıyla bu konuya bu şekilde bakmamız lazım, bugüne kadar... İşte bu, beceriksizliğin de aslında bir itirafı.

Şimdi, bugün Sayın Cumhurbaşkanı bir seçim tarihi ifade etti, 14 Mayıs tarihini, bunda da yetmiş üç yıl önceye gönderme yaptı. Tamam, doğru; o zaman yeter! "Söz milletin!" denildi. Ya, Sayın Cumhurbaşkanı buradan hatırlatmak istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanı, AK PARTİ Grubu; iktidarda olan sizsiniz ya; millet o tarihte size "Yeter!" diyecek, yirmi yıldır yaptığınız zulme "Yeter!" diyecek, yirmi yıldır yaptığınız haksızlığa, yoksulluğa, yolsuzluğa, adaletsizliğe "Yeter!" diyecek. Yani bir yanlış anlaşılma var bu işte, siz nasıl izah ediyorsunuz, bu nasıl bir akıldır benim bunu anlamam mümkün değil.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – O gün göreceğiz.

ERHAN USTA (Devamla) - Bak, başka neye "Yeter!" diyecek? Yandaşlara "Yeter!" diyecek, kamu-özel iş birliği projelerinden götürdüğünüz paralara "Yeter!" diyecek, KKM'ye "Yeter!" diyecek, haksızlığa "Yeter!" diyecek, adaletsizliğe "Yeter!" diyecek, saray bürokrasisine "Yeter!" diyecek, kibirli bakanlarınıza "Yeter!" diyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vicdansızlığa "Yeter!" diyecek.

ERHAN USTA (Devamla) – Evet, vicdansızlığa "Yeter!" diyecek, zulme "Yeter!" diyecek, yaptığınız zulme "Yeter!" diyecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, evet, evet!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Karalamaya "Yeter!" diyecek.

ERHAN USTA (Devamla) – İktidarda olan sizsiniz "Söz milletin." diyeceğiz biz ve o sandık gelecek, millet iş bilmezliğe "Yeter!" diyecek, liyakatsizliğe, beceriksizliğe ve her türlü haksızlığa millet "Yeter!" diyecek.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Haksızlığa, adaletsizliğe "Yeter!" diyecek.

ERHAN USTA (Devamla) – Allah işte bazen böyle söyletiyor yani hakikaten güzel oldu, söyletiyor.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Hakikaten söyletiyor, sandık geldiği zaman görürsün!

ERHAN USTA (Devamla) – Bunların hepsine sandıkta millet "Yeter!" diyecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Hiç merak etmeyin, sandık gelince görürsünüz! Kime "Dur!" diyeceğini görürsünüz sandık gelince.

ERHAN USTA (Samsun) – Göreceğiz, göreceğiz!

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Betaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Size 3 olay anlatacağım, bir tanesi bir çıplak arama olayı. Bunları anlatmaktan vazgeçmeyeceğiz. Hani Adalet Bakanlığı “mış” gibi bir değişiklik yaptı ya çıplak aramaya ilişkin. Mektup bana Elâzığ’dan geldi, Elâzığ Cezaevinden. 60 yaşında bir kadın, bir anne, Kıymet Yeşilgöz bize başvurdu ve aynı başvuruyu savcılığa da yaptı, idareye de yaptı. Cümleler şu: “23 Eylül 2022’de Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinden tahliye oldum. 1 Aralık 2022’de Dersim Mazgirt Köprüsü’nde gözaltına alındım ve bir gece nezarethanedede kaldım. 2 Aralık 2022’de Elâzığ T Tipi Kadın Cezaevine getirildim, girişte çıplak aramaya maruz kaldım; alt iç çamaşırlarımı ayak bileğime kadar indirerek, 3 defa otur kalk hareketi yaptırılarak çıplak arama yapıldı. Bu uygulamayı yapanlardan şikâyetçiyim.” Ve devam ediyor. Takdiri 84 milyona bırakıyorum. 60 yaşında bir kadına bu işkenceyi, bu muameleyi yapanları lanetliyorum, yapanları soruşturmayanları lanetliyorum, bunun arkasında duranları lanetliyorum. Siz, açıkça, bir yandan kadınlara “ıffet” diyeceksiniz, “kadın” diyeceksiniz, “hak” diyeceksiniz, “özgürlük” diyeceksiniz, bir yandan da 60 yaşındaki bir kadına çıplak arama yapacaksınız öyle mi?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil, doğru değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve buradan açık çağrı yapıyorum: Kimi tutukladınız bunun için, kimi soruşturdunuz, kimi yargıladınız?

şimdi, Esiye Cezaevi... Esiye Cezaevi en çok ihlalin geldiği cezaevlerinden biri. Abidin Kabişen bize yine başvuru yaptı, darbedilmiş, oradaki yönetim, cezaevi müdürü “Sağ çıkamayacaksınız.” demiş, mahpusları tehdit etmiş ve özel odada saatlerce işkence yapmışlar, vücutlarında darp ve cebir izleri var; buyurun size başka bir işkence haberi.

Diğeri, Hakkâri Milletvekilimiz Leyla Güven, şu anda Elâzığ Cezaevinde tutuklu bulunuyor. AYM ihlal kararı verdi geçenlerde, 7 Nisan 2022’de, dedi ki: “Kişi hürriyeti ve güvenliği, milletvekili olduğu hâlde 2’nci kez tutuklandığı için ihlal edilmiştir.” Dün değil önceki gün Adana İstinaf Mahkemesi de yine bozma kararı verdi, dedi ki: “Ortam dinlemesi delil sayılamaz.” AİHM kararlarında DTK’nin demokratik bir organ olduğunu, platform olduğu, örgüt üyeliğine delil olamayacağı ilan edildi ve “Çoğulculuğun bastırılmasıdır, ‘demokratik toplum’ kavramının temelinde yer alan siyasi tartışma özgürlüğünün sınırlandırılmasıdır.” dedi. Size kaç karar getirelim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MERALDANIŐ BEŞTAŞ (Devamla)–Leyla Güven’in vekilliği düşürüldü, sevgili Leyla Güven’in, Leyla ablamızın vekilliğini düşürdünüz, haksız yere düşürdünüz, Hakkâri halkının iradesini gasbettiniz. şimdi 2 defa, hem AYM hem AİHM hem istinaf mahkemesi, 3 ayrı mahkeme bu düşürmenin de bu tutukluluğun da bu cezaların da ihlal olduğunu söylüyor ya, “Yapamazsınız.” diyor. Siz hangi hukuka bağlısınız? Hangi hukuka bağlısınız? Hakikaten size hangi kararı getirelim? Böyle bir şey olabilir mi? İşte “Devletten hukuku çıkarırsanız çete kalır.” dediğimiz tam da budur. Çetecilik yöntemleriyle insanların özgürlüğünü ellerinden alıyorsunuz, bir milletvekilini bu yöntemle cezaevinde tutuyorsunuz ya, bunu daha nasıl izah edelim? Evet, Hakkâri’deki Kürtler var ya, vekilliğini düşürdüğünüz için size oy vermeyecek ve herkes de size kırmızı kart gösterecek. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.29

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.44****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 51’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan Bursa Milletvekili Efkan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Bursa Milletvekilleri Efkan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 380 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi kabul edilmişti.

6’ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Dersim Dağ
Gaziantep	İstanbul	Diyarbakır
Garo Paylan	Dirayet Dilan Taşdemir	Kemal Bülbül
Diyarbakır	Ağrı	Antalya
Ömer Öcalan	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	
Şanlıurfa	Muş	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek	Mürsel Alban	Vecdi Gündoğdu
İstanbul	Muğla	Kırklareli
Orhan Sarıbal	Hüseyin Yıldız	Nurhayat Altaca Kayışoğlu
Bursa	Aydın	Bursa

(*) 380 S. Sayılı Basmayazı 17/1/2023 tarihli 50’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Faruk Sarıaslan

Nevşehir

Yüksel Özkan

Bursa

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Siyasi nezaket her zaman, ne koşulda olursa olsun önemlidir, eşit yurttaşlık, eşit vekillik önemlidir ama ben bu siyasi nezaketin bu Mecliste her defasında ihlal edildiğini görüyorum ve bunu çok da sorun yapmıyorum değerli arkadaşlar.

Evet, bu ülkede bir dikta ve tek parti rejimi vardır. Bu adaletsiz rejim gidecektir, yerine demokratik, adaletli, insan haklarını esas alan bir sistem inşa edilecektir. Burada arkadaşlarımız da çok defa konuştu, bu kürsüde bugün Kemal Kurkut'un, Ali İsmail Korkmaz'ın isimleri geçti. Dün de Malatya 5. Ağır Ceza Mahkemesinde Şenyaşar ailesinin davası görüldü. Bu dosyayı ikiye ayırdılar; birinci dosya iş yeri dosyasıydı, ikinci dosya da hastane dosyasıydı. Âdeta bir katliam yaşandı, 14 Haziran 2018 tarihinde insanların gözü önünde insanlar vahşi bir şekilde katledildi. Maalesef, yargı, adalet, Hükümet görevini yapmadı çünkü Hükümet de bu katliamın iş birliği, sahibi, bu kanda da eli olduğunu belirteyim, bir. İki, Celal Şenyaşar olay yerinde yaşamını yitirdi. AKP'nin bir vekili akrabalarıyla, danışmanlarıyla esnaf ziyareti yaparken Celal Şenyaşar ve kardeşlerinin işlettiği dükkâna giriyor ve orada büyük bir olay yaşanıyor ve bu olay aynı zamanda hastaneye de intikal ediyor. Bakınız, bu olayda Celal Şenyaşar olay yerinde yaşamını yitiriyor, kardeşi Adil Şenyaşar ise hastanede katlediliyor. Baba Esvet Şenyaşar eşi Emine Şenyaşar'la birlikte olayı duyar duymaz hastaneye doğru gitmektedir ve Esvet Şenyaşar zaten olayın içinde olmayan biri ve orada büyük bir katliam yaşanıyor. Bakınız, 9 Mart 2021 tarihinden itibaren de Urfa Adliyesi önünde Emine Şenyaşar öncülüğünde bir adalet nöbeti tutulmaktadır. Bu ülkenin Adalet Bakanı maalesef adaletsiz bir Bakandır, Adalet Bakanlığı da adaletsiz bir Bakanlıktır; adaletle hiçbir alakası yoktur. Bu olayı kriminalize etmek için ellerinden geleni yaptılar, yirmi beş yıllık esnaf olan insanları örgütle ilişkilendirmeye çalıştılar. Veleve ki, diyelim, herhangi bir olayda ailenin bir ferdi örgütle ilişki içinde olsa veya PKK'li olsa yani o ailenin tamamının linç edilip katledilmesi mi gerekiyor? Bu da bir tartışma konusudur. Siz bu işlere adım adım götürmeye çalışıyorsunuz.

Bakınız, değerli arkadaşlar, ikinci dosya, “hastane dosyası” dediğimiz dosya dört yıl dört ay sonra açıldı ve ilk mahkemesi de dün Malatya'da görüldü. İlk mahkemede ne oldu? Fadıl Şenyaşar otuz yedi yıl dokuz ay ceza aldı ve o dosya hâlen bozulmuş değil ve ailenin bir ferdi de cezaevindedir. Bakınız, AKP'nin her zaman bu olay önüne gelecek, bu katliam önüne gelecek çünkü AKP burada bazı adımlar atmaya çalıştı, hukuktan ziyade farklı yollarla çözmeye çalıştı, çözemedi ama bu olay yaklaşık beş yılını geride bırakacak. Urfalılar bunun hesabını da en yakın zamanda soracak.

Diğer bir konuyu da belirtmek istiyorum. Bakınız, şu an günah çıkartma meselesi vardır. O dönem bu olayın olduğu hastanede aynı zamanda Urfalı bir bakan vardı, Urfa Valisi vardı, Urfa Emniyet Müdürü vardı, Suruç Kaymakamı olay yerindeydi. Şimdi, AKP'den istifa eden bir eski milletvekili çıkıp aslında AKP'den Şenyaşarlara yapılan zulümden dolayı istifa ettiğini söylüyor. Ben de ona diyorum: El insaf, dört yıl geçmiş, dört yıl dört ay dosyanın üzerinden geçmiş, dört yıl sonra şimdi mi

aklınıza geldi? Olayın yaşandığı gün siz Cumhurbaşkanını aradığınızı söylüyorsunuz, bu olayın aslında örgütle alakalı olmadığını söylüyorsunuz. O süre zarfından şimdiye kadar beş yıllık bir zaman geçmiştir ve siz çıkıp vicdan azabı çektiğinizi ve Şenyaşar ailesine yapılan katliamdan dolayı istifa ettiğinizi söylüyorsunuz. Kapılar arında da diğer vekiller, AKP'nin diğer yöneticileri de bu olaya karşymış gibi bir algı yaratma içerisindeler değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – AKP Urfa'da tüm örgütüyle, ilçeleriyle milletvekilleriyle, belediye başkanlarıyla, valisiyle, kaymakamıyla, emniyetiyle ve diğer tüm bürokratlarıyla bu işin içindedir, bu katliamın ortağıdır. Biz bu katliamın hesabını adaletli bir ülkede soracağız; bu seçimlerden sonra soracağız, bunun üzerinde duracağız.

Emine Şenyaşar Urfa Adliyesi önünde nöbetine bugün de devam etmektedir ama AKP'liler bundan kaçıyor, AKP'liler bunun hesabını vermiyor. AKP'liler kafalarını kuma gömmüş, adaletten habersizler; büyük bir günah içindeler, büyük bir suç içerisindeler; bu suç onların rüyasına girecek, bu günah onların rüyasından çıkmayacak. Urfa halkı, hepsi AKP'lileri vicdanında mahkûm etmişlerdir. Biz de parti olarak bu zalimlerin karşısında durup Şenyaşar ailesinin yanında durmaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğal sit alanı ve millî park olan Uludağ'a alan başkanlığı kurulmak isteniyor. Ya, nedir sizin bu yeşil dostluğunuz ve bir de yeşile olan düşmanlığınız? Yeşil dostluğunuzu çok iyi biliyoruz, hem Amerikan emperyalizmine karşısınız hem de Amerikan dolarlarını çok seviyorsunuz! Yeşil düşmanlığına gelince, zeytinlikleri kaç kere buraya getirdiniz; en son geçen ay gündeme getirdiniz. Halk karşı çıkıyor ya; “halk” diye bir terim, kavram sizin aklınıza gelmiyor mu? Halkın istemediği bir şeyi niye getiriyorsunuz? Meraları külfet olarak görüyorsunuz. Bizde meralar anayasal olarak güvence altındadır. Yeşil olsun ki... Bak, bugün yem sorunu yaşıyoruz. O sorunları çözebilmemiz için yemin bedava olması lazım. Meraları koruyalım, su götürelim, gübreleyelim diyoruz; siz, nerede mera bulursanız hazine arazisine çevirip orada sözde yatırımlar yapmaya çalışıyorsunuz, termik santraller kurmaya çalışıyorsunuz, verici istasyonları kurmaya çalışıyorsunuz, yolu oradan geçirmeye çalışıyorsunuz, “Organize sanayi bölgelerini oraya yapalım, nasılsa bedava arazi.” diyorsunuz. Ya, bu bedavacılığı, devletin malına çökmeyi lütfen bırakın.

Başka bir yeşillik; orman vasfını kaybetmiş arazileri ceviz ve badem arazisi olarak veriyorsunuz. İyi, güzel de hep yandaşlar çıkıyor; köylüler çıkmıyor nedense. Aklınızda orada yaşayan köylüler yok, hep yandaş şirketleriniz var.

Kıyıları yine, parsel parsel yandaşlarınıza verdiniz, vakıflar kurdunuz, bu vakıflar aracılığıyla buralarda faaliyetlerde bulunuyorsunuz. HES'ler yaptınız, bakın, kuralıkta can çekişiyoruz. “Yapmayın.” dediler, “Karadeniz'in nehirlerine, derelerine gem vurmayın; aksın Karadeniz'e.” dediler ama siz bunu dinlemiyorsunuz. JES'ler yaptınız -jeotermal santraller- yerin altını mahvettiniz; üstünde zeytin var, incir var, bunlar kurudu. Resmen doğaya çöküyorsunuz, çöküyorsunuz. Şimdi yeni bir çökme ve talan yöntemi buldunuz; alan başkanlığı yani talan başkanlığıyla aynı.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığını bir kenara koymak istiyorum çünkü orada uluslararası firmalar var, uluslar var zaten; İngilizler, Avustralyalılar gibi. Orada nedense çok bir faaliyetiniz yok ama sonrasında Kapadokya var, oraya da bir talan başkanlığı yaptınız, şimdi Uludağ'a bir talan başkanlığı yapıyorsunuz yani doğa katlediliyor. “Yapmayın.” diyor size halk, siz ısrarla, giderayak -Şurada ne kadar ömrünüz kaldı?- bu tip yasaları Meclise getiriyorsunuz, bir de özel yasa.

Peki, devletin kurumları sizin neyinize yetmiyor, niye işinize gelmiyor? Millî Parklar Genel Müdürlüğü var, belediyeler var, Orman Genel Müdürlüğü var; bunların bakanlıkları var, bunların mevzuatları var. Şimdi bir de Saros'a da alan başkanlığı yapmak istiyorsunuz, dünyanın kendi kendini temizleyen bir körfezine. Tabii, her yere ruhsatlar veremiyorsunuz, onun yerine "Alan başkanlığı yapalım, il özel idarelerini baypas edelim, belediyeleri baypas edelim; buraları istediğimiz şekilde, istediğimiz yandaşlara veririz." Ya, zaten bize rağmen, bilime rağmen, hukuka rağmen Saros'u talan ettiniz. Gökçetepe'yi "TÜRGEV" denilen bir vakfa verdiniz, orada bütün bakanlarınız, milletvekilleriniz geliyor, gençler geliyor ama nedense her genç gelemiyor çünkü Çevre Bakanlığında tahsisli, beşer günlük, birer haftalık sürelerle sizin gençleriniz geliyor, millî gençler. Her gence, sınava girip başarılı olmuş gence niye böyle bir olanak sağlamıyorsunuz, niye kurayla belirlemiyorsunuz oralarda?

Yine, Vakıf sahilini bir yandaşınıza verdiniz, TUGVA'ya verdiniz. Ya, soru önergesi veriyoruz "Duyuyoruz, vermişsiniz." diyoruz cevap vermiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Sözlü olarak bize söylüyorsunuz: "Evet, yedi artı on üç yıllığına TUGVA Vakfına verdik." E, niye cevap vermiyorsunuz, niye böyle yandan işler yapıyorsunuz? Yani siz doğaya resmen çöküyorsunuz. Doğayı biz gelecek nesillere bırakmak zorundayız. Bu topraklar bizim ama gelecekte de torunlarımızın, onların çocuklarının, torunlarının olacak. Türkiye Cumhuriyeti var olursa insan gücüyle ama doğa gücüyle, toprağıyla üreterek ve hakça bölüşerek olacak. O nedenle bu tip yasaları giderayak getiriyorsunuz ama biz zaten iktidara yakında geleceğiz, bunların hepsini değiştireceğiz, bu talan başkanlıklarına da son vereceğiz. Halkın istediği, bilimin istediği, hukukun istediği olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 6- (1) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur;

- a) Alan Başkanı
- b) Bursa Ticaret ve Sanayi Odasından bir üye
- c) Güney Marmara Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliğinden bir üye
- ç) Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Bursa temsilcisi
- d) Bursa Gençlik ve Spor İl Müdürü ya da yardımcısı
- e) Osmangazi Belediye Başkanlığı temsilcisi
- f) Çevre Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nden bir üye
- g) Orman Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nden bir üye
- ğ) Jeoloji Mühendisleri Odası Güney Marmara Şubesi'nden bir üye
- h) Mimarlar Odası Bursa Şubesi'nden bir üye
- ı) İnşaat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nden bir üye

(2) Gerek görüldüğünde Danışma Kurulu toplantısına Başkanlığın daveti ile Üniversiteler, ilgili sivil toplum kuruluşlarından ve birinci fıkrada ismi sayılmayan meslek odalarından birer üye katılabilir.

(3) Danışma Kuruluna Bakan onayı ile ayrıca görevlendirme yapılabilir.

(4) Başkan aynı zamanda Danışma Kurulunun da Başkanıdır.

(5) Danışma Kurulu, Başkanlığa danışmanlık eder ve tavsiyelerde bulunur. Başkanlık, bu tavsiyelere aykırı uygulama kararı alamaz.

(6) Danışma Kurulu, yılda en az dört kez olmak üzere gerekli görülen hallerde Kurul Başkanının çağrısı ile toplanır,

(7) Danışma Kurulunca bilgi, tecrübe ve uzmanlığından yararlanılabileceği düşünülen kişi veya kurum ve kuruluşların temsilcileri toplantıya çağrılabilir veya görüşleri alınabilir.

(8) Danışma Kurulunun görevleri, çalışma usul ve esasları ile kurul üyelerinin atanması ve üyeliklerinin sona erdirilmesi Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

(9) Danışma Kurulu üyelerine herhangi bir maaş ya da huzur hakkı ödemesi yapılmaz.”

Fahrettin Yokuş

Dursun Ataş

Hüseyin Örs

Konya

Kayseri

Trabzon

Lütfü Türkan

Bedri Yaşar

Aylin Cesur

Kocaeli

Samsun

Isparta

Ahmet Kamil Erozan

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sık duyduğumuz bir söz “Batan geminin malları bunlar.” Kurtuluş Savaşı’mızın kahramanı devlet adamı İsmet İnönü zamanında bir hadise meydana geliyor, bundan bahsetmek istiyorum. Türk hükümetinin nakit paralarının İngiltere’de basıldığı bir dönem bu ve paraları taşıyan gemi 1941’de Pire Limanı’na yanaşırken battı, paralar su yüzüne çıktı, Yunan halkı paraları topladı ve “batan geminin malları” filan diyerek piyasaya sürdü. Yüzlerce Yunan lira milyoneri ortaya çıktı. Büyük devlet adamı İsmet İnönü hâliyle paraları yeniden bastırды ancak dolandırıcılar bu paraları kullandı ve birçok arazi, mal mülk haksızca el değiştirdi.

Şimdi, bu hikâye nereden geldi aklıma değil mi? Pahalılık, düşen alım gücü ve enflasyonla ezilen milyonlar, ilaveten el değiştiren Türk varlıkları; başta Kanal İstanbul, satılan değerli arsalar, kötü ekonomi yönetimine döviz girişi sağlanmaya çalışırken ortaya saçılan varlıklarımız. Ekonomisi kriz ekonomisi hâline gelen ülkemizde her döviz artışında bir başka millî değerinin yok pahasına şu meşhur dış güçlere devredilmesi. Satılanlar devlet malı olsa da özel şirket malı olsa da hepsi millî varlıklarımız. Düşük faiz, yüksek kur politikasının ısrarla devam ettirilmesi sonucu değeri hiç edilen kazanımlarımız kimi yandaşlarca, kimi yabancılarca âdeta yağmalanıyor tıpkı suya saçılan paralar gibi, batan geminin malları hikâyesindeki gibi.

Tablo şu: Memleketin her yerinde vergi borcu karşılığı el konulan, icrada satılan taşınmazlar; bir yanda vergi borcu silinen, servetine servet katan dev holdingler, bir yanda ülkenin dış borcunu millî gelire denkleştiren bir iktidar, bir yanda da iç yağma. Pazardan pırasa alamayan vatandaşın cebine göz dikenlere sesleniyorum; elektrik faturasını yatırmadığında vatandaşın elektriğini kesen şirketlere kendi faturalarını ödemediğinde ses etmeyen, bunları denetlemeyen iktidara sesleniyorum; halkın parasının, kamunun malının kapanın elinde kaldığı bir düzeni artık normalleştiren iktidara sesleniyorum: Yazıktır, bu millet yiyecek ekmek bulamıyor. “Aynı gemideyiz.” diyerek batmaya yüz tuttuğunuz bu gemi sizin değil, bizim, hepimizin değerli arkadaşlar ve millî varlıklarımız da bizim millî varlıklarımız, batan geminin malları falan da değil.

Evet, konumuz 2.800 futbol sahası büyüklüğünde, endemik çiçeklerle kaplı doğal sit alanı Uludağ’ımız, millî varlığımız. Dünyada ilk kez sizinle bir ekolojik parkın yasal koruma statüsünden çıkarılmak istendiğini görüyoruz ve uygulama uluslararası sözleşmelere aykırı ve kanunlara da aykırı. Bursa’mız için değil, ülkemiz için çok büyük bir kayıp. Yıllardır batan geminin malları gibi, bu demokrasiden uzak sistemle, kanun ve yasa değişiklikleriyle yer altı ve yer üstü kaynaklarımızın, ormanlık alanlarımızın yok edilmesinin, yağmalanmasının önü açılıyor iktidar tarafından. Daha evvel çıktım, bu kürsüde “talan Hükümeti” dedim. Sadece 2022’de Kapadokya Alan Başkanlığının sebep olduğu yıkıma şahit olduk, peri bacaları yıkılarak yol yapılmasına, yapılaşmaya açıldı bu alan. Marmaris’imizin Kızılbüyük Koyu’nda, yargı kararına rağmen, SİNPAŞ GYO otel inşaatı devam ediyor. Aydos Ormanı’nda millet bahçesi projesiyle doğa katliamı yapılıyor mesela. İkizdere’de açılan taş ocağı faaliyetleri, üçte 2’si mahkeme kararıyla iptal edilmesine rağmen, İkizdere’de demokrasi destanı yazan köylülerimize rağmen sürüyor hem de bu ve Milas’ımızda Akbelen Ormanı yok ediliyor. İşte, bunlara mal bulmuş Mağribî gibi çökülmesine izin veren bir yönetime “Uludağ’ımıza yapmayın bunu.” filan demeyeceğiz, bunu demenin bir anlamı yok artık çünkü sözlerimiz kifayetsiz, bunu bilecek kadar tecrübemiz var sizinle ilgili.

Çevre örgütlerinin sesine kulaklarınız kapalı, biz bunu biliyoruz artık ve söz aldığım 6’ncı maddede dar kapsamlı bir Danışma Kurulu düzenleniyor; turizm ve spor alanı dikkate alınmış, Uludağ’ın çevresel görüntüsü göz ardı edilmiş. Montreal’de gerçekleştirilen Biyoçeşitlilik Sözleşmesi 15’inci Taraflar Konferansı’nda 2030 hedefi, korunan alanların yüzde 30’a çıkması bizim -2021’de- Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı “Korunan Alanlar Raporu”na göre yüzde 10 ve daha çok fazla önümüzde yol varken biz dağı katletmeye kalkıyoruz ve “Birleşmiş Milletler Sağlık ve İklim Değişikliği Türkiye Ülke Profili” raporunda deniyor ki: “Türkiye’de hava kirliliğinden her yıl 37 bin erken ölüm yaşanıyor ve hava kirliliği grup 1 kanser sebebi.” 10 şehrin tümünde kirlilik Dünya Sağlık Örgütü’nün kılavuz değeri 5 mikrogram/metreküpün katbekat üstünde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) - İşte Bursa da bu şehirlerimizden bir tanesi ve uluslararası zirvelerde Türkiye’nin 2030 için belirlenen yüzde 21 emisyon artışından azaltım hedefinin yüzde 41’e yükseltildiğini söyleyen Çevre Bakanı bir taraftan da millî parkları imara açıyor. Bu tablo sizin eseriniz, size değil artık bizim sözümüz, çok da aldırıyoruz çünkü çok az kaldı ve batan geminin malları gibi çökülen varlıklarımızı milletimize yeniden armağan edeceğimiz günlere çok az kaldı ve milletimizin özgürlüğünün aydınlık baharına, kanat çırpmasına çok az kaldı ve yüreğimizdeki umut tohumları yeşerdi, onların çiçek açmasına çok az kaldı çünkü o sene, bu sene.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Dirayet Dilan Taşdemir
Gaziantep	İstanbul	Ağrı
Garo Paylan	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Kemal Bülbül
Diyarbakır	Muş	Antalya
Serpil Kemalbay Pekgözeğü		
İzmir		

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek	Orhan Sarıbal	Vecdi Gündoğdu
İstanbul	Bursa	Kırklareli
Ömer Fethi Gürer	Hüseyin Yıldız	Mürsel Alban
Niğde	Aydın	Muğla
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Faruk Sarıaslan	Yüksel Özkan
Bursa	Nevşehir	Bursa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, çok uzun süreden beri AKP bir temel kanun getirdi ve biz de bu Mecliste bir temel kanunu görüşme şansına nail olduk. Ama gerçekten keşke iyi bir temel kanun getirseydi de “Uludağ’ın güzelliklerini yok etmeye çalışan böyle bir kanun teklifi getirmeseydi.” demekten de kendimizi alıkoyamıyoruz. Giderayak “Uludağ’ı da Körfez’i de bütün sit alanlarını da yok edelim.” diye düşünüyorsunuz herhâlde ama merak etmeyin, az kaldı; o Uludağ’ı size yağmalatmayacağız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, 23 Aralıkta Paris’te hunharca bir katliam gerçekleşti ve benim de memleketimde birlikte çalışma imkânı bulduğum Mir Perwer de orada katledilenler arasındaydı. 5 Ocak tarihinde cenazesi Muş’a getirildi ve sizin Hükûmetiniz bir kez daha nasıl Kürt düşmanı, nasıl ölü düşmanı, cenazeye nasıl saygısız bir Hükûmet olduğunu açık ve net bir şekilde ortaya koydu. Havaalanından itibaren cenaze kaçırıldı, biz milletvekillerinin dahi cenazeye eşlik etmesi engellendi, birinci derece yakınları dahi mezarlığa alınmadı. Oradan, kentin çeşitli yerlerinden, yani neredeyse bütün serhatten gelen ve son yolculuğuna uğurlamak isteyen halka gazla ve tazyikli suyla ve hatta jandarma taşla saldırdı, yetmedi araçları tahrip etti, insanları araçların kapısını açarak

zorla darbede ede gözaltına aldılar ve bütün bunları gören, daha doğrusu bütün bunları duyan ve bir evin bir oğlunu yitirdiği için buna yüreği dayanmayan annesi de dün gece vefat etti. Ben bu vesileyle bir kez daha Filiz Aydın'a Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum. Biz, bütün o engellemelere rağmen oradaydık, cenazemizi sahiplendik; Kürt halkı bir kez daha kendi cenazesini nasıl görkemli sahipleneceğini gösterdi ve sizler de tarihe cenaze kaçırın, cenazeye zulmeden iktidar olarak geçtiniz; bunun da altını bir kez daha çizmiş olalım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce Ömer Vekilimiz de söyledi, Şenyaşar ailesinin davası görüldü. Ben Şenyaşar ailesinin cenazesinde Urfa'ya gittim. Hani, gerçekten böyle bir kavram var ya, dağın taşın dili olsa dile gelir herhâlde, acı o kadar büyüktü, Emine annenin feryadı o kadar derindi ama siz dört buçuk yıl boyunca sırf failler AKP'li diye, sırf failler sizin milletvekiliniz diye üzerini örttünüz ve dava dört buçuk yıl sonra açılabilirdi. Üstelik sürgünde, bir başka ilde, üstelik de savcınız her adımıyla delilleri karartmaya çalıştı, oradaki kolluğunuz, oradaki mülki idare amirleriniz sürecin üzerini kapatmaya çalıştı. Ve ben bir hemşireyim, bir sağlık ocağında ne olabileceğini tahmin ediyorum, siz bir sağlık kuruluşunda 3 insanı katlettiniz, 3 insanı. Bir sağlık kuruluşunda yani yarasını sarmaya gelmiş yani tedavi olmaya gelmiş insanları siz orada, devlet hastanesinin içinde öldürdünüz ve bu utancı da bir an olsun taşıyamıyorsunuz, size söyleyecek laf bulamıyoruz değerli arkadaşlar.

Diğer bir mesele, bütün kameraların gözü önünde öldürülen Kemal Kurkut'un davasında "Polise ceza verilmesine gerek yok." diye karar verdiniz. Ali İsmail Korkmaz'ın katiline yedi ay on beş gün yaralamadan ceza verdiniz. Siz sabah akşam adaletten bahsediyorsunuz, siz sabah akşam "Üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğü." diyorsunuz. Kime, neyin masalını anlatıyorsunuz ya? Siz kameraların önünde işlenmiş bir cinayeti akladınız, o cinayeti görüntüleyen gazeteciye ceza verdiniz ama kolluğun sırtını sıvazladınız. Neden? Çünkü öldürülen bir Kürt. Neden? Çünkü Ali İsmail bir muhalif, bir Alevi. Bu ülkede Kürtleri öldürmek serbest, Alevileri öldürmek serbest, kadınları öldürmek serbest. Kime dokununca ses çıkarıyorsunuz siz? Hangi ağababanız ölünce, hangi mafya, çete lideriniz ölünce ses çıkaracaksınız da aklınıza yargı gelecek, hukuk gelecek? Gerçekten merak ediyoruz. Daha ne kadar çürüteceksiniz bu düzeni? Daha ne kadar su kokacak, ne kadar tuz kokacak, ne kadar su çürütecek? Nereye kadar bekleyeceksiniz? Biz beklemeyeceğiz değerli arkadaşlar ve şunu da bilin ki halk bütün bu yaptıklarınızı biliyor. Bu ülkeyi bir çeteler üssü hâline getirdiniz ya! Her şehirde mafya hesaplaşması yaşanıyor, silah çeken silah çekene. Kentin ortasında arabalar taranıyor ve sizin İçişleri Bakanınız, daha doğrusu suç işleri bakanınız bizim milletvekillerimizin yurt dışına çıkışını engellemekle meşgul.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Daha iyi yapabileceği bir iş yok mu? Mesela Sırp mafyasını, mesela eroin, esrar baronlarını, mesela torbacılarınızı niye durdurmuyorsunuz? Bütün limanlar neredeyse narkomerkez olmuş, bütün ülke Kolombiya üssüne dönmüş... O Escobar'ın filmi var ya, siz ona on çıkarırsınız, siz ona rahmet okutursunuz. O filmin -Escobar'-ın asıl unsuru sizsiniz ya, asıl karakteri sizsiniz ama ne yapıyorsunuz? Kafanızı kuma gömmüşsünüz, hiçbir şey olmamış gibi davranıyorsunuz.

Şimdi, suçlular üniformalı olunca kolluğu aklamayı biliyorsunuz. Bir şey daha yapıyorsunuz; bu kentte, bu ülkede 4 Alevi kurumuna saldırı oldu, siz onun failine "Akıl sağlığı yerinde değil." diye rapor aldırmaştınız. Kim inanır size ya? Kim inanır? Yıllardır bu ülkede Aleviler katlediliyor, hepsi ya deli ya meczup ya da sizin Ahmet dedeniz oluyorlar değil mi? Niye? Çünkü Aleviler. Onun için, değerli arkadaşlar, az kaldı maraz kaldı, gidiyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Bursa” denilince aklımıza doğasıyla, dokusuyla, yeşiliyle, toprağıyla, güzellikleriyle, özellikleriyle, Osmanlı’ya başkentlik yapmış tarihiyle, kültürüyle önemli bir kent gelir ama bu değer ne yazık ki Türkiye’de yeterince sahiplenilmeyen anlayışların elinde griye büründü, önemli ölçüde beton yığınına belendi ve şimdi gele gele göz bebeğimiz Uludağ’a sıra geldi.

Gençliğimizde bizler okulda başarılı olunca Uludağ’a ödül gibi götürülürdük çünkü kış sporları ve doğayla ilgili en önemli merkezlerden biri Uludağ idi. Uludağ’ı göz bebeği gibi korumamız gerekirdi. Geline süreçte millî park statüsüne alınarak en azından yağmadan, talandan kısmi olarak arındırıldı. Millî parklar 1958 yılında kuruldu, 1961 yılında 5’inci millî park bölgesi olarak da Uludağ ilan edildi. Uludağ’ın yüzde 71’i orman alanı, geriye kalan bölümü de 32 tane endemik türün de yer aldığı, önemli, farkı canlıların da yaşam alanı; Apollo kelebeğinden sakallı akbabaya, kaya kartalının yuvasının varlığından diğer börtü böceklerin de olduğu özel ve güzel bir bölge.

Yapılmak istenen Uludağ Alan Başkanlığı çalışmasıyla, buranın da tek elde toplanıp, güya sorunlarından arındırılacak bir anlayışla ele alınacağı maksadı konulup kanun teklifi getirildi ama Adalet ve Kalkınma Partisinin bugüne kadar iktidar sürecinde yaptıklarına baktığımızda, getirdiklerinin, “iyi” diye sunduklarının arkasında ya bir orman alanının talanı vardır ya da orman alanı dışına çıkarılan yerlerin imara açılması vardır. Bu Alan Başkanlığıyla ilgili sunum yaparken sayın milletvekilini ben dinledim, Bursa milletvekilini, böyle kayak merkezinin altına yapılacak birkaç tane yerden söz ediyor. Bir başladı mı bunun arkası gelmez; otelleri, otoparkları, yolları derken bu alanın talana açılacağı bu kanun teklifinde yer alan ifadelerde de yer alıyor.

Bölge için önemli bir şey de -Uludağ’dan yalnızca Bursa ve çevresi için değil- şu: Ülkemizin ambalajlı su kaynakları da önemli bir biçimde bu bölgeden gidiyor. Bunların da, bu süreçte, doğal olarak oluşacak talandan, yağmadan ve ranttan etkilenecek bölgeyle sorun yaşayacağını da burada belirtmek lazım. Çünkü su kaynakları yeryüzüne çıkarken, eğer oradaki kaynaklara, doğal su kaynaklarına müdahale edilirse bunların çıkış yönü dahi değişir; bu kadar hassasiyet gerektirir. Oraya girecek, yatırım için gidecek kamyonundan, yapılacak yatırım için inşaat işlerinden bunların da zarar görmesi önemli ölçüde mümkün.

Yeni yapılaşmalarla ilgili bölge ranta ve talana açılacak. Sivil toplum örgütleri karşı, bölge halkından 5 binin üzerinde imza toplanmış, yurttaşlarımız tedirgin, karşı. Ee, bu kimin faydasına olacak bir iş? Demek ki rant ve talan için buraya göz dikenlere yönelik bir düzenleme buraya getiriliyor. Bu kanun teklifi kanunlaştıktan sonra -Uludağ gibi hepimizin sahip çıkması gereken, geleceğe bırakmamız gereken- çocuklarımız ve gelecek nesillerin de Uludağ’ın değerlerinden nasiplenmesinin önü kesiliyor. O anlamda 2.100 hektarlık bölümü kapsayan alanda millî park yasalarının uygulanmayacak olması önemli bir sorun. Burada yeni yapılaşmalarla bölgenin özelliğinin değişeceği, bu bağlamda da bölge için olduğu kadar ülkenin bir değerinin de sorunlu konuma taşınacağı, geri dönüşümünün de riskli olduğu dikkate alındığında bu kanun teklifinin geri çekilmesi ve bununla ilgili Millî Parklar Kanunu’nun yeterli olduğunu, bölgenin korunması gerektiği düşüncesini ifade etmek istiyorum. Çünkü eğer siz bir yerde düzenlemeyi sonuca yönelik yaparsanız aklınızın başka bir tarafında daha olumsuz işleri bu bölgede yaşama geçirme anlayışı vardır. Onun için bu kanun teklifinin geri çekilmesini diliyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin son fıkrasında yer alan "Başkanlıkça" ibarelerinin "Başkanlık tarafından" ibaresiyle değiştirilmesi arz ve teklif ederim.

Fahrettin Yokuş	Dursun Ataş	Ahmet Kamil Erozan
Konya	Kayseri	Bursa
Lütfü Türkkan	Behiç Çelik	Bedri Yaşar
Kocaeli	Mersin	Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün burada AKP'nin yeni bir kurum içinde kurum ihdas eden teklifini görüşüyoruz. Ben burada diyorum ki: Allah'tan korkun, Türk idari yapısıyla bu kadar oynanmaz; bozdunuz, yıktınız, sulandırdınız, içinden çıkılmaz hâle soktunuz. Bakınız, Kapadokya alan yönetimi teklifinde ne demişiz: "Kapadokya alan yönetimiyle ilgili niçin Genel Kurul bu kadar meşgul ediliyor; bu da ayrı bir konu ama bunun yanında, Türkiye'de birçok kurum ve kuruluş plan yapmakta. Mesela, Şehircilik Bakanlığı plan yapıyor, büyükşehir belediyeleri plan yapıyor, diğer belediyeler plan yapıyor, özel idareler plan yapıyor; Karayolları, Devlet Su İşleri, organize sanayi bölgeleri, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, kalkınma ajansları, TOKİ, hatta Özelleştirme İdaresi plan yapma yetkisine sahip." Bugün Kapadokya'da büyük şikâyetler olduğunu işitmekteyiz, hatta basına düşen fevkalade çirkin işler de çevrilmektedir. Bunu niye hatırlatıyorum? Çünkü AKP bozuyor, dağıtıyor, rant kapı aralıyor. Bu nedenle Uludağ için de kuşku duyuyorum.

Değerli arkadaşlar, Bursalı bir vatandaşımızın şu ifadeleri AKP iktidarlarının bu millete reva gördüğü durumu fazlasıyla özetliyor, diyor ki: "Bir tek Uludağ kalmıştı betonlaşmadık, orası da mı elden gidiyor? Boğuluyoruz, her yer beton, her yer asfalt; biz nerede hava alacağız, nasıl yaşayacağız?" İşte, arkadaşlar, sırf rant uğruna vatandaşımıza temiz havayı dahi çok gören bir uygulamanın daha eşliğindeyiz. Zaten yirmi yıllık AKP iktidarlarının doğa ve çevre konularına rant ve zenginleşme gözyle bakmak yerine hassasiyetlerimize karşı sorumlu ve duyarlı davrandıkları görülmüş müdür?

Değerli milletvekilleri, bu teklifle birçok farklı koruma statüsüne ve idare yetkisine sahip Uludağ'ın yönetimi "Alan Başkanlığı" adı altında tek bir yönetime devredilmiş olacaktır. Oysa, sadece imar düzenlemelerine sızmak için böyle bir değişikliğe gidildiğini hepimiz biliyoruz. Çünkü kurulmak istenilen sistemle Tarım ve Orman Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, yerel kurumlar ve yerel yönetimler sembolik hâle getirilecektir. Doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanan bir alan başkanı sözde bir komisyonla birlikte "ben yaptım oldu" anlayışının yeni bir tezahürünü sergileyecektir. Koruma altındaki bölgede yer alan 2 bin hektarlık bir alanın da Başkanlığa tahsis edilmesi öngörülmektedir. Ortak akıl yok, istişare yok, diyalog yok, iş bölümü, iş birliği yok; denge, denetim yok. Peki, ne var? Bitmek bilmeyen hırs, doymak bilmeyen iştah var.

Değerli milletvekilleri, teklifin 7'nci maddesi kurulması planlanan Alan Başkanlığının gelir ve giderlerini düzenlemektedir. Başta hazineden yapılacak yardımlar olmak üzere toplamda 10 kalemden oluşan bir gelire sahip olacak olan Başkanlık, yönetim faaliyetlerinin sürdürülmesi için yapılacak harcama ve giderlerden sorumlu olacaktır. Burada dikkat çeken husus, bilhassa gelir kaynakları konusunda muğlaklık içeren ifadelerin olmasıdır. Daha hukuki, açık ve hesap verebilir bir mali yönetim sağlanabilirdi diye düşünüyorum değerli arkadaşlarım.

Evet, sözlerime son verirken Uludağ gibi doğal zenginliğimize kastedilmesine asla razı olmayacağımızı ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

İmar yolsuzluklarına kapı aralayan bu teklife taşıdığımız sorumluluğun bilinciyle asla rıza göstermiyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle milletimizin gerçek sorunlarına odaklanma çağrımızı yineliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılması arz ve talep ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Hüseyin Kaçmaz
Gaziantep	İstanbul	Şırnak
Garo Paylan	Kemal Bülbül	Dirayet Dilan Taşdemir
Diyarbakır	Antalya	Ağrı
	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	
	Muş	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek	Orhan Sarıbal	Mürsel Alban
İstanbul	Bursa	Muğla
Vecdi Gündoğdu	Ömer Fethi Gürer	İbrahim Özden Kaboğlu
Kırklareli	Niğde	İstanbul
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Yüksel Özkan	Faruk Sarıaslan
Bursa	Bursa	Nevşehir
	Hüseyin Yıldız	
	Aydın	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler hakkında ilk konuşmacı Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; birçok milletvekili arkadaşımız dünden beri Kemal Kurkut ve Ali İsmail Korkmaz’dan bahsediyor. Bu güzel çocukları katlettiler, bu güzel çocukları katlettiler; bunu yapanların ve buna sessiz kalanların, cezasızlık politikasıyla bunun üstünü örtmeye çalışanların da bahçesi bahar görmesin diyorum. Bu cezasızlık politikasıyla yeni cinayetlere, yeni katliamlara sebep olan bu iktidar aklını da şiddetle kınadığımı belirtmek istiyorum.

Tabii, sürekli gündemde olan bir konu yine var; cezaevlerindeki hak ihlalleri. Türkiye cezaevleri artık işkencehaneye dönmüş durumda, birçok cezaevinde açlık grevleri devam ediyor. Yine, hak ihlallerinin en ağır yaşandığı bu cezaevlerinde maalesef ki bu iddialara ilişkin Adalet Bakanlığı sus pus, hiçbir şekilde iddialara da neredeyse cevap vermiyor.

Bir cezaevi özelinden sadece bir gün içerisinde tarafımıza ulaşan birkaç mesajı paylaşmak istiyorum. Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevi, âdeta bir işkencehaneye dönmüş durumda bu cezaevi; sürekli hak ihlallerine ilişkin iddialar, mektuplar, ailelerin bize ulaştığı bir durumla karşı karşıya kalmışız. Bugün yine bir mahpusun yolladığı bir mesajı paylaşmak istiyorum: “Ben Mahir Can Ada. Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinden sizlere sesleniyorum. Yaklaşık iki aydır cezaevi yönetiminin keyfi ve fiziki işkencelerine maruz kalıyoruz. Cezaevi müdürü ve başgardıyan işkenceden sonra İsmail Taylan ve İsa Aslanlı isimli 2 arkadaşımızı zorla kelepçeleyip götürdüler ve ‘Artık sizin idam vakitleriniz, sonunuz geldi, hepinizi öldüreceğiz.’ diye tehditlere maruz kalıyoruz. Lütfen sesimizi herkese duyurun.” şeklinde mesaj atmışlar. Yine aynı cezaevinde yani Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde yirmi yedi yıldır, çeyrek asırdan fazladır mahpusun olan Zübeyir İdem’in 2 bacağına oluşan varislerden dolayı yürüyemediğini ve diş ağrısından artık yemek yiyemediğini belirten eşi Salih İdem, ağız içi aramayı kabul etmediği için hastane sevkini yapılmadığını söylüyor. Yemek yiyemeyen, artık ayakta bile duramayan, yürüyemeyen bir mahpusun ağız içi aramayı kabul etmediği için hastaneye sevk yapılmıyor. Yine aynı cezaevi, Espiye L tipi Kapalı Cezaevi; otuz yıllık tutuklu Ahmet Zenger, 63 yaşında, koğuşlarının gardiyanlar tarafından basılıp darbedildiklerini ailesine telefon görüşmesinde aktarmış. Zenger’in yeğeni “Amcam önümüzdeki ay tahliye olacak, onları darbederek suç oluşturmak ve bu şekilde cezalarını uzatmak istiyorlar.” diyor. Vicdanı olan herkesin artık bu cezaevlerindeki işkencelere ses çıkarması gerekiyor.

Tabii, cezaevlerindeki bu hak ihlalleriyle birlikte, mahpusların ailelerine çektirilen bir eziyet, bir işkence de söz konusu; bu da mahpusların ailelerinden uzak yerlere sürgün edilmesi durumu. Yine, tarafıma ulaşan bir mektubu sizinle paylaşmak istiyorum. Sabiha Bağrıyanık, eşi Mehmet Bağrıyanık hakkında bir mektup yazmış ve yirmi yedi yıldır cezaevinde olan eşinin yaklaşık on yıldır kendisinden uzak yerlere sürgün edildiğini, bu sebeple maddi imkânsızlıktan dolayı bu cezaevlerinde eşini ziyaret edemediğini söylüyor. Mehmet Bağrıyanık’ın 4 torunu var ama maddi imkânsızlıktan dolayı aile yıllardır gidip kendisiyle görüşemiyor ve bu 4 torununu bir defa olsun görebilmiş değil. Bu, aslında ailelerden uzak cezaevlerine sürgünler tam da ailelerin cezalandırılmasıdır, eşlerin, çocukların, arkadaşların, sevdiklerinin de aynı zamanda cezalandırılmasıdır. Aile defalarca nakil talebinde bulunmuş, ısrarla kendilerine yakın, ikametgâh adreslerine yakın bir yere naklini talep etmişler ancak Bakanlık hâlâ bu konuda “ret” cevabı verebiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, müsaadenizle...

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Kamu Denetçiliğine başvuru yapmış ve tavsiye kararı almışlar ama Ombudsmanlığın tavsiye kararına rağmen hiçbir gerekçe sunmadan yine Bakanlık bu nakil talebini reddetmiş.

Annenin size sorusu var değerli iktidar milletvekilleri. “Kamu Denetçiliğinin tavsiye kararı olmasına rağmen neden bize bu eziyet çektiriliyor?” diye iktidar vekillerine soruyor. Cezaevindeki ağır hasta mahpuslar ve yine uzak yerlere gönderilerek aileleri cezalandırılan mahpuslar bu durumu her gün bize aktarıyor ve bu zulmün son bulmasını istiyorlar ancak AKP iktidarı maalesef ki cezaevlerindeki hak ihlallerinin önüne geçilmesinin aksine bunları neredeyse teşvik eden bir pozisyonda yer alıyor. Bu durumu kabul etmiyor ve bunun karşısında duruyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri ve yurtsever halkımız; dünkü konuşmamda bu yasa önerisinin özellikle önlemek, korumak ve geliştirmek açısından Anayasa’nın devlet için öngördüğü yükümlülüklerin ÇED telaffuz bile edilmeden nasıl ihlal edildiğini anlattım; bilgilenecek yok, katılım yok, karar düzeneğine katılmak zaten mümkün değil; Bursa halkı dışlanmış, Bursa’daki sivil toplum örgütlerinin sesi duyulmamış, uzmanların görüşü dikkate alınmamış ve bakanlıklar olarak -burada bana gelen listeye göre- Çevre Bakanlığı dışlanmış, doğrudan konuyla ilgili olduğu hâlde Orman Bakanlığı dışlanmış, yalnızca Turizm Bakanlığının temsilcisi söz konusu ve üstelik hukuk müşaviri veya hukuk işleri müdürünü de ekokırım suçuna ortak etmek için muhtemelen zorla göndermişlerdir. Durum budur ve durum vahimdir.

Şimdi, burada, 8’inci maddenin öngördüğü husus şudur: Tek kuruma, 4 yasayla; Belediye, Harçlar, Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Yasalarıyla, gelir, plan, yönetim, kamulaştırma ve özelleştirme yetkileri Uludağ Alan Koruması Başkanlığına devrediliyor, buna geçiriliyor. Bu, hukuk devletinde mümkün mü? Diğer maddelerden vazgeçin, sadece 2’nci maddeyi okuyun ve üstünü çiziniz; hani “Değişmez madde ve bunu çok sahipleniyoruz.” söylemlerine karşı.

Evet, aslında bu madde, yalnız başına, millî olan değerlerin, varlıkların, millî parklar alanının, Millî Parklar Genel Müdürlüğünün, bunların nasıl tasfiye edildiğinin tipik bir örneği çünkü Uludağ’la sınırlı kalmamakta ve aslında, saray güdümündeki kurumlara, birimlere devredilmekte; bu, Ahlat’tan Uludağ’a kadar Türkiye bütünlüğünü kapsamına almaktadır. Çünkü Uludağ Bursa’yla sınırlı değildir; Uludağ sorunu, aslında bu yasa önerisiyle getirilen sorun Anayasa bütününe ilgilendirdiği gibi, Anayasa’nın ülke ögesini düzenleyen hükümleri dinamitlediği gibi aslında Türkiye bütününe ilgilendiriyor bu; bu bakımdan Resmî Gazete’de her gün görüyoruz acele kamulaştırma. Ya Cumhurbaşkanının kararıyla acele kamulaştırma Anayasa’da dayanağı olmadığı hâlde veyahut da hazine arazilerinin sürekli satılması... İşte, bu aslında Uludağ Alan Başkanlığı adı altında Türkiye’nin tarihsel, kültürel ve doğal ne kadar ulusal değeri varsa, millî değeri varsa bunların satılması, bozulması, yok edilmesi biçimindeki bir süreçle tanık olmaktadır. Hâliyle Anayasa’nın öngördüğü önleme, koruma ve geliştirme pek fantezi bir deyim olarak kâğıt üzerinde kalmaktadır.

2017 kurgusu aslında büyük ölçüde cumhuriyeti tasfiye etmek için öngörülen bir kurgudur. Bu tür yasalarla da beş yıl boyunca Türkiye Cumhuriyeti'nin Türkiye'si tasfiye edilmektedir ve burada esefle buna tanık olmaktadır. Evet, gerçekten parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütme ve aslında ben devletim, devlet benim biçimindeki bir tanıma getirdi bizi ama Türkiye ekosistemine çökme planları ise ülke de benim sonucuna götürüyor bizi. Cerattepe'den Kaz Dağları'na kadar, Hasankeyf'ten Saros'a kadar Türkiye bütününe kapsayan tarihsel, kültürel ve doğal değerler milliyetçilik kisvesi altında millî adına ne varsa hepsinin tasfiye edilmesine tanık olmaktadır ve bu tanıklık da aslında, Anayasa, yalnızca iktidarın bekası aracı olarak telaffuz edilmektedir ve kullanılmaktadır. Onun dışında, Anayasa tümüyle yadsınmaktadır, ihlal edilmektedir ve sürekli Anayasa suçu işlenmektedir. Bu bakımdan, 2023 seçimleri çok ciddi bir ayrıma getirmiştir Türkiye seçmenlerini, Türkiye halkını çünkü bu oy...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2023 seçimlerinde kullanılacak oy, yalnızca parti başkanlığı yoluyla, devlet başkanlığı ve yürütmeden demokratik hukuk devletine geçiş tercihini yansıtmayacak; bu oy, aynı zamanda Türkiye'nin doğal değerlerinin, ekosisteminin korunması mı yoksa bunların sürekli talan edilmesi mi arasındaki bir tercihi yansıtacaktır. Bu itibarla aslında “14 Mayıs” telaffuzu çok acı bir çelişkiyi dile getirmektedir; daha burada, altı yedi ay önce, 14 Mayıs seçimlerine Türkiye'yi götüren şubat mutabakatını, siyasi uzlaşma mutabakatını Seçim Kanunu temelinde ortadan kaldırdık, seçim hukukunun genel ilkesini ortadan kaldırdık ve şimdi, seçimleri iktidar bekası için yeni kanunla yapmak istiyoruz ve 14 Mayısı kullanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Evet, gerçekten, seçmenler verecekleri dersle bu yasanın, bu kuralın, 14 Mayıs kuralının değiştirilmesinin de aynı zamanda yaptırımını ifade edeceklerdir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dolayısıyla” ibaresinin “yönünden” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Fahrettin Yokuş	Dursun Ataş	İmam Hüseyin Filiz
Konya	Kayseri	Gaziantep
Lütfü Türkkan	Bedri Yaşar	Ahmet Kamil Erozan
Kocaeli	Samsun	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 380 sıra sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle Başkanlığın bu kanundan doğan görevlerini yerine getirirken bazı kanunlardan muaf olması ve bazı indirimlerden yararlanması amaçlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında 1961 yılında ilan edilen Uludağ Millî Parkı ülkemizin 5'inci millî parkıdır, kış turizminin yanında kültür turizmi özelliğini de taşımaktadır. Uludağ Millî Parkı için teklifin gerekçesinde de “eşsiz” ifadesi kullanılmıştır. Uludağ'ı eşsiz kılan özelliklerinin başında bütün canlılar için hayati önem taşıyan, Orhaneli'ye kadar uzanıp Bursa Ovası'nı besleyen ve Bursa'nın yaklaşık yüzde 90 oranındaki içme suyu ihtiyacını karşılayan su kaynakları gelmektedir. Su kaynaklarının yanı sıra 32'si Uludağ endemiği, 169'u ise Türkiye endemiği olmak üzere 1.308 bitki türüne ev sahipliği yapmaktadır.

Uludağ Millî Park alanının yüzde 29 gibi büyük bölümü ağaçsız alanlardan oluşmaktadır. Ağaçsız alanlar yerine konması imkânsız, mutlaka korunması ve ekolojik istikrarın desteklenmesi gereken alanlar olmasına rağmen otellerin ve pistlerin bulunduğu birinci ve ikinci gelişim bölgeleri maalesef lokal endemik türlerin üzerine inşa edilmiştir. Sahanın önemli endemik türlerinden ardıc ağacı, yapısı itibarıyla büyük oranda kar ve yağmuru tutabilmekte, bulunduğu alanda sel ve heyelan riski azalmaktadır. Bölgedeki bazı turizm işletmecileri kızakla kaymaya elverişli alan yaratmak için ardıcı yok etmekte, kayalıkları da kaldırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, gelişmiş ülkelerde millî parkların korunması için uzun devreli gelişme planları ile mutlak koruma alanları, sınırlı kullanım alanları ve kontrollü kullanım alanları belirlenmektedir, otel ve konaklama tesisleri yoktur, çok az sayıda birkaç ana ihtiyacı karşılayacak basit yapılardan başka hiçbir tesis ve yapı bulunmadığı gibi günlük ziyaretçi sayıları bile ekolojik taşıma kapasitelerine göre tespit edilmekte, ona göre ziyaretçi kabul edilmektedir. Bizdeki durumda ise yüzde 71'i orman olan sahanın uzun devreli gelişme planına göre yüzde 84'ü bilimsel araştırmalar dışında hiçbir faaliyete izin verilmeyen mutlak koruma alanı, yüzde 14'ü sınırlı kullanım alanı ve yüzde 2'si kontrollü kullanım alanı statüleriyle altmış bir yıldır Bursa'nın havasını, suyunu, toprağını korumuş bir ekosistemin, ziyaretçi yoğun dönemlerde günlük 5 bin araç, 50 bin ziyaretçi girişiyle daha çok ziyaretçi, daha çok para hırsıyla yok oluşuna göz yumulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 13 bin hektara yakın büyüklüğe sahip Uludağ Millî Parkı'ndaki yaklaşık 2.100 hektar saha millî park alanından çıkarılarak Alan Başkanlığına dönüştürülmek istenmektedir. Mutlak koruma, sınırlı kullanım ve kontrollü kullanım alanları yerine bu sahanın sadece kullanım amaçlı planlanarak düzenlenmesi ve bir statü olmayan alan başkanlığına dönüştürülmesi her türlü dayanaktan yoksundur. “Uludağ'da çok başlılık var.” diyor ama asıl konu, Millî Parklar Kanunu'ndaki yapılaşmayı engelleyen maddeleri aşamadıkları için bütün sit alanları ve hatta her ölçekteki planları kendi başlarına yapabilecek ve birçok denetimden muaf olacak alan başkanlığının kurulmasıdır. Kanun teklifinde belirtildiği üzere Cumhurbaşkanlığı kararıyla bu alanın sınırları değiştirilebilecek ve böylece bugünkü 2 bin hektarlık alan yarın 5 bin, belki de 7 bin hektara kadar çıkabilecektir.

Değerli milletvekilleri, alan başkanlığı düzenlemesinin betonlaşmanın, yapılaşmanın yoğunlaşmasına göz yumarak rant uğruna yeni oteller yapmak için Bursa'nın havasına ve suyuna zarar verecek ve geri dönüşü mümkün olmayacak sonuçlar doğuracağı endişesi içindeyiz. Endişemiz, Turizm Bakanlığının uhdesinde olan sahada bir plan doğrultusunda gelişmekten ziyade “Ben yaptım oldu.” anlayışıyla hareket

edilmesi, bu gelişim bölgelerinde hâlen otopark sorunları ve otellere ait atık suların dereleri kirletmesinin önüne geçilmemesinden kaynaklanmaktadır. Aslında, Uludağ Millî Parkı'nın statü değişikliği yerine millî park olarak kalması, koruma alanının genişletilmesi ve nitelikli personel sayısında artışa gidilmesi ihtiyacı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 1997 senesinde Uzungöl'e gitmiştim, orada birkaç yapının ötesinde bir şey yoktu, cennet gibi bir yerd. Şimdi, Uzungöl'ün etrafı bina dolmuş ve maalesef, Uzungöl havuz hâlini almış. Aynı hatalar Ayder Yaylası'nda da yapılmış, şimdi, sıra Uludağ'a geldi. Bu betonlaştırma sevdası neymiş anlayamadık.

Değerli milletvekilleri, bugün bu teklif kanunlaşsa dahi biz İYİ Parti olarak milletimizin tümüne ait olan bu alanlarda rant kapılarını kapatacağız, bozkırlar yeşillenecek, Uludağ ve benzeri alanlarımızdaki ranta feda edilen sahalarımızı tekrar millî park alanı içerisine kazandırarak çocuklarımızın geleceği için sorumluluğumuzu yerine getireceğiz diyor Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil 9 ile 13'üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Sıdalı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevre ve doğayı çok yakından ilgilendiren, ciddi ve telafisi mümkün olmayan, çevre katliamlarına yol açabilecek bir kanun teklifini gündeme aldınız. Sadece bir millî parkın statüsünü değiştirmiyorsunuz, ne acı ki doğayı, çevreyi, doğa koruma alanlarını, ekolojii, ekosistemi doğrudan etkileyecek bir değişikliğe gidiyorsunuz. Bunu yaparken de Çevre Komisyonunun görüşünü alma gereği bile duymuyorsunuz. Yalnızca bu örnek dahi iktidarın kanun yapma konusundaki duyarsızlığının bir göstergesidir. Bu teklifle, siz yüzde 84'ü mutlak koruma alanı içerisinde bulunan Uludağ Millî Parkı'ndaki yetkileri yeniden kurulacak Uludağ Alan Başkanlığına devrediyorsunuz. Gerekçesiye Uludağ ve çevresine yapılacak uygulamalar konusunda bürokratik engellere takılma ve fazla kurumun onayının gerekmesi. “Yapılacak uygulama” denildiğinde sakın doğayı korumak, ekosistemi geliştirmek, ekolojik dengeye sahip çıkmak falan anlaşılmasın; bu kadar onay gerekirken biz buraları yeterince betonlaştıramıyoruz, bir de üstüne mahkeme iptalleriyle karşılaşılıyor, müteahhitlerimiz mağdur oluyor, bırakın işleri rahat yürüsün diyorsunuz. Bölge millî park statüsünde kaldığı sürece kontrolsüz ve kurlsız yapılaşmaya geçit yok yani rant yok, tabii bu da iktidarın işine gelmiyor. Bu yüzden de yan yollara başvuruyorsunuz. Hep söylüyoruz: Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak, çevrenin kirlenmesini önlemek ve gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmak devletin en önemli görevi ancak bu görev son yirmi yılda yani iktidarınızda ülkemizde çok yanlış yorumlanıyor. İktidar çevreyi ihya etmeyi kendi çevresini ihya etmek olarak yorumluyor; bunun için de her türlü eylemi yapmayı mübah olarak görüyor. Mesela, ne yapıyor? Genel müdüründen uzman memuruna kadar tüm bürokratlarını kendisinin atadığı

Millî Parklar Genel Müdürlüğünü Uludağ Millî Parkı'nı yönetememekle suçluyor. Kim atamış? Siz atamışsınız. Size göre kim yönetememiş? Sizin atadıklarınız. Kim suçlu? Atadıklarınız. Kim suçsuz? İktidar. Peki, suçsuz ve masum iktidar ne yapıyor? Uludağ Alan Başkanlığı kurma yoluna giderek millî parkın tam 2 bin hektarlık alanını Millî Parklardan alıyor. 13 bin hektarlık millî parkın yalnızca 2 bin hektarı yönetilemiyormuş. Yoksa, şimdilik size o kadarı mı yetiyor? Derdiniz üzüm yemek filan değil, bağı imarı açmak olunca da hâliyle durum bu. Biz, sizin amacınızı da zihniyetinizi de çok iyi biliyoruz. Kamu iktisadi teşebbüslerini önce çalışamaz hâle getir, sonra zarar ettir, en nihayetinde kamu zararı oluşuyor bahanesiyle sat; maalesef ki burada yapılan da farklı değil, aynı hikâyeye. Bu teklifle, iktidar, Uludağ'ın üstündeki yasama kalkanını, koruma kalkanını kaldırmayı ve "Alan Başkanlığı" adı altında bir talan başkanlığının önünü açıyor. Doğa Koruma ve Millî Parklardan doğrudan sorumlu olan Tarım ve Orman Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, yerel yönetimlerin bölge üzerindeki yetkilerini, yalnızca sembolik hâle getirecek böyle bir düzenlemeyi reddediyoruz. Bölge hakkındaki tüm yetkileri Kültür ve Turizm Bakanlığına vermek, çevre korumasından vazgeçilip turizm bahanesiyle yapılaşma yoluna gidilmesi demektir ki bunu asla kabul etmiyoruz, edemeyiz. Reddediyoruz da ne teklif ediyoruz diye milletimiz sorarsa tek yetkilinin Bakanlığın olmasının önüne geçmek ve yerel yönetimlerin etkisini arttırmak için milletvekili arkadaşlarımız tarafından Komisyonunda bir önerge verilmişti. Bu önergeye göre alan komisyonunun yanında Büyükşehir Belediyesinin de uygun görüşünün alınması zorunlu hâle gelecekti ancak her zamanki gibi kabul edilmedi.

Kıymetli milletvekilleri, 2019 yılında yine tüm karşı çıkmalarımıza rağmen, bu çatı altında Kapadokya Alanı Hakkında Kanun da kabul edilmişti. Sonrasında, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan ve 1985 yılından beri korunan güzel atlar ülkesi bir anda şantiyeye döndü. Tüm dünya, milyonlarca yıllık bir birikimle oluşan peri bacalarının, binlerce yıllık kültür mirası olan yerlerin iş makineleriyle dümdüz edilmesine şahit oldu. Alan Başkanlığı kurulduğundan beri aşırı yapılaşma pik yaptı. Denetimsiz turist baskısı ve rant projeleri Kapadokya'yı dört bir yandan sardı çünkü artık öncelik koruma değil, kazanmak hâline gelmişti, ne pahasına olursa olsun kazanmak. Sürdürülebilir bir gelecek adına endişe taşıyan herkes gibi biz de soruyoruz: Şimdi sıra Uludağ'a mı geldi?

Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi kapsamında 2030 yılında korunan alanların yüzde 30'a çıkarılması öneriliyor. Bu koruma statüsü, gezegenimizin geleceği için şart. Ülkemizde korunan karasal alanlara baktığımızda yüzde 10'dan daha az yani önümüzde sadece yedi yıl var ve artırmamız gereken bir de yüzde 20'lik oran. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Bu oranı arttırmak gerekirken bir de üstüne, mevcut koruma alanlarını imara açıyorsunuz. Doğa koruma alanlarına yapılan 1 dolarlık yatırımın 10 dolar olarak geri döndüğü biliniyor, ancak siz bunun yerine geleceğimizi betona gömmeyi tercih ediyorsunuz. Bir tarafta 1'e 10, bir tarafta beton.

İYİ Parti Gençlik ve Çevre, İklim Politikaları Başkanımız Merve İnan'ın da söylediği gibi, Uludağ çok zengin bir habitat çeşitliliğine sahip hatta Avrupa'nın birçok büyük ülkesinden daha iyi bir konumda; bu böyle biliniyor. Ancak bu betonlaşma atağıyla birlikte durumları zaten kritik ve tehlikeli seviyede olan canlı türlerinin akıbeti maalesef bir meçhule sürüklenecek, bölgenin oksijen deposu ormanları ve su kaynakları da ciddi bir tehdit altında kalacak. Siz, doğa ve çevre talanına yalnızca göz yummuyor, bilakis alan açıyorsunuz. Millî park statüsünde olan alanların korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliği ve gelecek nesillere devri çok kritik. Gençlerimiz "Bu kanun Uludağ'ı yok edişe götürecektir, kesinlikle karşıyız." diye haykırıyorlar, bu onların geleceği çünkü. Hepimizin çocukları, torunları var, bugün için yarınımızı talan edecek bu uygulamadan vazgeçin diyeceğim de vazgeçmeyeceksiniz.

Sayın milletvekilleri, dünyada eşi benzeri görülmemiş bir şekilde millî park statüsü devam eden bir alanı millî park olmaktan çıkarıyor, imara açılmasını kolaylaştırmak için de tek yetkiliyi Alan Başkanlığı olarak belirliyorsunuz. Şimdi Alan Başkanlığının yetkisi -biraz evvel söyledim- 2 bin hektarla sınırlı. Bunu artırma, azaltma yetkisini de Cumhurbaşkanı veriyorsunuz yani yarın bunun 5 bin, 10 bin hektara çıkarılmayacağını garantisini kimse veremez. Böyle bir yetki devrini Türkiye Büyük Millet Meclisi nasıl bir kişiye yapabilir? Azaltma, artırma yetkisini neye göre kullanacaksınız? İmara geçit vermediği için beğenmediğiniz millî park yöneticilerinin mi yoksa müteahhitlerinizin performansına göre mi? Tüm bu sebeplerden dolayı Uludağ ve çevresini büyük bir ekokırımı götürecektir bu teklife “Hayır.” diyoruz. Elinizi attığımız her yeri kurutuyor, kirliliyor ve yok ediyorsunuz. Bunun son örneğini Mersin Mezitli ilçemizde gördük. Takanlı köyümüzden geçen, temiz ve berraklığıyla bölgedeki canlıların yaşam kaynağı olan, hemşehrilerimize içme ve sulama suyu sağlayan dere şimdilerde simsiyah akıyor. 4 bin dönüm araziye besleyen bu derenin kötü kokusundan artık yanına bile yaklaşılmıyor. Köy Muhtarımız Ali Durgut “Bu su bizim kalbimiz. Bu su olmadığında her şey biter.” diyor. Umurunuzda mı? Değil. Bir tesis daha çok kazansın, bir maden daha derin kazılsın diye Mersinliyi de Mersin’i de hiçe sayıyorsunuz.

Ayak bile basılmaması gereken Salda Gölü’nü yok edişinize, altın hevesine kapılıp topraklarımızı siyanürle kaplamanıza, Silifke’de Gökusu, Trakya’da Ergene, İstanbul’daki Riva’nın simsiyah akmasına göz yumuşunuza “Hayır.” diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum.

Âdeta çevresel sorunlara yenileri eklensin diye ek mesai yapmanıza “Hayır.” diyoruz. Doğa ve çevreyle kaybedeceği bir savaşa giren ve milletimizin geleceğini tehlikeye atan bu zihniyete “Hayır.” diyoruz.

Memleketin ormanından, nehrinden, dağından taşından elinizi sonsuza kadar çekeceğiniz günlere çok az kaldı. Milletimiz merak etmesin, iyi çevre politikalarıyla sürdürülebilir bir geleceğe emin adımlarla yürüyecekleri bir iktidara -bugün duyduk- çok az kaldı.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, Hrant Dink’e ilişkin açıklaması*

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bundan tam on altı yıl önce 19 Ocakta bu ülkenin çok değerli bir aydını, gazetecisi, sosyalisti Hrant Dink katledildi. Hrant Dink bu ülke için çok şey yaptı ve daha da yapabiliirdi ama asıl mesele de buydu zaten, yapsın istenilmedi.

Öyle sıcak, öyle barış diliyle konuşan bir insandı ki Hrant, ben hayatımda böyle, herkese, evet, herkese ayırsız dokunabilen bir insan tanımadım, gerçekten de tanımadım. Aslında eminim ki onu tanıyan herkes de aynı duyguları hissetti. O öldü ve bu ülke kirlendi. Hani “Biz büyüdük ve kirlendi dünya” diye bir şarkı var ya, aynı Hrant’ın ölümü ve onun sonrasında da böyle oldu. Gerçek bir adaletle ulaşamamak kirletti bu ülkeyi.

Sevgili “...”(*) özlemekten ve onun barış dilini bu ülkeye hâkim kılmak için mücadele etmekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(*) *Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.*

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bursa Milletvekilleri Efkân Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Eyvallah Sayın Başkanım.

“Şu dağlar kömürdendir, giden gün ömürdendir. Feleğin bir kuşu var, cırnağı demirdendir.” diyor Vekilim. Bu feleğin kuşu şimdi Uludağ’a konacak cırnağı demirden. Bakalım, Uludağ’a ne zararlar verecek maazallahuteala. Oysa bizim halkımız dağlar üzerine yemin eder, dağlar üzerine türkü söyler, dağlarla yârenlik eder. Ulular, veliler, âşıklar, sadıklar kendini anlayacak birisini bulamayınca gider sırrını derelere, dağlara, ağaçlara döker. Dağlar bizim yârenimizdir. Kürtçede de yemin ederler, derler: “...”(*) Yani “bu dağ aşkına” diye yemin ederler, dağlar bu kadar önemli.

Dağlar klima görevi yapar, dağlar yayla görevi yapar, dağlar sığınma görevi yapar. Ne diyor? “Ferman padişahın, dağlar bizimdir.” Köroğlu’nun yurdudur; mazlumun, masumun yurdudur. Bu Uludağ da bir dönem keşişlerin yurdudur Roma İmparatorluğu Hristiyanlığı resmî bir din olarak kabul ettiği zaman. Fakat Orhan Gazi Bursa’yı fethettikten sonra da kimindir? Doğu Baba’nındır, Geyikli Baba’nındır, Abdal Murad’ındır. Şimdi soruyorum iktidar yetkililerine: Hak ve hakikat aşkına niye orada Geyikli Baba’ya bir makam yapmadınız; niye orada Abdal Murad’a bir makam yapmadınız; Doğu Baba’ya bir makam yapmadınız? Gidin, bakın, orada, küçücük makamlar duruyor öyle karikatürize edilmiş hâlde. Madem halkın kutsiyetine, hakikatin kutsiyetine bu kadar değer veriyorsunuz niye bunları yapmadınız? Gidin, tekrar bakın, bakın; mutlaka görmediniz, ıskalayıp geçtiniz, bakın. Oysa “şehrihudâvendigâr” denirdi Bursa’ya. Şehrihudâvendigârı modern yöntemlerle tahrip ederken -dikkat edesiniz- tarihi, o Akif Ersoy’un söylediği tarihi ortadan kaldırma çabası içerisindeyiz farkında mısınız yerli ve millîler, büyük milliyetçiler?

Bakın, o dağda adı bile unutulmuş ağaçlar var, o dağda canlılar var, o dağda birbirine yârenlik eden hayvanlar var; o dağda bunların hepsi yok olacak, bu endemik bitki türü yok olacak, canlılar yok olacak. “Yok, efendim, biz koruyacağız.” Neyle koruyorsun? “Alan Başkanlığı.” Ya, bu başkanlığa ne kadar meraklıymışsınız siz. Bir başka adı da “alan reisliği” efendim ve bu reislik ne yapıyor? Her türlü yetkiye sahip. (CHP sıralarından alkışlar) Eyvallah. Aslında bir tür derebeylik, bir tür beylerbeyliği, adı konmamış beylerbeyliği.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dağ beyliği.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Buyur Sayın Vekilim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dağ beyliği.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Evet “dağ beyliği” de denebilir.

Zira Bursa çok önemli bir il. Bakın, hem çok kimliklilik açısından hem iklim açısından hem bitki örtüsü açısından hem de çok inançlı olmak açısından. Bakın “Keşiş Dağı” denir dedik. 28 tane manastır yapılmış vaktiyle Bursa’ya, Uludağ’a. Bu manastırlardan bir tanesi yok, şimdi yerinde yeller esiyor. Biraz önce söylediğim abdallar... Makamı Antalya’da olan Abdal Musa da vaktiyle orada kalmış ama daha sonra oradan Antalya’ya gidip Elmalı’ya, efendim, makamını kurmuş. Abdal Musa da Bursa’dan ve Uludağ’dan geçmiş.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Şimdi bu kadar tarihî değeri olan dağların, dedik ya üzerine yemin edilir, türküler yakılır. Bakın, Cudi, Munzur Dağları, Kaz Dağları, Uludağ... Karadenizliler çok güzel bir kavram üretmişti “derelerin kardeşliği” diye, “dağların kardeşliği” kavramını da üretmemiz lazım, dağların kardeşliği. Kaçkar Dağları ile Uludağ’ın, Uludağ ile Cudi Dağı’nın, Cudi Dağı ile Kaz Dağı’nın kardeşliğini, buradaki mitolojiyi...

Bakın “Olimpos” deniyor tarihte, Strabon ve Herodot “Olimpos” diyor. Daha sonra “Mysia Olimpos” diyorlar yani efendim, “Gürgen Olimpos” diyorlar. Üzerine bu kadar tarihî değerler üretilmiş. Ancak bu kapitalist anlayış, Cumhuriyet Dönemi’nde üç evre geçirdi. Birinci evresi türedi kapitalizmdi, ikinci evresi teneke kapitalizmiydi, üçüncü evresi yağma kapitalizmi. Şu anda üçüncü evresini yaşıyoruz. Yağma kapitalizmi doğayı, emeği, efendim, var olan tüm değerleri yağmalamak, kârına kâr katmak, bu kârla şişmek ve doğayı yerden göğe kadar -“Yerden göğe kadar haklısınız.” diyorlardı ya- yani yerden ozon tabakasına kadar mahvuperişan edip yaşanmaz hâle getiren bir yağma kapitalizmi söz konusu arkadaşlar. Bu yağma kapitalizmi mantığıyla alan başkanlığı kuruluyor; işte, Kapadokya Alan Başkanlığı da böyle. Peki, Turizm Bakanlığı var, Çevre Bakanlığı var, ilgili belediyeler var, ilgili ilçe belediyeleri var; bunların neyi yetmiyor da bunlar hangi hizmeti üretmiyor da bir alan başkanlığı kurulmaya gerek duyuluyor? İşte burada görülüyor ki yeni rant alanları yaratmak, İstanbul’da arsa tükeniyor parsel parsel satılan, Ankara’da tükeniyor, yandaşa yeni yağma alanı, yandaşa yeni beylikler, yandaşa yeni sadrazamlıklar lazım. Buradan üretilecek arsalar burada ortaya çıkacak yağma ve talanla efendim, Keşiş Dağı da yağmalanacak.

Keşiş Dağı’na “Uludağ” denmesi de aslında bir asimilasyon mantığı. Nasıl Türkiye’de birçok yerleşim yerinin, birçok köyün, kasabanın, dağın, toprağın, suyun, ırmağın ismi değiştirilmişse Keşiş Dağına da “Uludağ” denmiş, efendim, bir dağcı bu kavramı üretmiş.

Evet, sular kirlenecek, dereler kaybolacak, göller var burada, kaplıcalar var. Bunların hepsi maalesef gidecek ve “A dağlar, ah ulu dağlar, eteğinde anam ağlar.” türküsü söz konusu olacak, dedik ya dağlar üzerine türküler yakılır.

Şimdi, burada yapılacak olan şey tabii ki bu kanun teklifini geri çekmek ve tabii ki doğaya, tabii ki tarihe, tabii ki doğanın insan ilişkisine, doğa-insan ilişkisine saygı göstermek. Doğaya sahip çıkmak değil, doğaya ait olmak, doğaya. Doğaya ait olursanız, olursak daha doğrusu, insan olduğumuz anlaşılır. “Doğaya sahip çıkmak” kavramı kesinlikle doğal bir kavram olmayıp doğayı tahrip etmenin bir başka adıdır; sadece doğaya teslim olmak, doğanın içerisinde doğal yaşamak ve onu tahrip etmemek gibi bir anlayış lazım.

Evet, güncel politikada da nasıl ki bu doğaya yapılan yağma ve talan cezasız kalıyorsa işte, tam da bugünlerde de cezasız kalan ve geleneksel devlet anlayışı, geleneksel hükümet anlayışı tarafından ne utanç vericidir ki cezasız kalan Kemal Kurkut katliamı, Ali İsmail Korkmaz katliamı ve geçen yıl 30 Temmuz 2022’de Ankara’da Türkmen Alevi Bektaşî Derneği, Şahı Merdan Cemevi, Sivas Divriği Gökçebel Derneği, Ana Fatma Cemevi’ne saldıran Ahmet Ozan K... Muhterem hekimler buna “Akli melekesi yerinde değildir.” demişler. Ya, bu cemevine saldırırken akli melekesi yerindeydi de yargılanırken mi akli melekesi yerinde değil; saldırırken akıllı, yargılanırken akıllı değil. İşte, devletin geleneksel mantığı bu; ne utanç vericidir ki bu cezasızlık politikası devam ediyor ve 30 Ocak 2023 günü bu dava görülecek, bu davayı mutlaka izlemek lazım.

Tabii, burada çok dikkat çekici olan şey iktidar sıralarında milletvekillerinin olmaması. Şuna güveniyorlar: “Nasıl olsa biz geleceğiz, bu Uludağ Alan Başkanlığı yasanını geçireceğiz ve bu yasanın sağlamış olduğu bütün olanaklardan faydalanacağız; belki biz de gidip oraya bir dağ evi yapacağız, belki gidip başka başka şeyler yapacağız.” gibi bir mantıkla yaklaşıyor; çok ayıp, çok ayıp! Burada,

Parlamentoda iktidarın muhalefete, muhalefetin iktidara hem dinleyici hem düşünce üretici hem eleştirici gibi bir saikle yaklaşması ve dinlemesi gerekiyor. Bu ne biçim bir anlayıştır? Bu ne biçim kibirdir? Bu ne biçim reddiyeci, bu ne biçim yok sayıcı bir mantıktır? İşte, yoklama istendiğinde koşa koşa gelenler, kim bilir, şimdi odada iş mi takip ediyorlar, efendim, adaylık hesabı mı yapıyorlar, başka bir şeyin pazarlığını mı yapıyorlar yoksa dediğim gibi “Uludağ Alan Başkanı kim olacak, oradan ne edineceğiz?” gibi bir mantık içindeler mi? Yazık size, günah size, vah size ve de yuh size!

Teşekkürler, saygılar. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurun Sayın Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizi ekranları başında dünden beri yakından takip eden değerli Bursalılar ve Türkiye'nin her yerinden gözü şu anda Mecliste olan doğaseverler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tutanaklara geçsin öncelikle, evet, AKP sıralarında 4-5 milletvekili var. Teklif sahibi olan hiçbir Bursalı Milletvekili şu anda Genel Kurulda değil ve boş sıralara meramımızı anlatacağız ama milletimiz ekranları başında izliyor neyse ki, onlara derdimizi duyuracağız buradan.

Yine tutanaklara geçsin, bugün 18 Ocak 2023, Uludağ'da kar yok. Uludağ'da kasım ayından itibaren her sene kar yağarken son yıllarda aralığa, derken ocak ayına kaydı ki ocak ayı itibarıyla da -sonuna neredeyse yaklaşmışken- maalesef kar yağmadı. Sebebi ne? Hepiniz çok iyi biliyorsunuz, dünyanın en önemli gündem maddelerinden biri olan küresel ısınma, iklim krizi. Ona sebebiyet veren ne? Tabii ki insanlar ve insanların yaptıkları. Peki, bu kanunla ne yapılmaya çalışılıyor? Uludağ'ın bağrına yine beton hançerler sokulmaya çalışılıyor, Uludağ yok edilmeye çalışılıyor. Bu yüzden, şu görüntü var ya Uludağ'ın böyle karlı, bembeyaz hâli, maalesef sizin bu yapacağınız kanun ve sonrasındaki işlemler yüzünden tarihe karışacak ve belki bizden sonraki nesiller karın ne olduğunu sadece bu resimlerden görecekler. Çünkü siz bu kanunla ne yapmak istiyorsunuz? 20 milyon metrekaresi, arkadaşlarımız anlattı, millî park olmaktan çıkarmak istiyorsunuz, burayı imara açmak istiyorsunuz; yetmiyor, bu alanın sınırsız bir şekilde sınırlarını genişletme yetkisini Cumhurbaşkanına vermek istiyorsunuz. Sonra Komisyonda karşımıza çıkıp diyorsunuz ki: “Biz orayı koruyacağız, kollayacağız.” Nasıl koruyacaksınız? “Para cezası getirdik.” Tabii üç beş kuruş para cezasıyla oraya belki 20 katlı, 30 katlı gökdelenler, oteller, villalar dikecek insanların bu cezadan çekineceğine bizi inandırmaya çalışıyorsunuz, aklımızla alay ediyorsunuz. Üstelik Bursa'daki bu projelerle ilgili karnemiz çok çok zayıf, Bursa'yı berbat ettiniz yönetiminiz döneminde. Bakın, şöyle göstereyim: Bu ne değerli arkadaşlar sizce, bu ne? Bu, kent meydanı; bu, Bursa'nın kent meydanı. Siz hiç böyle meydan gördünüz mü dünyada Allah aşkına? Bu, AVM. “Kent meydanı yapacağız.” dediğiniz yere 3-4 katlı AVM yaptınız. Bu ne? Meşhur fotoğraf var ya, uzaydan bile görünüyor. Bu da şu: “Kentsel dönüşüm yapacağız.” dediniz, işte, bu ucubeyi Bursa'nın ortasına hançer gibi sapladınız. Uludağ görünmüyor birçok yerden, Bursa'nın havası, soluğu kesildi. Bu da işte, sizin Bursalılara ne yapacağınızı göstermek açısından yaptıklarınızdan bir tanesi.

Ayrıca, 2016 yılında da Kocayayla'da yaptıklarınızı biliyoruz. Orada binlerce ağacı kestiniz, hem de o ağaçların her biri yüz, yüz elli yıllıktı. (CHP sıralarından alkışlar) Ve oraya ne yaptınız, biliyor musunuz? Beton döktünüz, çelik konstrüksiyon üstüne de ahşap görünümlü plastik evler diktiniz. O yüzden, Uludağ'a yapacaklarınızı düşündükçe uykularımız kaçıyor maalesef.

Evet, bu sene, maalesef, yerel gazetelerde “Uludağ’a kar yağdı” “Uludağ gelinliğini giydi” gibi manşetler görmedik. Evet, Bursalılar, kışın, namıdiğer Keşiş Dağı’nı gelinlik giymiş bir geline benzetirler, şairler de öyle. Ben Uludağ’ı hep bir semazene benzetirim; Uludağ, binlerce yıldır döner durur, bir eliyle karları toplar, öbür eliyle sularını Bursa’nın ovalarına yayar; bir eliyle binlerce ağacından yüzlerce yıllık çınarlarından, köknarlarından oksijeni toplar, diğer eliyle Bursa’nın üzerine oksijen yayar. Ne yapar Uludağ? Dereleriyle, nehirleriyle verimli toprakları Bursa Ovası’na yayar ve bereket salar. Ama siz ne yapmak istiyorsunuz? Bu güzelim beyaz eteklerini Uludağ ovasına, Bursa Ovası’na, Bursa’ya savuran bu semazenin eteklerini, ellerini, kollarını kesmek istiyorsunuz.

Ah, Uludağ’ın dili olsaydı size “Ben size su veriyorum, siz bana beton veriyorsunuz; ben size oksijen veriyorum, siz bana demir kafesler veriyorsunuz. Binlerce yıldır bağrımdaya baktığım, beslediğim, o sizin ‘vahşi’ dediğiniz aylar, kurtlar, yırtıcı hayvanlar bana sizin kadar zarar vermedi ey insanoğlu!” diyecektir ama Uludağ’ın dili yok. Biz onların da vekili olarak, doğanın da bütün canlıların da vekili olarak onların sesini duyuralım.

Ne yapacaksınız? Diyorsunuz ki: “Yetki karmaşası var, biz buna bir düzen getireceğiz.” Yapacağımız şey şu, Komisyondaki konuşmalarınızdan şunu anladık: Geniş geniş yollar yapacaksınız, yine binlerce ağaç keseceksiniz. Otoparklar yapacaksınız, beton dökeceksiniz; çok katlı oteller, villalar ve lüks tuvaletler... Konuşma yapan diğer şehirlerdeki vekillere diyorsunuz ki: “Siz hiç Uludağ’a geldiniz mi?” Yani şunu demek istiyorsunuz: “Bir gelin, şu otellerin kötü tuvaletini görün, siz de bizi destekleyeceksiniz.” Hayır efendim, hayır. Biz doğaya, bu nesli tükenmekte olan canlılara, bitkilere kuşlara sizin baktığınız açıdan bakmıyoruz; rant olarak bakmıyoruz, çok farklı bakıyoruz. Biz onlara geleceğe bırakmamız gereken, sürdürülmesi gereken bir ekosistem olarak bakıyoruz, hiçbir zaman böyle bir kanun teklifini desteklemeyiz.

Yani velhasıl, oraya lüks tuvalet yaparak oraya turist çekilmez, asıl orada yapılması gereken şu: Dünyada örneği çok az olan türler -bizim sıralarımızda var- yok olmak üzere olan bitkiler, böcekler, kuşlar, işte, Türkiye’de sadece 160 çift olup 2 tanesinin Uludağ’da olduğu sakallı akbabalar; onları tanıtırmanız ve korursanız ve insan yükünden ve betondan ve otellerden korursanız Uludağ asıl o zaman ülkemizin de dünyamızın da nasıl göz bebeğiye göz bebeği olmaya devam edecektir.

Biz diyoruz ki: Bir sorun varsa gelin, bu yetkileri Millî Parklara verelim, Millî Parklar bu sorunu çözsün, çözer çünkü Millî Parkların vicdanına, bugüne kadar yaptıklarına güveniyoruz ama şu anki hâliyle. Şu anki hâliyle diyorum çünkü bir iki hafta önce Millî Parklar Genel Müdürlüğüne Avrupa Yakası Millî Emlak Daire Başkanını atadınız. Millî Emlak ne demek? “Alım satım” demek. Ne demek oluyor? Millî Parkların başına bu kişiyi getirdiğinize göre bütün millî parkları satmak istiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, şimdi ben de size soruyorum, oy kullanmadan önce size soruyorum: Siz hiç Uludağ’a arabayla gitmeden yürüyerek dolaştınız mı, yürüyüş yaptınız mı? Siz hiç Uludağ’daki ağaçların arasında o temiz oksijeni çektiniz mi? Aras Şelalesi’nin kenarında oturup o suyun serinliğinde dinlendiniz mi? Siz hiç Karagöl’ün kenarına oturup termostan çay içtiniz mi? Siz hiç Bakacak’a çıkıp Bursa’yı izlediniz mi? Ki bir rivayete göre Osman Gazi Bakacak’a çıkıp “Beni şu gümüşlü kubbenin altına gömün.” demiştir, tarihî anlamda da öyle bir izi vardır. Bunları yapmadığınızı biliyoruz, arabayla gidip sadece otellerin döküntülerine bakıyorsunuz. Diyorsunuz ki: “Biz Bursalılara sorduk, Bursalılar bizi destekliyor.” Hayır efendim, hayır; Bursalılar desteklemiyor çünkü bu kanun teklifi geldiğinde Bursa Su Kolektifi imza toplamak için meydana çıktı ve sizin Osmangazi Belediyesi zabıtalığınız engellemeye çalışırken Bursa halkı o Su Kolektifi üyelerine sahip çıktı. Üç günde 3 bin imza topladılar, şu anda “Change.org”da 10 bin imzayı fazlasıyla geçmiş durumda vatandaşlarımızın bu kanun teklifine karşı çıkışları. Ve gerçekten bu söylediğinizde samimiyseniz buyurun bir daha hep beraber gelin, Bursalılara bir daha sorun diyorum “Bu kanun teklifini destekliyorlar mı desteklemiyorlar mı?”

Evet, asıl amacınız biliyoruz ki Uludağ'da daha önce gerçekleştirilmek istenen plan değişikliğine, projelere karşı 20 civarı dava açıldı Bursa Barosu öncülüğünde, hepsinden de bu planlar, projeler geri döndü; bunu aşmaya çalışıyorsunuz. Tek amacımız rant, para. Yani endemik bitkiler diyoruz, soyu tükenmekte olan canlılar diyoruz, bunlar size komik geliyor biliyorum maalesef. (CHP sıralarından alkışlar) Ama o yok olmak üzere olan türler var ya, bak, Alan Başkanlığı ilan ediyorsunuz ya şurayı, şu kırmızı noktalar, bu kırmızı noktalar o endemikler yani sadece Uludağ'da veya sadece Bursa'da olan bitkiler. Hani, diyorsunuz ya "Ya altı üstü bir kaya parçası, çorak alanlar; o yüzden biz burayı genişletiyoruz, burada bir şey yok." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Asıl o endemikler, nesli tükenmekte olan bitkiler o ilan edeceğimiz alanın içerisinde; bunu da bilin. Oradaki her taşın, her kayanın, her çakılın, her çöpün bir anlamı var, bir sebebi var, doğaya bir katkısı var. O yüzden bunları böyle küçümsemeyin diyorum.

Gelin bu kanun teklifini geri çekin. Geri çekmezseniz de biz elbette ki Anayasa Mahkemesine götüreceğiz, biz elbette ki -az kaldı seçime, artık dört beş ay zamanımız kaldı- iktidar olduğumuzda bu kanun teklifini tabii ki ortadan kaldıracacağız. Peşkeş çekmeyeceğiz hiçbir sermayedara, hiçbir yandaşa peşkeş çekmeyeceğiz ve Uludağ'ı gelecek nesillere bırakacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Uludağ hep yaşayacak, insanlar ölse bile Uludağ binlerce yıl orada var olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Muhammet Müfit Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, saygıdeğer Gazi Meclisimizin üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 380 sıra sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Doğrusu iki gündür son derece de mutlu olduğum bir tabloyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Uludağ'ın her şeyini konuştuk; Uludağ'da ne var ne yok, ekosistemiyle, florasıyla, faunasıyla her şeyini. Arkadaşlarımıza da özellikle teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, buranın sadece Bursa'nın değil, ülkemizin bir hazinesi olduğunu bilerek hareket ediyoruz, ne yaptığımızı da çok iyi biliyoruz; bunu sizinle paylaşalım.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Nevzat Ceylan'a sordun mu?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Ne olursunuz... Arkadaşlarınız konuşunca bir sesimizi kestik, siz de dinleyin yani bunun bir mahzuru olmaz galiba.

Türkiye'nin ilk kayak merkezi olan Uludağ Millî Parkı, konaklama tesisleri, telesiyeci ve teleskileriyle en önemli kış turizm merkezi olarak ön plana çıkmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Bursa'mızın olmazsa olmazlarından biridir Uludağ. Uludağ'ın zerrisine -taşına demiyorum, zerrisine- dahi zarar gelmesine kesinlikle biz müsaade etmeyiz ve böyle bir şeye müsamaha göstermeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Fakat muhalefetin, çıkan kardeşlerimizin dünden beri anlattıklarını doğrusu dinleyince de tüylerim diken diken oluyor. Değerli kardeşlerim, biz yirmi yıldır iktidardayız, burası hâlen bizim uhdemizde, daha doğrusu bizim yönetimimizin uhdesinde olan bir alan; biz bugüne kadar orada ne yaptık? Yeni kanunla yapacağımız şey şu: Emin olun, belki de kendimizi biraz daha sağlama almak suretiyle, orada herhangi bir sıkıntıya yol açmayacak şekilde hareket edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Uludağ Millî Parkı'nın bizim bahsettiğimiz kesimi sadece şurası, oteller bölgesi. Oteller bölgesinin üst tarafında da telesiyej olarak, teleski olarak kullanılan alanlar var. Bizim kayak merkezimizi muhalefetteki Bursalı milletvekillerimiz çok iyi biliyorlar -fakat dünden araştırma yapan kardeşlerimiz de öğrendiler- en büyük sorunlarımızdan biri şu: Kayak pistimiz çok kısa ve dünyayla, dünyadaki kayak merkezleriyle rekabet edebilecek bir özelliğe sahip değil. Ne olursunuz değerli milletvekilleri, her şeye “Hayır.” demek suretiyle ciddi bir şekilde olayları tahlil etmeyi bırakmayın; olayları tahlil edin.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Kar yok, kar.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Biz, buraya çok daha iyi bir önem arz edecek oluşum peşindeyiz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Rantın peşindedesiniz.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Derdimiz şu: Sadece kış aylarında o da kayak pistinin kısılgından dolayı... Çok fazla kullanılması uygun görülmeyen alanın dışında da burayı dört mevsim kullanıma açmak istiyoruz ama nasıl biliyor musunuz? Yapısız, hiçbir yapıya müsaade edilmeyecek, bundan emin olabilirsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Tabii tabii.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Yani siz her şeye rant gözüyle bakıyorsunuz.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Neden getirdin de 20 bine çıkardın, onu söyle! Niye getirdin de 20 bine niye çıkardın?

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Uzungöl'ü gördük.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bir saniye...

Kendi yaşamımızdaki veya eski hâllerinizdeki durumları anlatmak istemiyorum. Ne olursunuz, değerli kardeşlerim...

Buraya bir tarihte bir bakan geliyor, bunun tarihi de belli, söylediği şey şu: “Ne yapacaksınız buyurun yapın.” diyor. Biz bunlara müsaade etmediğimiz için sıkıntı çıkmaya başladı. Bugüne kadar orada herhangi bir çivi dahi çakılmadı; bunu biliyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Beton çakıldı, beton.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Orada Çevre ve Şehircilik Bakanlığının binası vardı, yıkıldı; Karayollarının binası vardı, yıkıldı ve şimdi...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Otelcileri onun için Komisyona getirdiniz, otelcileri onun için Komisyona getirdiniz!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Otelcileri niye getirdin?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Çıkar, burada anlatırsınız, çıkar burada anlatırsınız.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Biz, o bölgeye bir şey demiyoruz, 20 bine niye çıkardın onu söyle!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Evet, şimdi, sizlerden özellikle bir istirahatda bulunmak istiyorum: Burayı biraz daha inceleyin. 13 tane kuruluş temsilcileriyle birlikte biz şimdi burayı idare edeceğiz. Sizin ne Valiye güveniniz var ne 13 tane teşkilatın yetkililerine güveniniz var; kime güveniniz var onu anlamakta zorlanıyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Size hiç yok zaten. Biz, millete güveniyoruz, millete, millete. Millete güveniyoruz, millete güveniyoruz.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Burayı tek kişiye teslim etmiyoruz, burayı devletin eline teslim ediyoruz ve bundan dolayı da burayı kazanmak istiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Muğla Valisini gördük, kaybetti.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Değerli Milletvekilim, bağırımdan ziyade bir dinle.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Muğla Valisini gördük.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bak, bir şey söyleyeceğim. Burası kırk elli sene, altmış sene, yetmiş seneye göre dizayn edilmiş.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Böyle valiler atarsanız halkın güveni kalmaz.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Tuvaleti olmayan, yolu yordamı olmayan bir yapılaşma vardı burada.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Burası millî park, millî park. Burası millî park, burada inşaat olmaz.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Fakat şimdi buraya gelenlerin... Eskiden Bursa’da 100 bin, 150 bin araç vardı, şimdi 1,5 milyona yakın aracımız oluşmaya başladı.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ne yapacaksın? Hepsini Uludağ’a mı götüreceksin?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Ne yapacaksın, Uludağ’a mı götüreceksin? 2 milyon aracı Uludağ’a mı götüreceksin? Teleferiği niye yaptın?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Otopark sorunumuz var. Af buyur, tuvalet sorunu var.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teleferiği niye yaptın?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Siz her şeyi “Yapmayın.” demek suretiyle Türkiye’yi geri bırakmak istiyorsunuz. Biz buna müsaade etmeyeceğiz. (CHP sıralarından gürültüler, “Allah Allah!” sesleri) Köprü yaptık “Olmaz.” dediniz. Ne yapmak istediysek hepsine karşı çıktınız.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yirmi yıldır zaten ülkeyi bırakmadınız ya!

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kar yağmıyor, kar. Artık Uludağ’a kar yağmıyor, kar.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Yahu, değerli kardeşlerim, bu ülkenin gelişmeye ihtiyacı var, kalkınmaya ihtiyacı var ve bu ülkenin gençlerinin geleceğine ihtiyacımız var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Uludağ’ın karını yok ettiniz ya! Kar yağmıyor Uludağ’a!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Siz her şeyi sadece kendi gözlüğünüzle görmeye çalışıyorsunuz, bundan dolayı üzülüyorum, gerçekten üzülüyorum.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Böyle yapa yapa Uludağ’a kar yağmıyor, kar.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Doğa yeşiline değil, siz dolar yeşiline bakıyorsunuz. Tek derdiniz dolar yeşili!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Emin olun, bizim tek derdimiz var; Uludağ’ımızı Bursa’ya yakışır, Türkiye’ye yakışır bir şekilde dizayn etmeye çalışmak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Tek derdiniz dolar yeşili, dolar!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Tek derdiniz var, rant!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Dolar yeşili, dolar! Tek derdiniz dolar! Sizin tek derdiniz dolar yeşili!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Doymadınız, doymadınız, yirmi yılda Türkiye’yi... Hâlâ doymadınız.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bir su patlağı yüzünden genel müdürlüğe yazı yazmak suretiyle çözüm yaptığımız günleri hatırlıyorum, bunların hepsini çözeceğiz Allah’ın izniyle.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Evet, çözdünüz şimdiye kadar(!)

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Ve burayı sizler gelip gördüğünüzde diyeceksiniz ki “İyi ki bu kanun çıktı.”

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Ülkede satmadığınız yer kalmadı, kalmadı! 300 metrekare arsa sattınız be! 300 metrekare arsalar sattınız be! Ayıptır be!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bu kanunun çıkması kesinlikle buranın, Uludağ’ın bundan sonra yaşanabilirliğini çok daha iyi bir noktaya çekmek içindir. Hiçbir şeyi kabul etmemek suretiyle muhalefet olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Muhalefet şudur: Yanlışlarımızı dik bir şekilde durmak suretiyle devam ettirir... Ama hiçbir araştırmanız yok, hiçbir söyleminiz yok, sadece “Olmaz.” diyerek böyle yapmayın.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hangisini söyleyelim? Hangisini söyleyelim? Doğru yok ki yanlış söyleyelim!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ayıp! Ayıp!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Biz toprakları satmıyoruz!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, sizleri seviyoruz, ülkemizi seviyoruz, bayrağımızı, bağımsızlığımızı, demokrasimizi seviyoruz ancak bu ülkenin gençliğine, geleceğine ihtiyaç var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz doğayı seviyoruz, doğayı!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sevsen zaten bunu yapmazsın! Sevsen yapmazsın! Sevsen yapmazdın!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bu geleceklere iyi bir Bursa bırakmak mecburiyetindeyiz, iyi bir Türkiye bırakmak mecburiyetindeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Siz sadece dolar yeşilini seviyorsunuz! Dolar yeşilini seviyorsunuz!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Emin olun, sizin söylemlerinizi düşündüğüm zaman çok üzülüyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Seninki de öyle!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Üzülme! Üzülme!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bugüne kadar “Evet.” dediğiniz hiçbir proje yok, olmaz böyle bir şey.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bak, seni şu an Bursalılar dinliyor! Bursalılar dinliyor seni!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Çanakkale Köprüsü’nü yapacağız, “Olmaz.” Yavuz Selim Köprüsü’nü yapacağız, “Olmaz.”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kamu-özel iş birliğiyle yapma!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Osmangazi Köprüsü’nü yapacağız, “Olmaz.” Değerli kardeşlerim...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Osmangazi Köprüsü’nden kaç paraya geçiliyor biliyor musun? 51 dolar, 51 dolar!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bağırma devam et! Bağırma, konuşmak değil yalnız, onu da bil!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Geçen adam 10 dolar ödüyor, geçmeyen 41 dolar ödüyor!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Konuşmuyorsunuz, siz sadece bağıriyorsunuz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Dünyadan haberin yok! Dünyadan haberin yok! “Osmangazi Köprüsü” diyorsun!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bir sesinizi kesin, dinleyin, ondan sonra çıkar burada -Sayın Başkanım da müsaade eder- her şeyi konuşursunuz.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Müfit ağabey, sen bize konuş. Sen sakin ol. Anlat, anlat.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Ya, Osmangazi Köprüsü’nden 51 dolardan geçiyorsun, 51 dolar!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Şimdi, yaptığımız şey şu, tekraren söylüyorum...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Göreme’de ne yaptığımızı anlatıyoruz! Uzungöl’de ne yaptığımızı anlatıyoruz! Ayder Yaylası’nda ne yaptığımızı anlatıyoruz!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Biz Uludağ’ı ülkemize yakışır şekilde, dünyadaki benzeri platformların olduğu şekilde bir hâle getirmek istiyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ya, siz doğal dengeyi bozacağımızı itiraf ediyorsunuz!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Buranın zerresine karışılmayacak, florasına, faunasına...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bir park orası, bir park, dokunulmaz ona ya!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bakın, demin söyledim ve başka bir şey vardır -burada Bursa milletvekili kardeşimiz vardır, o çok iyi bilir- Bursa’nın zerresine, Uludağ’ına karışıldığı zaman çok ciddi bir tepki alındığını bilen bir iktidarız biz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Alacaksınız o tepkiyi zaten!

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Alacaksınız! Alacaksınız!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Biz, hiçbir hata yapmadan, sadece toplumun daha iyi yaşayabilmesinin, huzurlu bir şekilde yaşayabilmesinin ve gelecek nesillerimize de güzel bir miras bırakmanın peşindeyiz; başka bir derdimiz yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Güzellik tuvalet mi? (CHP sıralarından gülüşmeler)

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bunu gerçekten anlamanızı istiyorum. Eğer bunları başarabilirsek geleceğimize güzel bir Türkiye bırakırız.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bir baraj bırak da niye şey bırakıyorsun...

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Biz yüz yıl önceki hayat ile şimdiki hayatı beraber götüremeyiz.

MEHMET EMİN ŞİMŞEK (Muş) – Anlamazlar.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Değerli kardeşlerim, yolu, tuvaleti, otoparkı olmayan bir Uludağ'a kim gelmek ister? (CHP sıralarından gürültüler) Biz bunu niçin yapmayalım?

MEHMET EMİN ŞİMŞEK (Muş) – Anlamazlar onu.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Yani, bir tuvalet yapmak için mi....

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Yaptığımız şey şu: Millî Park'a zarar vermiyoruz; Millî Park'ın dışında olan, sadece oteller bölgesinde -ki bunu biz yapmadık, zamanda yapılmış; iyi ki yapılmış- yapılmış yapıların bugünün şartlarına uyarlanmasını ve hiçbir artış olmadan -bak, ilave ediyorum, artış olmadan- sadece günün şartlarına uygun bir hâle getirilmesini sağlayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ya, Millî Park'ı otopark için mi...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Millî Park sana izin vermiyor!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – 20 milyon metrekarelik tuvalet nasıl oluyor acaba?

BAŞKAN – Bir dakika sayın milletvekili...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Hayır, Millî Park...

BAŞKAN – Sayın Yıldız, ben şahsen buradan “Bir milletvekiline niye bağıyorsunuz?” demeyeceğim, utaniyorum çünkü “Niye bağıyorsunuz?” demeye.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ya, Başkanım, 20 milyon metrekarelik tuvalet nasıl oluyor? Merak ettim gerçekten!

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Evet. Bir tuvalet için mi yapacağız bu kadar büyük alanı, talanı?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Efendim, bazı konulara girmek istiyordum fakat zamanımız gerçekten çok dar.

Siz hâlen şunu zannediyorsunuz: 1946 öncesi Türkiye zannediyorsunuz, öyle bir Türkiye yok. Tek partinin olduğu ve bu tek partinin de açık...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Şimdi tek...

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Hayır. Onun zamanında yaptıklarınızı görüyoruz.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Tek adam orada, yasa teklifinin içinde! Tek adam yasa teklifinin içinde!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Biz şimdi Türkiye'yi dünyayla yarışır bir hâle getirdik. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Tek adam bu yasa teklifinin içinde! İçinde, içinde, yasa teklifinin içinde!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Öyle bir lidere sahibiz ki “dünya lideri” olarak tescillenmiş, sizin söylemenizle bu tescillenme kalkmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Eğer o dönem olmasaydı sen burada olmazdın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) - Onun için bırakın bu ülkeye yardım edelim, bu ülkeye hizmet edelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sen buraya geldin milletvekili sıfatına erdin.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Biraz daha methetseydin kesin üste yazılırdın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) - Hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum; sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Dışişleri Komisyonu Başkanı Akif Çağatay Kılıç'ın farklı ülkelere yapılan resmî ziyaretlere HDP milletvekillerini niye davet etmediğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ya, burada ifade etmemek için uzun süredir zorlanıyoruz açıkçası fakat bugün yeni bir bilgi daha aldığım için -biraz önce- söylemek durumundayım. Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Akif Çağatay Kılıç burada, kendisine yönelteceğim soruyu ve bütün Türkiye'ye yanıt vermesini istiyorum. Dışişleri Komisyonu farklı ülkelere resmî ziyaretlerde bulunuyor. Yanımda bir Dışişleri Komisyonu üyemiz var ve bizim bu ziyaretlerin hepsinde, tamamında -altını çizerek söylüyorum- hiçbir Dışişleri Komisyonu üyemiz bugüne kadar, beş yıllık süre zarfında bir resmî görüşmeye davet edilmemiştir, katılmamıştır, bilgi verilmemiştir. Diğer 4 parti temsilcileri oturuyorlar -artık ne yapıyorlarsa- gizli, saklı gidiyorlar. Bunu ta gidip Washington DC'de bir parlamenterden, bir senatörden öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika...

Buyurun toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Biz “HDP’ye yönelik ayrımcılık yapıyorsunuz.” derken, “Haksızsınız.” derken tam da bunu söylüyoruz. Gülmenize gerek yok, gideceksiniz, bunun hesabını vereceksiniz. Orada bir de kadın vekiller gülüyor, Dışişleri Komisyonu Başkanı da gülüyor. İnsan utanır ya!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Meral Hanım, ayıp oluyor, ayıp oluyor biraz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - İnsan utanır! Onlar nasıl buraya halkın oyuyla geldiyse bizim milletvekillerimiz de halkın oyuyla geliyor.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Ben böyle bir üsluba cevap vermem.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - O bize oy verenler AKP’yi tanısn, ellerinde yetki olunca yapmadıkları hiçbir zulüm kalmıyor. Bu ülkeyi çete gibi yönetiyorlar, çete gibi yönetiyorlar.

SABAHAT ÖZGÜR SOY (Hatay) – Sen mi diyorsun?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, çetecilik yapıyorsunuz ve bunun hesabını soruyoruz: Siz, kimin parasıyla, nereye gidiyorsunuz ya? Kimin parasıyla geziyorsunuz? Bunun cevabını istiyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bursa Milletvekilleri Efsan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Mustafa Hidayet Vahapoğlu konuşacaktır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cevap istiyorum Sayın Başkan.

Niye vermiyorsunuz? Verecek cevabın var mı? İrlanda'ya ne zaman gidiyorsunuz? Kimin parasıyla gidiyorsunuz? Kim seni o koltuğa oturttu?

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Meral Hanım, bu üsluba ben muhatap olmuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz burada oturuyoruz, burada.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Ben de burada oturuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cevap vermiyormuş!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Bu üslubunuza cevap vermiyorum dedim.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu, beş dakika daha ekliyoruz, on beş dakika sizin süreniz.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Size farklı üsluplar da kullandık. Sizinle özel de görüştük.

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – Hatibi dinleyelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Affedersiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) – 380 sıra sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri ve bizleri izlemekte olan vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Mersin'de şehit olan Jandarma Uzman Çavuş Yasin Eroğlu ve Jandarma Uzman Çavuş Eren Öztürk'e Yüce Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Burada konuşmama başlarken alan yönetimi gibi tartışmalı konunun teorik olarak tanımını yaparak başlamak istiyorum. Alan yönetimi, korunması gereken belirli bir alanın, çevrenin sistematik ve planlı biçimde neden, nasıl ve kimlerle korunacağına dair yöntemleri ortaya koyan disiplinler arası bir yaklaşımdır. Alan yönetimi süreci katılımcılık anlayışını benimsemekte ve içerisinde birçok paydaş bulundurmaktadır. Bu paydaşlar: Karar verenler yöneticiler, yerel yönetimler. Kararı etkileyenler akademisyenler, sivil toplum örgütleri, kalkınma ajansları, meslek örgütleri. Ve karardan etkilenenler bölgede yaşayan halk, bölgeyi ziyaret edenler, turistler ve benzerleri şeklindedir. Bu tanımla niye yaptım? Kanun teklifi geldiği günden itibaren Mecliste yapılan tartışmaları bu boyutuyla görelim diye çünkü çok geniş bir alanda etkilenen kitle var.

Kanun teklifiyle Uludağ'ın korunması, geliştirilmesi, tanıtılması ve farklı kurumlara ait planlama yetkilerinin Uludağ Alan Başkanlığında toplanması öngörülmektedir. Bilindiği üzere, Uludağ, 2.543 metreye Marmara Bölgesi'nin en yüksek dağıdır ve Türkiye'nin "beyaz cennet" unvanıyla ilk kış ve doğa sporları merkezidir. Ülkemizde kış sporları ve kar tatili anlayışı Uludağ'la yerleşik hâle gelmiştir.

Bursa'nın zengin doğal mirası arasında özel bir yeri olan Uludağ, birçok tarihî gelişmeye ev sahipliği yapmıştır. Uludağ, Antik Çağ'dan, Roma ve Bizans dönemlerinden günümüze kadar önemli bir merkez olma özelliğini korumuştur. Bursa Osmanlı tarafından fethedilmeden önce, Uludağ, Osmanlı'nın en önemli karargâhlarının kurulduğu yerlerden biridir. Bursa'nın fethi, Çanakkale Boğazı'ndan Rumeli'ye geçiş, hatta İstanbul'un fethi dahi Uludağ'ın eteklerindeki otağlarda hayal edilmiş, planlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Tarihçi Hammer'e göre Türklerin Aristo'su olarak bilinen Doğlu Baba, o kıtlık döneminde askere ayran dağıtan erenlerden Doğlu Baba, Geyikli Baba ve Abdal Murad gibi Türk İslam tarihi açısından önemli birçok dervişin inzivaya çekildiği yer olan Uludağ, Kurtuluş Savaşı yıllarımızda ise önemli bir direniş merkezi görevini yerine getirmiştir. Burada biraz önce hatipler Keşiş Dağı'ndan bahsetti, ben de burada erenlerin inzivaya çekildiğinden bahsettim. "Keşiş Dağı" ismi, Osmanlı'nın o bölgede yurt tuttuğu andan itibaren Uludağ'dır. Biliyorsunuz, Türkçe'de dağlara ayrı bir anlam verilir ve ululuk sıfatı bahşedilir ona, o şekilde anılır -"Uludağ" denilmesinin şeyi-"Keşiş Dağı"nın artık bırakılması gerektiğinin de işaretidir bu. Geçmişle eğer anmaya devam edersek Türkiye'yi, bu vatani, bu toprakları vatanlaştırmamız mümkün değildir. Özellikle böyle seçkin bir heyetin huzurunda bunu dile getirmek zorunda kaldığım için beni bağışlayın.

Dağ, Doktor Osman Şevki Bey'in önerisi ve Bursa Vilayeti Coğrafya Cemiyetinin girişimiyle 1925'te Osmanlı'nın bir boy olarak, bir aşiret olarak yerleştikten itibaren kullandığı isimle anılır hâle gelmiştir ve bölgeye ilk turizm faaliyeti Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, cennetmekân Atatürk'ün ileri görüşlülüğünün de burada tescilidir. 1933'te Uludağ'a bir otel ve bir de muntazam şose yol yapılması talimatını vermiştir, öylece başlamıştır. Böylece bu tarihten itibaren Uludağ kış kayak sporları için Türkiye'nin ilk kayak merkezi hâline gelmiştir. Bugün faal olan Türkiye'nin ilk teleferik sistemi tesislerinin de kurulu bulunduğu Uludağ, doğu-batı hattına uzanan muhteşem topoğrafyasıyla sayısız yaylalar, çay ve dereler ile göletlerin yanında, tabiat harikası bir orman müzesini andıran zengin bitki örtüsüne sahiptir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uludağ, Türkiye endemiğine dâhil 169 tür bitkiye ev sahipliği yapmaktadır, bu bitkilerden 32'si sadece Uludağ'da yetişen bitki türüdür. Uludağ özellikle turizm ve şişelenmiş su sektörü açısından da Türkiye'ye öncülük yapmıştır ve bu sektörde büyük önem taşımaktadır. Yamaçlarından çıkan Nilüfer Çayı ile Göksu gibi önemli dere ve akarsularla günümüzde de tüm Bursa'nın hayat kaynağı olmaya devam etmektedir. Aynı bölgede Deliçay, Ayvalı Deresi, Sultaniye, Kurtkaya, Değirmendere, Yaylacık ve Kaplıkaya derelerinin olması Uludağ'ın kış turizm merkezi olması yanında aynı zamanda tüm Türkiye'ye hitap eden bir su kaynağı olması açısından da önemini ortaya koymaktadır. Teklifte, doğal ve turistik değerler açısından büyük öneme sahip Uludağ alanının doğal sit alanları ve diğer korunan alanlarla birlikte jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi ile bu alanda yürütülen faaliyetlere ilişkin konular düzenlenmektedir. Aynı zamanda, dile getirdiğim bu başlıklarla ilgili de birtakım güvenceler yasayla verilmektedir. Uludağ alanında yapılacak tüm uygulamalar, bu kapsamdaki meri planlar, geçiş dönemi koruma esasları, kullanma şartları, Uludağ Alan Komisyonu kararına göre yürütülecektir.

Uludağ alanında her türlü aykırı uygulamanın giderilmesini sağlamak, aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmak veya yıktırmak Uludağ Alan Başkanlığının yetkisine bırakılmıştır. Hâlen aktif olan ekonomik üretim tesisleri, Alan Komisyonunca belirlenecek kriterlere uyulması kaydıyla, kazanılmış haklar kapsamında korunacak ve faaliyetlerini sürdürebileceklerdir.

Bölgede 1933 sonrası başlayan turizm faaliyetleri, zamanla özel sektör yatırımları ve kamu kurum ve kuruluşlarının birbiri ardına açtığı dinlenme tesisleriyle bugün "birinci bölge" olarak isimlendirilen alanda ciddi bir kümeleşmeyi beraberinde getirmiştir. 2000'li yıllarda ise tesis ve otel yatırımları

“ikinci gelişim bölgesi” adıyla anılan alana taşınmıştır. Lakin mevcut otellerin ruhsatlarına aykırı olarak tesislere yaptıkları ilave bölümler gibi, tuvalet ruhsatıyla kayak tesislerinin ve su kaynaklarının üzerine kondurulan kaçak turizm yatırımları Uludağ’ın doğası gibi, marka değerine de büyük zarar vermektedir.

Bu duruma gelinmesinde elbette ki Uludağ’daki çok başlı yönetim anlayışı ile denetimsizliğin de önemli payı vardır. Çok başlılıkta o ona, öteki ötekine, öteki ötekine sorumluluğu yüklediği için ortada bir boşluk doğmaktadır. Özellikle kış aylarında yaşanan trafik ve otopark sorunu geçmiş yıllardan günümüze kadar uzanan bir eksikliklerdir.

Bilindiği üzere, hâlihazırda Uludağ Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, dolayısıyla Bursa Valiliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi ile merkez Osmangazi Belediyemizin yetki ve sorumluluğundaki bir bölgedir. Hâliyle her kurum kendi yetkisi çerçevesinde kendi perspektifini ortaya koymakta, kendi prensiplerine, alışkanlıklarına göre tavır, yönetim sergilemeye çalışmaktadır. Bu kurum ve kuruluşların ortak paydada buluşmaları ve uzlaşmaların uzun zaman aldığı, yeterli koordinasyon ve iş birliğinin zaman zaman sekteye uğrayabildiği bilinen gerçeklerdendir. Ayrıca, ortaya çıkan yetki karmaşasının basit problemlerin çözümünü dahi güçleştirdiği, hatta yıllarca sürüncemede bıraktığı da bilinmektedir. Bunun yanı sıra, Uludağ’da kış turizmi, kayak ve millî park anlayışı bir arada yürütülememektedir. Yine birçok tesisin turizm işletme belgesine sahip olmaması işin ciddiyeti ve denetimi hakkında bizlere fikir verirken 5 bini aşkın yatak kapasitesiyle Uludağ’ın sadece kış aylarında hizmet veriyor olması turizm açısından ciddi bir kayıptır. Oysa hem Bursa’mız hem de Uludağ’daki mevcut konaklama imkânları -yatak kapasitesi- tüm yılı kapsayacak şekilde rasyonel bir planlamayla ülkemizin hizmetine sunulabilir ve Uludağ’da on iki ay turizm yapılabilir. Ayrıca “Uludağ’ın potansiyeli” denilince sadece dağdaki birinci ve ikinci otel bölgelerinin esas alınmaması, bu bölgede atılacak adımın ekonomik ve sosyal yansımalarının Bursa’da “dağ ilçeleri” dediğimiz ilçelerimizi de kapsayacak şekilde düşünülmesi ve planlanması gerekmektedir. Tüm bu nedenlerle, on iki aylık potansiyelin canlandırılması için ciddi bir öncülük ve rehberlik desteğine ihtiyaç olduğu kanaatindeyim.

Dile getirmeye çalıştığım bu hususlarla birlikte bölgenin tüm sorunlarının çözümü, özellikle çok başlı yönetim anlayışının sebep olduğu sorunları bertaraf edecek, bürokratik engelleri ortadan kaldıracak, denetim ve ciddiyeti ortaya koyacak bir düzenleme yapılması zorunlu hâle gelmiştir. Bu çalışma şu an görüşmekte olduğumuz 13 maddelik Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’yle Genel Kurulun gündemine sunulmuş bulunmaktadır. Bu kanun teklifiyle, Türkiye’nin ilk kayak merkezi olmasına rağmen zamanla ülke genelinde açılan benzer kayak merkezlerinin gerisinde kalan Uludağ’ın hem korunması hem de sağlıklı bir şekilde geleceğe taşınmasının amaçlandığına inanıyorum. Bu kanun teklifiyle, Uludağ’ın bütüncül olarak ele alınması, planlanması, öteden beri şikâyetçi olunan kaynak değerlerinin tanıtılması, geliştirilmesi açısından bir formül üretilmiş olacaktır. Her şeyden önemlisi, bu çalışmayla Bursa’nın Uludağ’la bağının daha da güçlendirilmesinin hedeflendiğini düşünmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malum olduğu üzere, Kapadokya’daki Alan Başkanlığının bir benzeri olarak Uludağ için yapılan idari düzenlemeye Bursa’daki bazı STK ve meslek oda başkanlarının tepki gösterdikleri, imza topladıkları bilinmektedir. Genel endişeler olarak, dağda ekonomik tesis sahibi olan gerçek ve tüzel kişiliklerin sahip oldukları imkânlarının ortadan kalkacağı, su kaynaklarının el değiştireceği ve Bursa’nın içme suyunun kirlenileceği, Uludağ’ın millî park özelliğinin kaybolacağı, ekolojik dengenin bozulacağı, otel ve yapılaşma olarak yeni tahsislerle yapılaşmanın artacağı ve dağın özelliklerini kaybedeceği, özel mülkiyetten ve zilyetten doğan hakların kaybedileceği gibi konular gündeme getirilmektedir. Demokratik ülkelerde vatandaşın, sivil toplum kuruluşlarının,

meslek odalarının, ticaret ve sanayi erbabının ve tüm halkın görüş ve önerilerinin mutlaka dikkate alınması gerektiği düşüncesindeyiz. Ayrıca, bunlar yapılırken ön yargıyla hareket edilmemesi, bazı konuların siyasetüstü düşünülmesi ve Uludağ gibi doksan yıllık bir turizm merkezinin adına yakışır hâle getirilebilmesi ve Uludağ'ın vatandaşlarımızın tercihinden neden gerilere düştüğünün dikkate alınarak yenilenebilmesinin de yollarının bulunması gerekmektedir. Türkiye'de Uludağ gibi bir imkân dururken Romanya, Rusya, İsviçre, Fransa, Avusturya gibi kayak turizminin yapıldığı ülkelere vatandaşlarımızın gitmesinin sebepleri de araştırılmalı ve Uludağ'ın o standartlara yükseltilecek yeni tedbirlerle donatılması gerekir diye düşünüyoruz.

Toplumun muhtelif kesimlerinde gündeme getirilen eleştirilerin mutlaka dikkate alınması gerektiğinin altını tekrar çizmekle birlikte, bununla birlikte, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde de belirtildiği üzere Alan Başkanlığının bünyesinde kurulacak, oluşturulacak komisyonlardan biri olan Danışma Kurulunun önemli bir fonksiyonu yerine getireceğine olan inancımı da dile getirmek istiyorum. Özellikle muhtelif endişeleri olan kesimlerin endişelerinin alınacak kararlar ve yapılacak uygulamalarla giderilmesi mümkündür. Bu nedenle, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Spor İl Müdürlüğü, Güney Marmara Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği Derneği -arkadaşlar, buraya dikkatinizi çekmek istiyorum, bu komisyonun Danışma Kurulunu oluşturuyor bunlar- Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Bursa temsilciliği ve ilgili belediyelerin temsilcilerinin yer alacağı Danışma Kuruluna önemli sorumlulukların düştüğünü ve bu Kurulun alacağı kararların aynı zamanda ortak aklın bir yansıması olacağını, ayrıca Kurulun alacağı kararların uygulanmasını takip edeceği mekanizmayı oluşturmasının önemli ve gerekli olduğunun altını çizmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yani burada duyduğumuz endişeleri bu toplumun değişik kesimlerini oluşturan bu şahıslar orada gündeme getirir ve olası birtakım endişelerimiz varsa onları önleyecek en önemli mekanizmalardan biri budur diyorum.

Bu çerçevede, Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin ülkemize ve Bursa'mıza hayırlı olmasını diler, Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı tekrar saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Dışişleri Komisyonu Başkanı ve AKP Grup Başkan Vekilinin sorduğu soruya yanıt vermemesine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biraz önce bir soru sordum, Dışişleri Komisyonu Başkanı ve AKP Grup Başkan Vekili yanıt vermedi. Bu, “Biz kabul ediyoruz, Türkiye’de halkın oyuyla seçilen milletvekillerini iktidar olarak ayırıyoruz. Sadece milletvekillerini ve partiyi değil, onlara oy verenlere yönelik de ayrımcı yaklaşıyoruz. Bu illerin iradesini tanımıyoruz ve halkın vergileriyle yaptığımız resmî ziyaretlerde bir partiyi dışında tutarak biz aslında ayrımcılığı resmen kabul ediyoruz ve dünyaya ilan ediyoruz.” demektir. Bir Dışişleri Komisyonu üyemiz şu anda burada ve İçişleri Bakanının keyfiyetiyle, efendim, pasaportuna da şerh düşülmüş. İki yıldır bunu ifade ediyoruz, Adalet ve Kalkınma Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bursa Milletvekilleri Efkân Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi'ye ait.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sözümü bitireyim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, tamamlasın ama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama sözümü bitireyim Başkan, sözümü bitireyim.

BAŞKAN – Bitirdiniz, demin de...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bak, ben de söz istedim ama...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama cevap vermiyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Söyledi, gerekçesini söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, kalkın ayağa. Gerekçesi nedir ya? Kendi kendinize mi konuşuyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Bu üsluba cevap vermem.” dedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok ya! Ne alakası var ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Öyle dediler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cevabınız varsa verin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bizim paramızla gidip geziyorsunuz, ondan sonra bizi götürmüyorsunuz. Kimin kesesinden kimi götürmüşsün heyete? Allah Allah! Parayı babanın evinden mi getirdin? Halkın vergisiyle gidiyorsun sen o ziyarete, böyle şey mi olur!

BAŞKAN – Buyurun.

FERİDUN BAHSİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uludağ Alanı Hakkında Yasa Teklifi aleyhine şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Seçime beş ay varken, ekonomik sorunlar önümüzde dağ gibi dururken Uludağ Alan Yasa Teklifi'ni getirmek hangi akla hizmettir, anlamak mümkün değil. Giderayak bir rant sağlama çabası mıdır diye düşünmeden edemiyoruz.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, diğer milletvekili arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, Uludağ 2.543 metre yüksekliğiyle Marmara Bölgesi'nin en yüksek dağı olup 1.320 çeşit bitki, böcek ile çok sayıda ve türde yaban hayvanına ev sahipliği yapmaktadır; ülkemizin ilk kış doğa sporları merkezidir. 1961 yılında millî park olarak ilan edilen 13.024 hektar büyüklüğündeki bu koruma alanı, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu hükümleri kapsamında yönetilmektedir. Birçok bilimsel araştırmanın da yapıldığı Uludağ Millî Parkı'nın yüzde 71'i tamamen orman örtüsüyle kaplıdır; geriye kalan bölüm ise üzerinde sadece Uludağ'da yetişen, dünya literatüründe yer alan 12 endemik türün bulunduğu alpin çayır alanları ile kayalık alanlardır. Birçok özelliği ve güzelliğiyle kış ve yaz aylarında ilgi gören Uludağ'ın yıllık ortalama ziyaretçi sayısı yaklaşık olarak 2 milyondur. Bursa'nın içme suyu kaynaklarının tamamına yakınına barındıran, su ihtiyacını karşılayan su kaynaklarına da sahiptir Uludağ.

Güzellikleri anlatmakla bitmeyen bu doğa cenneti, getirdiğiniz bu yasa teklifiyle büyük ölçüde tahrip edilecek ve geri dönüşü olmayan sonuçlar doğuracaktır. Bu yasa teklifiyle, Uludağ Millî Parkı'nın endemik türlerinin ağırlıklı olarak bulunduğu 2.100 hektarlık bölümünün yönetimi kurulması istenen Alan -ya da talan- Başkanlığına devredilecek ve bu alanda Millî Parklar Yasası uygulanmayacaktır. Alan Başkanlığının, içerisindeki hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının mal varlıkları üzerinde tam yetkili olması, bu sınırlar içerisinde gerçek ve tüzel kişilere ait taşınmaz mallar ile tesisleri kamulaştırma yetkisine sahip olması, burada yapılacak her tür ve ölçekte planların hazırlanması, uygulanması ve buna benzer daha nice kararların alınması ve uygulanması yetkileriyle donatılmış Alan Başkanlığı projesinin millî parka çok büyük zararlar vereceği aşikârdır. Bu alanda yapılacak yeni otel zincirleri, yeni yerleşim yerleri, otoparklar, yeni yollar ve artacak nüfus mevcut doğal dokuya büyük zararlar verecektir. Bursa'yı besleyen su kaynakları kirlenecek, endemik türler yok olacak, artacak yapılaşma sonucu bacalardan çıkan sıcaklık Uludağ'ın kış aylarındaki ortalama ısı değerini de olumsuz yönde etkileyecektir.

Değerli milletvekilleri, Uludağ Alan Başkanlığı demek betonlaşma demektir, Uludağ Alan Başkanlığı demek rant demektir, talan demektir, daha çok yapılaşma demektir. Bu nedenlerle, Uludağ'da Alan Başkanlığı kurulmasının Uludağ'ımıza ve dolayısıyla Bursa'ya getireceği olumsuzluklar nedeniyle yasanın derhâl geri çekilmesini talep ediyoruz. Bu talan yasının oylamasında ret oyu vereceğiz.

Bu düşünce ve duygularla yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Necdet İpekyüz
Gaziantep	İstanbul	Batman
Garo Paylan	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Kemal Bülbül
Diyarbakır	Muş	Antalya
	Dirayet Dilan Taşdemir	
	Ağrı	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek	Orhan Sarıbal	Mürsel Alban
İstanbul	Bursa	Muğla
Hüseyin Yıldız	Vecdi Gündoğdu	Nurhayat Altaca Kayışoğlu
Aydın	Kırklareli	Bursa
Faruk Sarıaslan	Ömer Fethi Gürer	Yüksel Özkan
Nevşehir	Niğde	Bursa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Mersin Milletvekili Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bursa benim açımdan da önemli bir kent zira üniversiteyi Bursa’da bitirdim, dağcılık yaptığım için Uludağ’da defalarca tırmandım ve kamp kurdum fakat burada başka bir dolayımınla Uludağ ele alındı, özellikle Geyikli Baba’ya da atıf yapıldı. İnsanlar biraz şu anki siyasi angajmanları neyse geçmişteki yaşanmışlıklardan da onu görmek istiyorlar yani tarih bir biçimiyle geriye doğru yazılıyor.

Geyikli Baba’nın hakkı yenmesin diye bir padişah fermanından Geyikli Baba’yla ilgili bir diyalogu anlatabayım size. Geyikli Baba, biliyorsunuz, Anadolu erenlerinden ve Kızıl Kilise’nin fethinde Orhan Gazi’yle beraber savaşıyor ve Kızıl Kilise Bizans’tan alındıktan, tekfur yenildikten sonra Orhan Gazi ferman yayınıyor ve diyor ki: “O ki Geyikli Baba ve yoldaşları bizimle Kızıl Kilise’de savaşa yan yana tuttu. Geyikli Baba ve müritleri içsin diye onlara 4 deve yükü araki ve şarap gönderin.”

Şimdi, ben öğrenciyken Geyikli Baba dergâhının yanında bira içen birini “Sen nasıl böyle hikmetli bir şahsiyetin dergâhının yanında bira içersin?” diye bıçaklamışlardı. Tam da şu andaki homojen bakış açısı neyse, geçmişte de öyle bir şey araniyor; geçmişte böyle bir şey yok yani bu angaje olduğunuz inanç sistemini, toplumsal sistemi geçmişte görmeye çalışıyorsanız geçmiş böyle bir şey değil.

Yine, bununla ilgili, Uludağ ve ekolojiyle daha yakından ilgili bir padişah fermanı var. Onu da şöyle özetleyeyim, şöyle başlayayım daha doğrusu: Fatih Sultan Mehmet eğer mezarından kalksaydı bu Cumhuriyet İttifakı’nı sağlam bir sopayla kovalardı. Buna çok eminim. Niye kovalardı biliyor musunuz? Osmanlı incelemeleri yaptığım, okuması yaptığım dönemde, Fatih Sultan Mehmet -ki bir dağ için ve aslında bir ekolojik niyetle yazılmış olan benim gördüğüm tek fermanıdır- diyor ki: “Duyduğuma göre Keşiş Dağı’nda derede alabalıkları tutan kişiler varmış. Bunlara yasak koydum. Bir daha bunu yaparlarsa her birini tutun ve kırkar değnek vurun.” Muhtemelen Fatih Sultan Mehmet de oradaki alabalıkları seviyordu, tüketmesini seviyordu. Belki onun için ama son tahlilde Uludağ’a hürmeten, Uludağ’dan akan dereye hürmeten, o derenin içerisinde yüzen balığa hürmeten bir ferman yayınlamış. Şimdi karşı karşıya kaldığımız meseleye tam tersine, kendisine “Osmanlıcı”, “millîci”, “yerlici” diyenlerin bir kültür hazinesini bilerek, programlı, taammüden nasıl berhava ettiklerinin somut göstergesi. Bunu nereden biliyoruz? Daha iyi olabilir miydi? Belki de “Buradan başlayacak bu talan.” dediğimiz Alan Başkanlığı da çok hayırlı işler yapacak. Böyle olmayacağını nereden biliyoruz biliyor musunuz? Yıllar önce, 2000’li yıllardan öncesinde bu özelleştirmelere KİT’lerin özelleştirilmesine karşı çıktığımızda KİT’ler... Mesela tütün konusunda, şeker konusunda ve benzeri konularda, alkollü içkiler konusunda kurullar kuruldu; işte, tütün kurulu kuruldu, aynı bu Alan Başkanlığı gibi. Aslında KİT olma vasfını oradan çıkardılar, onu bir kurula devrettiler ve “Bu kurullar, tam tersine, KİT’leri koruyacaklar, KİT’ler üretim yapmaya devam edecekler, orada çalışanların hiçbirisi zerre kadar dahi bir hak gasbına, kaybına uğramayacak ve her şey güzel olacak.” dediler. O zaman demiştik, defalarca “Sizin; tütünü, şeker, alkollü içkileri bu tür kurullara alıyor olmanız oraları özelleştireceğinizin göstergesidir, günün sonunda bu kamusal varlıkların tümünü özelleştireceksiniz.” demiştik, dediğimiz oldu. Şimdi diyorlar ya hani “Biz orayı çok da güzel koruyacağız, çok da güzel, hayırlı işler yapacağız.” diye. Yapacağınız en hayırlı iş ellerinizi oradan çekmeniz bir defa. Ama diğer yandan şöyle bir şey var: Şimdi, “Alan Başkanlığı” diye söylediğiniz, bizim “talan başkanlığı” olarak okuduğumuz bu kavram aslında buranın, bir millî parkın özelleştirilmesinin ilk adımıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Siyasette uzak görüşü olmayan, bunun asla cari olmayacağını, böyle bir şeyin mümkün olmayacağını düşünebilir ama biliyoruz ki orada Alan Başkanıyla başlayan süreç, sizin on iki bin yıllık Hasankeyf’in üzerine beton döktüğünüz gibi, Kaz Dağları’ndaki ağaçları kökünden söküp götürdüğünüz gibi, ufacık bir göle, on iki bin yıllık, bir buzul çağından kalma bir göle “İçinde altın var.” diye kepçelerle girdiğiniz gibi, biliyoruz ki Uludağ’ın da başına gelecek şey odur. O nedenle, Uludağ savunulmalıdır, Uludağ müdafaa edilmelidir. Uludağ bize geçmişimizden kalan bir kalıtıdır, tam tersine çocuklarımızdan ödünç aldığımız bir değerdir. Bütün halkı Uludağ’ı, tavşanını, keçisini, kurdunu, kuşunu savunmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

“Bir ihanet ya da cehaletle karşı karşıyayız.” dersem sakın kızmayın çünkü içinde bulunduğumuz havzada, Akdeniz havzasında 22 ülkede yaşayan 480 milyon nüfus, dünyanın diğer ülkelerinden yüzde 20 daha fazla ısınıyor ve yakın tarihte bazı kısımları kullanılmaz hâle gelecek. Bilim insanları diyorlar ki: “Dünya 6’ncı yok oluşla karşı karşıya. 5 yok oluş ısınma ve soğumayla alakalı yaşananlarla ilgili. Yüz bin yılda soğuyan dünya on bin yılda ısınarak...” İnsan nesli bir şekilde mücadele edip ayakta kaldı, o ayakta kalmanın tek yolu doğayla mücadele etmek değil, doğayı yok etmek değil, doğaya adapte olmaktan geçiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, burada söylediğim “ihanet ya da cehalet”i -altını çizerek tekrar söyleyeceğim- teşhir edeceğiz. Bu getirilen yasa, doğaya adapte olmak yerine doğayı talan etmek yönünde bir yasa. Siz halkınızı seviyor musunuz? Siz vatanınızı seviyor musunuz? Siz insanlığı seviyor musunuz? Siz kendi yakınlarınızı, akrabalarınızı seviyor musunuz, kendi çocuklarınızı, kendi torunlarınızı seviyor musunuz? Seviyorsanız bu kanunu getirerek ya cahilliği ortaya koyuyorsunuz ya büyük bir ihaneti ortaya koyuyorsunuz. Kendi çocuğunu sevmeyen, kendi vatanını sevmeyen hiçbir milletvekili olduğuna ben inanmıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzden, Türkiye Büyük Millet Meclisini bu cinayete, bu ihanete hiçbiriniz ortak edemezsiniz. Sizi vicdanlarınızla baş başa bırakıyorum; doğanın yok oluşuna, doğanın yok edilmesine, insanlığın bir çölde yaşanmaz hâlde bırakılmasına göz yumamazsınız. Buna hakkınız yok; kendi çocuklarınıza bu dünyayı dar edemezsiniz, torunlarınıza dar edemezsiniz. Eğer ediyorsanız, bu ihanetin bir bedeli olması lazım; çıkın, bu ihanetin nedenini burada açıklayın. Uludağ, milyonlarca yılın mirasıdır, hiçbirinizin babasının malı değildir. Uludağ, insanlığın ortak malıdır, ortak mirasıdır; burada bir kanun geçirerek, sadece bir kanun geçirerek insanlığın ortak mirasını yok etmeye sizin de hakkınız yoktur. Uludağ’ı dünyanın bütün hukuk sistemleri korur, Türk hukuk sistemi de korur. Eğer bu hukuk sisteminin koruma kalkanını bir ihanet yasasıyla kaldırmaya kalkarsanız size bir canlı örnek vereceğim, burada oturuyor. Bursa Milletvekilimiz Nurhayat Altaca Kayışoğlu, dozerlerinizin önüne kendisine atar ve iş makinelerinizin önüne kendisini atar. Sizin dolara yönelik olan bu ihtirasınız, paraya yönelik ihtirasınız, iş makinelerinizin gücü bizim çocuklarımıza, kadınlarımıza, doğaya karşı olan inancımıza ve koruma gücümüze yetmez. Vazgeçin bu sevdadan, vazgeçin. Üstelik bu Anayasa’nın onlarca maddesini yok sayarak, 7’nci maddesini, 11, 12, 56, 169, birçok maddesini yok sayarak başka bir ihanetin altına daha imza atıyorsunuz. Nedir bu sevdanız? Sizin “Alan Başkanlığı” dediğinizin ne olduğunu biz Kapadokya’da gördük. Peribacalarının üzerinde iş makinelerini gezdirdiniz. Hiç mi yüzünüz kızarmıyor ya? Koskoca bir güzelliğin üzerinde iş makinelerinizi gezdirdiniz ama ilginç bir ihanetle karşı karşıyayız. Bursa’nın öz evlatları burada Brütüs rolündeler ya. Bir Bursa milletvekili

buraya çıkıyor, Bursa'nın, Uludağ'ın dünya güzelliğinin peşkeş çekilmesini savunuyor. Sizi Bursa halkına havale ediyoruz, sizin hesabınızı Bursa halkı görecektir, o ayrı bir konu. Siz doğayı katletmekten geri kalmadınız ki bugüne kadar zaten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Kaz Dağları'nda 400 bin ağacı yok ettiniz, bize ne anlatıyorsunuz siz?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Doğanın ne olduğunu bilseydiniz bu kadar konuşmazdınız, doğayı bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Siz Gümüşhane'de on iki bin yıllık Dipsiz Göl'ü yok ettiniz. Sizin backgroundunuz bozuk. Siz doğa saldırganısınız, siz insan hakları saldırganısınız. Doğa bir insan hakkıdır, çevre hakkıdır, sağlık hakkıdır, yaşam hakkıdır. Siz insan haklarına saldırıyorsunuz. Burada bunu çıkıp nasıl savunuyorsunuz? Tekrar ediyorum, sizi çocuklarımıza, torunlarınıza, Türk halkına havale ediyorum ama vatanını seven bu yasaya “Evet.” diyemez. Bu, vatani çölleştirme operasyonudur, peşkeş çekme operasyonudur. Herkesi aklını başına toplamaya davet ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunup karar yeter sayısı arayacağız.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, ayıptır be! Vallahi Şeyhmus Bey, yani doğru değil ya! Bu kadar da olmaz ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Fotoğrafını çekip yayınlalım ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şeyhmus Bey, bu gerçekten olabilir bir şey değil ama sırf aynı gruptasınız diye... 30 kişi yok ya!

BAŞKAN – Üç dakika süre veriyorum, başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.17

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 51’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

9’uncu madde üzerinde aynı mahiyetteki önergelerin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum, süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

380 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin son fıkrasında yer alan “Başkanlıkça” ibaresinin “Başkanlık tarafından” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş

Lütfü Türkkan

Bedri Yaşar

Konya

Kocaeli

Samsun

İmam Hüseyin Filiz

Dursun Ataş

Gaziantep

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi, Uludağ Alan Başkanlığının kurulmasını, bu Başkanlığın çatısı altında Uludağ bölgesinin doğal sit alanları ve diğer korunan alanlarla birlikte kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve turizm potansiyelinin geliştirilmesi için çalışmalar yürütülmesini düzenlemektedir. Uludağ, ülkemizin sayısız eşsiz güzelliklerinden biridir. Bu bölgenin korunması, turizm potansiyelinin geliştirilmesi elbette ki olumlu ve yapılması gereken bir çalışmadır ancak AKP kanunun amaçlarını böyle söylese de gerçekte olan yine yalan, yine talandır çünkü AKP iktidarının amacı ne doğa ne de turizmi geliştirmektir. Nitekim Uludağ, mevcut millî parklar statüsündedir ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu hükümlerince koruma altındadır. Bunun dışında da tam 20 kanun ve 6 yönetmelikle daha korunmaktadır. Ancak bu teklifle Uludağ Millî Parkı’nın 2 bin hektarlık bölümü bu statüden ve kanunların korumasından çıkarılarak Alan Başkanlığına verilmektedir.

Kısaca, ekolojik değeri bu kadar yüksek ve hâlihazırdaki mevcut mevzuat hükümlerince korunan bir bölgenin sadece imar düzenlemelerini kolaylaştırma mantığıyla bir idareye tabi tutulması rantın, doğa katliamının, talanın açıkça göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin bir benzerini Kapadokya Alan Başkanlığı kurulmasında yaşadık, sonuçlarını hep birlikte gördük. O kanun teklifi yasaladıktan sonra Kapadokya bölgesi daha mı iyi korundu? Hayır. Turizmi mi arttı? Hayır. Tam aksine talan arttı, rant arttı, yapılaşma arttı; doğal alanlar azaldı, endemik türler azaldı. Doğa kaybetti, Nevşehir kaybetti. Yandaş kazandı, rant çeteleri kazandı. Şimdi bu kanun teklifinde de tıpkı Kapadokya örneğinde olduğu gibi Uludağ'da da yine bir talan döneminin başlamak üzere olduğu anlaşılmaktadır. Uludağ üzerindeki 21 farklı kanun ve 6 yönetmeliğin koruma kalkanı, Anayasa'ya sayısız aykırılıkları içeren bu teklifle kaldırılacaktır. Bu yüzden, bu kanun teklifiyle AKP, hemen hemen getirdiği tüm kanun tekliflerinde olduğu gibi tüm süslü cümlelerin ardında yine rantçıların ve yandaşların çıkarlarını korumayı amaçlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, diğer yandan, seçim çevrem, memleketim Kayseri'de bulunan ve ne yazık ki Uludağ kadar eşsiz güzellikler içeren Erciyes Dağı, her konuda Kayseri'yi görmezden gelen AKP iktidarı yüzünden gerekli yatırım ve destekleri alamamakta ve bu yüzden turizm potansiyeline bir türlü ulaşamamaktadır. Oysa "Kayseri" denilince akla pastırma ve sucuk kadar her mevsim zirvesinde bembeyaz kar olan Erciyes Dağı gelir. Yüksek kar kalitesiyle dünyanın sayılı yerlerinden birisidir. Bu bakımdan Erciyes Dağı bahsettiğimiz gibi Türkiye'nin en önemli kış turizmi merkezi olma potansiyeline sahiptir. Ancak AR-GE çalışmaları olmaması, turizm tesislerinin yeterli olmaması, reklam çalışmalarının yapılmaması, devlet desteğinin olmaması, Kayseri'nin hava ve kara yollarının yetersizliğinden ulaşılabilen bir şehir hâline dönüşmesi nedeniyle Erciyes hak ettiği yere bir türlü gelememiştir. Erciyes Dağı sadece kış sezonunda çalışmakta, yazları ise verilen onlarca söze rağmen hâlen işlevsel hâle getirilememiştir. Bu işler belediyelerin üstüne bırakılarak Erciyes'in potansiyeline ulaşması beklenemez. Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Erciyes Kayak Merkezi'nde bulunan teleferik, yürüme merdivenleri ve gondol gibi bilet fiyatlarına yüzde 75 zam yaparak Erciyes'i geliştiremez. Nitekim, yirmi beş yıldır AKP zihniyetinin yönettiği Kayseri Büyükşehir Belediyesi kendi borçlarına proje üretemeyecek, yatırım yapamayacak duruma gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Baktığımızda AKP'nin son belediye seçimlerinde verdiği, "Kayseri'nin 150'nci yılına 150 proje"nin bugün yerinde yeller esmektedir. Sonuç olarak ve ne yazık ki AKP iktidarında ne Uludağ ne Erciyes ne Kapadokya ne de diğer turizm bölgeleri potansiyellerine ulaşamamış, millî gelire olması gereken katkıyı sağlayamamıştır. Ancak İYİ Parti olarak biz bu zihniyete "Dur!" diyecek, eşsiz doğal güzelliklerin talanına, rantına asla müsaade etmeyeceğiz diyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın Tanal buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, iktidar değişmeden ülkenin sorunlarının çözülmeyeceğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

84 milyon vatandaşıma sesleniyorum: İktidar değişmeden ülkenin sorunları bitmez; iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Ya, Tanal takıldın yine.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Takıldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Tarlaya ekтім soğan!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları değişmez.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Plak çizmeye başladı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları bitmez.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Seçimden sonra Kabinayı değiştireceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Başkanım, takıldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Tarlaya ekтім soğan!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Tanal takıldı Başkanım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Sayın Tanal bozuldu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez, iktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez. İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İktidar değişmeden ülkenin sorunları çözülmez.

BAŞKAN – Bir dakika ne kadar uzunmuş Tanal ya!

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.02****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 51’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

380 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Bursa Milletvekilleri Efkân Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

10’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Rıdvan Turan
Gaziantep	İstanbul	Mersin
Garo Paylan	Kemal Bülbül	Dirayet Dilan Taşdemir
Diyarbakır	Antalya	Ağrı
Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Necdet İpekyüz	
Muş	Batman	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek	Orhan Sarıbal	Ömer Fethi Gürer
İstanbul	Bursa	Niğde
Vecdi Gündoğdu	Mürsel Alban	Hüseyin Yıldız
Kırklareli	Muğla	Aydın
Faruk Sarıaslan	Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Yüksel Özkan
Nevşehir	Bursa	Bursa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Aynı mahiyetteki önergelere katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve bizi izleyen bütün arkadaşlarımıza, halkımıza da saygılarımızı sunuyorum.

Ne acıdır ki dün aslında cezasızlıkla ilgili bir süreç yaşadık ve Türkiye'nin aslında hafızası, hakikatle yüzleşmesi, geleceğin kurgulanması açısından çok önemli bir süreç. Davalar görüldü ve bunlarla ilgili tekrar cezasızlık verildi veya sürüncemeye bırakıldı; bir tanesi Kemal Kurkut davası -Diyarbakır “Nevroz”unda katledilen bir gençle ilgili- bir tanesi Şenyaşar ailesinin duruşması ve ertelenmesi, bir tanesi Ali İsmail Korkmaz'ın davası. Ve bugün arkadaşlarımız tekrar bir araştırma önergesi verdi Hrant Dink'le ilgili.

Şimdi, az önce de gördük, Grup Başkan Vekilimiz de gündeme getirdi; döneminde yaşanan süreçlere karşı çıkanlar, statüye karşı çıkanlar, statükonun olmaması gerektiğini söyleyenler, ülkede demokrasinin, demokratikleşmenin, çoğulculuğun önemine değinenler ve partinin ismini “adalet” koyanlar bugün adaletten uzaklaşmış, statükonun kendisi olmuş geldiğimiz aşamada. Üslup denilen bir şey var, Grup Başkan Vekilimizin Dışişlerinin bütün ziyaretlerine Halkların Demokratik Partisinin seçilmişlerinin katılmamasıyla ilgili gerek Grup Başkan Vekilinin gerek Dışişleri Komisyon Sözcüsünün yanıt vermemesi ve üslubu beğenmemesi üslubun ne olduğunu da bilmezlikten gelmektir; üslup sadece anlatım değildir, bir şeyi yapmak da üslupla ilgilidir. Bir şeyi yapıp yapmama üslubuyla ilgili yorumladığımızda tümüyle, gerek Meclisin çalışması gerek komisyonların çalışması, bütün her şey düzensiz, keyfi, otoriteye yaklaşan statükonun kendisine dönüşmüştür. Bu ülkede çoğunluğun sesini duymak istemeyenler, çoğunluğun sesini duyurmak isteyenlere itiraz edenler, muhalefet edenlere itiraz edenler bilsinler ki sonları gelmiştir. Bu ülkede özellikle ölümlerle ilgili, yargısız infazlarla ilgili, faili meçhul cinayetlerle ilgili, kayıplarla ilgili, işkenceyle ilgili ve talanla ilgili, işte konuşulan Uludağ'la ilgili; tarihi, kültürü, birçok şeyi yok eden, talan eden sisteme karşı sessizlik aslında üslupsuzluğun kendisidir. Bu üslupsuzluğun hesabı da -madem “mayıs” deniliyor- mayısta sorulmuş olacaktır.

Değerli arkadaşlar, Kemal Kurkut davası... Fotoğrafi bilerek çıkarmadım, arkadaşlarımız birçok kez gösterdi. Kemal Kurkut ve 21 Mart 2017 “Nevroz”u denildiğinde bir fotoğraf akla geliyor ve bir fotoğrafla beraber... Aslında çekilen fotoğraf kareleri var. Neydi? Gazetecinin hafıza kartı bulunmamıştı, ilk alt yazı şuydu: “Canlı bomba yok edildi, imha edildi.” Ama canlı bombanın imha edildiğini söyleyenlere fotoğraflar çıkınca soruşturma açıldı; dün ceza verilmedi, dosya kapatıldı. Polisler, ilk günden beri -kısacık gözaltından sonra- mahkeme, savcı, Adli Tıp Kurumu, birçok kurulda olay belli olduğu hâlde, tespitli olduğu hâlde görevleri başındaydı, ceza almadılar.

Ali İsmail Korkmaz... Linç edilerek yaşamına son verildi, dava tekrar görüldü; yedi ay on beş gün. Sizin bu ülkede “üslup” dediğiniz bu mudur? Sizin bu ülkede “hakikat” dediğiniz bu mudur; “hafıza” dediğiniz bu mudur; “tarih” dediğiniz bu mudur? Bu ülkede beş ay sonra insanların huzuruna çıktığınızda nasıl bakacaksınız? Gelecekle ilgili kurguyu nasıl yapacaksınız?

Şimdi, Hrant Dink... Söylüyoruz; gerektiğinde hemen bir kılıf bulunuyor: FETÖ. Gerektiğinde hemen bir kılıf bulunuyor: “Şu oldu, bu oldu.”

Asıl, siz araştırmıyorsanız, bu olayları detaylandırarak tespit etmiyorsanız buna ortaksınız, bu suçlu işleyenlerle beraber bu süreci işletiyorsunuz. Biz biliyoruz ki Şemdinli'den tutun, Midyat'tan tutun, Dargeçit'ten tutun, Kulp'tan tutun, Vedat Aydın'dan tutun, Musa Anter'den tutun, hepsini cezasızlıkla ödüllendirdiniz. “Ödüllendirdiniz.” diyorum çünkü bilerek buna siz mahal verdiniz. Ödüllendirme nedir? “Bunu tekrarlayabilirsiniz, bunu bir daha yapabilirsiniz, bir daha öldürebilirsiniz, bir daha kaybettirebilirsiniz; biz sizi yargılamayacağız, tam tersine ödüllendireceğiz.” Biz biliyoruz ki kuyularda yakılanlar... Biz biliyoruz ki insanların kayıplarına neden olanlara ödül verdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ya, hiç mi vicdan yok? Musa Anter davası; 20 Eylül 1992, yıl 2022 -21 Eylül, bir gün sonraya-zaman aşımı verdiniz. Temizöz’de, birçok şeyde... Ve geldiğimiz aşamada tekrar, dün, Şenyaşar ailesi... Ya, eski bakanınız, beraber burada oturduğunuz kişi, beraber yoldaşlık yaptığınız arkadaşınız kalktı dedi ki: “Ben tahammül edemiyorum. Ben bunu kabul edemiyorum.” Partinin ismini “adalet” koymuşsunuz, anne her gün “Adalet, adalet, adalet!” diye bağıyor; sizin üslubunuz bu mudur? O nedenle mi bizim arkadaşlarımıza “üslup” diyorsunuz? Asıl üslupsuzluk sizde, asıl adaletsizlik sizde, asıl vicdandan uzaklaşma sizde ve tümüyle cezasızlığı özendiriyorsunuz, bu halk hesabını soracak.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teklifin gerekçesi incelendiğinde samimiyetsizliğiniz, ciddiyetsizliğiniz zaten ortaya çıkıyor. Gerekçede “Uludağ Alanında doğal sit alanları, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri yeteri kadar korunamıyor.” diyorsunuz; doğal sit alanlarına baktığımızda yine farklı merciler yetkiliymiş, bu da yetki karmaşası yaratıyormuş gibi bir algı varmış. Yatırımcı açısından çok uzun, ağır bürokratik süreçler yaşanıyormuş diyorsunuz. Yirmi yıldır kimler koruyamamış, kimler turizmde istenilen potansiyeli sağlayamamış? E, sizler beceremediniz arkadaşlar. Gerek korunma gerekse tanıtım konusunda varsa bir sorun, sorumlusu da suçlusunuz da sizlersiniz.

Teklifle Uludağ bölgesinin idari ve mali yönetimini bütünüyle merkezi idareye aktarmaya çalışıyorsunuz. Teklif bu açıdan Anayasa’nın yerinden yönetim ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Yine, Anayasa’nın çevrenin korunması hakkındaki güvencelerini sağlamamaktadır. Uludağ alanlarını acımasız bir şekilde, Kaz Dağları gibi, Istrancalar gibi rant ve çevre yağmasına götürebilecek bir merkezileştirme uygulamasını yaşama geçirmeye çalışıyorsunuz maalesef. Asıl sorun, mevcut koruma, kollama kanunlarını yok saymanızdır, kanunları görmezden gelmenizdir. Uludağ’da sadece 32 türün yok olmasının önündeki tek engel Milli Parklar Kanunu’dur; 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’nun 14’üncü maddesi açık ve net ifadelerle de güçlü koruma sağlamaktadır.

Yine, 10’uncu maddeye bakıldığında, denetim yetkileriyle birçok birim müdürlüklerinin Alan Başkanlığına aktarılması ise ayrı bir sorun teşkil etmektedir çünkü çevrenin korunması hakkındaki yeterli güvence sağlanmamaktadır. Bırakın güvence sağlamayı, Millî Parkların yetkisi ve koruma kalkını paramparça edilmektedir.

Bir büyük sorun da Cumhurbaşkanı kararıyla Uludağ Alanı sınırlarının değiştirilebilecek olmasıdır. Kanunla belirlenen sınırların yürütmenin tek kişilik iradesine bırakılması asla kabul edilemez.

Yine teklifin gerekçesine baktığımızda, yirmi yıldır çözemediğiniz sorunların çözümü için bütünsel bir bakış açısıyla “Yetkiler tek elde toplanmalı.” diyorsunuz. Ya, arkadaşlar, Allah aşkına, siz beş yıldır tek adam yönetiminde bütünsel bir bakışla yetkileri tek kişide topladığınız bir düzen kurmadınız mı? Kurdunuz. Yetkiler tek elde toplanmadı mı? Toplandı. Son beş yılda ne isteyip de yapmadınız? Milletten akıyla dalga geçmeyi bırakın artık. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Bravo!

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Beş yıl önce verilen yetkiyi... “Şu kardeşinize yetki verin.” dediler, yetkiyi aldılar; 300-500 binlik evleri 2 milyon, 3 milyon lira yaptılar, sattılar; 150-200 binlik arabaları 1-1,5 milyon lira yaptılar; açlık sınırınının 8.500 lira olduğu ülkede emekli maaşlarını 5.500 lira yaptılar. Bu millet size daha ne yetkisi verecek? Millet zaten vereceği yetkiyi yeterince verdi. Aslında sorun yetkide değil, yasada değil, yönetmelikte değil; anlayın artık şunu ya, kafanızın sokun: Sorun sizsiniz, sizin kendiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Bravo!

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Sorun, sizin anlayışınız ve hizmet verdiğiniz kitleler. Siz halka değil, ranta hizmet veriyorsunuz; rant sahipleri ise hâlâ doymak bilmiyor.

Sayın milletvekilleri, bugün vatandaşın birinci sorunu yüksek enflasyondur, hayat pahalılığıdır, geçim sıkıntısıdır. Enflasyon, devletleri ekonomik ve toplumsal olarak paramparça eden, milletin yapısını bozan bir olaydır. Yüksek enflasyon değer yargılarını altüst eder, ahlaki bozar; borcu olan borcunu ödeyemez, alacağı olan alacağını alamaz. Yüksek enflasyon hırsızlıktan, soygundan şiddet ve fuhuşa kadar her türlü yolu açar, zemini hazırlar; etik değerleri, ticari kuralları, gelenekleri altüst eder; toplumda insanların birbirlerine olan güvenini, saygıyı kaybettirir. Artık biraz da bunlarla ilgilenseniz, birazcık da bunlarla ilgilenseniz diyoruz. Yarattığınız yüksek enflasyon bir tür halk düşmanıdır, bu halk düşmanını besleyip büyüten sizsiniz.

Yirmi yıl önce hak ve adalet dağıtmak için geldiniz; yirmi yılın sonunda rant ve güç paylaşımı yapmaktan başınız döndü, sersemlediniz, ayakta duracak hâliniz kalmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Son olarak, sandıkta milletin demokrasi tokadı emin olun ki sizin suratınızda patlayacak; işte o zaman tarihin karanlık, tozlu yolculuğunda da kaybolacaksınız.

Genel Kurula saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Dursun Ataş

Lütfü Türkkan

Ankara

Kayseri

Kocaeli

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

İmam Hüseyin Filiz

Konya

Samsun

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 27'nci Dönem hem yasama kalitesi hem de kullanmayı elinde tutan erkin kullanımı noktasında Türk tarihinin en zayıf dönemi olmuştur. Maalesef, 27'nci Dönemde Meclis, sarayın noteri işlevini yürütmektedir; noter olmakla kalmamış, bazı yetkilerini de Cumhurbaşkanına devretmiştir. Görüştüğümüz 10'ncu maddede de bunun bir örneğini görmekteyiz. Bu hususun öncesinde bir konuyu da ifade etmek istiyorum.

“Uludağ Alanı” olarak belirlenen coğrafi bölge kanunda sadece teknik bilgi sahiplerinin anlayabileceği bir kroki ve koordinatla belirlenmiştir. Bu durum, kanunların açık ve anlaşılır olması ilkesine aykırıdır. Kanunun ekinde açık bir harita konularak... Bu alan nereyi kapsıyor, millî parkın ne kadarını etkiliyor anlaşılmalıdır ve nereyi kapsadığının da anlaşılması gerekir.

Sayın milletvekilleri, görüştüğümüz maddeyle, kanunla sınırlı koordinatları ve krokileri belirlenmiş Uludağ Alanının genişletilmesi ve daraltılması yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir yani denilmektedir ki: “Siz burada bir kanun yaptınız, bir alan belirlediniz ama biz istersek bütün Bursa’yı bunun içine alabiliriz.” En azından teori olarak bunu ifade ediyorsunuz. “Kafamıza göre de imar değiştiririz, inşaat yaparız.” Bu asla kabul edilebilir değildir. Bununla beraber, Alan Başkanı ataması da doğrudan Cumhurbaşkanı yetkisindedir. Bursa’yla, Uludağ’la hiç ilgisi olmayan birisi bir gece kararnameyle bu Başkanlığın başına getirilebilecektir.

Her şeyi, her yetkiyi, her sorumluluğu Cumhurbaşkanına yüklemek hem bu devlete hem de Sayın Cumhurbaşkanına kanaatimce kötülüktür. Her kararı Sayın Cumhurbaşkanı verecekse bunun neresi demokrasidir Allah aşkına! Sadece seçim yapmak demokrasi sayılmaz ve demokrasi değildir. Demokrasi bütün kurumlarıyla millî iradenin ehliyet ve liyakatinin iradeye yansımasıdır. Biz bu eleştiriyi yaptığımızda bize dediniz ki: “Eskiden de buna benzer yetkiler Bakanlar Kuruluna verilirdi. Şimdi, yürütmeye tek yetkili Cumhurbaşkanı.” Bu da yanlış bir uygulamaydı, bu iş kanunla yapıyorsa kanunla değiştirilmelidir. Ancak yine de eskiden en azından bir Bakanlar Kurulu vardı, bakanların iradesi vardı, istişare vardı. Bu sistem ise istifa bile edemeyen atanmış, maaşlı siyasi memurları bize bakan olarak sunmuştur.

Bu madde kesinlikle tekliften çıkartılmalıdır. Alan sınırları değişecekse yine ilgili teklif Gazi Meclise gelmeli, milletin gözünün önünde bu işlem yeniden kanunla yapılmalıdır. Başta Bursalılar olmak üzere, milletimiz bu talana karşı cevabını inşallah sandıkta verecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, “İşler hızlı yürüyecek, çok başlılık ortadan kalkacak.” diye sunduğunuz bu alan başkanlığı sistemi vadettiği şeyleri gerçekleştirmemektedir. Örneğin, Kapadokya Alan Başkanlığının kendi hazırladığı Stratejik Plan İzleme Raporu’na baktığımızda, 2022 sonu için planlanan işlerin çoğu yüzde 30-40 seviyelerindedir. Koruma kamulaştırmaları ise yüzde sıfırda kalmıştır. Kapadokya’nın dünya turizmindeki yerini güçlendirme projesi yüzde 18 başarıyla devam etmektedir. “Kapadokya Alan Başkanlığı” denildiğinde tek övülen şey kaçak yapıların yıkılması olmuştur. Arkadaşlar, dünya turizmindeki yerini güçlendirmede yüzde 18’deyse Alan Başkanlığı ne işe yaramaktadır? Mesele sadece kaçak yapı yıkmaksa belediyenin yetkilerini genişletiriz, bunu zaten belediye yapardı. İktidar pratikte ise son derece başarısız işler yapmaktadır. Aynı durum bugün Uludağ için de geçerlidir. Yirmi senedir oturup kapsamlı bir kanun düzenlemesi yapamayan, varsa yetki karmaşasına son veremeyen iktidar bunu rant ve talana kılıf yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bitireyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Yüzlerce endemik bitki, koruma altındaki tür, paha biçilmez su kaynakları hiç uğruna tehlike altındadır.

Yüce Allah Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyuruyor: “Bitkiler ve ağaçlar Allah’a secde ederler.” Uludağ da bu secdenin en harika, en mucizevi yerlerinden biridir yani kutsaldır. Bu kutsiyete, bu doğa harikasına dokunmak Allah’ın da gücüne gidecek, kulun da gücüne gidecektir.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mahmut Toğrul

Zeynel Özen

Kemal Peköz

Gaziantep

İstanbul

Adana

Garo Paylan

Dirayet Dilan Taşdemir

Kemal Bülbül

Diyarbakır

Ağrı

Antalya

Gülüstan Kılıç Koçyigit

Muş

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek

Mürsel Alban

Veçdi Gündoğdu

İstanbul

Muğla

Kırklareli

Orhan Sarıbal

Hüseyin Yıldız

Faruk Sarıaslan

Bursa

Aydın

Nevşehir

Nurhayat Altaca Kayışoğlu

Yüksel Özkan

İsmet Tokdemir

Bursa

Bursa

Hatay

Ömer Fethi Gürer

Niğde

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Adana Milletvekili Kemal Peköz. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, milletvekilleri; görüşülmekte olan kanunun 11'inci maddesi üzerine söz aldım. Ancak sabahtan beri madde üzerine çokça konuşmalar yapıldı. Görünen o ki iktidar partisi çoğunluğuna dayanarak, sayısal üstünlüğüne dayanarak bu kanunu geçirecek. O nedenle, bu kanun üzerinde konuşmayacağım, bugüne kadar yaşanmış ve şu anda da yaşanmaya devam edilen adaletsizliklerden örnekler vereceğim.

Tabii ki çokça sorun var. İnsanlar enflasyonun düşmesini istiyor, emekçiler emeklerinin karşılığını almak istiyor, emekliler insanca yaşamak istiyor, özgürce yaşamak istiyor ama bunların yanında bir de çok ciddi bir adalet arayışı var. İsminde “adalet” kelimesi de bulunan bir iktidar tarafından Türkiye yönetiliyor ama adaletin a'sını bile aradığımız zaman bulmakta çok zorlanıyoruz.

Geçmişten bugüne kadar bir özet yapmak istiyorum bu anlamda. Onun için, önce 2000'li yılların öncesindeki bir olayı ele almak istiyorum, daha sonra da sizin iktidarınız döneminde yaşanmış olayları ele almak istiyorum. Yıl 1993, Muş'un Korkut ilçesinin Vartinis beldesi, şimdiki takma adıyla Altınova; Aysel Ögüt “Dün köyümüz basıldı, evimiz yakıldı. 7'si çocuk, 9 canımızı kaybettik.” diyor ve 2'nci gün şikâyetinde bulunuyor. Bütün köylüler buna şahitlik ediyor ama o zamanki tim komutanı başta olmak üzere, Kaymakam ve Valilik “Terör örgütü bu evi yaktı.” diyor ve onun üzerine soruşturma açılmıyor.

Daha sonra, 2003 yılında yeniden şikâyetle bulunuluyor, yine deliller sunuluyor ve dava 2013 yılında açılıyor. Dava sonunda tim komutanı, o zamanki Emniyet Müdürü, benzeri güvenlik kuvvetleri sorumlu bulunuyor ve toplam yüz seksen yıl ceza isteniyor kendilerine. Her kişi için yirmişer yıl olmak üzere, savcılık tarafından yüz seksen yıl ceza isteniyor ama yargılamanın sonunda 1 kişi hariç hepsi beraat ediyor. O 1 kişinin üzerinde bırakılıyor her şey, onun için kırmızı bültenle arama talep ediliyor, yurt dışında olduğu tespit edilemediği için o arama da maalesef yapılamıyor ve şu anda dava zaman aşımıyla yüz yüze kalmış durumda; üç ay sonra dava zaman aşımına uğrayıp ortadan kalkmış olacak. Böyle bir zulüm dünyasında yaşıyoruz.

Yine, Dilek Doğan, 2015 yılında İstanbul'da Küçük Armutlu'da gecekondusuna baskın yapıldı. Baskın yapılırken polislin karşısında durdu, özel timin karşısında durdu ve dedi ki: "Postallarınızla giremezsiniz, evimi kirletiyorsunuz." Polis ateş edip onu öldürdü. Öldüren polis daha sonra sadece altı yıl ceza aldı ve tutuksuz olmaya devam ediyor yani herhangi bir tutukluluk da yaşamadı.

Yine, Berkin Elvan, 16 Haziran 2013 tarihinde sabah evden çıkıp ailesine ekmek almaya giderken vuruldu, gaz kurşunuyla vuruldu; uzun süre hastanede yattı, 11 Mart 2014 tarihinde hayatını kaybetti. Vurulduğu zaman 45 kiloydu, öldüğünde 14 kiloydu. Geçen hafta doğum günüydü, eğer yaşamsız olsaydı şimdi 24 yaşında olacaktı. Ailesi adalet aramaya devam ediyor ve hâlâ adaleti bulabilmiş değil.

Çorlu tren kazası... 8 Temmuz 2018'de bakımsızlık nedeniyle ve Demiryollarındaki liyakatsiz insanların yürüttükleri bir çalışma nedeniyle orada tren kazası yaşandı ve orada 7'si çocuk olmak üzere 25 kişi hayatını kaybetti. Şu ana kadar sadece 4 çalışanın üzerine yıkılmış durumda; diğer sorumlular, Genel Müdürlükten başlayarak aşağı doğru giden hiçbir sorumlu burada sorumlu tutulmadı ve cezaya çarptırılmadı. Yine, tren kazasını yaşayan insanlar da aynı şekilde adalet aramaya devam ediyorlar.

10 Ekim davası... 10 Ekim 2015'te, Türkiye'nin her tarafından özellikle emekçilerin çoğunlukta olduğu kesimler, barış taleplerini dile getirmek, Türkiye'nin barışçı bir ortama kavuşması için iktidara çağrıda bulunmak ve Türkiye toplumunu hareketlendirmek istediler ve Ankara'ya geldiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Gaziantep'ten yola çıkan IŞİD sorumlusu hiçbir kontrole uğramadan, rahatça geldi; garda bombayı patlattı canlı bomba ve orada 103 insanımız hayatını yitirdi. Şu ana kadar herhangi bir sonuç alınabilmiş değil ve adalet arayışı yine devam ediyor.

Yine, arkadaşlarımız da bugün söz ettiler; Şenyasar ailesinin dükkânına, 2018 yılında, seçimden on gün önce Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili aday olan kişi tarafından gelindi, dükkânlarına gelenler tarafından baskın yapıldı; 2 kardeş, 1 baba katledildi. Kardeşlerin birisi orada katledildi; birisi hastanede serumun takıldığı aletle vurularak, dövülerek katledildi. Bunu duyan baba, Esvet baba da hastaneye gittiğinde yangın tüpleriyle vurularak, beyni dağıtılarak katledildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Şenyasar ailesi de adalet arıyor. Bir bütün olarak Türkiye adalet aramaya devam edecek ama bu adaleti mutlaka bulacağız ve adaletsizlik yapanları bu adaletli dünyada yargılamaya devam edeceğiz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir.

Buyurun Sayın Tokdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uludağ Alan Başkanlığı konusunda, kanun teklifinin 11’inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Millî parklar tüm dünyada kendi doğallığına bırakılan alanlardır, yasalarla korunur ve insan müdahalesine asla, kesinlikle izin verilmez. Dünya ülkelerinin sahip oldukları millî parklar ve koruma altında olan alanların yüz ölçümlerine oranı dünyada yüzde 6, Avrupa’da yüzde 11,5; maalesef bizim ülkemizde yüzde 1.

Bütün bunlar “Uludağ’ın -öyle güzel bir millî parkın- 20 milyon metrekairelik alanını nasıl talan ederiz, nasıl ranta çeviririz?” diye görüşülüyor, konuşuluyor. Bizler Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçeyi görüştüğümüz dönemde bu kanun teklifinin görüşülmesine çağrıldık, bütün Komisyon üyeleri bulduk, “Bu acele nedir?” dedik. Orada içimizi rahatlatan, burada da kendisini saygıyla anacağım bir milletvekili çıktı, AK PARTİ’nin Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan. (CHP sıralarından alkışlar) Dedi ki: “Ben uzun yıllar Millî Parklar Genel Müdürlüğü yaptım ve çevreci bir insanım, bu yasa teklifinin yanlış olduğunu söylüyorum.” Ben de Türkiye’de demokrasi adına, demokratik itirazlar adına umutlanmışım çünkü rahmetli Süleyman Demirel derdi ki: “Konuşan Türkiye istiyoruz.” İnsanlar konuşacak, yanlışla itiraz edecek. Bugün 1961 yılında kurulan Türkiye’nin 5’inci millî parkını yok saymak adına toplanmış buluyorsunuz. Adınız “Adalet” fakat ismiyle müsemma değilsiniz. Benim Saygıdeğer Genel Başkanım yıllar önce Ankara’dan İstanbul’a elinde “adalet” pankartıyla yürüdü. Adalet demişken İstanbul’u fetheden, sevgili Peygamber’imizin iltifatına mazhar olan Fatih Sultan Mehmet Han şöyle diyor: “Aklı öldürürsen ahlak ölür. Ahlakı ve aklı öldürürsen millet bölünür. Kadıyı satın aldığı gün adalet ölür. Adaleti öldürdüğü gün devlet ölür.” (CHP sıralarından alkışlar) Bütün devlet kurumlarımızı yozlaştırdınız. Rant ve talana karşı... Eğer bizim Grup Başkan Vekillerimiz yoklama istemezse ben hiçbir AK PARTİ’linin bu sıralarda yoğunlukla olduğunu dört buçuk yılda görmedim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Muhalefet nerede?

İSMET TOKDEMİR (Devamla) – Bu millet sizi niye seçip gönderdi? İçinizde “Bu yasa yanlıştır.” diyecek Nevzat’tan başka bir yiğidiz yok mu? (CHP sıralarından alkışlar) Yazık bu ülkeye! Doğru ne ise onun arkasında olmak lazım.

Bugün ülkemizin içinde bulunduğu sıkıntılar var. Hatay, bütün imkânsızlıklara rağmen bir botanik EXPO çalışması yaptı. Turizm Bakan Yardımcımız demin buradaydı. Devlet olarak, Hükûmet olarak 1 Türk lirası yardım yapmadılar; o da yetmedi, açılışımıza Hükûmetin hiçbir yetkilisi, ne bakanı ne genel müdürü ne bakan yardımcısı ne de yetkili valisi, kaymakamı gelmedi. Hatay bu güzel eseri, bu botanik EXPO’sunu yaparken iktidarın vekilleri neredeydi? Bu güzellik hepimizin. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için buradan bütün Meclise sesleniyorum: Dört buçuk yıldır şerefle Hatay’ın vekilliğini yapmaya çalışıyorum; burada yanlış olana itiraz etmeyen bir insan, vekilliği bittikten sonra “Ben vekillik yaptım, ben memleketimi savundum.” diyemez. Bugün burada, Bursa vekilleri, sayımız kaç?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) – Bir araya gelip bu sorunu birlikte, Bursa’nın temelinde görüşseydiniz. Bu kanun teklifi görüşüldüğünde Bursa’nın sivil toplum örgütleri geldi; bir uçta memleketin meselesini savunanlar, diğer uçta da o bölgenin nasıl otelleşeceğini düşünenler vardı; bizler olanları çıplak gözlerle gördük.

Bugün, bu Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi doğruların ve güzelliklerin konuşulacağı yerdire diyorum, bizler Cumhuriyet Halk Partisi olarak her zaman doğru neyse onun yanında olacağız, yanlış da “ama”sız şekilde karşı çıkacağız diyorum, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

Kayseri

Konya

Samsun

Lütfü Türkkan

İmam Hüseyin Filiz

Kocaeli

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önermeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ Parti Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Sizlere yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın birikmiş olan onlarca sorununu anlatmak için söz almış bulunmaktayım. Bu hususta Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener geçen hafta grup toplantımızda detaylı açıklamalar yaparak gurbette yaşayan vatandaşlarımıza sahip çıkmış, onlar için çözüm önerileri ortaya koymuştur.

Değerli milletvekilleri, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın yaşadıkları ülkelerde temsil sorunları var, çifte vatandaşlık ve hukuki sorunları var; ayrıca, buldukları ülkelerde katılım ve entegrasyon sorunları olduğu biliniyor, ayrımcılık ve dışlanmaya maruz kalıyorlar; yine, yabancı düşmanlığıyla yüz yüze kalıyorlar. Bu kardeşlerimiz hayatlarını sürdürmek ve ülkelere döviz kazandırmak için âdeta gönüllü bir sürgüne tabi oldular, çok ağır şartlarda çalıştılar, yurt dışında çalışıp hem yaşadıkları ülke ekonomisine hem de ülkemizin ekonomisine büyük katkı sağladılar. Zor koşullara göğüs geren fedakâr vatandaşlarımız memleketlerine duydukları sevgiden zerrece taviz vermediler; sıla ve gurbet arasında vatan sevgisini, memleket sevgisini hep yüreklerinde yaşattılar, kimliklerini hep korumaya çalıştılar. Bu yüzden onları sadece döviz kaynağı gibi gören bir zihniyeti kabul edemeyiz, onları yaşadıkları ülkelerdeki sorunlarıyla baş başa bırakamayız çünkü onlar bizim gurbetteki gönül ve kültür elçilerimizdir.

AK PARTİ iktidarı sadece ülkemizde yaşayan vatandaşlarımız için değil, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız için de kendi siyasi çıkarlarını düşünerek hareket ediyor, beceriksizliklerini diaspora siyasetine de yansıtıyorlar. Yurt dışındaki vatandaşlarımıza hizmet için kurulan enstitüler, vakıflar ve başkanlıklar yandaşlara istihdam alanı olarak kullanılıyor. Bugün geldiğimiz noktada AK PARTİ'nin yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız için dişe dokunur hiçbir politikası yoktur.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'nin nazarında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın AK PARTİ'nin siyasi hedefleri doğrultusunda kullanışlı oldukları sürece bir değerleri vardır. İYİ Parti olarak biz yurt dışındaki vatandaşlarımızın meselelerini Türkiye'deki meselelerle aynı ölçüde ciddiye alıyoruz; iyi'lerin iktidarında önümüzdeki dönemde milletimize sunacağımız seçim beyannamemizin haricinde yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik özel, ayrı bir seçim beyannamesi de hazırlıyoruz ve sunacağız. İYİ Parti iktidarında yurt dışındaki vatandaşlarımıza hizmet eden kurumlar arasındaki koordinasyonun sağlanmasıyla ilgili bir altyapı çalışmasını ivedilikle başlatıp, gerekli görüldüğü takdirde “yurt dışı Türkler bakanlığı”nın oluşturulmasını ya da mevcut bir bakanlığın bu bağlamda genişletilmesini sağlayacağız. AK PARTİ'nin, son dört yılda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın elinden aldığı hakları vatandaşlarımıza iade edeceğiz. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız Türkiye'de emekli olma hakkından faydalanmak için SSK'den BAĞ-KUR'a geçiş yapmak zorunda kalmayacak yani daha fazla ödeyip daha düşük emeklilik maaşı almayacaklar.

İYİ Parti olarak biz, bu düzenlemeyi değiştirerek yurt dışı çalışma sürelerinin borçlandırılıp Türkiye'de emekli olma hakkının da tekrar SGK üzerinden gerçekleşmesini sağlayacağız. Devletler arası sosyal güvenlik anlaşmalarının güncellenmesini ve bu bağlamda Yurt Dışı Provizyon Aktivasyon Sağlık Sistemi uygulamasındaki sıkıntıların giderilerek özellikle Almanya'daki vatandaşlarımızın izinleri süresince bütün sağlık hizmetlerinden faydalanabilmelerini sağlayacağız. Özellikle yurt dışındaki millî STK'ler ve vatandaşlarımızla doğrudan iş birliği yaparak kurumsal çalışmalarını güçlendireceğiz.

İYİ Parti iktidarında gerekli düzenlemeler yapılarak vatandaşlarımızın pasaport işlemleri on gün içinde tamamlanacaktır. Konsolosluklara yandaş istihdamına göre değil, liyakat esasına göre atama yapılacaktır. İnternet üzerinden e-konsolos işlemleri kolaylaştırılacak ve hizmete sunulacaktır. Konsolosluklarla ilgili dilek ve şikâyetler için özel bir iletişim hattı kurulup hizmet kalitesi artırılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız için gümrüklerde, sınır kapılarımızda gişe sayısını artıracamız. Geçişleri hızlandırmak için her araca “gümrük danışmanı” adı altında görevli tahsis edeceğiz. Yine, cenaze ve kurban işlemlerinde İslami gerekliliklere uygun uygulamaların yapılmasını sağlayacağız. Vefat etmiş vatandaşlarımızın cenaze ve yol işlemlerinin tamamını devlet bütçesinden karşılayacağız. Yurt dışında kurban kesim alanlarının hizmete açılması için ilgili ülkelerle iş birliği içinde olunacak, İslami kurallara uygun kesimhane ve alanlar sağlattıracağız.

Sözün özü, İYİ Parti iktidarında yeryüzünün neresinde yaşarlarsa yaşasınlar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sıfatında olan tüm vatandaşlarımıza hak ettiği değer verilecek ve onların yüzleri güldürülecek diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Geçici 1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde yer alan geçici madde 1'in teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Gaziantep	İstanbul	Muş
Garo Paylan	Kemal Bülbül	Dirayet Dilan Taşdemir
Diyarbakır	Antalya	Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek	Orhan Sümer	Suzan Şahin
İstanbul	Adana	Hatay
Vecdi Gündoğdu	Orhan Sarıbal	Nurhayat Altaca Kayışoğlu
Kırklareli	Bursa	Bursa
	Yüksel Özkan	
	Bursa	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı, İstanbul Milletvekili Zeynel Özen. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada Uludağ'la ilgili önümüze getirilen yasa alan başkanlığı değil, bir talan başkanlığıdır, AKP'nin şimdiye kadar yaptığının ve gelecekte de neler yapacağını aynasıdır. Son yirmi yıldır Kaz Dağları'ndan Şırnak ormanlarına, Çanakkale'den Dersim'e, Hasankeyf'e, Edirne'den Artvin'e ve Kapadokya'dan Salda Gölü'ne kadar neredeyse ülkenin dört bir yanında gerçekleşen bu ağır tahribatlar AKP iktidarının ekolojiye yaklaşımını göstermektedir.

AKP döneminde ekolojik yıkım her geçen gün daha fazla artmaktadır. Yirmi yıl boyunca devam eden bu istikrarlı tahribata her gün yeni bir talan projesi de eklenmektedir. Türkiye'nin dört bir yanında mega projeler, madenler, termik santraller, HES'ler geri dönülmez bir yıkıma yol açmaya devam etmektedir. Türkiye genelinde 2,5 milyon hektarlık alan sit alanı olmaktan çıkarılmıştır ve kimi bölgelerin de dereceleri düşürülmüştür. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında 41 milyon 196 bin hektar tarım arazisi bulunuyordu ancak bu araziler 2020 yılında 3 milyon 484 bin hektar azalarak 37 milyon 712 bin hektara düştü. Bu alan, dikkat edin, Belçika'nın yüz ölçümüne eşittir.

Diğer taraftan, EYT'lilerin kazanılmış hakları olan emekliliğin önümüzdeki süreçte TBMM'ye gelecek bir yasal düzenlemeyle teslim edileceğine dair Hükümet tarafından beyanlar mevcut fakat hâlen bir belirsizlik söz konusu. İktidar savaşı önceleyip EYT'lilerin kazanılmış haklarını teslim etmeyi öteliyor. Öte yandan, 1990 öncesi staj yapan, sigorta kartı ve sicil numarası olan staj mağdurları da sigorta başlangıcı e-devlet üzerinden görülmesine rağmen fiilî çalışmadan sayılmadıklarından çıkacak olan EYT kanunundan yararlanamayacaklardır arkadaşlar. Bu nedenle "staj mağdurları" olarak bilinen yaklaşık 250 bin kişinin bu mağduriyetlerinin giderilmesini bekliyoruz. Uygulamada adaletin sağlanması amacıyla fiilen çalışmaya başlayan çırak ve stajyerlere borçlanma hakkı getirilmesi ve bu çalışmaların sigorta başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bu mağduriyetlerin giderilmesi için verdiğimiz kanun teklifi bir an önce Parlamente'ye getirilip kabul edilmelidir.

Tüm Alevi katliamlarında, Alevilerin kapıları işaretlendiğinde ya da bir olay olduğunda açıklama hep şu olur: Bir serserinin, kendini bilmez, sarhoşun, çocuğun yaptığı söylenir. Geçtiğimiz ağustos ayında 4 Alevi kurumuna saldırı oldu ve kameralar olduğu için bu fail yakalandı; şimdiye kadar hiçbir fail yakalanmadı ama bunda fail yakalandı. Tam o senaryoyu yine bu iktidar uyguladı, işte “kendini bilmez” “aklı yetmez” denilen o senaryo. “Akıl sağlığı yerinde değil.” diye rapor verildi ve bu adamın ağır ceza mahkemesinde yargılanması gerekirken asliye hukuk mahkemesine devredildi dava, bu da onun aklanması demektir arkadaşlar. Çok net, suç işleyenleri kollama, kayırma ve cesaretlendirme söz konusu bu kararlar. Bu nedenle, tekrar benzer saldırılar olabilir, Alevilerin tüm tedirginlikleri bu yüzdendir. Alevilerin geçmişten bugüne yaşadıkları tüm katliamların üzeri örtülmüş, dosyalar karartılmıştır; 4 kurumu saldırıya uğradı, birinde yaralama söz konusu, diğer 2 kurumda ise içeri girip şiddet ve cebir var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Ağır ceza mahkemesinde görülmesi gerekirken bunu asliye hukuk mahkemesine devrettiniz. Bu olayın rastgele yapılmadığını biliyoruz arkadaşlar, arkasında muhakkak birileri var. Saldırgan neden yaşadığı İzmir’den çıkıp Ankara’ya gelip 4 kuruma saldırdı? Şehir dışından gelen birinin çok kısa bir zamanda birbirinden farklı yerlerde olan kurumlara saldırması mümkün değil. Bu kişiyi sahaya süren karanlık güçler açığa çıkartılmalıdır. Bunları ortaya çıkarmayanlar ve üstünü örtenler bundan sonra olacak tüm Alevi katliamlarından sorumlu olacaktır diyorum, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal.

Buyurun Sayın Sarıbal. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şuradan başlamak lazım, önemli çünkü: Bu ülkenin belki de en çok konuşması gereken konu Hrant Dink’in ölüm yıl dönümü. Aslında, Hrant öldürüldüğünde insanlık öldürüldü ve bir kez daha bu ülkede hukukun, adaletin olmadığını dün Ali İsmail Korkmaz meselesi üzerinden verilen ceza üzerinden gördük. Yani hukuksuzluğun, adaletsizliğin, suçların ödüllendirildiği tarihsel bir dönemden geçiyoruz. Biliniz ki faşizm tehlikelidir; bugün düşmanlarınızı öldürürsünüz, yarın kendi kendinizi öldürürsünüz. Bir kez daha bu ülkedeki bütün faşist anlayışları kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; bir organize kötülükten bahsedeceğim. Bu organize kötülüğün adı Uludağ’ı katletme projesi, yapan AKP ve saray iktidarı. 2020 yılı Millî Parklar Genel Müdürlüğü Uludağ’la ilgili imar planını hazırlayıp veriyor; kime? Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ve Kültür ve Turizm Bakanlığına. İki yıl geçiyor bu imar planı onaylanmıyor; neden? Çünkü kafada Uludağ Alan Başkanlığı Projesi var; birincisi bu, bu organize kötülüğün kamusal olarak yapıldığı iş. İki: Bursa Büyükşehir Belediyesinin kendine ait Uludağ alan bölgesinde olan mülkleri var; biri 10 bin metrekare, diğeri de buna yakın; birinde arıtma tesisi projesi var onaylı ama ne yazık ki Büyükşehir Belediye Başkanlığı bunu yapmıyor, bütün su parasını Uludağ’dan kazanıyor ama Uludağ’a gelince yatırım yapmıyor. İkincisi; 4 bin metrekare, 2 bin araçlık otopark var Büyükşehirin kontrolü altında, onun tapusu, yine yapmıyor; yanında 2 otel olacak yer projesi var, onu da yapmıyor. Soruyorum ben buradaki milletvekili arkadaşlarıma: Değerli arkadaşlar, niye söylemediniz Kültür ve Turizm Bakanlığına; neden Millî Parklar Bölge Müdürlüğü’nün yaptığı imar planını onaylamıyorsunuz? Bir. Peki, Büyükşehir Belediyesine sordunuz mu; neden orada 2 bin araçlık otoparkı yapmıyorsun, neden arıtma tesisini yapmıyorsun? Buraya gelmiş, “Vatandaş nereye tuvaletini yapacak?”miş. Sizin sayenizde nereye istiyorsa oraya yapsın çünkü memleketi gerçekten rezil hâle çevirdiniz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, -çok net söyleyeyim- buraya çıktı milletvekili arkadaşımız, şunu söyledi: “Pistleri genişleteceğiz.” Arkadaşlar, Uludağ volkanik bir dağdır ve iç püskürtülü yani soğutulmuş volkanik bir dağ; bu kayalardan oluşur. O yüzden, o kayalar tarihsel, kültürel ve birinci derecede sit alanı olarak korunmalıdır. Siz Erciyes’le bunu kıyaslıyorsunuz, Erciyes’in böyle bir özelliği yok ki! Erciyes’te kilometrelerce bomboş alan var. Oysa bu tor kayalarının üzerinde 2 santim, 3 santim, 10 santim, 15 santim toprak var. Bu toprakların üzerinde endemik bitkiler var ve bu toprakların üzerine kar yağmaktadır, eğer siz aynen Ürgüp’teki gibi -oraya kepece soktunuz, oraları mahvettiniz- bu tor kayaları yani külleri kırarak, burayı düzleştirerek bir pist yapmayı düşünüyorsanız onun sonunda çığı, onun sonunda fırtınayı, onun sonunda su baskınlarını görmek zorundasınız. Ya, cahillik parayla değil ama bu kadarı da olmaz. Yani bütünüyle baktığımızda karşımızda gerçekten bir organize kötülük projesi olduğunu çok net bir şekilde görüyoruz ve anlıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, soru şu... Siz diyorsunuz ki: “Dört mevsim çalıştıracamız.” Şimdi kar yok, anladık, yapay kar getireceksiniz falan. Peki, yazın ne yapmayı düşünüyorsunuz burada, macera parkları mı, eğlence yerleri mi; ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bu koruma ve kollama meselesinin adı nedir? Siz ne anlıyorsunuz bu koruma ve kollama meselesi üzerinde?

Değerli arkadaşlar, belki de en çok konuşulması gereken konu... Bakın, bu iki gösterge bize neyi göstermekte: İki değişik kurum tarafından oluşturulmuş Türkiye’deki kuraklık haritasıdır bunlar. İkisi de Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi belki henüz farkında değilsiniz ama Bursa Milletvekili çok farkında; Nilüfer Barajı’nın durumunu biliyorlar, yer altı su kaynaklarını biliyorlar. Değerli arkadaşlarım, çok iyi bakın. Evet, çok çok yüksek oranda kuraklık demektir bu, çok çok yüksek oranda, çok çok tehlikeli demek bu. Bu ne demek, biliyor musunuz? Bırakın Uludağ’a tesis yapmayı, bırakın Uludağ’ı talan etmeyi, bırakın Uludağ’ı yağmalamayı, Uludağ’ı talan etmeyi, bırakın bu ihanet projesini, şunu yapın: (CHP sıralarından alkışlar) Derhâl Uludağ’a araç trafiğini de yasaklayın, Uludağ’a insan trafiğini de yasaklayın çünkü eğer bundan sonra küresel ısınma ve iklim değişikliği dünyanın ve insanlığın en büyük meselesiyse bundan Bursalı halk da payını alacak ve bunun sorumlusu siz Bursalı milletvekilleri olacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Yani mesele Uludağ’a ne insanı ne de aracı sokmamaktan geçmektedir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Şu mantığa bak ya! Şu mantığa bak ya! Denize de girme o zaman, yolda da yürüme: Bu mantık olur mu ya, vekilim olur mu ya!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim?

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Aracı sokmuyorsun, insanı çıkarmıyorsun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Şu anda hiçbir şey...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Ne yapacağız ya? Böyle bir mantık olmaz. Yapmayın ya! Bursa’ya ihanet ediyorsunuz ya!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bakın, çok net söylüyorum Sayın Vekilim; şu anda yapılacak tek şey var, Uludağ'a hiçbir şey çıkarmamak. Karbon salımı, yağmurlar, su... Suyu sattılar, suyu. Bursa'yı biliyor musun? Bursa'yı biliyor musun?

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sen benim kim olduğumu biliyor musun?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bilmiyorum.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Ben Bursa Milletvekiliyim. Git otur yerine!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Olabilir, olabilir. O zaman sularını kime sattığınızı bir sorun şuradan. Sularınızı sattığın bilin.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Git otur yerine! Daha sen kimin olduğunu bilmiyorsun be!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Uludağ'ın sularını kime sattığınızı bilin.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Hadi be! Şu kafaya bak ya!

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Başkanlık teşkilatı kuruluncaya" ibaresinin "Başkanlık teşkilatlanıncaya" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Ataş

Lütfü Türkkan

Fahrettin Yokuş

Kayseri

Kocaeli

Konya

Bedri Yaşar

İmam Hüseyin Filiz

İsmail Koncuk

Samsun

Gaziantep

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Adana Milletvekili İsmail Koncuk.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanundan sonra gündemimize sözleşmelilere kadro düzenlemesi gelecek. Orada uzun uzadıya görüşeceğiz ama burada Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışan, geçmişte 4/C'li olarak çalışan, şu anda 4/B'li olan ve bu kanuni düzenlemeden sonra kadroya geçecek olanların ciddi problemi var. Aslında sadece bunlara ait problem değil bu, 4/C'li olarak çalışan bütün personeli ilgilendiren bir problem. Kadroya geçtiğinde mesela on yıl 4/C'li olarak çalışmış diyelim, on yıl boyunca, on yılı boşa geçecek. Maaş kademesine ve maaş derecesine bu on yıllık süre yansımaz. Enteresan bu durum. Bunun mutlaka düzeltilmesi lazım. Yani sadece kadro düzenlemesi yaparak bütün problemleri çözmüş olmuyoruz, yeni hak kayıpları da beraberinde gelebiliyor. Onun için sayıları Türkiye Büyük Millet Meclisinde şu anda 920 civarında olan, kamuda yine 4/C'li olarak geçmişte çalışmış olan, çok sayıda olmayan bu personelin maaş problemlerinin mutlaka bu sözleşmelilere kadro düzenlemesinde gündeme alınması lazım. Mesela bakın, enteresan; 4/C'li olarak mesela teknik, sağlık, eğitim, avukatlık gibi hizmetlerde çalışanların geçmişteki süreleri maaş, kademe ve derecesine yansıyor, genel idari hizmetler veya yardımcı hizmetler sınıfında çalışanların süreleri yansımıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Bu olamaz. Bunların mutlaka gündeme alınması ve çare bulunması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesinin (C) bölümünde gerekli düzenlemelerin yapılması gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, ataması yapılmayan öğretmenlerimiz feryat ediyor ama ne Millî Eğitim Bakanından ne Hükümetten bu feryada karşılık bir cevap gelmiyor; bunu anlamak mümkün değil. Bütçe görüşmelerini yaşadık ama şu ana kadar bir rakam telaffuz edilmiş değil. Biz, Allah nasip ederse, 100 bin öğretmen atamasını mutlaka ama mutlaka yapacağız ama sizin bir projeniz yok mu, bir planınız yok mu? Anlamak mümkün değil. Şu ana kadar hiçbir rakam vermediniz, emin olun, bundan sonra da vereceğiniz bir rakamın bir anlamı kalmayacak çünkü mayıs ayında seçim yapılacağını Sayın Cumhurbaşkanı bugün ilan etti. Dolayısıyla, mayıs ayına kadar ilan edeceğiniz bir atama sayısının -mayısa kadar başlayamayacağı için- bir anlamı olmayacağını hepimizin bilmesi lazım.

Bu, iktisadi idari bilimler fakültesi mezunlarına 35 yaş sınırlaması var. Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'nin değerli milletvekilleri bilhassa; şimdi, bu gençlerimize yıllardır istihdam alanı bulamadınız, bir de yaş sınırı koyuyorsunuz ya, yaş sınırı. Bu 35 yaş sınırının bir anlamı yok, lütfen bu 35 yaş sınırını işe alımlarda ortadan kaldırın. Yani bugüne kadar on yılda, on beş yılda istihdam edemediğiniz bu gençlere bir de yaş sınırı koyarak bunların önünde âdeta yeni bloklar oluşturuyorsunuz.

Son olarak bir şey daha ifade edeceğim. Biraz boğazım rahatsız, konuşmakta zorlanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 700 civarında danışman var biliyorsunuz. Meclis Başkanlığına bir kanun teklifi verildi yani bunların yıl sonu tazminatlarıyla ilgili bir kanun teklifi verildi ancak bugüne kadar gündeme alınmadı. Sayın Meclis Başkanının da bu konuda bir sözü var, sizlerin de bir sözü var; bu, hay huy arasında gözden kaçırılmasın. Yani bu danışmanlar da -biliyorsunuz- ciddi mağduriyet yaşıyor, milletvekilinin milletvekilliği düşmesinden sonra işsiz kalabiliyorlar. Bunların yıl sonu tazminat işinin, probleminin mutlaka çözülmesi lazım diyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "2022" ibarelerinin "2023" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Ramazan Can

Uğur Aydemir

Çankırı

Kırıkkale

Manisa

Şirin Ünal

İbrahim Aydemir

Yaşar Kırkpınar

İstanbul

Erzurum

İzmir

Mehmet Yavuz Demir

Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2022 yılının sona ermiş olması nedeniyle Başkanlığın teşkilatlanması tamamlanıncaya kadar Alanda gerçekleştirilen iş ve işlemlerin aksamamasını teminen Başkanlığın 2023 mali yılı harcamalarının, yeni bir düzenleme yapıncaya kadar Bakanlığın 2023 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Geçici 1’inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 12- Bu Kanun yayımı tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girer.”

Dursun Ataş	Fahrettin Yokuş	Bedri Yaşar
Kayseri	Konya	Samsun
Lütfü Türkkan	İmam Hüseyin Filiz	Orhan Çakırlar
Kocaeli	Gaziantep	Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uludağ Alan Başkanlığı Hakkında Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, seçimler yaklaşıyor. İktidar var olan geçim sıkıntılarına çare bulmak adına bir şeylerle ilgili, ilgisiz söylemler ve seçime dönük kısa süreli rahatlatıcı ekonomik adımlar atmaya çalışmaktan başka hiçbir şey yapamamaktadır. Bütçe görüşmeleri esnasında bizler vatandaşın dardına kalıcı çözümler üretelim, dardına derman olalım derken iktidar yangından mal kaçırırçasına bütçe görüşmeleri devam ederken bu kanun teklifini Komisyona getirerek bütçe görüşmelerine gereken önemin verilmesinin önüne geçmeye çalışmış ve akıllarda soru işaretleri bırakmıştır.

Değerli milletvekilleri, Uludağ, günümüzde daha çok kayak turizmiyle öne çıkan fakat orman varlığı, su kaynakları, yaşayan hayvan türleri ve eşsiz doğa güzellikleriyle her yıl milyonlarca yerli ve yabancı turiste ev sahipliği yapan ülkemizin turizm açısından en önemli bölgelerinden biridir. Bölgede aynı zamanda nesli tükenmekte olan birçok canlının yaşam alanı sayılan ve Bern Sözleşmesi kapsamındaki koruma listesine göre de Uludağ ve çevresinde yaşayan sürüngen türlerinden 11’i, kuş türlerinden 84’ü mutlak koruma altındaki türler kapsamındadır. Yine çevrede yaşayan 10 memeli canlı türü de mutlak koruma altındaki türler kapsamına girmektedir. Ekonomiye, tarıma, eğitime, geleceğe dönük yanlış politikalarımızın sonucunda ülkemizi terk eden ve etmek isteyen birçok vatandaşımızın yanında, ekolojik olarak bu kadar değerli bir ortamın bozulmasına yol açarak artık hayvanların da rahatça yaşayamayacağı bir alan oluşturarak o canlıları da göçe ve ölüme terk ediyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, birçok kurumun yetki karmaşasının ortadan kaldırılması için kurulması planlanan Uludağ Alan Başkanlığı, aslında ranta engel olmanın duvarlarının yıkımı olarak okunması daha doğru olabilir. Altmış iki yıldır millî park statüsünde bulunan Uludağ Millî Parkı'nın Alan Başkanlığı Kanunu'yla millî park olmaktan çıkarılması sonunda çevreci insanlar Alan Başkanlığıyla Uludağ'ın yapılaşmaya açılacağını söylüyorlar. "Millî Parklar Kanunu'na tabi olan Uludağ bölgesi, Millî Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yönetilememiş midir? Bu beceriksizliğin sebebi nedir veya kimlerdir?" diye soruyorum.

Değerli milletvekilleri, Uludağ'ın tarihî bakımdan farklı toplumlara ev sahipliği yaptığı ve farklı isimlerle anıldığı da görülmektedir. Paganist Dönem'de "Olimpos" ismiyle anılmıştır. Roma İmparatorluğu döneminde, imparatorluk Hristiyanlık dinini seçtikten sonra bu bölgeye 3'üncü yüzyıldan sonra keşişlerin yaşadığı ilk manastırlar kurulmuştur. Orhan Gazi döneminde ise uzun kuşatmadan sonra Bursa'nın alınmasıyla dağdaki keşişlerin yaşadığı manastırların bir kısmı terk edilmiş, bazılarının yerinde de Doğlu Baba, Geyikli Baba ve Abdal Murat gibi Müslüman dervişler inziva yerleri olarak yaşamışlar. Osmanlı İmparatorluğu'na padişahlık yapmış olan I. Murat Hüdavendigâr ve Yıldırım Beyazıt bu topraklarda at koşturmuş ve bu topraklar da Osmanlı'ya Edirne fethedilene kadar başkentlik yapmış olup "Yeşil Bursa" ismiyle anılmış Hüdavendigâr sancağıdır.

Rant, Bursa'nın yeşilini yok etmiş, bugün de bir avuç kalan Uludağ'daki yeşil yok edilmek istenmektedir. "Keşiş Dağı" olarak anılan bu dağ 1925 yılından itibaren "Uludağ" olarak anılmaya başlanmıştır. Bu dağda yapılacak olan her türlü yapılaşma Uludağ'da yaşamış tasavvuf ehlinin de ruhunu incitecektir. Bir defa, ranta açılan yerlerin nasıl tedbir alırsanız almız vahşice ve hesapsızca tarumar edildiğini maalesef ki biliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 12- Bu kanun hükümleri yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girer."

Gökân Zeybek	Orhan Sarıbal	Mürsel Alban
İstanbul	Bursa	Muğla
Kadim Durmaz	Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Faruk Sariaslan
Tokat	Bursa	Nevşehir
Vecdi Gündoğdu	Hüseyin Yıldız	Yüksel Özkan
Kırklareli	Aydın	Bursa
	Hasan Baltacı	
	Kastamonu	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüştüğümüz kanunla birlikte Uludağ millî park olmaktan çıkartılıyor ve Uludağ Alan Başkanlığı adında bir Başkanlığa devrediliyor. Gerekçe olarak da yetki karmaşası olduğu söyleniyor ama gerçekte ise Uludağ'ın korunmasından rahatsızsınız, Uludağ'ın sit alanı olarak korunmasından rahatsızsınız, Uludağ'ın millî park olarak korunmasından rahatsızsınız. Yüzde 70'i orman olan, altmış bir yıldır millî park olarak korunan Uludağ'ı ranta, yağmaya, talana açmaya çalışıyorsunuz. Yirmi yıldır bu ülkenin bütün bakanlıkları sizde, yirmi yıldır bütün genel müdürlükleri sizde -mevsimlik işçiyi bile siyasi bir referans olmadan işe almıyorsunuz- bütün yetkiler sizde olduğu hâlde yetki karmaşası yaşandığını iddia etmek ya basiretsizliktir ya kötülüktür ama esasî şudur: Uludağ'ın korunma kalkanını kaldırmak istiyorsunuz. Biz de yirmi yıldır sahip olduğumuz tüm varlıklarımızı ve değerlerimizi sizden korumak için mücadele ediyoruz. Çoğu çocuğu, kadını genci, ağacı suyu, kurdu kuşu, otu, çiçeği, böceği, yaylayı, merayı, ormanı, sokağı, meydanı sizlerden korumak için mücadele ediyoruz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bir tane Uludağ var, bir tane, o da millî park kalsın, en iyi şekilde korunsun istiyoruz ama yok, siz her şeye karşıyorsunuz. Mesele sadece rant elde etmek de değil, bunu da biliyoruz. Elinize geçen her yetkiyle aynı zamanda var olan her şeyi kireletiyorsunuz ve tüketiyorsunuz. Güzel olan her şeye karşıyorsunuz, akan suya karşıyorsunuz, uçan kuşa, esen yele, açan çiçeğe, bal yapan arıya, sofradaki zeytine karşıyorsunuz. Hasankeyf'te medeniyete karşıyorsunuz; Kapadokya'da kültüre ve tarihe karşıyorsunuz; Kaz Dağları'nda yaşama karşıyorsunuz; Uzungöl'de, Salda'da, İkizdere'de yeşile, maviye, beyaza karşıyorsunuz. Doğa için, çevre için zararlısınız, tehlikelisiniz, yıkıcısınız. Bu yıkıma Türkiye'nin ormanlarından birkaç tane örnek vereceğim. Elinize yetki geçtiğinde bu ülkenin ormanlarına ne yaptığınızı anlatacağım. Ormancılık faaliyeti dışında, ormancılık amacı dışında HES yapmak için, RES yapmak için, otel yapmak için, maden çıkarmak için, taş ocağı açmak için, mermer ocağı açmak için orman izinleri resmî rakama göre 2004 yılından 2020 yılına kadar toplam 494 bin hektara ulaşmış yani neredeyse İstanbul kadar bir alanı orman izni dışına çıkartmışsınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Yangınları da söyle, yangınları.

HASAN BALTACI (Devamla) – Bugüne kadar verilen izinlerin yüzde 66'sı yani üçte 2'si sizin döneminizde verilmiştir. Bu bir yıkımdır ama iş burada da bitmemiş, 2017 yılı Türkiye ormancılığı için kırılma noktası olmuş. 2017 yılında bir Orman Genel Müdürü atanmışsınız, 2003 yılında Orman Genel Müdürlüğünün yıllık üretim planı 9 milyon metreküp iken Genel Müdürlüğünüzün göreve başladığı 2017 yılında 20 milyon 500 bin metreküpe çıkmış; 2018'de 25 milyona, 2019'da 30 milyona, 2020 yılında 32 milyona, 2021 yılında 36 milyona ve 2022 yılında 40 milyon metreküpe dayanmış. On dört yılda 2 kat artan orman üretimi sizin Genel Müdürlüğünüzün döneminde yani beş yılda 2 kat artmış. Türkiye ormansızlaşıyor, Türkiye kuraklaşıyor. Siz bizim “üretim” dediğimize bakmayın, aslında bu bir yıkımdır, bu yağmadır, bu talandır ve aynı zamanda bu sadece ormanlar için değil, ormandan geçimini sağlayan, ormanda çalışan orman köylüleri ve orman işçileri için de yıkımdır, talandır ve bu talan orman köylülerine, orman işçilerine açlık, yoksulluk ve güvencesizlikten başka hiçbir şey getirmemiştir. Buradan bir kez daha söylemek istiyorum, doğayı da ormanı da orman köylüsünü de orman işçisini de insanı da biz koruyacağız, biz geliştireceğiz. Biliyoruz ki kendi hâlinde yaşam mücadelesi veren ve kendi hâlinde gelişen her türlü varlığa karşıyorsunuz. Yağmaya, yıkıma, taşeronlaştırmaya elbette ki son vereceğiz ve son olarak şunu söylüyorum: Bizi ekranları başında izleyen değerli orman işçilerine ve orman köylülerine bir şeyi hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN BALTACI (Devamla) – Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, 2023'te bizim iktidarımızda orman köylüsü ve orman işçileri için şunları söylemiştir, tekrar etmek istiyorum: Ormanlardaki her türlü işin yapılmasında öncelik orman köylülerinin olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Dikili ağaç satışı ihale yöntemi orman köyü sınırları içerisinde asla ve asla uygulanmayacaktır.

Orman köylülerinin yaşadığı hanelerde en az 1 kişi sosyal güvence altına alınacak ve primleri devlet tarafından karşılanacaktır. Vahidi birim fiyat uygulaması sigorta kapsamına alınacak, çalışanların sosyal güvenlik giderleri Orman Genel Müdürlüğü tarafından karşılanacaktır. Birim fiyatlar yıllar itibarıyla gerçek değerlere dayandırılarak belirlenecek, işe alımlarda uygulanan mülakat sistemine son verilecektir. Yangın işçileri ve gerekli personel belirlenirken orman köylülerine öncelik verilecek ve tüm taşeron işçiler kadroya alınacaktır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde geçen "kanun" ibaresinin "yasa" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Koç

Hüseyin Kaçmaz

Kemal Peköz

Ağrı

Şırnak

Adana

Kemal Bülbül

Dirayet Dilan Taşdemir

Garo Paylan

Antalya

Ağrı

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar).

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Televizyonları başında bizleri izleyen halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

AKP'nin yirmi yıllık iktidarı döneminde en belirgin özelliği ne diye sorarsanız sanırım, ülkeyi keyfi yönetim biçimine nasıl dönüştürdüğünü söyleyebiliriz. Evet, bugün bu keyfiliğin sınırsız uygulandığı mekânların başında da elbette ki cezaevleri geliyor. Cezaevlerinde yasa yok, hukuk yok, Anayasa yok, cezai mevzuat yok. Peki, ne var? AKP yukarıdan ne söylüyorsa, kendi politik söylemleri neyi gerektiriyorsa aşağıdakiler, kurumlar bunu yasa yerine geçiriyorlar. Onun için de cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri de bitmiyor. Her gün bir hak ihlali haberini alıyoruz, tutsaklara yönelik her gün şiddet uygulamalarını duyuyoruz, gündeme getiriyoruz.

Bakın, bu hak ihlallerinin en fazla yaşandığı cezaevlerinden bir tanesi de Ağrı'da bulunan Patnos Cezaevi. Patnos Cezaevinde yaşanan sorunlara dair aslında defalarca bu kürsüde bu sorunları ifade ettik, Adalet Bakanlığına önergeler verdik. Adalet Bakanlığını sorumluluğunu yerine getirmeye davet ettik ama bırakın Adalet Bakanlığının sorduğumuz sorulara cevap vermesini, cezaevinde şu an yaşanan hak ihlalleri artık pervasız bir biçime dönüştü. Yani bırakın bu sorunların çözülmesini, bu sorunlar gittikçe ağırlaşıyor, ağırlaşmış bir hâl aldı. Yani keyfiyet artık pervasız bir şekilde hiçbir hesap verilmeyeceğinin farkındalığıyla gittikçe artıyor, çok rahat bir şekilde her şeyi söylüyorlar, her şeyi de yapıyorlar.

Bakın, neler yapıyorlar mesela; Patnos Cezaevinde tutukluların, avukatların, ailelerin bize ulaştırdığı bilgilerdir bunlar. Her gün koğuş basıyorlar. Ya, zaten 7/24 izlediğiniz, gözlediğiniz, takip ettiğiniz koğuşları her gün basmanızın mantığı ne? Ya, burada işkence yapmanın dışında bir maksat, bir

amaç yok. Yine, tutsaklara verilen kitaplar sınırlandırılıyor, 6 tane kitap veriliyor. Şimdi, siz tutsakların kitap okumasından neden rahatsızsınız? Neden böyle bir uygulama getiriyorsunuz? Burada nasıl bir amaç var? Evet, amaç belli; siz tutsaklara cezaevinde de işkence yapmak, hak ihlallerini aslında yükseltmek amacıyla yapıyorsunuz.

Bakın, son dönemlerde yine en fazla uygulanan yöntemlerden bir tanesi; örneğin, mahpuslar, hasta mahpuslar özellikle zaten aylarca revire götürülemiyor, zaten hastane koşulları çok zor ama diyelim, bir tanesi hasbelkader oldu da hastaneye götürüldü, bu sefer götürürken “Ağzının içini aç, arayacağım.” deniyor. Ya, ağız içi arama ne? Siz ne arıyorsunuz ağzının içinde? Bakın, bu, insanlık onuruna karşı işlenen bir suçtur. Daha önce çıplak arama çok gündeme geldi, bu kürsüde çokça konuşuldu. Siz her seferinde “Hayır, biz çıplak arama yapmıyoruz.” dediniz ama en sonunda bunu kabul etmek zorunda kaldınız. Şimdi de ağız içi aramayı, benzer bir işkence yöntemi olarak tutuklulara karşı kullanıyorsunuz. Bununla da yetmiyor insanları yıllardır suçsuz bir şekilde adil yargılamadan cezaevlerine attınız. Sonra ne oldu? Şimdi insanlar cezasını bitirmiş ama tahliye edilemiyor. Bu sefer “Cezaevi Gözlem Kurulu” diye bir saçmalık çıktı, gerçekten ikinci bir mahkeme hâlini aldı. Bu sefer insanlar cezasını bitiyor -otuz yıl, yirmi yıl, on yıl- geliyor işte, eften püften sebeplerle tahliyesi engelleniyor. Neymiş efendim? “Suyu fazla kullandım, elektriği fazla tükettin. Onun için sen uyum sorunu yaşıyorsun, ben seni tahliye etmiyorum.” Bakın, buna benzer -örnek- onlarca tutsağın başvurusu var, avukatların itirazları var, sadece bir tanesini size anlatacağım. Mukaddes Kubilay bizim Ağrı Belediye Eş Başkanımız. 2016’da belediyemiz gasbedildi, kayyum atandı. 2017’de Mukaddes Kubilay tutuklandı, beş buçuk yıl cezaevinde yattı, cezası bitti yani cezası aslında Temmuz 2022’de bitti ama hâlâ tahliye edilmedi, altı aydır Mukaddes Kubilay tahliye edilmiyor. Gerekçe ne biliyor musunuz? Görüşe gelen diğer tutukluların ailelerine selam vermek. Selam vermek tahliyenin önüne bir engel olarak konulmuş. Şimdi, bir de ne oldu bu arada? Mukaddes Kubilay tahliyesinin engellendiği bu süre içerisinde kardeşini kaybetti. Taziyeye gitmek için başvuruda bulundu. Mukaddes Kubilay için denildi ki: “Sen bir güvenlik tehdidi oluşturuyorsun, biz güvenliği sağlayamayız.” Mukaddes Kubilay bir güvenlik gerekçesi değildir. Aslında güvenlik sorunu da güvenlik gerekçesi de AKP’nin bu adaletsiz yaklaşımlarıdır, bu adaletsiz tutumlarıdır. Bu meselenin böyle ele alınması, böyle intikamvari amaçlar için kullanılması tehdidin asıl kendisidir. Bir kez daha burada söylemek istiyorum: Bu uygulamalardan, cezaevlerine yönelik bu politikalarınızdan bir an önce vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bakın, geçen yine cezaevlerinden bir mektup aldım, orada deniliyor ki: Dışarıdan manzara fotoğrafları ya da kartları geliyor, verilmemiş. Gerekçe neymiş? Bu kartlardan tutuklular, tutsaklar, mahpuslar moral alıyormuş. İşte moral almaktan bile korkan, kaygı duyan bir AKP iktidarı var. Ama siz ne yaparsanız yapın, AKP iktidarının bu zulmü karşısında biz moral vermeye, moral almaya, dayanışmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 13- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.”

Fahrettin Yokuş
Konya

Dursun Ataş
Kayseri

Lütfü Türkkan
Kocaeli

İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

Bedri Yaşar
Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Gökân Zeybek
İstanbul

Mürsel Alban
Muğla

Hüseyin Yıldız
Aydın

Yüksel Özkan
Bursa

Faruk Sarıaslan
Nevşehir

Orhan Sarıbal
Bursa

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Vecdi Gündoğdu
Kırklareli

Nurhayat Altaca Kayışoğlu
Bursa

Lale Karabıyık
Bursa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bu konuşmamda, Doğu Türkistan'da yaşayan soydaşlarımızın, dindaşlarımızın sıkıntılarını bir kere daha ifade etmek istiyorum. Malumunuz olduğu üzere, 1 Eylül 2022 tarihinde Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet bir Doğu Türkistan raporu yayımladı Birleşmiş Milletler adına. Söz konusu raporda Çin'in Doğu Türkistan'da soykırıma varan insan hakları ihlalleri yaptığı, Çin dışına çıkmış soydaşlarımızın aileleriyle bağlarını kopardığı, onlarla telefonla dahi görüştürülmediği, sayıları milyonları aşan Doğu Türkistanlının kamplarda tutulduğu, bilim adamı ve din adamlarının hapisanelerde çürütüldüğü, Müslümanların ibadetlerinin engellendiği yer aldı; buna benzer birçok sorun. Bu raporun Birleşmiş Milletler raporu olması şu anlama geliyor; Birleşmiş Milletler diyor ki: “Çin Doğu Türkistan'da insan hakları ihlali yapıyor; orada yaşayan Doğu Türkistanlı Türk ve Müslüman unsurlara her türlü zulmü yapıyor.” Bu rapor üzerine Birleşmiş Milletlerde yapılan görüşmelerde maalesef sonuç alınamamıştır. Yapılan oylamalarda, maalesef, adları “Müslüman ülke” olan bir kısım ülkeler Çin'in yanında yer almıştır.

Benzer bir olay, çok acıdır ki değerli milletvekilleri “Uygur Bölgesi'nde Çin tarafından gezdirilen İslam âlimleri” diye bir haber var. Güya, bu sözde âlimler Çin tarafından Doğu Türkistan'a davet ediliyor. Bu davet edilenler 14 ülkeden 30 sözde Müslüman âlim, burada gezdirildikten sonra bunların açıklamaları var. Bu organizasyonu yapan ise Dünya Müslüman Topluluklar Konseyi Başkanı Doktor Ali Raşid El Nuaimi. Bu grubun içinde Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, Mısır, Suriye ve Bahreyn'in de arasında bulunduğu 14 ülkeden Tunus, Bosna Hersek, Kıbrıs, Kuveyt ve Güney Sudan'dan maalesef sözde âlimler yer alıyor. Sözde bu âlimler o geziden sonra şöyle bir açıklama yapıyorlar, diyorlar ki: “Doğu Türkistan'da Çin Müslümanlara zulmetmiyor. Oradaki Müslüman azınlıklar, gençler ya da bazı

gruplar Çin'e başkaldırı yapıyor; aslında onlar terörist." Yani Birleşmiş Milletler Çin'in insan hakları ihlalleri ve soykırım yaptığını belgeliyor ama bu sözde âlim, soytarı, sözde Müslümanlar, maalesef Çin'den beslenenler böyle bir açıklama yapıyorlar. Açıklama aynen şöyle: Uygur Türklerini kastederek "Saldırıları sokaklardaki sivillere, dini liderlere yönelik. İdeolojilerini takip etmedikleri için Müslümanları öldürüyorlar. Hiçbir anayasaya saygı duymuyorlar, kendi hukuklarını oluşturmak istiyorlar." diyorlar. Kime? Oradaki Müslüman Türk topluluğu bunu yapıyor muş. Allah Allah! Çin'in yaptığının tam tersini oradaki masum insanlara iftira atarak bunu açıklıyorlar. Bu açıklama üzerine Sürgündeki Doğu Türkistan Hükümeti Çin'in Uygurlara karşı yürüttüğü propagandaya destek veren Müslüman ülkeleri kınıyor. ETGE'nin yani Washington merkezli Sürgündeki Doğu Türkistan Hükümeti'nin basın açıklamasında "Müslüman ülkeleri Çin'in Doğu Türkistan'a yönelik propagandasını desteklemek yerine Çin'in Uygurlar ve diğer Türk halklarına karşı devam eden soykırımla mücadele etmeye çağırıyoruz." diyorlar ve oraya katılan sözde âlimleri kınayan açıklamalar yapıyorlar, aynen şunları ifade ediyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – ..."Dünya Müslüman Topluluklar Konseyinin işgal altındaki Doğu Türkistan ziyaretini ve Çin'in Uygurlar ve diğer Türk halklarına karşı devam eden soykırımını haklı çıkarmak için kullandığı sahte terörle mücadele ve aşırılık söylemine utanmazca destek verenleri şiddetle kınıyoruz." diyorlar. Evet, ben de buradan ifade ediyorum: O sözde âlimleri nefretle kınıyorum, insanlık adına kınıyorum, Müslümanlar adına kınıyorum, vicdanlar adına kınıyorum ve o ülkeleri de buradan uyarıyorum; o 14 ülkenin Müslüman halkları biliyorum ki bu sözde âlimlerle birlikte değil, onların yüreği 85 milyon Türk milletiyle birlikte Doğu Türkistan Türklüğü için atıyor, Müslüman kardeşlerimiz için atıyor diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ikinci konuşmacı Bursa Milletvekili Lale Karabıyık.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce teknik bir konuşma yapmaya karar vermiştim Uludağ Alan Başkanlığıyla ilgili ama Bursa vekili arkadaşlarım çok değerli konuşmalar yaptılar.

Ben, büyük resme bir bakarak durumu özetlemek, geldiğimiz noktayı ve ruh hâlinizi sizlere göstermeyi bir sorumluluk olarak bilerek böyle bir konuşma yapmak istiyorum size.

Evet, siz yirmi yıllık bir iktidar olarak başarısızlıklara imza attınız. İlk yıllarda, 2002-2007 arasında dünyada bolca dolanan sermaye Türkiye'de de tabii yerini gösterdi, payını aldı ve bir şeyler iyi gidiyordu ama sonra yönetimdeki başarısızlığınız ortaya çıktı. Ne liyakat kaldı ne tarım kaldı -eğitimi mahvettiğinizi zaten kendiniz de kabul ediyorsunuz- ne ekonomi kaldı ne de fırsat eşitliği yaratabildiniz; her gün fırsat eşitsizliğini derinleştirdiniz. Dış ilişkilerde gerçekten kötü sonuçlara vesile oldunuz ve başarısız yönetimleriniz ekonomiyi de hazineyi de mahvederek gitti. Hesap veremeyen bir Merkez Bankası oluştu. Varlık fonlarıyla dededen, atadan kalan neleri neleri yok ettiniz. Hazineyi çökmeye çalıştınız, hazineyi çöktürdünüz. Bir taraftan borçları topladınız; "Faiz kötü." dediniz ama boğazınıza kadar borca battınız, faize battınız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Türkiye'yi mi anlatıyor?

LALE KARABIYIK (Devamla) – Diğer dönem, şöyle: Hemen ardından, bunları düzeltmek yerine algı yaratarak her şeyi iyi göstermeye çalıştınız; TÜİK'in verileriyle oynadınız, yöntemleri değiştirdiniz. Bunlar da olmadı, büyük trol ordularıyla algıyı yönetmeye, muhalefeti kötü, kendinizi iyi, başarılı göstermeye çalıştınız.

Ardından şu anda iki ruh hâliniz var: Bunlardan bir tanesi: “Aman seçim elden gidiyor, seçime asılalım, ne gerekiyorsa yapalım.” Bunun için zaten cari transferler hesabına, bütçeye bakın ya da işte gereğinden fazla yaptığınız borçlanmalara, seçim için kenara attığımız miktarlara bakın; bunların hepsi bunu gösteriyor. Diğer taraftan, ne yaptınız? Bu başarısızlıkları örtbas etmeye çalışırken dediniz ki: “Biz asılalım, göz boyayacak bir şeyler yapalım, vatandaşın bize güveni kalmadı ama bir şeyler yapalım.” Şöyle deniyor Sayın Genel Başkanımız için: “Siz söyleyin, mutlaka dikkate alınacaktır.” Baştan “Yapamayacağız.” dediğiniz, “Yapmayız, bu yanlış.” dediğiniz şeyleri getirdiniz, çalakalem de olsa, doğru da olsa yanlış da olsa getirdiniz; yeter ki yapmış görünmek için. Enflasyonu getirdiğiniz nokta belli ama sanki büyük bir şeymiş gibi maaş zamlarını ifade ettiniz, açık artırımla maaş zammı yaptınız ya; 25’i, yarım saat sonra yüzde 30’a çıktı. Açık artırımla ekonomi yönetilir mi? Ardından ne yaptınız? İşte EYT öyle gelsin, böyle gelsin, şimdi olmasın, marta doğru gelsin; işte seçimlere yakın daha bir biz potansiyel oyları kazanmaya çalışırız; hep bunların hesaplarını yaptınız. Ve ikinci bir ruh hâliniz var, o da şu: “Eğer seçimi kaybedersek... Seçime asıldık ama kaybettik; o zaman da seçim tarihine kadar neye hangi kararlara hükmedebileceksak, hangi karar mekanizmalarını elimize geçirebileceksak bunu yapalım.” İşte, Uludağ Alan Başkanlığı da böyle alt başlıklardan bir tanesi. Neden zamana yaymadınız? Bakın, bu hâliniz sizin seçimi kaybedeceğinizi kabul ettiğinizi gösteriyor bizzat. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü siz zamana yaymadınız, burada bütçe görüşmelerinin ortasında Komisyona bunu getirdiniz. İktidar partisinin Bursa vekillerinin bazıları Bursa’nın sorunlarını bilmiyor ama bu konuda önde giderek yasalaşması için bütün gereken çabayı sarf ettiler; inanılır gibi değil. Sivil toplum kuruluşlarından buraya imzalar geldi, talepler geldi “Yapmayın, talan etmeyin, bırakın bunu.” diye ama öyle bir rant gözlüğü takmışsınız ki hayır, değiştirmediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Fakat inanın, bu olay, Uludağ Alan Başkanlığı ve benzeri, oraya çökmeye çalışmak, buranın yönetimini ele geçirmeye çalışmak, sahip olabildiği kadar elde tutmaya çalışmak çalışmalarını sizin bu seçimi kaybedeceğinizi kabullendiğinizi gösteriyor, başka bir şey göstermiyor. Ben de diyorum ki: Siz bunu kabullenmişken size uğurlar ola. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 380 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinde geçen “kanun” ibaresinin “yasa” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Koç	Kemal Bülbül	Ali Kenanoğlu
Ağrı	Antalya	İstanbul
Hüseyin Kaçmaz	Dirayet Dilan Taşdemir	Mahmut Toğrul
Şırnak	Ağrı	Gaziantep
	Kemal Peköz	
	Adana	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul.

Buyurun Mahmut Bey. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu ve Genel Kurulun sevgili emekçilerini saygıyla selamlıyorum.

Bu konuda son söz bana düştü. AKP'nin temel 2 alanı var; birincisi, bu ülkenin değerlerini yağmalamak, talan etmek, yandaşa rant ve çıkar sağlamak. Bir diğeri...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biri de terörle mücadele...

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – O sizin işiniz; onu söyleyen, oradan laf atan kişi, terör sizin işiniz, IŞİD'le ilişkinize bakın derim.

Bugün Karadeniz'den Hasankeyf'e, Hasankeyf'ten Kapadokya'ya ve Uludağ Alan Başkanlığına her yer talan ediliyor.

İkincisi, AKP'nin ikinci önemli alanı ise, son dönemde ekonomi üzerinden bir algı oluşturmaya çalışıyor. Yani, örneğin “Asgari ücreti yüzde 54 artırdık, memura yüzde 30 zam yaptık.” diyerek sanki yurttaş bu zam, zulüm, enflasyon karşısında çaresiz değilmiş gibi bir algı yaratmaya çalışıyor. Bakın ama bu zamlardan sonra vergilerdeki artış yüzde 122, araç muayenelerinde yüzde 110, trafik cezalarında yüzde 122, özel okullarda yüzde 65; pasaport harçları 1.400 liradan 3.295 liraya, ehliyet fiyatları 1.116 liradan 2.400 liraya, özel iletişim vergisi 117 liradan 260 liraya yani her alanda yüzde 100'ün üzerinde bir zamla karşı karşıya kalındı. MTV'ye yüzde 61 oranında zam gelirken kamu çalışanlarına yüzde 30'u büyük bir fedakârlık olarak sunuyorlar. E, açıkçası, bunların karşısında bu kabul edilebilir bir rakam değil.

Bakın, gıda fiyatlarında ise un ürünlerinin fiyatları yüzde 134, meyve fiyatları yüzde 228, sebze fiyatları 300'ün üzerinde zamlandı. Genel tüketim malzemelerinde ortalama zam yüzde 119. Tüm bu oranlar karşısında kamu çalışanlarına yüzde 30 zam yapılması reva mıdır ve bir Hükûmet açısından bu bir övünç kaynağı olur mu? Size sormak istiyorum.

Bakın, Ankara'da yaşayan emeklilerin sosyal medyadaki açıklamaları basına yansıdı, emekli “Zam önemli değil, paranın değeri düşmesin, başka bir şey istemiyoruz.” diyor, “Bize şu anda yüzde 50, yüzde 100 zam verseniz de bir anlamı yok çünkü piyasa durmuyor, para eriyor, bitiyor ve hiçbir şeye yetişemiyoruz.” diyor. Bir emekli ise “Geçen ay doğal gaza 937 lira, bu ay 1.227 lira ödedim.” diyor, “Faturalar birbirinin üzerine biniyor, ödeyemiyoruz.” “Balığı bundan iki ay önce yemiştim. Eti eskisi gibi kiloyla filan değil ancak 50-100 gramla alıyoruz.” diyor. Birçok gıda maddesinin taneyle alındığı bir dönemi yaşıyor bu ülke. Dolayısıyla başka bir dünyadan bize başka bir hikâye uyduruluyor ve buna inanmamız isteniyor. İktidara göre bu enflasyon oranı gerçek ama halka göre gerçek değil, acı gerçeklerin tam merkezinde yaşıyoruz. Bakın, geldiğimiz noktada, emekli ve memura yapılan zamlar gerçekten bir şey ifade etmiyor çünkü geldiğimiz noktada saray zenginleşirken halk yoksullaşıyor.

Değerli arkadaşlar, iktidarın övündüğü bir diğer önemli nokta: “Asgari ücreti yüzde 54 artırdım ve 8.500 TL yaptım.” Bakın, 2023'te gelen zamlarla birlikte asgari ücret yurttaşın cebine girmeden eriyor. Asgari ücretin açıklandığı günden bugüne a'dan z'ye her şeye yüzde 25'i aşan oranlarda zam yapıldı. Çalışanlara asgari ücret zammı yansımadığımın, doğal gaz hizmet bedellerine EPDK tarafından yüzde 84 zam yapılmasından anlıyoruz. Bakın, vekili olduğum Antep'te bir il yöneticimiz köylüden peynir, tereyağı almak istiyor, bir önceki ay 90-100 lira arası kilosu, gittiğinde “150 lira oldu.” diyor köylü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – “Niye böyle oldu?” diyor. “E, asgari ücrete zam geldi.” diyor. Arkadaşımız diyor ki: “Ya, daha cebimize inmedi.” “E, bizim de cebimize inmeden vergileri kesiyorlar.” diyor köylü. Dolayısıyla tam böyle bir durumu yaşıyoruz değerli arkadaşlar. Bakın, bu ülke yoksulluk, açlık, sefaletle yaşarken sizin tek amacınız kendi çevrenize rant yaratmak. Uludağ'ı da buna kurban ediyorsunuz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

2'nci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın Tatlıoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, Uludağ'ın eşine az rastlanır doğa harikalarından biri olduğuna ilişkin açıklaması

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlar; ben de Bursa Milletvekili olarak Uludağ'la ilgili birkaç laf etmek istiyorum. Çünkü bu kanun teklifi çerçevesinde arkadaşlarımız yeterince gerçekten bahsettiler ama bu kanun teklifine el kaldıracak arkadaşlara önce tekrar Uzungöl'ü gidip görmelerini tavsiye ediyorum, bu kanun teklifine el kaldıracak arkadaşlara Marmaris Kızılbük'teki SİNPAŞ'ın inşaatını ve o koyun ne hâle geldiğini gidip görmelerini tavsiye ediyorum.

Uludağ Türkiye'de gerçekten eşine az rastlanır doğa harikalarından biri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bunu böyle yerinde bırakarak bir doğa harikasının yaşamasını, burada doğanın daha da canlanmasını sağlayacak ve bunun üzerinden Türkiye'nin ve çevrenin daha özenilir bir hâle gelmesini önleyecek ne vardır onu anlamış değiliz. Boşluğu, yeşil alanı ve bütün mekânları ranta döndürmekle bir şey elde edilmediğini gördük. Bu, Bursalılara güvenmemektir. Uludağ için ayrı bir alan tesis etmek... Uludağ bir Çanakkale değildir, çok daha farklı bir yeri var; Uludağ, Kapadokya da değil, çok daha farklı bir yeri var. O nedenle burasını Bursalılara ve doğaya, ait olduğu yere bırakmanızı temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bursa Milletvekilleri Efsan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 380) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, teklifin tümü oylanmadan önce, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi gereğince, oyunun rengini belli etmek üzere, lehte, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç söz istemiştir.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Uludağ Alan Başkanlığı kurulması hakkındaki kanun görüşmeleri üzerine lehte söz almış bulunuyorum.

Vekili olmaktan gurur duyduğum Bursa, sanayi ve tarım alanlarında olduğu gibi turizmde de Türkiye'nin en önemli merkezlerinden biridir. Bursa'mızın mücevheri ve en kıymetlisi de bu anlamda Uludağ'dır.

(CHP sıralarından bir grup milletvekilinin ayağa kalkarak ellerindeki pankartları gösterip “Uludağ bizindir, bizim kalacak!” ve “Uludağ halkındır, halkın kalacak!” şeklinde slogan atmaları)

AHMET KILIÇ (Devamla) – Getirmiş olduğumuz Uludağ Alan Başkanlığı kurulması teklifi, Uludağ'ın gerçek potansiyelini kullanmayı, hem Bursalıların hem de şehrimize gelen misafirlerimizin Uludağ'ın tertemiz havasından ve doğal güzelliklerinden en üst seviyede ve doğaya en ufak bir zarar vermeden yararlanmalarını amaçlamaktadır.

Uludağ alanında hâlihazırda doğal sit alanları, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi, millî park gibi birçok farklı koruma statüsü ve bu koruma statülerine ilişkin farklı mercilere tanınmış idari yetkiler bulunmaktadır. Bu alan, hem Kültür ve Turizm Bakanlığının hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığının hem Tarım ve Orman Bakanlığının hem Bursa Valiliğinin hem Bursa Büyükşehir Belediyesinin hem de ilçe belediyesi olarak Osmangazi Belediyesinin yetkili olduğu bir bölgedir; bunların yanı sıra, Tarım Bakanlığı bünyesindeki Orman Genel Müdürlüğünün, Millî Parklar Genel Müdürlüğünün yetkili olduğu bir alandır. Bu durum da ciddi bir anlamda yetki karmaşasına, uzun ve ağır bürokratik süreçlerin yaşanmasına sebep olmaktadır. Bu eşsiz alanın hakkettiği şekilde korunması ve turizm açısından hedeflenen başarıya ulaşması bundan dolayı mümkün olmamaktadır.

Bu kanunla doğal ve turistik değerler açısından büyük öneme sahip Uludağ bölgesinin doğal sit alanları ve diğer korunan alanlarla birlikte kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve turizm potansiyelinin geliştirilmesi hedefleri doğrultusunda alanı bütünsel bir şekilde, bütünsel bir bakış açısıyla ele alacağız; alanın ihtiyaçlarına kısa sürede etkin çözümler üreteceğiz; potansiyel arz eden ve önümüzdeki süreçte hayata geçirilecek kayak alanlarını bütüncül bir bakış açısıyla ele alacağız; alanın Bursa şehir merkeziyle sağlıklı bir şekilde bağlantılarını sağlayacağız.

Büyük bir sorun hâline gelmiş olan ulaşım ve otopark organizasyonu...

(Uğultular)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, hatibi duyamıyoruz. Hatibi duyamıyoruz ya.

AHMET KILIÇ (Devamla) – Sayın Başkanım, ben devam ediyorum ama...

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET KILIÇ (Devamla) – İhtiyaç arz eden teknik altyapı eksikliklerinin yeniden tanımlanarak sorunlarının tekelden çözümünü sağlamak yerel yönetimler ve diğer kurumlarla koordinasyon sağlamak bu kanunla amaçladığımız hedeflerdir.

Değerli milletvekilleri, yanlış bilgiler vererek insanları yanlış yönlendirmek suretiyle Alan Başkanlığının kurulmasına karşı çıktığınızı görüyoruz. Bursa'nın bir evladı olarak şunu ifade etmek istiyorum: Bir yanlışlık ve çarpıklık göreceğ olursak buna en başta biz karşı çıkarız, engel oluruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo sesleri, alkışlar) Uludağ'ı asla rantın ve çarpık yapılaşmanın merkezi hâline getirmeyiz, bu noktada en ufak bir şeye izin vermeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İfadelere baktık; soyut, manasız, mesnetsiz iftiralarla bazı hatipler konuştu; açıkçası olmuş olan bir olay yok, sadece soyut bir şekilde fikirlerden beslenerek bazı ithamlar ortaya çıkarıldı. Ama biz ne yapmak istiyoruz? Bunun tam tersini, Alan Başkanlığı Kanun Teklifi'mizin 9'uncu maddesinin 4'üncü bendinde Uludağ alanı sınırları içinde Orman Kanunu, Çevre Kanunu ve Kara Avcılığı Kanunu'nda yasaklanan fillerin işlenmesi hâline idari para cezalarını 2 misli artırıyoruz.

Yine, ayrıca, Uludağ alanı içinde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca verilen cezaları da 1/2 oranında artırıyoruz. Ayrıca, ilgili kanunlar sebebiyle uygulanacak tazminat ve ağaçlandırma gideri de 2 misli artırılıyor. Gördüğünüz gibi Uludağ'ın doğal dokusuna zarar verecek uygulamalara misliyle ceza veriyoruz ve önüne geçiyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Uludağ kimsenin malı değil; Uludağ, Bursa'nın ve aziz milletimizindir. Buradaki doğal güzellikleri korumak ve bu güzellikleri korurken ülkemizin ve dünyanın dört bir yanından gelen misafirlerimize... Yıllar süreceğ eşsiz güzelliğini daha da koruyarak, ileri taşıyarak hareket edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Gerçek niyetini söyle şimdi.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

AHMET KILIÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Bursa’ya da Türkiye’ye de yakışır bir şekilde Alan Başkanlığımızla Uludağ’ımızı koruyacağız, yarınlar daha güçlü bir miras bırakacağız diyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Neyi koruyorsunuz ya! “Beton koyacağız.” deyin.

AHMET KILIÇ (Devamla) – Bu vesileyle, Uludağ Alan Başkanlığı noktasında faaliyet gösteren, burada çalışmalara katkı sağlayan, eleştiren, katkı sağlamaya çalışan bütün herkese teşekkürlerimi sunuyorum. Yapılacak düzenlemenin ve kurulacak olan Alan Başkanlığının Bursa’mıza, hemşehrilerimize ve Türkiye’ye hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Bursa Milletvekili Lale Karabıyık.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bursa Vekili öyle güzel, süslü cümleler kullandı ki sanki alan başkanlığı olduğu zaman çok büyük bir sorun hallediliyor ve iyi bir şeymiş gibi algılatmaya çalışıyor ama işin aslı, maalesef, böyle değil. Eğer Uludağ, Bursa halkının olacaksa, halka ait olacaksa zaten bu kanunun geçmemesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, burada 2018 yılından bu yana görev yapıyoruz. Bir sürü kanuna “evet” dedik, “hayır” dedik ve çoğunuz birkaç ay sonra burada olmayacaksınız ya da olmayacağız ama vicdanlarımız bizimle beraber ayrılacak buradan. (CHP sıralarından alkışlar) Burada öyle kanunlara “evet” “hayır” dediniz ki bazen çocukları mağdur ettiniz, bazen eğitimcileri mağdur ettiniz, bazen vatandaşları mağdur ettiniz ama genellikle de neye el kaldırdığınızı bilmeden oy kullandınız. Şimdi, öyle bir kanun geçiyor ki, evet, Uludağ Bursa tarihinde çok önemli, alınan bu karar çok önemli ama siz de tarihte çok önemli olacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar) Tarihte bu talana izin vererek yerinizi almış olacaksınız, çocuklarınıza, torunlarınıza bunu aktarmak zorunda kalacaksınız. “Evet, bu kararı ben verdim.” diyebilecek misiniz? Bunu bir kez daha düşünmenizi tavsiye ederim. Bursa istemiyor, sivil toplum kuruluşları istemiyor. İşte, gördüğünüz gibi, Kapadokya örneği var, birkaç örnek daha var önümüzde. Hangisinde başarı oldu? Hangisi talan edilmedi? Makineler girdi, istila etti. Orada o kadar canlı var ama siz maalesef rant gözlüklerinizi çıkartmak istemiyorsunuz. Evet, kararlar da siyasi bir tercihtir; siyasi tercihler ya iyi şeylere ya kötü şeylere vesile olur ama siz maalesef kötü şeylere vesile ediyorsunuz.

Biz de Bursalıyız; biliyoruz, kimlere söz verildi, kimler bundan fayda sağlayacak, çok iyi biliyoruz; onun için, bize süslü cümlelerle “Burası böyle olursa, alan başkanlığı olursa, millî park olmazsa, ‘millî park’ statüsünden çıkarsa çok iyi olacak.” şeklinde bunları vatandaşları kandırarak anlatmayınız, vatandaş biliyor. Bakın, vatandaş size çok şeyin hesabını sandıkta soracak, sorduğu konulardan bir tanesi de gerçekten bu konu olacak ve siz, burada, Bursa’da bunun yanıtını sandıklarda gerçekten göreceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bursa’nın çok büyük sorunları var, az önceki konuşmamda da söylemiştim ama sanki alan başkanlığı getirilmesi, bu kadar hızla getirilmesi, az önce de ifade ettiğim gibi, şunu anlatıyor: “Biz kaybediyoruz, biz gidiyoruz, iktidar olmayacağız ve seçime kadar da neye sahip olacaksak, neyin yönetimini elimizde tutabileceksak onları şimdiden kavrayalım, bırakmayalım, bunun için savaşalım.” Aslında, siz iktidarı kaybettiğinizi kabul ettiniz, bu acelelerinizle kaybettiniz. Getirdiğiniz, çok önemli olduğunu ifade ettiğiniz, sorunları çözdüğünüzü söylediğiniz, alelacele getirdiğiniz torba yasalarla ve yaptığımız yanlışlarla, bu uygulamalarla sorunlar çözülmez ya da seçim tarihinden önce aklınız neredeydi sorunları çözmek için, neden birtakım kuralları, kanunları getirmediniz, buradan geçirmediniz? Şu anda da niyetiniz zaten sadece göz boyamak. Uludağ Alan Başkanlığı konusunda tekrar vicdanınıza sesleniyorum: Çocuklarınıza, torunlarınıza bırakacağınız bir miras olacak burası. Ya rant sevdanızı bırakacaksınız veya

doğayı çocuklarınıza bir miras olarak bırakacaksınız, bunun kararı son derece önemli. Ama buradan olumsuz olarak geçmez de kabul edilirse çok kısa bir süre sonra -zaten gidiyorsunuz- biz geleceğiz ve bunu düzeltereğiz, düzeltereğiz, düzeltereğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Oyumuzun rengi bu talana karşı “hayır”dır. Oyumuzun rengi “hayır”dır, bunu kabul etmiyoruz, talanı istemiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Bursa Milletvekilleri Efkan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 330

Kabul : 248

Ret : 82 (*)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Enez Kaplan

Şeyhmus Dinçel

Tekirdağ

Mardin”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Allah hayırlı etsin.

2.- Konya Milletvekili Halil Etyemez ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 175 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4849) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394)

BAŞKAN – 2'nci sıraya alınan 394 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Ocak 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.03

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 380) Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifine Verilen Oyların

Sonucu:

Sıra Sayısı : 380
 Oylama Saati : 21:58
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 248
 Reddedenler : 82
 Çekimsizler : 0
 Çeçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 0
 Toplam : 330
 Açık Üyelikler : 21
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Ret
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Ret
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersöy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Özürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Ret
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Ret
Ankara	Akdoğan	Yağın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Baş	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Ret
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Deniz	Filiz	HDP	Ret
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcier	Gançe	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Dumuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Başı	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Ret
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Gaydah	Mahmut Celadet	HDP	Ret
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Ret
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Bursa	İşık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Ret
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atila	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Ret
Bursa	Sarbal	Orhan	CHP	Ret
Bursa	Tatloğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşıoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivıtcıoğlu	Salim	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Bişer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçer	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Ret
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Ret
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Ermine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Ret
Gaziantep	Atay	Semet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdogan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Ret
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Ret
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Tiğli	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengülluoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Ret
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Ret
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Ret
Isparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Ret
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Ret
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdahlı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Ret
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhuri	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Ret
İstanbul	Açkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andıcan	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Ret
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Ret
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Ret
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Ret
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Caniki	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çanlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Ret
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Ret
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadigil Sütü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katircioğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Ret
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtuluş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Ret
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Müminah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Ret
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Ret
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Ret
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yağın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökkan	CHP	Ret
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Ret
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Bölinmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözgeçü	Serpil	HDP	Ret
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Ret
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Ret
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı
Kırklareli	Öündoğdu	Vecdi	CHP	Ret
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Ret
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Karşehir	İlhan	Metin	CHP	Ret
Karşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakar	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerhoğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katircioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Ret
Kocaeli	Türkkan	Lütü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağrah	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyaçı	Selman	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Ret
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Ret
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Ret
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcık	Semra	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Ret
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Ret
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökean	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Ret
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Ret
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	Işık	Mensur	HDP	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Nevşehir	Açıköz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Sanaslan	Faruk	CHP	Ret
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Ret
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Ret
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcah	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Ret
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Ret
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Ret
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Ret
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Ret
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Ret
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Ret
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Ret
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Ret
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Ret
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Gülander	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülmar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Ret
Yozgat	Sedef	İbrahim Ehem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Ret
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 380
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Ret
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Ret
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Ret
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştü	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Ret
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLLİK P	Katılmadı
İğdir	Elsik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdir	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

51'İNCİ BİRLEŞİM
18 OCAK 2023 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

18, 19, 24, 25, 26 ve 31 Ocak 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

18, 19, 24, 25, 26 ve 31 Ocak 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

380 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde I dahil 9 ila 13 üncü maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.01.2023 tarihli 45'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Amasra Maden Kazasını Araştırma Komisyonu**

18.01.2023 Çarşamba - Saat:14.00

***Dışişleri Komisyonu**

18.01.2023 Çarşamba - Saat:15.30

***İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu**

19.01.2023 Perşembe - Saat:10.30

***Anayasa Komisyonu**

19.01.2023 Perşembe - Saat:11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

51'İNCİ BİRLEŞİM

18 OCAK 2023 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 370) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mal Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4736) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (*) (X)

2.- (S. Sayısı: 380) Bursa Milletvekilleri Efkan Ala ve Hakan Çavuşoğlu ile 43 Milletvekilinin Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/4750) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 20.12.2022) (*) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 375) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Governörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

4.- (S. Sayısı: 376) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 378) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

7.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

8.- (S. Sayısı: 377) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 379) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alman Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

() Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

12.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

14.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

15.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

17.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

18.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

20.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

37.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

39.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

43.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelerine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

50.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

51.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

52.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

55.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

56.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

57.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapın Guadalağara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

58.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

59.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

60.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanın Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

61.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

62.- (S. Sayısı: 371) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

63.- (S. Sayısı: 372) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

64.- (S. Sayısı: 373) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

65.- (S. Sayısı: 374) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değıştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değışiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

66.- (S. Sayısı: 382) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

67.- (S. Sayısı: 383) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

68.- (S. Sayısı: 384) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

69.- (S. Sayısı: 385) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

70.- (S. Sayısı: 386) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

71.- (S. Sayısı: 387) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

72.- (S. Sayısı: 388) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

73.- (S. Sayısı: 389) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

74.- (S. Sayısı: 390) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

75.- (S. Sayısı: 391) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

76.- (S. Sayısı: 393) Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.01.2023) (X)

TBMM Basımevi/2023